

**Pracovný materiál Kancelárie Rady na rokovanie Komisie na ochranu
maloletých dňa 6. 12. 2023**

Správa o kontrole dodržiavania povinností podľa zákona č. 264/2022 Z. z.

Podnet na preverenie č.: PGO-RPMS/2023/01203

Programová služba: TV MARKÍZA

Vysielateľ: MARKÍZA - SLOVAKIA, spol. s r.o.

Číslo autorizácie vysielania: AT/17

Na základe záverov uvedených v správe Kancelária Rady pripravila nasledujúce uznesenie:

Návrh uznesenia:

Komisia na ochranu maloletých ako orgán príslušný v oblasti ochrany maloletých podľa § 108 ods. 3 zákona č. 264/2022 Z. z. o mediálnych službách (ďalej len „zákon č. 264/2022 Z. z.“) a podľa § 14a zákona č. 40/2015 Z. z. o audiovizii ako orgán pre oblasť ochrany maloletých pri uplatňovaní jednotného systému označovania podľa § 12 zákona č. 40/2015 Z. z. o audiovizii preverila podnet na preverenie evidovaný pod č. PGO-RPMS/2023/01203 smerujúci voči vysielaniu programovej služby TV MARKÍZA vysielateľa MARKÍZA - SLOVAKIA, spol. s r.o. a uznala podnet na preverenie za **neopodstatnený**.

Úloha:

Kancelária Rady informuje podávateľa podnetu na preverenie o výsledku preverenia podnetu.

T: 18. 12. 2023

: PgO

Kancelária Rady pre mediálne služby

Pracovný materiál Kancelárie Rady na rokovanie Komisie na ochranu maloletých dňa 6. 12. 2023

Podnet na preverenie č. PGO-RPMS/2023/01203 zaevidovaný dňa 8. 9. 2023
Podávateľ: fyzická osoba
Predmet podnetu: Farma
Deň a čas vysielania: 7. 9. 2023 o 21:58:10 hod., 8. 9. 2023 o 14:18:51 hod.
Označenie podľa JSO: 12

Programová služba: TV MARKÍZA
Vysielateľ: MARKÍZA – SLOVAKIA, spol. s r.o.
Číslo autorizácie: AT/17

Dátum: 29. 11. 2023

OBSAH PODNETU:

„Asi na Slovensku som len ja, kto vidí porušenie televízií na Slovensku. Musím povedať, že ak by som bol ja riaditeľom rady pre mediálne služby, Markíza už na Slovensku nevysiela. Ako je možné, že v čase, keď aj deti sledujú televíziu teda do 22 hej hodiny a potom v repríze po 13 tej hodine markíza vysiela Farmu. tentoraz v izbe farmára týždňa visí drevený vibrátor, ak by teda Rada nevedela čo to je je to umelý mužský pohlavný orgán. Je to prvá zmienka o Farme. Tá druhá je zase zmienka o tom, že ľudská dôstojnosť je na absolutnej nule. Ponižovanie, používanie vulgarizmov tiež nenasvedčuje tomu, aby takéto niečo kultúrne vplývalo nielen na deti ale aj na mladistvých. Takéto žánre by buď mali byť zakázané, ale už keď tak vysielané od polnoci. Prosím Radu pre mediálne služby aby dozrela na to a patrične pokutovala za to televíziu Markíza.“

PRÁVNE VÝCHODISKÁ POSUDZOVANIA:

Zákon č. 264/2022 Z. z. o mediálnych službách (ďalej len „zákon č. 264/2022 Z. z.“):

§ 62 Ochrana maloletých

1) Vysielateľ a poskytovateľ audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie sú povinní zabezpečiť, aby programy alebo iné zložky programovej služby alebo audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie, ktoré

a) môžu narušiť fyzický, psychický alebo morálny vývin maloletých, boli sprístupnené iba takým spôsobom, aby maloletí nemohli takéto programy alebo iné zložky programovej služby alebo audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie za bežných okolností počuť ani vidieť,

2) Maloletý na účely tohto zákona je osoba mladšia ako 18 rokov veku.

5) Zaradenie programu do vysielania v čase od 22.00 h do 6.00 h sa považuje za splnenie povinnosti podľa odseku 1 písm. a).

6) Vysielateľ a poskytovateľ audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie sú povinní určiť vekovú vhodnosť vysielaného alebo poskytovaného programu a typy potenciálne škodlivého obsahu, ktoré sú v ňom obsiahnuté, podľa jednotného systému označovania⁴¹⁾ a dôsledne tento systém uplatňovať.

10) Vysielateľ je povinný uverejniť označenie vekovej vhodnosti vysielaného programu a typ potenciálne škodlivého obsahu, ktorý je v ňom obsiahnutý

a) pri vysielaní programu a pri vysielaní upútavky na program; upútavka na program sa označuje rovnako ako program, na ktorý sa vzťahuje,

b) v programovej ponuke vlastného vysielania,

c) v prehľade programov, ktorý poskytuje na zverejnenie tretím osobám.

11) Poskytovateľ audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie je povinný uverejniť označenie vekovej vhodnosti poskytovaného programu a typ potenciálne škodlivého obsahu, ktorý je v ňom obsiahnutý, v katalógu programov audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie.

12) Vysielateľ programovej služby je povinný zohľadniť časové zaradenie programov alebo iných zložiek programovej služby, ak má naň vplyv určená veková vhodnosť programov a typ potenciálne škodlivého obsahu, ktorý je v ňom obsiahnutý.

Vyhláška č. 589/2007 Z. z. Ministerstva kultúry Slovenskej republiky z 3. decembra 2007, ktorou sa ustanovujú podrobnosti o jednotnom systéme označovania audiovizuálnych diel, zvukových záznamov umeleckých výkonov, multimediálnych diel, programov alebo iných zložiek programovej služby a spôsobe jeho uplatňovania (ďalej aj „JSO“):

§ 1

1) *Audiovizuálne diela, multimedialne diela, programy poskytované prostredníctvom audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie a programy alebo iné zložky televíznej programovej služby sa klasifikujú ako nevhodné a neprístupné pre vekovú skupinu maloletých **do 18 rokov**, ak obsahujú*

- a) zobrazenie násillia na živých bytostiach, najmä zobrazenie krutého ubližovania alebo krutej násillnej smrti človeka bez pocitov lítosti, zobrazenie týraných osôb alebo zobrazenie prejavov osôb a skupín s patologickými normami správania,*
- b) vulgárne vyjadrovanie, vulgárne gestá, obscénne vyjadrovanie alebo obscénne gestá,*
- c) zobrazenie prejavov neznášanlivosti alebo nenávisli, xenofóbie, rasizmu, náboženskej diskriminácie a neznášanlivosti, násillia voči etnickým alebo iným menšinám, zobrazenie šikanovania,*
- d) zobrazenie alebo prezentovanie závislosti, akou je alkoholizmus, fajčenie, drogová alebo hráčska závislosť formou zábavy alebo zobrazenie používania zbrane ako útočného prostriedku formou zábavy,*
- e) zobrazenie erotických pomôcok alebo erotických scén, ktoré sú vyrobené výlučne na prezentáciu erotiky a erotických tém,*
- f) sexuálne scény alebo sexuálne správanie vrátane promiskuitného správania, ktoré sú prezentované ako forma zábavy, scény spojené s prejavmi sexuálneho násillia alebo sexuálnymi deviáciami, alebo*
- g) zobrazenie zámerne vyvolávajúce pocity strachu alebo úzkosti v žánri horor.*

2) *Audiovizuálne diela, multimedialne diela, programy poskytované prostredníctvom audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie a programy alebo iné zložky televíznej programovej služby sa klasifikujú ako nevhodné pre vekovú skupinu maloletých **do 15 rokov**, ak obsahujú*

- a) detailné a naturalistické zobrazenie násillných aktov,*
- b) týranie zvierat,*
- c) sexuálne scény, ktoré sú súčasťou dejovej línie,*
- d) zobrazenie alebo prezentovanie formy závislosti, akou je alkoholizmus, fajčenie, drogová alebo hráčska závislosť alebo používanie zbrane ako útočného prostriedku, v ktorom sa spôsobom spracovania niektorá forma závislosti alebo používanie zbrane ako útočného prostriedku schvaľuje, zľahčuje alebo sa vyzdvihuje do popredia,*
- e) zobrazenie správania s vysokým rizikom ubliženia na zdraví, pričom toto riziko sa prezentuje ako atraktívne alebo zábavné a správanie je prezentované bez upozornenia na nebezpečenstvo a možné následky tohto správania,*
- f) slovnú agresivitu alebo expresívne vyjadrovanie, alebo*
- g) vulgárne vyjadrovanie, vulgárne gestá, obscénne vyjadrovanie alebo obscénne gestá, ktoré vzhľadom na ich kontextuálny výskyt, frekvenciu výskytu, spôsob a formu ich spracovania alebo zobrazenia a vzhľadom na charakter, druh, umelecké a morálne poslanstvo diela alebo programu možno považovať za primerané vekovej skupine maloletých od 15 rokov.*

3) *Audiovizuálne diela, multimedialne diela, programy poskytované prostredníctvom audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie a programy alebo iné zložky televíznej programovej služby sa klasifikujú ako nevhodné pre vekovú skupinu maloletých **do 12 rokov**, ak obsahujú*

- a) zobrazenie prezentujúce ohrozenie rodiny alebo rodičovských vzťahov, ak je vzhľadom na vek maloletých a povahu prezentovaného ohrozenia odôvodnený predpoklad neadekvátnej interpretácie zobrazeného obsahu,*
- b) zobrazenie reálneho násillia alebo zobrazenie následkov reálneho násillia na živých bytostiach, zobrazenie následkov živelných pohrôm alebo dopravných nehôd na živých bytostiach,*
- c) zobrazenie krvi a telesných znetvorení, ktoré nie sú svojou povahou bežné,*
- d) zobrazenie násillných aktov,*
- e) zobrazenie následkov násillných aktov,*
- f) zobrazenie negatívnych príbehov detí, ktoré by odôvodnene mohli vyvolať u detí efekt obeť reálneho sveta,*
- g) zobrazenie neprirodzených, náhlych a neočakávaných zmien živých bytostí alebo zobrazenie paranormálnych alebo iných mimovnemových javov,*

- h) zobrazenie nahoty, ktoré nie je bežné v rodinnom prostredí a na verejnosti a ktoré by mohlo vyprovokovať záujem o sexuálne vzťahy a predčasné prebudenie sexuálnych pudov maloletých detí,
- i) zobrazenie milostných scén bez zobrazenia nahoty, ktoré sú súčasťou dejovej línie,
- j) zobrazenie správania s rizikom ublíženia na zdraví, ak nie je riziko ublíženia na zdraví dostatočne zreteľné, zobrazenie rizikových športových disciplín alebo fantazijných predstáv o nadľudských hrdinských výkonoch človeka mimo reálneho sveta, ktorých neadekvátna interpretácia vzhľadom na vek môže vyvolať u maloletých efekt napodobňovania, alebo
- k) slovnú agresivitu alebo expresívne vyjadrovanie, ktoré vzhľadom na ich kontextuálny výskyt, frekvenciu výskytu, spôsob a formu ich spracovania alebo zobrazenia a vzhľadom na charakter, druh, umelecké a morálne poslanstvo diela alebo programu možno považovať za primerané vekovej skupine maloletých od 12 rokov.

5) *Obsah audiovizuálnych diel, multimedialných diel, programov poskytovaných prostredníctvom audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie a programov alebo iných zložiek televíznej programovej služby sa posudzuje z hľadiska:*

- a) *kontextuálneho výskytu hodnotiacich kritérií nevhodnosti alebo neprístupnosti v diele, v programe poskytovanom prostredníctvom audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie a v programe alebo inej zložke programovej služby,*
- b) *spôsobu a formy spracovania alebo zobrazenia jednotlivých hodnotiacich kritérií vzhľadom na charakter a druh diela alebo programu, umeleckého a morálneho poslania diela alebo programu,*
- c) *intenzity a frekvencie výskytu hodnotiacich kritérií nevhodnosti alebo neprístupnosti v diele, v programe poskytovanom prostredníctvom audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie a v programe alebo inej zložke televíznej programovej služby.“*

6) *Obsah každého audiovizuálneho diela, multimedialného diela, programu poskytovaného prostredníctvom audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie, programu alebo inej zložky televíznej programovej služby sa klasifikuje samostatne; to neplatí pre zložku televíznej programovej služby, ktorá je určená na získanie a udržanie pozornosti verejnosti na vlastné vysielanie a programy (ďalej len "upútavka"). Obsah každej časti seriálu, série alebo cyklu sa klasifikuje osobitne.*

§ 4

- 1) *Programy alebo iné zložky programovej služby klasifikované ako nevhodné a neprístupné pre vekovú skupinu maloletých do 18 rokov sa zaraďujú do vysielania medzi 22.00 a 06.00 hodinou.*
- 3) *Programy alebo iné zložky programovej služby klasifikované ako nevhodné pre vekovú skupinu maloletých do 15 rokov alebo ako vhodné pre vekovú skupinu maloletých od 15 rokov sa zaraďujú do vysielania medzi 20.00 a 06.00 hodinou.*

ANALÝZA – stanovisko Kancelárie Rady pre mediálne služby:

Podávateľ namietal, že „Ako je možné, že v čase, keď aj deti sledujú televíziu teda do 22.00 hodiny a potom v repríze po 13.00 tej hodine markíza vysiela Farmu. tentoraz v izbe farmára týždňa visí drevený vibrátor, ak by teda Rada nevedela čo to je je to umelý mužský pohlavný orgán. Je to prvá zmienka o Farme. Tá druhá je zase zmienka o tom, že ľudská dôstojnosť je na absolutnej nule. Ponižovanie, používanie vulgarizmov tiež nenasvedčuje tomu, aby takéto niečo kultúrne vplývalo nielen na deti ale aj na mladistvých. Takéto žánre by buď mali byť zakázané, ale už keď tak vysielané od polnoci. ...“

Monitorovaním vysielania programovej služby TV MARKÍZA zo dňa 7. 9. 2023 sme zistili, že program *Farma* bol odvysielaný v čase cca o 21:58:10 hod. a reprízovaný dňa 8. 9. 2023 o cca 14:18:51 hod. „Oblíbená reality šou *Farma je späť!* Neuveriteľná 15. séria sa opäť predstaví v originálnom novom koncepte a s množstvom zaujímavých prekvapení. Tentokrát to na statku bude o „súboji generácií“, kedy o atraktívnu finančnú výhru zabojuje 15 farmárov, rozdelených do troch skupín podľa generácie.

Každá sa narodila v inom období a práve Farma ukáže, ktorá generácia na statku uspeje – bude to skupina X, narodená pred rokom 1989, skupina Y – deti 90-tych rokov alebo najmladšia generácia Z, narodená po roku 2000? Fanúšikovia obľúbenej šou sa znovu môžu tešiť na staronové prostredie Považského Inovca, v ktorom sa natáčala 13. séria Farmy, nekompromisnú Alicu, nový typ farmárčenia spojený s množstvom noviniek a výrazne zmenené pravidlá, ktoré prekvapia nejedného farmára. Opäť nebudú chýbať ani napínavé duely či jednotlivé epizódy, v ktorých sa bude striedať smiech, slzy, vtipné i dramatické situácie, a tak ako vždy budú plné nečakaných zvrátov. Šou bude divákov aj tento rok sprevádzať obľúbený herec Marek Fašiang a chýbať nebude ani ostrieľaný hospodár Martin Bagar.“
Zdroj: <https://www.markiza.sk/relacie/farma>¹

Vzhľadom na predmet podnetu týkajúci sa ochrany maloletých sme program analyzovali v súvislosti s ustanovením **§ 62 ods. 6** zákona č. 264/2022 Z. z., podľa ktorého je vysielateľ v súvislosti s klasifikáciou programov povinný „... určiť vekovú vhodnosť vysielaného alebo poskytovaného programu a typy potenciálne škodlivého obsahu, ktoré sú v ňom obsiahnuté, podľa jednotného systému označovania⁴¹) a dôsledne tento systém uplatňovať.“

Osobitným predpisom je v tomto prípade Vyhláška č. 589/2007 Z. z. (účinná od 1. 1. 2014) ustanovujúca podrobnosti o používaní JSO.

Vyhláška č. 589/2007 Z. z. uvádza v **§ 1 ods. 3** pri kritériách nevhodnosti program pre vekovú skupinu maloletých **do 12 rokov** okrem iného nasledovné:

3) Audiovizuálne diela, multimedialne diela, programy poskytované prostredníctvom audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie a programy alebo iné zložky televíznej programovej služby sa klasifikujú ako nevhodné pre vekovú skupinu maloletých do 12 rokov, ak obsahujú

k) slovnú agresivitu alebo expresívne vyjadrovanie, ktoré vzhľadom na ich kontextuálny výskyt, frekvenciu výskytu, spôsob a formu ich spracovania alebo zobrazenia a vzhľadom na charakter, druh, umelecké a morálne poslanstvo diela alebo programu možno považovať za primerané vekovej skupine maloletých od 12 rokov.

Vyhláška č. 589/2007 Z. z. uvádza v **§ 1 ods. 2** pri kritériách nevhodnosti program pre vekovú skupinu maloletých **do 15 rokov** okrem iného nasledovné:

f) slovnú agresivitu alebo expresívne vyjadrovanie, alebo

g) vulgárne vyjadrovanie, vulgárne gestá, obscénne vyjadrovanie alebo obscénne gestá, ktoré vzhľadom na ich kontextuálny výskyt, frekvenciu výskytu, spôsob a formu ich spracovania alebo zobrazenia a vzhľadom na charakter, druh, umelecké a morálne poslanstvo diela alebo programu možno považovať za primerané vekovej skupine maloletých od 15 rokov.

Vyhláška č. 589/2007 Z. z. uvádza v **§ 1 ods. 1** pri kritériách nevhodnosti program pre vekovú skupinu maloletých **do 18 rokov** okrem iného nasledovné:

b) vulgárne vyjadrovanie, vulgárne gestá, obscénne vyjadrovanie alebo obscénne gestá.

V monitorovanom programe sme zaznamenali nasledovnú scénu, voči ktorej pravdepodobne namietať podávateľ:

22:31:53 Marek zbadá na stene zavesenú dekoráciu, otvárač na fľaše a s úsmevom poznamená: „Pozerám, že máte aj pekné dekorácie.“ V obraze je časť neurčitého hnedého predmetu, na ktorom je v hornej časti kovový otvárač na fľaše. Spodná časť, takmer polovica, je vyrastovaná a nedá sa presne určiť, o čo konkrétne ide.

Daniel: „Je to moje.“

Marek: „Namiesto plyšáka si si zobral, hej?“

¹ <https://www.markiza.sk/relacie/farma>

Spolu potom odchádzajú do inej časti farmy.

Alica: „Poznámka. Existuje nástroj na otváranie fľaš v tvare pohlavného orgánu. Existujú ľudia, ktorým pripadá rozumné ho vlastníť. Prepočítavam.“

§ 1 Vyhlášky č. 589/2007 Z. z.

1) Audiovizuálne diela, multimedialne diela, programy poskytované prostredníctvom audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie a programy alebo iné zložky televíznej programovej služby sa klasifikujú ako nevhodné a neprístupné pre vekovú skupinu maloletých **do 18 rokov**, ak obsahujú e) zobrazenie erotických pomôcok alebo erotických scén, ktoré sú vyrobené výlučne na prezentáciu erotiky a erotických tém.

V zmysle Vyhlášky týkajúcej sa JSO je pod kritériom nevhodnosti programu pre maloletých do 18 rokov zobrazenie erotických pomôcok. Avšak ako vidno z prepisu/popisu programu, v obraze bol predmetný predmet, na ktorý poukázal podávateľ podnetu, pravdepodobne otváračom na fľaše, čo bolo rozoznateľné v jeho nevyrastovanej hornej časti, kým jeho spodná časť bola prekrytá clonou, ktorá znemožňovala jasnú a jednoznačnú identifikáciu celého predmetu. Predmetný predmet bol identifikovateľný len na základe verbálneho vyjadrenia Alice, že ide o „*nástroj na otváranie fľaš v tvare pohlavného údu*“. Preto sa domnievame, že takéto nejednoznačné a explicitne neidentifikovateľné zobrazenie nespadá pod kritérium nevhodnosti pre maloletých do 18 rokov v zmysle písmena (t. j. *zobrazenie erotických pomôcok alebo erotických scén, ktoré sú vyrobené výlučne na prezentáciu erotiky a erotických tém,*) a teda nemohlo mať negatívny vplyv na maloletých divákov.

V monitorovanom programe odznelo niekoľko nevhodných výrazov:

zasrani (2x) – hrubý výraz (podľa Krátkeho slovníka slovenského jazyka 4 z roku 2003 ide o hrubý výraz vo význame naničodní, mizerní ľudia)

21:58:33 Roman: „... sa tu nenecháme nejakými zasranmi, toto, vyplieskať do ...(vypípané)“

23:11:02 Roman v rozhovoroch o Miškovom výbere: „Už aj to ma motivuje, že sa tu nenecháme nejakými zasranmi, toto, vyplieskať do ...(vypípané).“

srať – hrubý výraz (podľa Krátkeho slovníka slovenského jazyka 4 z roku 2003 hrubý výraz pre vypustenie výkalov)

21:59:05 Azra: „Ja si nenehám srať na hlavu.“

do riti (1x), **do rici** (1x) – hrubý výraz (podľa Krátkeho slovníka slovenského jazyka 4 z roku 2003 ide tu o hrubý výraz, pre zadnú (sedáciu) časť tela, zadok, v našom prípade ide o zahrešenie vyjadrujúce zlosť, hnev, rozhorčenie)

23:05:45 Jedna z farmárov: „Do rici! Mici! Si krutá! Si krutá na to, že máš meniny.“

23:09:28 Ema sa rozpráva s Miškom, koho by si mal vziať do dvojice na súboj v dueli, ktorý však nemôže prezradiť, koho si vezme do dvojice. **Eme** sa to nepáči: „Do riti!“

Uvedené hrubé výrazy sú podľa nášho názoru nižšej intenzity a ako také spadajú pod kritériá nevhodnosti pre maloletých do 12 rokov.

Okrem toho sme zaznamenali dvakrát identické vyjadrenia prekryté zvukovou stopou:

21:58:33 Roman: „... sa tu nenecháme nejakými zasranmi, toto, vyplieskať do ...(vypípané)“

23:11:02 Roman v rozhovoroch o Miškovom výbere: „Už aj to ma motivuje, že sa tu nenecháme nejakými zasranmi, toto, vyplieskať do ...(vypípané).“

Počas trvania programu sa v komunikácii medzi zúčastnenými farmármi vyskytli 2x výrazy (1x v zostrihu „Uvidíte“ a druhýkrát priamo v programe), ktoré boli prekryté zvukovou stopou (**vypípané**). Pravdepodobne obsahovali vulgárne vyjadrenie alebo iný nevhodný výraz. Vzhľadom na to, že reálne neodznali, nie je možné ich hodnotiť z hľadiska ich nevhodnosti.

Predmetný program sme posudzovali z hľadiska formy a spôsobu spracovania, intenzity a frekvencie výskytu hodnotiacich kritérií a charakteru programu tak, ako to uvádza § 1 ods. 5 Vyhlášky č. 589/2007 Z. z., ako i z kontextuálneho výskytu hodnotiacich kritérií nevhodnosti.

Program *Farma* svojím obsahom zaraďujeme medzi reality show, v ktorom sa dobrovoľne zúčastňujú dospelé osoby, v tejto sérii 3 generácie (generácia X, Y, Z), každá z iných dôvodov (získanie finančnej výhry, zámeru zviditeľnenia sa v mediálnom priestore, testovanie vlastných hraníc a schopností, niečo nové s naučiť, ...). Do programu tvorcovia vybrali rôzne charakterové typy, tak konformné, ako aj kontroverznejšie osobnosti. Pravdepodobným zámerom výberu bola väčšia atraktivita programu, pričom výber mal do značnej miery ovplyvniť dynamiku vzťahov a riešenia rôznych situácií, ktoré v priebehu súťaže môžu nastať a v ktorých sa povahové črty súťažiacich naplno prejavujú. Počas plnenia úloh v náročných podmienkach sa divák mohol stretnúť so súťažiacimi, ktorí riešia problémy s chladnou hlavou, ale aj so súťažiacimi, ktorých slovník je bohatý na expresívne výrazy (*zasrani, srať, do rici, do riti* a pod.). Na dosiahnutie svojho cieľa používajú súťažiaci rôzne taktiky, čím prispievajú k dynamike vzťahov na farme, ktoré sa postupom času vyvíjajú rôznymi smermi. Počas pobytu na farme odkrývajú farmári svoje slabiny i svoje psychické rozpoloženie, ako i svoje schopnosti riešiť záťažové situácie.

Jeden z účastníkov farmy Daniel si doniesol vlastný otvárač na fľaše vo forme pohlavného orgánu, ktorý si zavesil na stenu ako dekoráciu. Že ide o pohlavný orgán je zrejmé iba z verbálneho vyjadrenia (**Alica:** „Poznámka. Existuje nástroj na otváranie fliaš v tvare pohlavného orgánu. Existujú ľudia, ktorým pripadá rozumné ho vlastniť. ...“).

V programe odznali aj niektoré nevhodné výrazy (*zasrani, srať, do riti, do rici*), ktoré boli vypovedané v návale určitých emócií súťažiacich pred výberom do duelu, po ktorom bude jasné, kto musí farmu opustiť a kto sa do nej môže vrátiť.

Čo sa týka spôsobu a formy spracovania alebo zobrazenia jednotlivých hodnotiacich kritérií vzhľadom na charakter a druh diela alebo programu, ako aj intenzity a frekvencie výskytu hodnotiacich kritérií môžeme konštatovať, že v prípade zobrazenia sporného predmetu, na ktorý poukázal podávateľ podnetu (predmetný otvárač na fľaše, čo bolo rozoznateľné v jeho nevyrastovanej hornej časti, kým jeho spodná časť bola prekrytá clonou, ktorá znemožňovala jasnú identifikáciu celého predmetu a ktorý bol identifikovateľný len na základe verbálneho vyjadrenia, že ide o „*nástroj na otváranie fliaš v tvare pohlavného údu*“), nešlo teda o zobrazenie v zmysle kritéria nevhodnosti programu pre maloletých do 18 rokov (podľa Vyhlášky § 1 ods. 1 písm. e)). Na základe toho sa domnievame, že nemohol mať negatívny vplyv na maloletých divákov.

Uvedené nevhodné výrazy odznali v kontexte situácií, nebola im venovaná zvýšená pozornosť ani neboli uvedené do popredia. Vzhľadom na časové trvanie predmetného programu, ich nízkej frekvencie a podľa nášho názoru i nízkej intenzity nie sú v rozpore s ustanoveniami JSO a označovania programu ako nevhodného pre maloletých do 12 rokov.

Zaznamenali sme tiež dve vyjadrenia (identické), ktoré boli prekryté zvukovou stopou, pričom z vyjadrení neodznala žiadna jeho časť a preto ich nemožno hodnotiť z hľadiska ich nevhodnosti.

Na základe analýzy predmetného programu a s prihliadnutím na kontext, v akom sa vyskytli kritériá nevhodnosti, na spôsob a formu, ako aj intenzitu a frekvenciu zobrazenia jednotlivých kritérií sa domnievame, že namietaný program označený ako nevhodný pre maloletých do 12 rokov bol označený

v súlade s podmienkami Vyhlášky č. 589/2007 Z. z., ako aj s ustanovením § 62 ods. 6 zákona č. 264/2022 Z. z.

Podávateľovi podnetu prekážalo i časové zaradenie programu do vysielania, obzvlášť jeho reprízy, kedy ho môžu sledovať i maloletí diváci: „Ako je možné, že v čase, keď aj deti sledujú televíziu teda do 22 tej hodiny a potom v repríze po 13 tej hodine markíza vysielala Farmu. ... Takéto žánre by buď mali byť zakázané, ale už keď tak vysielané od polnoci. ...“

§ 62 zákona č. 264/2022 Z. z.

1) Vysielateľ a poskytovateľ audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie sú povinní zabezpečiť, aby programy alebo iné zložky programovej služby alebo audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie, ktoré

a) môžu narušiť fyzický, psychický alebo morálny vývin maloletých, boli sprístupnené iba takým spôsobom, aby maloletí nemohli takéto programy alebo iné zložky programovej služby alebo audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie za bežných okolností počuť ani vidieť,

5) Zaradenie programu do vysielania v čase od 22.00 h do 6.00 h sa považuje za splnenie povinnosti podľa odseku 1 písm. a).

12) Vysielateľ programovej služby je povinný zohľadniť časové zaradenie programov alebo iných zložiek programovej služby, ak má naň vplyv určená veková vhodnosť programov a typ potenciálne škodlivého obsahu, ktorý je v ňom obsiahnutý.

Časové obmedzenie je v zmysle **Vyhlášky č. 589/2007 Z. z. (JSO)**, pre vysielanie programov a zložiek programovej služby, ktoré napĺňajú kritériá nevhodnosti **do 15 rokov**.

3) Programy alebo iné zložky programovej služby klasifikované ako nevhodné pre vekovú skupinu maloletých do 15 rokov alebo ako vhodné pre vekovú skupinu maloletých od 15 rokov sa zaraďujú do vysielania medzi 20.00 a 06.00 hodinou.

Program *Farma* je podľa nášho názoru označený v súlade s ustanoveniami JSO v zmysle Vyhlášky č. 589/2007 Z. z. ako nevhodný pre maloletých **do 12 rokov** a preto sa časové obmedzenie na tento program nevzťahuje.

Vzhľadom na obsah programu *Farma* ¹² sa domnievame, že neobsahoval žiadne kritériá nevhodnosti pre maloletých do 15 ani 18 rokov (podľa JSO) a nie je v rozpore s ustanoveniami zákona č. 264/2022 Z. z.

* * *

ZÁVER:

Na základe obsahu i analýzy predmetného programu sa domnievame, že program *Farma* ¹² odvysielaný dňa 7. 9. 2023 o cca 21:58:10 hod. a reprízovaný dňa 8. 9. 2023 o cca 14:18:51 hod. neporušil ustanovenia zákona č. 264/2022 Z. z.

Podnet na preverenie navrhujeme posúdiť ako **neopodstatnený**.

Prepis/popis monitorovaného vysielania k Správe o kontrole dodržiavania povinností podľa zákona č. 264/2022 Z. z. (podnet na preverenie č. PGO-RPMS/2023/01203)

Monitorované vysielanie: Farma
Deň vysielania: 7. 9. 2023
Čas vysielania: o cca 21:58:10 hod.
JSO: 12

Vysielanie bolo monitorované zo záznamu Rady.

časový kód záznamu o cca:

21:54:52 prebiehajúci program *Dunaj, k vašim službám* 12

21:56:56 záver programu *Dunaj, k vašim službám* 12

sponzorské odkazy McDonald's, TIPOS, Marlenka, Leerdammer, Život
obrazovo - zvukový predel s oznámením o programe
sponzorské odkazy DIAMizin Gurmar, Kinekus
obrazovo - zvukový predel

21:58:10 začiatok programu *Farma* 12

Prehľad toho, čo divácividia v tejto časti.

21:58:33 Roman: „... sa tu nenecháme nejakými zasranmi toto vyplieskať do ...(vypípané)“

Zvučka programu

Stručný prehľad minulej časti.

21:59:05 Azra: „Ja si nenehám srať na hlavu.“

Zábery na prírodu, farmu a farmárov. Je im zima, tak ako prvé zapália oheň v pecku.

Miroslava (stredná generácia) s Miškom (generácia Z) sú momentálne sluhovia. Podľa jej slov je Miško taký pomalší.

21:59:41 Mirka: „Tak, ja s Miškom sme teraz vlastne sluhovia. Zvládame to celkom dobre. Len Miško je taký pomalší, čo ja som taká živšia. A jednoducho veľa vecí chcem spraviť skôr ako on, ale zase nechcem byť tá, ktorá by chcela všetko robiť. Chcem, nech sa učí aj on.“

Michal sa do kamery priznáva, že rád leží a sleduje sociálne siete a toto nemieni meniť ani na farme.

Pomaly vstávajú všetci farmári. Niektorí, ako Miško, už krmia zvieratá, iní vykonávajú ešte rannú toaletu.

Sluhovia sa rozprávajú o úlohách, ktoré ich ešte čakajú.

Po spoločných raňajkách sa všetci pustia do práce. Každý si vyberie takú prácu, ktorá ho najviac baví. A najlepšie mu ide.

22:03:34 Ema (generácia Z): „Som chcela píliť, ale k tomu ma nepustili. Bud' sa o mňa báli, alebo si mysleli, že to nezvládnem, alebo že tu vôbec nemám čo robiť.“

Stredná generácia farmárov sa vyjadruje na prácu mladej generácie.

22:03:45 Mirec (generácia Y): „Emča a Azra, tí mně přijdou takoví asi nejslabší tady z tý skupiny, ty dvě holky. Možno budou spíš na takoví ty malování a takoví ty domácí práce, ale tá manuální práce jim asi moc nejde.“

Emu to trápí, že si starší o nich myslia, že sú málo skúsení, i keď podľa nej je to pravda. Azra sa vyjadri na kameru, že sa mladá generácia chce niečo naučiť od starších farmárov. Najmladšia Sofia sa stará o rastlinky a planty. Ema s Mišom a Azrou sa postarajú o hmyz. Cez rozhlas farmári dostanú výzvu, aby si posadali ku stolu, predtým ale musia chytiť a zavrieť fretku Betku.

22:08:47 Alica mimo obraz (pozn. Alica je umelá inteligencia, ktorá ženským hlasom podobným robotovi komentuje dianie na Farme, vyzýva farmárom k vyjadreniam a pod.) im povie, že využíva ich voľnú chvíľku, aby im dala úlohu pre ich prospech: „*Počas farmy sa budete učiť jedna generácia od druhej. Budete zdieľať svoje skúsenosti a zručnosti, aby ste mohli rásť. Osobnostný rozvoj je na vašej ceste farmou dôležitý. Prvý kurz pripraví Michal. Začína sa vaša kariéra v šoubiznise. Každý deň budete veľa hovoriť v rozhovoroch, a preto chcem, aby ste boli pripravení. Michal je nádejný herec so skúsenosťami z rôznych divadelných predstavení. Teraz vás naučí, ako sa správne rozcvičiť pred rozhovorom. Vyťažte z toho maximum. Michal, začni kurz osobnostného rozvoja teraz. Ďakujem.*“

Michal povie jazykolam a ostatní ho musia opakovať. Michal sa vyjadri, že od mala chcel byť slávnym. Ema sa vyjadri, že by sa na farme chcela odnaučiť plakať.

Mladé farmárky Ema a Azra sa rozprávajú o taktike, koho voliť do výberu. Chcú podporiť Miška a do duelu poslať Mirku. Ako najmladšia generácia na farme chcú ukázať, že dokážu držať spolu ako tím.

Adam z generácie X si myslí, že mladšia generácia Z vie iné veci ako staršia a tak to má byť.

Lucia, za staršiu generáciu X sa vyjadri, že ona by úlohy vedela lepšie rozdeliť. Roman z generácie X s ňou súhlasí.

Lucia presvedča Daniela, ktorý je farmárom týždňa, aby prerozdelenie úloh, lebo nikto nevie, čo má robiť a vládne menší chaos.

22:21:30 obrazovo - zvukový predel s oznámením o programe

22:21:35 – 22:28:34 reklamný blok

obrazovo - zvukový predel

– upútavky

obrazovo - zvukový predel s oznámením o programe

sponzorský odkaz Vlasové hnojivo,

22:30:30 pokračovanie programu *Farma*

Lucia presvedča Daniela, aby prerozdelenie úloh, lebo nikto nevie, čo má robiť, lebo v piatok jeho tímu za nesplnenie úloh odoberú mince.

Na farmu prichádza Marek. Je zvedavý, ako sa farmárom páči na farme a ako ju zatiaľ zveľadili. Pozrie si najprv zvieratá, následne vojde do domčeka.

22:31:53 Marek zbadá na stene zavesenú dekoráciu, otvárač na fľaše a s úsmevom poznamená: „*Pozerám, že máte aj pekné dekorácie.*“ V obraze je časť neurčitého hnedého predmetu, na ktorom je v hornej časti kovový otvárač na fľaše. Spodná časť, takmer polovica, je vyrastovaná a nedá sa presne určiť, o čo konkrétne ide.

Daniel: „*Je to moje.*“

Marek: „*Namiesto plyšáka si si zobral, hej?*“

Spolu potom odchádzajú do inej časti farmy.

Alica: „*Poznámka. Existuje nástroj na otváranie fliaš v tvare pohlavného orgánu. Existujú ľudia, ktorým pripadá rozumné ho vlastniť. Prepočítavam.*“

Marek sedí v kruhu s ostatnými farmármi pri stole a rozpráva sa s nimi. Povie im, že jeden z farmárov má v tento deň meniny. Je to Alica, ktorá hovorí cez okrúhly reproduktor uprostred stola. Prítomní jej zablahoželajú a zatlieskajú.

Predtým, než im Marek odovzdá dôležité informácie je zvedavý, ako sa jednotlivým ľuďom na farme páči. Zatiaľ sa pobyt na farme páči všetkým.

Marek im pripomenie, že musia dodržiavať určité pravidlá. Pre istotu si ich všetky spoločne rozoberú. Potom si farmári zo sluhov vyberú prvého „ohrozeného“ a tým sa stáva Miško. Ten to berie športovo, avšak je trochu zatrpknutý. Miško si musí vybrať svojho partáka. Potom sa Marek rozlúči s farmármi a odíde.

Azra z generácie Z sa na kameru vyjadrí, že Miško by si mal za spolu duelanta zvoliť Tima, ako jediného chlapa v tíme okrem neho.

Tím generácie Z diskutuje o druhom duelantovi. Ema sa teší a dúfa, že by si ju mohol vybrať, lebo konečne by mohla bojovať za tím a ukázať, čo dokáže.

22:52:08 sponzorský odkaz Kinekus
obrazovo - zvukový predel s oznámením o programe

22:52:23 – 22:58:18 reklamný blok

obrazovo - zvukový predel

– upútavky

obrazovo - zvukový predel s oznámením o programe

sponzorský odkaz Vlasové hnojivo,

23:00:41 pokračovanie programu *Farma* 12

Tím generácie Z sa radí a taktizuje o dueli.

Farmárom sa opäť prihovorí Alica. Poslala im košík s alkoholickými a nealkoholickými nápojmi na párty. Farmári sa veľmi potešia a pripíjajú na ňu. Následne zahrá každej generácii jednu skladbu. Nálada sa stupňuje.

Alica im ponúkla možnosť vypočuť si za 100 eur ešte jednu skladbu. Farmári sa nevedia dohodnúť.

23:05:45 Jedna z farmárov: „*Do rici! Mici! Si krutá! Si krutá na to, že máš meniny.*“

Následne predsa len odhlasujú jednu skladbu za 100 eur. Vyberú skladbu Piatoček. Všetci začínajú tancovať.

Dievčatá z generácie Z sa na kameru priznávajú, že to s peniazmi ešte veľmi nevedia.

Večer vedú farmári v malých skupinkách debaty o budúcom „ohrozenom“.

23:09:28 Ema sa rozpráva s Miškom, koho by si mal vziať do dvojice na súboj v dueli, ktorý však nemôže prezradiť, koho si vezme do dvojice. **Eme** sa to nepáči: „*Do riti!*“

Miško prezradí iba toľko, že to bude dievča. Je odhodlaný bojovať a vyhrať.

23:11:02 Roman v rozhovoroch o Miškovom výbere: „*Už aj to ma motivuje, že sa tu nenecháme nejakými zasranmi, toto, vyplieskať do ... (vypípané).*“

Zostrih toho, čo bude nabudúce.

Najmladšie farmárky oblečené iba v plavkách sa umývajú. Jedna z nich polieva hrnčekom hrudník druhej.

23:11:36 záver programu *Farma* 12

Moderátor Farmy pozve divákov, aby si pozreli program *Farma extra* aj so zábermi, ktoré sa do epizódy nedostali.

sponzorské odkazy DIAMizin Gurmar, Kinekus

obrazovo - zvukový predel

sponzorské odkazy Nicolaus vodka blue, Double Star

23:12:31 začiatok programu *Love island* 12

23:14:59 koniec záznamu vysielania.

* * *

Monitorované vysielanie: Farma
Deň vysielania: 8. 9. 2023
Čas vysielania: o cca 14:18:51 hod.
JSO: 12

Vysielanie bolo monitorované zo záznamu Rady.

časový kód záznamu o cca:

14:00:00 prebiehajúci program *Kobra 11* 12

14:18:23 záver programu *Kobra 11* 12

sponzorský odkaz Bauli

obrazovo - zvukový predel s oznámením o programe

sponzorský odkaz ČSOB

14:18:51 začiatok programu *Farma* 12 (repríza, obsah programu totožný s popisom vyššie)

14:31:20 obrazovo - zvukový predel s oznámením o programe

14:31:27 – 14:37:57 reklamný blok

obrazovo - zvukový predel

– upútavky

obrazovo - zvukový predel

14:40:55 pokračovanie programu *Farma* 12

14:52:18 obrazovo - zvukový predel s oznámením o programe

14:52:23 – 14:58:22 reklamný blok

obrazovo - zvukový predel

– upútavky

obrazovo - zvukový predel

15:02:50 pokračovanie programu *Farma* 12

15:23:54 obrazovo - zvukový predel s oznámením o programe

15:24:00 – 15:30:31 reklamný blok

obrazovo - zvukový predel

informačná kampaň Voľby 2023

obrazovo - zvukový predel

– upútavky

obrazovo - zvukový predel

15:34:04 pokračovanie programu *Farma* 12

15:43:50 záver programu *Farma* 12

Moderátor Farmy pozve divákov, aby si pozreli program *Farma extra* aj so zábermi, ktoré sa do epizódy nedostali.

sponzorský odkaz ČSOB

obrazovo - zvukový predel s oznámením o programe

15:44:14 začiatok programu *Rodinné prípady* 12

15:59:59 koniec záznamu vysielania

**Pracovný materiál Kancelárie Rady na rokovanie Komisie na ochranu
maloletých dňa 6. 12. 2023**

Správa o kontrole dodržiavania povinností podľa zákona č. 264/2022 Z. z.

Podnet na preverenie č.: PGO-RPMS/2023/01205

Programová služba: TA3

Vysielateľ: C.E.N. s.r.o.

Číslo autorizácie vysielania: AT/87

Na základe záverov uvedených v správe Kancelária Rady pripravila nasledujúce uznesenie:

Návrh uznesenia:

Komisia na ochranu maloletých ako orgán príslušný v oblasti ochrany maloletých podľa § 108 ods. 3 zákona č. 264/2022 Z. z. a podľa § 14a zákona č. 40/2015 Z. z. o audiovizii ako orgán pre oblasť ochrany maloletých pri uplatňovaní jednotného systému označovania podľa § 12 zákona č. 40/2015 Z. z. o audiovizii preverila podnet na preverenie evidovaný pod č. PGO-RPMS/2023/01205 smerujúci voči vysielaniu programovej služby TA3 vysielateľa C.E.N. s.r.o. a uznala podnet na preverenie za **neopodstatnený**.

Úloha:

Kancelária Rady informuje podávateľa podnetu na preverenie o výsledku preverenia podnetu.

T: 18. 12. 2023

Z: PgO

Kancelária Rady pre mediálne služby

Pracovný materiál Kancelárie Rady na rokovanie Komisie na ochranu maloletých dňa 6. 12. 2023

Podnet na preverenie č. PGO-RPMS/2023/01205 zaevidovaný dňa 11. 9. 2023
Podávateľ: fyzická osoba
Predmet podnetu: V politike
Deň a čas vysielania: 10. 9. 2023 10:30:00 hod.
Označenie podľa JSO: bez označenia

Programová služba: TA3
Vysielateľ: C.E.N. s.r.o.
Číslo autorizácie: AT/87

Dátum: 29. 11. 2023

OBSAH PODNETU:

„Neadekvátne a neprípustné presadzovanie ideológií LGBTQI v priamom prenose počas politickej relácie. Používanie nevhodných a neslušných slov. Neprípustné vyučovanie ideológií divákom!“

PRÁVNE VÝCHODISKÁ POSUDZOVANIA:

Zákon č. 264/2022 Z. z. o mediálnych službách (ďalej len „zákon č. 264/2022 Z. z.“):

§ 62 Ochrana maloletých

1) Vysielateľ a poskytovateľ audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie sú povinní zabezpečiť, aby programy alebo iné zložky programovej služby alebo audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie, ktoré

a) môžu narušiť fyzický, psychický alebo morálny vývin maloletých, boli sprístupnené iba takým spôsobom, aby maloletí nemohli takéto programy alebo iné zložky programovej služby alebo audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie za bežných okolností počuť ani vidieť,

2) Maloletý na účely tohto zákona je osoba mladšia ako 18 rokov veku.

5) Zaradenie programu do vysielania v čase od 22.00 h do 6.00 h sa považuje za splnenie povinnosti podľa odseku 1 písm. a).

6) Vysielateľ a poskytovateľ audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie sú povinní určiť vekovú vhodnosť vysielaného alebo poskytovaného programu a typy potenciálne škodlivého obsahu, ktoré sú v ňom obsiahnuté, podľa jednotného systému označovania⁴¹⁾ a dôsledne tento systém uplatňovať.

7) Ustanovenie odseku 6 sa nevzťahuje na vysielateľa a poskytovateľa audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie, ak uplatňujú iný akceptovaný systém označovania.⁴²⁾

8) Ak vysielateľ alebo poskytovateľ audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie uplatňuje iný akceptovaný systém označovania a je osobou uvádzajúcou označovaný komunikát na trh,⁴³⁾ pri určovaní vekovej vhodnosti vysielaného alebo poskytovaného programu a typu potenciálne škodlivého obsahu, ktorý je v ňom obsiahnutý, sa naňho vzťahuje postup a podmienky podľa osobitného predpisu.⁴⁴⁾

9) Vysielateľ a poskytovateľ audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie sú povinní uviesť označenie vekovej vhodnosti vysielaného alebo poskytovaného programu a typ potenciálne škodlivého obsahu, ktorý je v ňom obsiahnutý, ktoré boli nimi určené podľa odseku 6 alebo odseku 8 alebo boli určené inou osobou uvádzajúcou označovaný komunikát na trh podľa osobitného predpisu.⁴³⁾

10) Vysielateľ je povinný uviesť označenie vekovej vhodnosti vysielaného programu a typ potenciálne škodlivého obsahu, ktorý je v ňom obsiahnutý

a) pri vysielaní programu a pri vysielaní upútavky na program; upútavka na program sa označuje rovnako ako program, na ktorý sa vzťahuje,

b) v programovej ponuke vlastného vysielania,

c) v prehľade programov, ktorý poskytuje na zverejnenie tretím osobám.

11) Poskytovateľ audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie je povinný uviesť označenie vekovej vhodnosti poskytovaného programu a typ potenciálne škodlivého obsahu, ktorý je v ňom obsiahnutý, v katalógu programov audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie.

12) Vysielateľ programovej služby je povinný zohľadniť časové zaradenie programov alebo iných zložiek programovej služby, ak má naň vplyv určená veková vhodnosť programov a typ potenciálne škodlivého obsahu, ktorý je v ňom obsiahnutý.

Vyhláška č. 589/2007 Z. z. Ministerstva kultúry Slovenskej republiky z 3. decembra 2007, ktorou sa ustanovujú podrobnosti o jednotnom systéme označovania audiovizuálnych diel, zvukových záznamov umeleckých výkonov, multimedialných diel, programov alebo iných zložiek programovej služby a spôsobe jeho uplatňovania (ďalej aj „JSO“):

§ 1

1) Audiovizuálne diela, multimedialne diela, programy poskytované prostredníctvom audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie a programy alebo iné zložky televíznej programovej služby sa klasifikujú ako nevhodné a neprístupné pre vekovú skupinu maloletých do 18 rokov, ak obsahujú

a) zobrazenie násilia na živých bytostiach, najmä zobrazenie krutého ubližovania alebo krutej násilnej smrti človeka bez pocitov ľútosťi, zobrazenie týraných osôb alebo zobrazenie prejavov osôb a skupín s patologickými normami správania,

b) vulgárne vyjadrovanie, vulgárne gestá, obscénne vyjadrovanie alebo obscénne gestá,

c) zobrazenie prejavov neznášanlivosti alebo nenávisťi, xenofóbie, rasizmu, náboženskej diskriminácie a neznášanlivosti, násilia voči etnickým alebo iným menšinám, zobrazenie šikanovania,

d) zobrazenie alebo prezentovanie závislosti, akou je alkoholizmus, fajčenie, drogová alebo hráčska závislosť formou zábavy alebo zobrazenie používania zbrane ako útočného prostriedku formou zábavy,

e) zobrazenie erotických pomôcok alebo erotických scén, ktoré sú vyrobené výlučne na prezentáciu erotiky a erotických tém,

f) sexuálne scény alebo sexuálne správanie vrátane promiskuitného správania, ktoré sú prezentované ako forma zábavy, scény spojené s prejavmi sexuálneho násilia alebo sexuálnymi deviáciami, alebo

g) zobrazenie zámerne vyvolávajúce pocity strachu alebo úzkosti v žánri horor.

2) Audiovizuálne diela, multimedialne diela, programy poskytované prostredníctvom audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie a programy alebo iné zložky televíznej programovej služby sa klasifikujú ako nevhodné pre vekovú skupinu maloletých do 15 rokov, ak obsahujú

a) detailné a naturalistické zobrazenie násilných aktov,

b) týranie zvierat,

c) sexuálne scény, ktoré sú súčasťou dejovej línie,

d) zobrazenie alebo prezentovanie formy závislosti, akou je alkoholizmus, fajčenie, drogová alebo hráčska závislosť alebo používanie zbrane ako útočného prostriedku, v ktorom sa spôsobom spracovania niektorá forma závislosti alebo používanie zbrane ako útočného prostriedku schvaľuje, zľahčuje alebo sa vyzdvihuje do popredia,

e) zobrazenie správania s vysokým rizikom ubliženia na zdraví, pričom toto riziko sa prezentuje ako atraktívne alebo zábavné a správanie je prezentované bez upozornenia na nebezpečenstvo a možné následky tohto správania,

f) slovnú agresivitu alebo expresívne vyjadrovanie, alebo

g) vulgárne vyjadrovanie, vulgárne gestá, obscénne vyjadrovanie alebo obscénne gestá, ktoré vzhľadom na ich kontextuálny výskyt, frekvenciu výskytu, spôsob a formu ich spracovania alebo zobrazenia a vzhľadom na charakter, druh, umelecké a morálne poslanstvo diela alebo programu možno považovať za primerané vekovej skupine maloletých od 15 rokov.

3) Audiovizuálne diela, multimedialne diela, programy poskytované prostredníctvom audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie a programy alebo iné zložky televíznej programovej služby sa klasifikujú ako nevhodné pre vekovú skupinu maloletých do 12 rokov, ak obsahujú

a) zobrazenie prezentujúce ohrozenie rodiny alebo rodičovských vzťahov, ak je vzhľadom na vek maloletých a povahu prezentovaného ohrozenia odôvodnený predpoklad neadekvátnej interpretácie zobrazeného obsahu,

b) zobrazenie reálneho násilia alebo zobrazenie následkov reálneho násilia na živých bytostiach, zobrazenie následkov živelných pohrôm alebo dopravných nehôd na živých bytostiach,

c) zobrazenie krvi a telesných znetvorení, ktoré nie sú svojou povahou bežné,

d) zobrazenie násilných aktov,

- e) zobrazenie následkov násilných aktov,
- f) zobrazenie negatívnych príbehov detí, ktoré by odôvodnene mohli vyvolať u detí efekt obeť reálneho sveta,
- g) zobrazenie neprirodzených, náhlych a neočakávaných zmien živých bytostí alebo zobrazenie paranormálnych alebo iných mimovnmových javov,
- h) zobrazenie nahoty, ktoré nie je bežné v rodinnom prostredí a na verejnosti a ktoré by mohlo vyprovokovať záujem o sexuálne vzťahy a predčasné prebudenie sexuálnych pudov maloletých detí,
- i) zobrazenie milostných scén bez zobrazenia nahoty, ktoré sú súčasťou dejovej línie,
- j) zobrazenie správania s rizikom ublíženia na zdraví, ak nie je riziko ublíženia na zdraví dostatočne zreteľné, zobrazenie rizikových športových disciplín alebo fantazijných predstáv o nadľudských hrdinských výkonoch človeka mimo reálneho sveta, ktorých neadekvátna interpretácia vzhľadom na vek môže vyvolať u maloletých efekt napodobňovania, alebo
- k) slovnú agresivitu alebo expresívne vyjadrovanie, ktoré vzhľadom na ich kontextuálny výskyt, frekvenciu výskytu, spôsob a formu ich spracovania alebo zobrazenia a vzhľadom na charakter, druh, umelecké a morálne poslanstvo diela alebo programu možno považovať za primerané vekovej skupine maloletých od 12 rokov.

ANALÝZA – stanovisko Kancelárie Rady pre mediálne služby:

Podávateľ namietal, že v programe bolo odvysielané „... Používanie nevhodných a neslušných slov. ...“

Monitorovaním vysielania programovej služby TA3 zo dňa 10. 9. 2023 sme zistili, že diskusná relácia *V politike* bola odvysielaná v čase cca od 10:30 hod. do cca 12:00 hod.

Program *V politike* je televízna politická relácia vysielaná v priamom prenose a v premiére každú nedeľu. „Relácia vám prináša prehľad najdôležitejších tém, ktoré sa udiali na našej politickej scéne. Tu žiadame politikov o jasné odpovede, konfrontujeme ich sľuby ...“ (<https://www.ta3.com/v-politike>)

V predmetnom programe si najprv moderátor Richard Dírer pozval do štúdia prezidentku SR Zuzanu Čaputovú, s ktorou bol rozhovor prednahrávaný a po nej cca o 11:05 hod. viedol v štúdiu rozhovor s Milanom Majerským za KDĽK a Róbertom Kaliňákom za SMER SD.

Vzhľadom na časť predmetu podnetu, týkajúcu sa nevhodnosti výrazov, sme program analyzovali v súvislosti s ustanovením § 62 ods. 6 zákona č. 264/2022 Z. z., podľa ktorého je vysielateľ v súvislosti s klasifikáciou programov povinný „... určiť vekovú vhodnosť vysielaného alebo poskytovaného programu a typy potenciálne škodlivého obsahu, ktoré sú v ňom obsiahnuté, podľa jednotného systému označovania⁴¹⁾ a dôsledne tento systém uplatňovať.“

Osobitným predpisom je v tomto prípade Vyhláška č. 589/2007 Z. z. (účinná od 1. 1. 2014) ustanovujúca podrobnosti o používaní JSO.

Vyhláška č. 589/2007 Z. z. uvádza v § 1 ods. 1 pri kritériách nevhodnosti programu pre vekovú skupinu maloletých do 18 rokov okrem iného nasledovné:

b) vulgárne vyjadrovanie, vulgárne gestá, obscénne vyjadrovanie alebo obscénne gestá.

V § 1 ods. 2 pri kritériách nevhodnosti programu do 15 rokov sú uvedené okrem iného aj kritériá:

g) vulgárne vyjadrovanie, vulgárne gestá, obscénne vyjadrovanie alebo obscénne gestá, ktoré vzhľadom na ich kontextuálny výskyt, frekvenciu výskytu, spôsob a formu ich spracovania alebo zobrazenia a vzhľadom na charakter, druh, umelecké a morálne poslanstvo diela alebo programu možno považovať za primerané vekovej skupine maloletých od 15 rokov.

V monitorovanom programe *V politike* sme zaznamenali niekoľko nevhodných výrazov:

pliaga – expresívny výraz (podľa Krátkeho slovníka slovenského jazyka 4 z r. 2003 (o ľuďoch) vo význame zberba, háved')

11:05:23 Richard Dírer, moderátor: „Páni, asi nebude pre vás žiadnym prekvapením, že teda pán Kaliňák sa dúfam neurazí, že začneme tu šéfom KDĽ. A chcem začať tým, čo ste povedali pred týždňom v politickej relácii Na telo u kolegu Miša Kovačiča o tom, že LGBTI+ ľudia sú **pliaga**. A preto sa pýtam a naozaj ma to zaujíma, že či môžem zostať moderovať, alebo sa mám priamo transportovať do nejakého tábora smrti.“

bastard – pejoratívny výraz (podľa Slovníka súčasného slovenského jazyka z r. 2006, 2011, 2015, 2021 vo význame človek nemajúci charakter, nijaké zásady, bezcharakterný, nečestný človek, často používaný ako nadávka)

11:15:52 Robert Kaliňák, člen predsedníctva strany /Smer-SD/: „To, prepáčte. Nemusíte ich brániť, však to nie je útok smerom ku Vám. Ja len hovorím všeobecne, že úprimne hovorím o tom, že ak by tie médiá, Denník N, Sme a všetci reagovali zakaždým, keď Igor Matovič začal ešte v roku 2010 ľudí nazývať **bastardami** a všetkým tým možným, potom by som chápal celú túto vlastne prvú hru, ktorá tu bola. Ale uplatníme rovnaký meter potom na všetkých, pretože to sa vlastne nedialo a práve to zhrubuje, dá sa povedať, tú politiku, v ktorej sa nachádzame. A namiesto toho, aby sme išli do tých najpálčivejších problémov, ktoré bezpochyby trápia aj Vás, aj mnohých ďalších, tak riešime práve takéto hádky, ktoré sú častokrát vytrhnuté z kontextu a naozaj problém tých písmenok za tým B, je naozaj zásadný, lebo to už nesúvisí s vašou preferenciou a potom všetky tie ostatné už menia samotnú podstatu. Ale nevenujeme sa tomu, lebo naozaj to je problém, ktorý my sme riešiť nechceli. Nemáme potrebu riešiť.“

hovno – hrubý výraz (podľa Slovníka súčasného slovenského jazyka z r. 2006, 2011, 2015, 2021 vo význame bezvýznamný človek)

11:18:30 Richard Dírer, moderátor: „Máme to uzavreté. Zhodli sme sa, že sa nezhodneme, že máme odlišný názor naozaj na túto vec a moja prosba v tom celom bola iba, že prosím, vážte slová, aby sme si, napríklad ako ja, nemuseli každý deň prečítať, že potom, čo ma mater porodila, behal lekár s mojím plodom v ruke pol dňa okolo nemocnice, lebo sa nevedel rozhodnúť, či som **hovno** alebo plod. A ja iba hovorím, ospravedlňujem sa aj Rade pre mediálne služby za toto slovo. Ja iba hovorím, že tieto vaše výroky spôsobujú to, že dostávame stovky a tisícky takýchto tupých, nevraživých, dehonestujúcich a vulgárnych komentárov, že preto majú politici vážiť svoje slová, aké ich používajú.“

Predmetný program sme posudzovali z hľadiska formy a spôsobu spracovania, intenzity a frekvencie výskytu hodnotiacich kritérií a charakteru programu tak, ako to uvádza § 1 ods. 5 vyhlášky 589/2007 Z. z., ako i z kontextuálneho výskytu hodnotiacich kritérií nevhodnosti.

Z hľadiska: kontextuálneho výskytu hodnotiacich kritérií nevhodnosti alebo neprístupnosti v diele: politická diskusná relácia bola vo svojej druhej časti (cca 64 min.) odvysielaná naživo a reagovala na aktuálne politické dianie v spoločnosti. Moderátor relácie žiadal vysvetlenie od politika za KDĽ, ktorý v určitom časovom horizonte pred reláciou použil výraz **pliaga** vo vzťahu k LGBTI+ komunite. Moderátor v rámci danej témy spomenul aj osobnú skúsenosť, pričom prečítal časť mailu, v ktorom ho odosielateľ označil výrazom **hovno**. Diskusia sa viedla aj smerom k určitému zhrubnutiu jazyka politikov už aj v minulosti, pričom hosť programu Róbert Kaliňák pripomenul výraz **bastardi**, ktorý údajne použil v minulosti I. Matovič.

Na základe toho môžeme konštatovať, že všetky nevhodné výrazy (**pliaga**, **bastard**, **hovno**) odzneli v kontexte diskutovanej témy. Predmetná politická relácia spadá pod univerzálny program, to znamená, že je vhodný pre všetky vekové kategórie.

Predmetné vyjadrenia, ktoré sú podľa SSSJ a KSSJ zaradené ako hrubé, resp. expresívne výrazy, považujeme z hľadiska intenzity za vyjadrenia s nižšou intenzitou. Vzhľadom na celkovú časovú dĺžku predmetného programu (94 min. 37. sek.) ich frekvencia (3x) bola minimálna.

Na základe uvedeného sa domnievame, že nízka intenzita, minimálna frekvencia expresívnych výrazov, ako aj kontext v akom odzneli, nezadávajú dôvod na možné porušenie § 62 ods. 6 zákona č. 264/2022 Z. z.

* * *

ZÁVER:

Na základe analýzy sme toho názoru, že vysielateľ odvysielaním programu *V politike* dňa 10. 9. 2023 o cca 10:30:00 hod. na programovej službe TA3 neporušil ustanovenia o ochrane maloletých zákona č. 264/2022 Z. z.

Podnet na preverenie navrhujeme posúdiť ako **neopodstatnený**.

Prepis/popis monitorovaného vysielania k Správe o kontrole dodržiavania povinností podľa zákona č. 264/2022 Z. z. (podnet na preverenie č. PGO-RPMS/2023/01205)

Monitorované vysielanie: V politike
Deň vysielania: 10. 9. 2023
Čas vysielania: o cca 10:30:00 hod.
JSO: bez označenia

Vysielanie bolo monitorované zo záznamu vysielateľa.

časový kód záznamu o cca:

10:30:00 h

Richard Dírer, moderátor: „Sledujete TA3, príjemný dobrý deň. Takto pred 82 rokmi slovenská vláda prijala Židovský kódex. Aj my Slováci sme chceli ukázať, že dokážeme zatočiť so Židmi. Opäť raz boli Slováci pápežskejší ako pápež. Proti vlastným občanom sme prijali 270 paragrafov, ktoré tvorili jeden z najkrutejších protižidovských zákonov v Európe. Naším občanom sme obmedzili slobody a práva. Zakázali sme im slobodný pohyb, vyhodili ich zo škôl, označili sme ich žltou hviezdou, ukradli im majetok, poslali ich na smrť do plynu a ešte sme za to nacistom aj zaplatili. Za zabitie vlastných občanov. Aj takí sme boli my, Slováci a sľúbili sme si, že sa to už nikdy opakovať nebude. No prešlo 82 rokov a vyzerá to, že sme zabudli. Extrémistické myšlienky či neonáci rétorika už nie sú tabu. Dokonca s nimi hlasujeme, spolupracujeme, riešime povolebné koalície, hľadáme spoločných nepriateľov a útočíme voči novým terčom. Áno, oprávnené môže mať niekto pocit, že 82 rokov neprešlo a my sme späť v 41. Všetkým tým, ktorí ľudí hecujete a koketujete s týmito myšlienkami pre vaše vlastné mocenské zisky, patrí s ohľadom na obeť jedno jediné - hanba vám! Vitajte V politike.“

Zvučka relácie.

Richard Dírer, moderátor: „No a dnes s prezidentkou Slovenskej republiky Zuzanou Čaputovou. Príjemný dobrý deň.“

Zuzana Čaputová, prezidentka SR: „Dobrý deň. Ďakujem za pozvanie.“

Richard Dírer: „Pani prezidentka, nedá mi začať tak ľudsky a spýtať sa. Vy ste ohlásili prednedávnom, že sa už nebude uchádzať o znovuzvolenie, že nebudete kandidovať po druhý raz v prezidentských voľbách. Opadol z Vás už ten stres, to napätie, ktoré je spojené s najvyššou ústavnou funkciou v štáte?“

Zuzana Čaputová: „Úprimne povedané, opadol stres alebo tlak, ktorý súvisel s tou otázkou a s tým vnútorným procesom rozhodovania, pretože to bolo v profesijnej oblasti určite najťažšie rozhodovanie v mojom živote. Takže keďže som tú tému ako keby uzavrela a verejne som sa to snažila to nejak odkomunikovať, tak v tomto zmysle tento tlak opadol. Ale pokiaľ ide o tlak, stres, tempo, ktorý súvisí s výkonom funkcie, tak to samozrejme pokračuje, pretože tá povinnosť je stále na mne, tá, ktorá súvisí s výkonom mandátu. Ja sa snažím ten mandát vykonávať najlepšie ako viem a to znamená, pri plnej zodpovednosti a plnom pracovnom nasadení. Takže v tomto zmysle je to rovnaké ako predtým.“

Richard Dírer: „Tak máte ešte niekoľko mesiacov pred sebou. Predsa len ešte dovoľte jednu otázku k tomu znovu neohláseniu kandidatúry. Vy ste boli pomerne častým terčom útokov, Vy a vaša rodina

počas ostatných rokov. Keď ste povedali, že už nebudete pokračovať v najvyššej ústavnej funkcii, znížil sa ten počet útokov alebo je to stále také, aké to bolo predtým?"

Zuzana Čaputová: *„Predpokladala som, že to bude trochu lepšie, ale vzhľadom na to, že niektoré politické strany si zo mňa urobili terč kampane a cez moju osobu sa snažia mobilizovať svojich voličov, tak tie vyhrážky pokračujú.“*

Richard Dírer: *„Dostaneme sa k nim aj potom podrobnejšie. Dovoľte už iba poslednú otázku, takú odľahčenejšiu. A Vy ste to spomenuli, že ten stres ešte z toho výkonu tej funkcie máte, pretože sú s tým spojené povinnosti. A do konca toho mandátu zostáva niečo vyše pol roka. Vie už alebo zamýšľala sa už Zuzana Čaputová nad tým, čo bude robiť, keď v máji alebo v júni opustí Prezidentský palác?“*

Zuzana Čaputová: *„Koniec mandátu je 15. júna.“*

Richard Dírer: *„Ďakujem, že ste to povedali, ja som si to nevedel tak rýchlo vyrátať.“*

Zuzana Čaputová: *„Áno. Je to tak. Úprimne povedané, nie. Často mi je kladená táto otázka, ale ja si to teraz nepotrebujem uzavrieť. Viem, že potrebujem si nejaký mesiac, dva oddýchnuť, keď to, keď to všetko skončí. Život mi prinesie niečo, tak, ako mi priniesol doteraz v profesii. To, ktorým smerom sa uberať. Ja nerozmýšľam o svojej budúcej kariére alebo pozícii. Jediné, čo mám niekde tak ako keby vzadu uložené, tak ako aj doposiaľ, chcem robiť niečo, čo mi bude dávať zmysel, čo bude pomáhať Slovensku, čo bude súvisieť s hodnotami, ktoré som sa snažila chrániť a brániť aj doposiaľ.“*

Richard Dírer: *„Tak máte ešte osem mesiacov na to. Uvidíme, kde sa potom Zuzana Čaputová, plus tie dve mesiace oddychu, o ktorých hovoríte, kde sa objaví. Poďme ale k tým aktuálnym veciam. Pani prezidentka, máme za sebou vyše sto dní novej vlády Ľudovíta Ódora, ktorú ste vymenovali po rozpade Hegerovej vlády. Ste spokojná s výkonom vlády Ľudovíta Ódora?“*

Zuzana Čaputová: *„Predovšetkým treba povedať, že to bolo veľmi iných sto dní vlády, než mali iné vlády, ktoré vzišli z volieb, alebo ktoré sa bežne uchádzali o riadenie tohto štátu. Tých 100 dní bolo vlastne pre vládu odborníkov v istom zmysle krízovým manažmentom alebo krízovým riadením. Museli od prvého dňa nabehnúť do všetkých tých povinností, ktoré s tým súviseli. A treba povedať jedno z mnohých špecifik, ktoré sa týkajú tejto vlády, a to je, že vlastne všetky politické strany sú voči nej v opozícii. Videli sme to aj na tom v piatkovom hlasovaní v parlamente, kedy neprešli zákony, ktoré mali pomôcť ľuďom asi len preto, že to navrhuje úradnícka vláda. Lebo štandardné je, že vláda má svoje politické strany v parlamente, ktoré tvoria väčšinu pri riadení štátu. Úradnícka vláda jednak nedostala, samozrejme, dôveru vyslovenú parlamentom hneď na začiatku. A tak ako som povedala, pre mnohých je to terč, ktorý používajú v rámci politickej kampane, aj keď sa snažia robiť veci, ktoré sú dobré. Čiže to hlavné, čo mala úradnícka vláda urobiť a doručiť, je, že nebude generovať nové konflikty medzi ministrami, politickými stranami, nové problémy. Myslím si, že toto sa tej vláde darí. Zároveň samozrejme musí manažovať mnohé krízy a výzvy, ktoré prichádzajú zvonku. Ale som rada, že to skôr pomáha upokojeniu situácie. A navyše aj prieskum verejnej mienky, keď sa pozrieme na dôveryhodnosť tejto vlády v porovnaní s inými vládami, ktoré vzišli z volieb v pomerne rovnakom období, tak je porovnateľný, ak nie lepší.“*

Richard Dírer: *„Je z Vášho pohľadu ale tá vláda viditeľná? Pretože my v médiách máme niekedy pocit, že ako keby tu tá vláda ani nebola. Okrem takých tých tradičných klasických stredajších tlačových besied po rokovaní vlády a pár nejakých akcií, na ktorých tých ministrov uvidíme. Ale zatiaľ sme nezaznamenali nejakú veľkú akcioskopnosť tejto vlády. Vidíte tú vládu? Cítite ju?“*

Zuzana Čaputová: *„Vidím, ale rozumiem tej otázke, lebo my žijeme takú zvláštnu dobu. Často sa s tým stretávam aj ja osobne, že sa ma ľudia pýtajú, že a prečo ste neurobili v tejto veci tento krok? Ja im na to poviem, ale my sme ho urobili, akurát zapadol v tom množstve informácií a pretlaku informácií,*

ktorému dnes čelíme. Vláda odborníkov už z povahy vecí, aj z toho názvu vyplýva, že to nie je politická vláda, ktorá potrebuje robiť politické tlačovky. Ešte v nedávnej minulosti sme čelili tomu, že sa veľa vecí riešilo na tlačových konferenciách, vrátane konfliktov, hľadanie riešení, komunikovanie problémov."

Richard Dírer: „Alebo sociálnych sieťach."

Zuzana Čaputová: „Alebo sociálnych sieťach. Táto vláda pracuje a pracuje s konkrétnymi výsledkami, ku ktorým sa možno ešte dostaneme. Ja som s jednotlivými ministrami v pravidelnom kontakte a pýtam sa ich na veci, ktoré je potrebné, aby sa riešili a riešia ich. Riešia ich vecne, odborne a navyše treba ešte si uvedomiť jednu vec, že my sme teraz v špecifickom období predvolebnej kampane. Médiá zaplňajú dennodenné tlačovky politických subjektov, chodia do diskusií. Je jasné, že vecné a pragmatické riadenie štátu, o ktoré sa vláda odborníkov uchádza a pokúša, je menej možno aj politicky alebo mediálne atraktívne. Čiže, možno komunikovať by mohli viac podľa novinárskeho hľadiska, to ja neviem zhodnotiť. Ja ich komunikovať, ale hlavne vidím výsledky."

Richard Dírer: „Určite z novinárskeho hľadiska by mohli komunikovať viac a poviem Vám, poviem Vám také tri témy, kde minimálne občania môžu mať pocit, že sú stratení a nevidia tú komunikáciu vlády. Či je to najnovšie migračná kríza, ceny energií alebo ceny potravín. Treba si naliať čistého vína a k nejakej akcii vlády došlo až po tom, čo to tri dni na tlačových konferenciách prezentovala najsilnejšia politická strana Smer. Čiže preto sa pýtame, či Vy tú vládu cítite, vnímate, lebo väčšinou dochádza k jej vyjadreniam až po tom, čo je to už tri dni téma na stole."

Zuzana Čaputová: „Je to dobrý príklad, na ktorom si môžeme celú vec vysvetliť. Ak hovoríme o migračnej kríze a potom tri dni nejaká komunikácia vlády. Ja si myslím, že je to dobrý námet pre pána premiéra z hľadiska, aby zhodnotil mieru komunikácie a včasnosť komunikácie. Je to úplne legitímna požiadavka. Ale pokiaľ ide o manažovanie migračnej krízy, tá téma, samozrejme, nie je žiadnou novinkou. A nie je to vôbec novinka, ktorá by sa diala iba na Slovensku. To je jasné. V pravidelných stretnutiach, či už s pánom premiérom alebo predtým s pánom ministrom vnútra sme komunikovali o tom. Alebo som sa pýtala, viem, že to rieši Bezpečnostná rada štátu a tak ďalej, na pravidelných rokovaníach a stretnutiach. Tá téma je v exekutive živá a prítomná celé leto. Naposledy dva týždne dozadu sme sa s pánom premiérom rozprávali o tom, aké konkrétne opatrenia chystajú a tak ďalej. A to, že. Viete, štát a riadiť štát, to je ako keby veľká loď, ktorú keď chcete nasmerovať k nejakým konkrétnym opatreniam, ono to pár dní trvá. A práve to, že vláda bola schopná v podstate dva dni, ten tretí deň to oznámila po rokovaní vlády, oznámiť konkrétne opatrenie, to nebolo výsledkom tých dvoch dní. To bolo výsledkom predchádzajúcich krokov, o ktorých možno mala komunikovať včas. Súhlasím."

Richard Dírer: „Tomu ja rozumiem, ale to je presne to, k čomu som sa chcel presne dostať, pani prezidentka, že možno na pozadí sa tie veci diali. Vláda evidentne prijala opatrenia, rokovala, teda informovala Vás o tom, aké opatrenia prijíma. Ale reálne sa tá téma dostala do médií až po tom, čo urobil, politická strana Smer - slovenská sociálna demokracia tlačovú konferenciu, upozornil na ten problém. A to následne spustilo celý rad tlačových konferencií všetkých politických strán, ktoré si potrebovali na tom prihriať svoju polievocku. A žiaľ, nešťastne, až do toho potom začala komunikovať vláda. Čiže to je ten problém, o ktorom hovorím."

Zuzana Čaputová: „Ja Vám úplne rozumiem a v tomto sa s Vami stotožňujem, že je to dobrý námet na to, aby vláda komunikovala proaktívne, obzvlášť preto, že má komunikovať čo. Že tie opatrenia, na nich v pozadí pracovali. Ale chápem, že v politike je to tak a občania potrebujú vidieť aj signál uistenia. V tom Veľkom Krtíši sa zrazu ako keby vizuálne ten problém nazhromaždil, prišlo tam viacero migrantov. Ľudia sa cítili neisto a tak ďalej, takže tam ten problém ako keby nadobudol veľkú vizuálnu podobu. A áno, mohla reagovať vláda rýchlejšie z hľadiska komunikácie, z hľadiska akčnosti a krokov. Áno, máme na stole sadu opatrení, ktoré považujem za dobré, efektívne a verím, že pomôžu."

Richard Dírer: „Keď sa pozriete na vládu ako na celok a Vy ste to už tak jemne naznačili, ste spokojná s jednotlivým personálnym obsadením jednotlivých rezortov a s ich vedením? Teraz myslím na konkrétne ministerstvá.“

Zuzana Čaputová: „Tak ako to mám možnosť vnímať, vnímať najmä cez konkrétne výstupy, kroky, ktoré mi v komunikácii a na jednotlivých stretnutiach s ministrami a ministerkami prezentujú, tak naozaj môžem povedať, že tá vláda je v dobrom zmysle slova vláda odborníkov. Nezaťažená politickými úlohami alebo konfliktmi medzi koalíčnými stranami. V tomto to má možno v istom zmysle jednoduchšie. A zároveň mám pocit, že sa im podarilo veľmi dobre identifikovať problémy, ktoré v tom krátkom čase, a teraz treba povedať dôležitú vec, s limitovanými právomocami, môže vláda urobiť. Čiže napríklad, keď som sa stretla pred pár týždňami s pani ministerkou práce, sociálnych vecí a rodiny, čo je téma, na ktorej mi obzvlášť záleží. A ja to tak zo srandy hovorím, že mojím druhým menom je príspevok na bývanie, teda konkrétna adresná opakovaná pomoc, tak sme sa rozprávali aj o tomto. Ona to nemôže prijať, lebo to je zákonná úprava. Ale je tam sada opatrení, ktoré ministerstvo v podzákonnej rovine už teraz prijalo. Napríklad jednorazová pomoc ľuďom, ktorí prepadli sitom tej pomoci a ďalšie, ďalšie opatrenia, ktoré urobili. A zároveň, čo sa mi veľmi páči na tých ministroch a ministerkách, že nemyslia iba krátkozrako na tých pár mesiacov svojej slávy, v úvodzovkách. A zároveň veľkých komplikácií, ale zároveň myslí aj na to, že pripravujú systémové opatrenia pre budúcu vládu, nech už to bude ktorákoľvek vláda. Ale sú to opatrenia, ktoré sú dobré pre Slovensko. A takisto je to aj v rezorte práce, sociálnych vecí a rodiny. Čiže, mám možno ešte ľudsky taký dovetok k tomu, že mám dobrý pocit z toho, že sú to ľudia, ktorí sú jednak že hlboko ponorení a znajú veci, z toho mám fakt dobrý pocit. A zároveň sú to ľudia, ktorí sú pre tú vec zapálení, že naozaj to zobrali ako krátkodobú intenzívnu misiu, kedy chcú ukázať možno až nemožné, ale chcú urobiť niečo dobré.“

Richard Dírer: „Poviem jedno meno, ktoré už nie je v súčasnom zložení vlády, a to je bývalý minister vnútra Ivan Šimko. Bolo to ťažké rozhodnutie odvolať ho, keď ste si ho sama vybrali do tejto vlády?“

Zuzana Čaputová: „Bolo to ťažké rozhodnutie. Ja som si to tak súkromne sama pre seba nazvala, že to bola Sofiina voľba, pretože obe tie rozhodnutia boli horšie alebo ešte horšie, pretože si pána Šimka vážim, ľudsky si ho vážim. Ale musím sa priznať, že vlastne tak, ako sme to s pánom premiérom niekoľko týždňov sa snažili uchopiť, pochopiť, pomôcť veci a zhodnotiť, až sme dospeli do toho rozhodnutia, ktoré je už verejne známe. Je mi ľúto, že sme sa s pánom Šimkom nezhodli na tom, čo bola primárna úloha ministra alebo jedna z dôležitých úloh. Poslaním úradníckej vlády v tom krátkom období, na ktoré prišla, nebola personálna revolúcia. Oni nemali teraz prísť a v jednotlivých segmentoch a rezortoch urobiť výmenu celej štruktúry. Chcem zdôrazniť to, že tu nešlo o konflikt, ktorý sa tak často zjednodušil, že Hamran verzus Šimko. Tak to nie je. Pán exminister Šimko ešte v deň odchodu hovoril, že dôveruje pánovi policajnému prezidentovi. Nikdy neprišiel s tým, že tuto vidí dôvody, chcem ho odvolať. Vidím to takto. Takáto debata nikdy neprebehla. To, čo nám hrozilo, bolo totálne personálne oslabenie vedenia polície. A to sme považovali za rizikové aj vzhľadom na všetky tie problémy, príprava volieb, migračná kríza, však tie čísla sme vedeli, že v lete porastú. Takže toto je vec, ktorá sa nepodarila. A dokonca, alebo aj chápanie pôsobnosti ministra vnútra sme nepovažovali za úplne, úplne šťastné a vhodné. My sme sa tri týždne s pánom premiérom usilovali ten spor nejakým spôsobom urovnať alebo jednoducho zachytiť. Ja som požiadala pána ministra, aby personálne stabilizoval svoj rezort, lebo to považujem za dôležitú jeho úlohu. Nepodarilo sa.“

Richard Dírer: „Vy ste to už naznačili a je mi jasné, že nemôžete hovoriť podrobnosti úplné, ktoré viedli k tomuto rozhodnutiu odvolať Ivana Šimka z funkcie ministra vnútra. Napriek tomu, tak ako sme to my vnímali v médiách, alebo tak ako mali šancu to vnímať občania s tým penzom informácií, ktoré mali, aj vďaka politickým tlačovkám, to treba zároveň, zároveň tiež povedať. Mali ste pocit, že polícia na Vás príliš tlačí? Vy ste už naznačili, že nešlo nevyhnutne o spor medzi Štefanom Hamranom a Ivanom Šimkom. Ale tak ako to bolo prezentované navonok.“

Zuzana Čaputová: „Rozumiem.“

Richard Dírer: „Preto tá otázka, či polícia na Vás príliš tlačila?“

Zuzana Čaputová: „Nie. Aj rozumiem, že s tým penzom informácií, s ktorými ja môžem verejne pracovať, to znie možno paradoxne, ale nešlo o žiadne ultimátum. Ak by išlo o ultimátum, ultimáta zvyknú trvať v horizonte hodín, možno dní. Ja tu hovorím o týždňoch, kedy sa hľadalo riešenie, ktoré by bolo také, aby mohol zostať aj pán minister Šimko. A aj vedenie polície vzhľadom na to, že teraz ako keby pár týždňov pred voľbami, alebo v tom čas ešte teda dva mesiace pred voľbami, hľadať vedenie polície až po úroveň krajských riaditeľov mnohých, sa nám zdalo byť riskovanie s personálom. V takomto čase, v takejto rýchlosti ako keby neodhadnutie rizika takéhoto kroku. Nebolo to ultimátum, na tom trvám. A viete, nevýhodou politika, ktorý je aktívny, nie toho, ktorý odišiel alebo toho, ktorý je mimo výkon politickej moci je to, že pracujeme s penzom informácií, o ktorých ani nemôžeme verejne hovoriť. To je všetko, čo k tomu môžem povedať.“

Richard Dírer: „Rozumiem. Napriek tomu, že táto kauza už ustála, myslím teraz odvolanie Ivana Šimka z postu ministra vnútra. Vojna ako keby v polícii alebo vojna v bezpečnostných zložkách, tak ako to my v médiách zjednodušene nazývame, stále traumatizuje túto krajinu. Opozícia to aj veľmi šikovne, šikovne využíva na svoje účely pre získavanie percent. A teda burcovanie istých nálad u občanov. Ja rozumiem tomu, že máte obmedzené možnosti ako komunikovať či už Vy alebo predseda vlády alebo bezpečnostné zložky. Napadá mi jedine naozaj taká ľudská otázka, že nemáte pocit, že by to bolo treba komunikovať inak alebo viac práve preto, aby ľudia neboli odkázaní na tie špekulácie, ktoré sa k nim dostávajú?“

Zuzana Čaputová: „Možno máte pravdu. Ako viete, ten reálny výkon politiky je o tom, že ste zahľtený dennodennou agendou. A keď budem hovoriť o svojej práci, tak je to aj o tom, že vláda, ktorá je v poverení, ktorej kroky podliehajú môjmu súhlasu, mne pribudlo množstvo agendy okrem tej prezidentskej, ktorá bežne s tým súvisí. A popri tom sa snažíte ten mandát okrem svojich povinností vykonávať ešte aj nejakým spôsobom zrozumiteľne. A komunikovať v miere, ktorú vládnete. Čo netvrdím, že je miera vždy dostatočná. To je pravda. Navyše žijeme v tak vychýlenom a asymetrickom informačnom priestore, že tento náš rozhovor, ktorý my teraz máme, bude vzápätí rozobraný na šroubik, dezinformovaný, dezinterpretovaný. Bude si žiť svojím životom. Je to obrovská nevýhoda medzi tým, keď sa snažíte hovoriť fakty a pravdu a medzi tým, že čelíte totálnym dezinformáciám, nezmyslom a bludom. V tomto je to veľká dezinformácia. Alebo respektíve, respektíve veľká asymetria, apriórna nevýhoda ľudí, ktorí sa snažia držať faktov. Súhlasím s tým a je mi to v istom zmysle ľúto, že to, čo sa nazýva vojnou v polícii, a to ja nechcem používať, alebo vojnou v ozbrojených zložkách, tento pojem. Jasné, že by som si priala žiť v krajine, kde sa ráno nezobudím alebo nemusím budiť a pár mesiacov, týždňov, pred voľbami mi v Minúte po minúte nabehne, kde zasahuje NAKA. Jasné, že to je, že to je zneisťujúce. Potom, keď pozeráte, či tá komunikácia sa vydarí alebo nevydarí. Zároveň ale treba povedať, že to, čo tu prebieha posledné roky, je úsilie o ozdravenie spoločnosti. A teraz na chvíľku dajme bokom to, že polícia. My tu máme odsúdené osoby, ktoré mali predtým vysokú pozíciu, či už v oblasti výkonnej moci alebo inej sféry, policajných, pardon, sudcov, prokurátorov a tak ďalej. A to nie je, že policajti si vymysleli. Ved' policajti vyšetrojú, prokurátor obžaluje a potom súd rozhodne. Máme tu, máme tu vyše dvadsať ľudí, vysoko postavených ľudí, ktorí boli právoplatne alebo neprávoplatne už odsúdení. Mnohí z nich vypovedajú v tých korupčných schémach. Aj na tomto robí polícia. Netvrdím, že vždy šťastne komunikuje. Netvrdím, že vždy je presvedčivé, akoby miera primeranosti tých krokov. Ale, a to je strašne dôležité povedať, nie je na nás politikoch, aby sme vyhodnocovali v tej kriminálnej činnosti, či daný krok, vznesené obvinenie, je opodstatnené alebo zákonné. Na to je prokuratúra. Čo zatiaľ vo väčšine prípadov, aj v týchto posledných povedala, že je to dôvodné, alebo dokonca súd v tom prípade v jednej z tých posledných káuz. Tam majú byť politici zdržanliví. Áno, ak by sa opakovalo to, že policajti konajú spôsobom, kedy im to neposvätia orgány nad tým a toto sa opakuje, musí konať politická moc. Tam je akože. Polícia nie je ostrov sám osebe, to je, to je samozrejmé, ale takéto niečo tu zatiaľ s pánom Ódorom v tomto období zatiaľ nevidíme. Je to ťažký proces, je to proces, ktorý je nepopulárny. A posledné, čo chcem povedať, a teda asi nie som považovaná za advokátku a obhajkyňu opozície, ale apriori, keď dochádza k stíhaniu opozičných lídrov, musíme byť pozorní práve kvôli tomu,

aby nedochádzalo k zneužitiu policajnej moci. To je princíp. Demokracia sa musí mať na pozore v prípade, ak dochádza k stíhaniu opozície. Ale ak sú na to dôvody, ktoré následne ako keby posväti prokuratúra a potom súd, tak je to na mieste a je to v poriadku."

Richard Dírer: *„Rozumiem, čo hovoríte. Dovoľte preda len ešte otázku, že ako sa má cítiť človek v tejto krajine, keď zoberú dvoch šéfov Slovenskej informačnej služby? To znamená, dvoch šéfov tajnej služby, jedného bývalého, jedného súčasného. Zoberú šéfa Národného bezpečnostného úradu, ktorý patrí tiež k jedným z top úradov bezpečnostných zložiek. Dôverujete po tomto všetkom aj to, čo ste povedali, našim bezpečnostným zložkám?"*

Zuzana Čaputová: *„Tá prvá otázka bola, ako sa má cítiť človek, keď je tohoto svedkom, alebo keď toto pozoruje?"*

Richard Dírer: *„Áno."*

Zuzana Čaputová: *„No, pôsobí to zneisťujúco. Pretože, ak tu máme vznesené obvinenie, ktoré následne potvrdí prokurátor, že je dôvodné, tak je to veľmi zneisťujúci signál. Uvidíme, lebo platí u nás prezumpcia neviny, ako sa bude ten prípad jednotlivý ďalej vyvíjať. Zatiaľ sme v štádiu, že to nie je len ako keby exces polície, ale je to krok polície, ktorý potvrdzuje buď prokuratúra alebo súd z hľadiska dôvodnosti vzneseného obvinenia. A teda vedenia trestného stíhania. Čiže z tohto hľadiska je to naozaj zvláštny signál, že bezpečnostné zložky v prípade SIS-ky ako keby opakovane, hovorím, platí prezumpcia neviny, ale je to veľmi zneisťujúci signál, ak sa potvrdí v jednom alebo v druhom prípade, myslím tým rozhodnutím súdu, že tieto osoby zlyhali v zmysle naplnenia skutkovej podstaty trestného činu. Tak je to vážny problém. A je to problém, ktorý je hodný zamyslenia nielen z hľadiska personálnych nominácií, ale nastavenia systémov."*

Richard Dírer: *„A teraz sa vrátim k tej druhej časti otázky, že či Vy dôverujete našim bezpečnostným zložkám po všetkom tom, čo sme tu doteraz spomínali?"*

Zuzana Čaputová: *„Treba mať na pamäti, že v tomto prípade, ak to potvrdí súd, by išlo o osobné zlyhanie. Keďže som poberateľ informačných správ alebo spravodajských informácií, či už od Slovenskej informačnej služby alebo vojenského spravodajstva, treba povedať, že to, tá spravodajská činnosť a správy, ktoré dostávame, sú ďaleko komplexnejšie ako len tie, ktoré sa týkajú takzvanej vojny v ozbrojených zložkách. Čiže to sú správy, ktoré sa týkajú terorizmu, vnútroštátnej alebo vnútroštátnej činnosti. Je to obrovské penzum informácií. Časť z toho je dodaná práve zahraničnými službami. A nemám zatiaľ dôvod teraz povedať, že ja apriori nedôverujem tej spravodajskej činnosti. Dokonca tam vidím aj istý posun do plusu v kvalite dodaných spravodajských informácií. Čiže z tohto hľadiska by som odlišovala zodpovednosť a potenciálne zlyhanie jednotlivcov a služby ako celku. Nechcem tým ale povedať, že nie je na mieste debata o vybudovanom systéme práve kvôli tomu, aby sme sa vyhli potenciálnym osobným zlyhaniam."*

Richard Dírer: *„Rozumiem, poďme na aktuálnu situáciu. Sme v mimoriadne náročnom období. Máme tri týždne, ak sa nemýlim, do volieb, tá matematika my dnes nejde. Sledujete Vy predvolebnú kampaň, pani prezidentka?"*

Zuzana Čaputová: *„Sledujem, aj keď musím sa priznať, že asi je pochopiteľné, že po intenzívnych týždňoch a často ešte pracovnom víkendě nesledujem všetky politické diskusie. Ale ako keby zbežne sledujem stanoviská, vyhlásenia jednotlivých politických lídrov alebo predstaviteľov politických strán."*

Richard Dírer: *„Bez toho, aby ste, chápem, že z postu alebo z titulu vašej funkcie sa nemôžete alebo nemôžete ako keby komentovať jednotlivé konkrétne strany, ale ako Vy vnímate tú predvolebnú kampaň, keď sa na ňu pozeráte, z toho, čo ste schopná pre časové nejaké."*

Zuzana Čaputová: „*Limity.*“

Richard Dírer: „*Limity zachytiť?*“

Zuzana Čaputová: „*Áno. Myslím, že na Slovensku je cítiť vysokú mieru frustrácie, začnem asi takto. Frustrácie, obavy, sklamania. A teraz myslím, že po posledných rokoch spojených s COVID-om, infláciou, zdražovaním potravín špeciálne, energetickou krízou, zneisťujúcim signálom ohľadom vojny na Ukrajine a podobne a mnoho ľudí je zmätených, zneistených až nahnevaných. Práve tá frustrácia a hnev je častokrát zneužívaný niektorými politickými stranami, že im dodajú konkrétny terč, že títo za to môžu, táto skupina osôb, tento konkrétny politik, táto ideológia a tak ďalej a tak ďalej. Toto považujem za nesmierne, za nesmierne nešťastné a priznám sa, že tá kampaň je vyčerpávajúca asi pre bežných občanov a je vyčerpávajúca aj nás ako pozorovateľov. A predpokladám, že aj pre vás ako novinárov, pretože.*“

Richard Dírer: „*My už hovoríme, že už nech je po voľbách, ak to môžem naozaj na odľahčenie.*“

Zuzana Čaputová: „*Aj ja to hovorím. Ja to hovorím rovnako. A ide totižto o to, že vlastne politika sa zredukovala ako keby na boj na odstránenie nepriateľa. Politika, k nej prirodzene patrí spor o hľadanie najlepších riešení. Ale tu je, že konflikt je politika. A toto je, toto je obrovský problém. A problém je to z toho dôvodu, že keby to zostávalo iba medzi politickými stranami, tak to možno až tak neškodí a povieme si, veď to prejde. Tak to bolo možno v predchádzajúcich obdobiach. Teraz je obrovský problém to, že sa ten konflikt, nenávisť prenáša aj ďalej. Prenáša sa do rodín, na pracoviská, medzi susedov. Jednoducho sa tu stavajú ako keby tábory ľudí, ktorí sa znepriateľujú práve kvôli tomu, že sú hecovaní k nenávisti, k odporu. Ja úplne nerozumiem tomu, priznám sa, že keď niektoré politické strany stavajú svoju politiku iba na mobilizácii svojich voličov. Častokrát až ako keby v opozícii vo vzťahu ku všetkým ostatným. To znamená, zameriavajú svoju pozornosť na svojich päť, desať, dvadsať percent, tak ten zvyšok národa, republiky je im ukradnutý? Ja si neviem predstaviť ako prezidentka republiky, že si poviem, že moja služba sa teraz zredukuje na tých, ktorí mi dôverujú. To sa nemôže stať. Ja ako politik musím slúžiť všetkým a myslieť na všetkých. A komunikovať spôsobom, ktorý nie je ponižujúci. Pre žiadnu skupinu obyvateľov. Oni si môžu dovoliť mi neveriť. Oni si môžu dovoliť ma ignorovať, odmietajú ma, čo sa aj deje. Ja si nemôžem dovoliť, keď som vo verejnej službe, povedať si, že je tu skupina osôb, ktorí ma nezaujímajú a ktorých budem ignorovať. A toto sa deje. A deje sa to, že sa ten konflikt z politickej úrovne prenáša medzi ľudí. Je to nebezpečné aj kvôli tomu, čo príde po voľbách a ako ten štát budú potom manažovať.*“

Richard Dírer: „*Dostaneme sa k tomu. Len dovoľte jednu poznámku k tomu, čo hovoríte. Hovoríte tu, že ako keby tie politické strany oslovovali iba svoju skupinu ľudí. Zároveň ale treba objektívne povedať, že ide o boj o moc, ide o boj o percentá a vidieť to aj na prieskumoch verejnej mienky, že táto taktika im vychádza a zaberá.*“

Zuzana Čaputová: „*Bezpochyby to sú spojené nádoby. Volič a politickí predstavitelia, to spolu samozrejme komunikuje. A ja teraz nehovorím, že politické strany alebo politickí lídri nemajú oslovovať svojich voličov. Tak to by nedávalo zmysel, to je normálne a legitímne.*“

Richard Dírer: „*To som pochopil, že ste to tak mysleli.*“

Zuzana Čaputová: „*To je legitímne. Ale netreba to robiť spôsobom, ktorý je na úkor ostatných. Ktorý je ponižujúci ostatných a podobne. Toto si myslím, že. Lebo ono to, ako som povedala, ono to nezostáva iba vo vrstve politickej debaty. Ono sa to prenáša aj ďalej medzi ľudí.*“

Richard Dírer: „*Ja rozumiem. Čo plánuje Zuzana Čaputová ako prezidentka Slovenskej republiky v tejto oblasti urobiť? Plánujete vystúpiť pred voľbami s tým, že by ste ľudí motivovali k tomu, aby išli voliť? Budete ich vyzývať, aby išli voliť? Alebo budete sa Vy ešte osobne snažiť nejako upokojiť situáciu? Lebo*

z toho, čo ste hovorili, asi sa obaja zhodneme, že to, čo bol ten hlavný cieľ, upokojiť situáciu, tak ten sa žiaľ nenaplnil."

Zuzana Čaputová: *„Ten sa naplnil podľa mňa v exekutívnej oblasti. Vláda negeneruje konflikt. Takto by som to povedala. Snaží sa manažovať, dobre, je polemika či dobre, horšie, lepšie a tak ďalej a komunikačne, ale už nepozeralme tlačovky o tom, ako sa háda jedna strana s druhou, keď to veľmi zjednoduším a (nezrozumiteľné).“*

Richard Dírer: *„Za to sme veľmi vďační.“*

Zuzana Čaputová: *„Aj ja. Zároveň určite sa budem snažiť oslovovať verejnosť, ale oslovovať aj politické strany aspoň týmto spôsobom, ako to robím aj dnes. A aj svojím vystúpením pred voľbami tak, ako som to robila aj pred poslednými parlamentnými voľbami. A s tým, aby ľudia využili svoje demokratické právo a išli voliť. Toto považujem za nesmierne dôležité. Lebo voľby nejako dopadnú. Ako to ja vravím, že 1. októbra vyjde slnko a bude nový deň. A je jasné, že časť ľudí nebude spokojná. Bude nahnevaná, bude frustrovaná. A akákoľvek časť to bude, ja neviem, ako tie voľby dopadnú. Dá sa podľa prieskumov odhadovať. To je jedno. Jednoducho my musíme ísť ako krajina ďalej. My sme tu odkázaní žiť spoločne. My sme jeden národ a spolu s národnostnými menšinami tu musíme žiť a rešpektovať sa. Dokonca nielen to, my musíme spolupracovať. Lebo inak táto krajina nemá šancu. A je veľmi dôležité, aby vláda, ktorá po voľbách príde, nech je akákoľvek, si uvedomovala tento typ zodpovednosti za krajinu ako celok. Toto považujem za veľmi dôležité. A bude opätovne prosiť, žiadať, apelovať, aby tá miera vyhecovaných emócií aby nebola zneužívaná. Aby ten strach a nenávisť ľudí nebol zapriahnutý ako, ako motív, ako nástroj volebnej kampane. Ja rozumiem, že to mobilizuje, ale ono je to dvojsečné. Tak ako vy hecujete emócie a očakávania, tak po voľbách ich niekto potom bude musieť naplniť.“*

Richard Dírer: *„Povedali ste jednu peknú vetu, že 1. októbra vyjde slnko a nejak tie voľby dopadnú. A že neviete ako, že sa to dá predbežne vidieť z tých prieskumov verejnej mienky. To sme si hovorili aj po posledných voľbách a nakoniec tie volebné výsledky boli iné, ako naznačovali prieskumy verejnej mienky. Nedá mi nespýtať sa jednu otázku, s ktorou sa aj v tomto štúdiu konkrétne potýkame už, už niekoľko týždňov, poveríte víťaza volieb zostavením novej vlády? To je tá, asi tá otázka, na ktorú všetci čakajú.“*

Zuzana Čaputová: *„Ja už som sa aj opakovane vyjadrila k tomuto. Áno poverím. Je to ústavná tradícia. Je to vyjadrenie zo strany hlavy štátu rešpektu k voličom. To znamená, ak si voliči vyberú danú politickú stranu a pošlú ju na vrchol toho pelotónu a dajú jej najväčšiu dôveru a toto bude víťaz volieb, tak ten víťaz volieb dostane, alebo líder tej víťaznej strany odo mňa dostane poverenie na zostavenie vlády. Samozrejme, musí získať väčšinu v parlamente, lebo tak funguje demokracia. Musí mať, ako keby vláda mohla fungovať, musí mať väčšinu v parlamente na zostavenie vlády, ale to poverenie na zostavovanie dostane predseda najsilnejšej strany.“*

Richard Dírer: *„Aj keď to bude Robert Fico?“*

Zuzana Čaputová: *„Aj keď to bude Robert Fico.“*

Richard Dírer: *„Takže nemusí sa Robert Fico obávať, že by nedostal od Zuzany Čaputovej poverenie na zostavenie, poverenie a zostavenie vlády?“*

Zuzana Čaputová: *„Nemusí sa obávať. Ja viem a čelím tomu už piaty tok, že sú tu rôzne historiky o tom. Prvýkrát to bolo, keď sa menil premiér Matovič za premiéra Hegera, ako ja využijem tú skulinku času na to, že si tam postavím progresívnu vládu. Potom, keď padla Hegerova vláda v decembri, tak ja okamžite vymenujem tú progresívnu vládu. Potom, keď už sa rozpadávala Hegerova vláda a ja som stále čakala na správny okamih a niekto chcel už skôr, aby som teda vymenovala nejakú vládu, ale určite to bude tá progresívna. Potom došlo k menovaniu úradníckej vlády, ktorá s progresívnou vládou*

teda akože z veľkého rýchlika. Tam neviem, kde sú tam tie súvislosti. Tam sú konzervatívni, liberáli, hlavne sú to odborníci. Ja som sa nikoho nepýtala na to, že koho, s kým sympatizuje. Hlavne to nie sú stranícki nominanti. To je, to bolo veľmi dôležité v tomto predvolebnom období. Takže rovnaké legendy počúvam aj v súvislosti s otázkou poverovania. Takže áno, poverím víťaza volieb. Prezident tu nie je na to, aby korigoval vôľu voličov."

Richard Dírer: *„Ešte jednu otázku v súvislosti s Robertom Ficom. A hovorili sme o tom aj my ešte spolu v relácii, keď, keď ste boli u nás naposledy. Za jeho výroky a za viaceré výroky predstaviteľov strany Smer na Vašu adresu, voči Vám, voči Vašej rodine, ste plánovali podniknúť právne kroky. Stalo sa tak alebo ešte nie?"*

Zuzana Čaputová: *„Je to pripravené, v zásade sme tam v poslednom období dopĺňali vzhľadom na vrcholiacu kampaň niektoré jeho vyjadrenia, ktoré stáli za to, aby sa stali súčasťou tohoto podania. Priznám sa, že ja som nikdy neplánovala a je mi cudzie riešiť ako keby svoje, svoje veci v rámci politiky. Ale tá miera osočovania a útokov dosiahla takú mieru, že naozaj ohrozuje mňa a mojich blízkych. Ale hlavne sa cítim. Cítim to tak, že som povinná chrániť aj úrad, ktorý zastávam a ktorý je spájaný s takými vecami, ktoré ten, kto ich tvrdí, veľmi dobre vie, že nie sú pravdou."*

Richard Dírer: *„Pani prezidentka, poďme ešte na poslednú tému. A tou je Vaše pôsobenie v úrade prezidentky Slovenskej republiky. Vy ste teda jasne povedali, že nepôjdete do druhého funkčného obdobia pre všetky tie dôvody, ktoré ste pomenovali. Zatiaľ poznáme jedného jediného oficiálneho kandidáta, ktorý teda zverejnil, že bude kandidovať a začal zbierať podpisy a to je Ivan Korčok. Aký bude Váš vzťah k Ivanovi Korčokovi? Myslím ako k jednému z kandidátov na prezidenta?"*

Zuzana Čaputová: *„Tak ako doposiaľ profesionálny. Tak on bol ministrom zahraničných vecí. V tej chvíli sme sa zoznámili pracovne. Takže ja som, úprimne povedané, vďačná každému vzdelanému, inteligentnému, demokraticky zmýšľajúcemu človeku. Človeku, ktorý sa rozhodne ísť do politiky. A rovnako to platí aj pre pána Ivana Korčoka. Myslím, že je všeobecne známe, že mi je hodnotovo a názorovo blízky. A som rada, že v tejto ťažkej dobe sa rozhodol uchádzať sa o tento úrad. Samozrejme, ja ako prezidentka republiky nebudem súčasťou žiadneho kampaňovania v prípade žiadneho kandidáta. Ale otvorene hovorím, že či ide o stranícku politiku alebo o súťaž o prezidentské kreslo, tak som vďačná každému politikovi, ktorý, slušnému politikovi, ktorý do toho ide."*

Richard Dírer: *„Hovoríte, len aby som tomu rozumel, lebo ste práve povedali, že logicky z pozície prezidentky nebudete súčasťou žiadneho kampaňovania. Vylučuje to aj prípadnú podporu pre niektorého z kandidátov? A nemusíte, samozrejme, poznať jedného jediného, nemusíte povedať žiadne meno, ale že či sa Zuzana Čaputová ku sklonku svojho funkčného obdobia plánuje prikloniť na stranu niektorého z prezidentských kandidátov? Ako krok všeobecne to teraz myslím, nie konkrétne osoby."*

Zuzana Čaputová: *„Rozumiem, úprimne si neviem ako predstaviť, že akú formu by to mohlo mať, lebo už teraz otvorene hovorím, že si napríklad konkrétneho kandidáta, ktorý už ohlásil kandidatúru vážim a považujem ho za hodnotovo a názorovo blízkeho. Takže už toto samo o sebe hovorí, čo si o tom ktorom kandidátovi myslím."*

Richard Dírer: *„Posledná otázka pani prezidentka, vystúpite ešte pred odchodom z Prezidentského paláca s prejavom o stave republiky pred ukončením funkčného obdobia?"*

Zuzana Čaputová: *„Je to veľmi pravdepodobné. Uvidíme. Sme v špecifickej situácii, že vlastne na jeseň sa vytvorí nový parlament, nové zloženie. To znamená, že to časovanie správy o stave republiky vždy veľmi úzko súviselo s tým, kedy som cítila potrebu prehovoriť. Keď sa na jeseň diali tie turbulentné zmeny a oslavovala sa vláda, bola v menšine z hľadiska podpory v parlamente, tak sme to odložili na decembrový termín, kedy už tá situácia naozaj vrcholila, bola veľmi náročná. Čiže aj ten timing sa*

snažíme vyberať tak, aby, aby to dávalo zmysel, aby to nebola správa pre správu. Ale je to jedna z, jedna z možností a práv prezidenta vystúpiť a využiť túto, túto možnosť, takže vysoko pravdepodobne tak urobím."

Richard Dírer: *„Hovorí prezidentka Slovenskej republiky Zuzana Čaputová. Ďakujem Vám veľmi pekne za návštevu v štúdiu."*

Zuzana Čaputová: *„Ďakujem pekne."*

Richard Dírer: *„A niekedy nabudúce dovidenia."*

Zuzana Čaputová: *„Dovidenia."*

11:05:07 Richard Dírer, moderátor: *„Rozhovor s prezidentkou Zuzanou Čaputovou sme prednahrávali ešte v piatok popoludní, no a teraz už naživo priamo zo štúdia s predsedom KDH Milanom Majerským. Dobrý deň."*

Milan Majerský, predseda hnutia /KDH/: *„Dobrý deň prajem, ďakujem za pozvanie."*

Richard Dírer, moderátor: *„A takisto pekný deň aj členovi predsedníctva Smeru-SSD, Robertovi Kaliňákovi."*

Robert Kaliňák, člen predsedníctva strany /Smer-SD/: *„Pekný deň a ďakujem za pozvanie."*

11:05:23 Richard Dírer, moderátor: *„Páni, asi nebude pre vás žiadnym prekvapením, že teda pán Kaliňák sa dúfam neurazí, že začneme tu šéfom KDH. A chcem začať tým, čo ste povedali pred týždňom v politickej relácii Na telo u kolegu Miša Kovačiča o tom, že LGBTI+ ľudia sú pliaga. A preto sa pýtam a naozaj ma to zaujíma, že či môžem zostať moderovať, alebo sa mám priamo transportovať do nejakého tábora smrti."*

Milan Majerský, predseda hnutia /KDH/: *„Pán redaktor, v pokoji môžete ostať moderovať. Jedna chyba bola v tom, čo ste povedali. Ja som to nepovedal o ľuďoch. V tom úvode ste povedali, že ja som označil LGBTI + ľudí za pliaгу. Ja som označil za pliaгу ideológiu, nie ľudí a ten, kto túto časť relácie na Markíze pozrel až dokonca, bolo to tam jasne povedané, že nehovorím o ľuďoch, ale hovorím o ideológii. Za tým si pevne stojím. Táto ideológia je pliaгou. Veď keď sa má pretláčať násilným spôsobom aj do škôl, do nemocníc, do spoločenského života to, že máme zrazu 71 pohlaví, že človek si môže..."*

Richard Dírer, moderátor: *„A kde sa to pretláča, pán Majerský?"*

Milan Majerský, predseda hnutia /KDH/: *„Moment. Ešte to nie je uzákonené, ale táto ideológia, ak bude uzákonená, ak táto progresívna ideológia, LGBTI ideológia, rodová rovnosť, gender ideológia, ak toto bude uzákonené, tak toto bude musieť byť pretavená aj do konkrétneho legislatívneho procesu. A poviem vám jeden príklad z Bratislavy. Jedna prestížna alebo prémiová škola v Bratislave raz do roka núti deti, alebo nútila deti, lebo už to nie je aktuálne, deti, chlapcov prezliekať sa za dievčatá, dievčatá za chlapcov. Ozval sa jeden rodič, potom sa ozval druhý rodič, potom škola si uvedomila, že zašli príďaleko a zrušili to. My popierame základné biologické fakty. A toto ..."*

Richard Dírer, moderátor: *„Škoda, pán Majerský, že nehovoríte o detskom centre v Trnave, kde riaditeľka centra nútila deti sa modliť, chodiť na púte, chodiť bosé, odriekať ružence, že o tej indoktrinácii katolíckej ideológii, že to pre Vás nie je téma."*

Milan Majerský, predseda hnutia /KDH/: *„Ja hovorím o ideológii LGBTI. Hovorím o progresívnej ideológii."*

Richard Dírer, moderátor: „A ja hovorím o ideológii kresťanskej náuky, kde tiež...“

Milan Majerský, predseda hnutia /KDH/: „Na to sú fakty. Na tamto nemám fakty. Ja hovorím, na to, na čo sú fakty.“

Richard Dírer, moderátor: „To sú fakty. Bol program, ktorý skúmalo ústredie, Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, Ministerstvo práce a tento program museli pozastaviť. V Trnave nútili deti sa modliť. Nútili ich, nútili im náboženskú ideológiu. Čiže, že aký je v tom rozdiel, keď už to mám pritiahnuť za vlasy, nútenie náboženstva deťom, ktoré to nechcú a náhradným rodičom, ktorí to nechcú?“

Milan Majerský, predseda hnutia /KDH/: „To je pre mňa nové, čo ste mi povedali. Ako sa dá nútiť niekomu uveriť v Boha? Vedť to sa nedá. Ako sa dá niekomu nútiť, aby sa modlil?“

Richard Dírer, moderátor: „Vedť ja s tým súhlasím. Ja iba hovorím, že sa to deje a že proti tomuto neprotestujete. Asi sa zhodneme na tom, že článok 1 ústavy hovorí, že Slovensko sa neviaže na žiadnu ideológiu, ani náboženstvo a tak ako nechcete, aby sa teda pretláčala, použijem vaše slová, LGBTI ideológia, tak asi ani nechceme, aby sa v tomto štáte pretláčalo náboženstvo povinne pre deti, rodiny, ktoré ho jednoducho nechcú a odmietajú.“

Milan Majerský, predseda hnutia /KDH/: „Môžeme pokračovať ďalej v ústave. Ústava hovorí aj o tom, že vychádzame z cyrilometodských tradícií a ústava hovorí aj o tom čl. 41, že manželstvo je výlučným zväzkom medzi mužom a ženou a toto máme v ústave. Prijali to poslanci ústavnou väčšinou. Máme to v zákonoch a zrazu...“

Richard Dírer, moderátor: „Vedť ja to nespochybňujem.“

Milan Majerský, predseda hnutia /KDH/: „A zrazu niekto príde a chce narušiť tento koncept, lebo salámovou metódou by sme mali, a to som povedal aj v tej relácii pred týždňom, najprv registrované partnerstvá, potom manželstvá homosexuálnych párov.“

Richard Dírer, moderátor: „A čo by bolo na tom také zlé?“

Milan Majerský, predseda hnutia /KDH/: „Nechajte ma dopovedať. Potom by si povedali, chceme, aby deti homosexuálnych párov a manželov si adoptovali deti a myslím si, že toto by nebolo zdravé pre spoločnosť.“

Richard Dírer, moderátor: „To je, to je už Vaša teória, že pridávate salámovou metódou. A teraz to odľahčím. Kedysi ženy nemali volebné právo a dnes ho majú, tak asi nebudeme spochybňovať, že ženám to volebné právo patrí. A naozaj ľudská otázka. Prečo bránite mne mať partnerský vzťah s niekým, s kým chcem, aby ten človek mohol prevziať záväzky, či už v daňovej oblasti alebo zoznamovaním sa so zdravotným stavom, zdravotnú dokumentáciu. Povedzte mi, prečo mi v tom chcete brániť? Prečo ja nemám mať rovnaké práva, ako máte Vy?“

Milan Majerský, predseda hnutia /KDH/: „Určite nebránim, aby ste mali partnerský vzťah s niekým. Toto som ani nepovedal. Toto ani netvrdím a KDH nie je stranou, ktorá chce liezť takýmto ľuďom do postele alebo ľuďom, rodinám do postelí alebo do spální. Toto určite nechceme robiť a toto nie je ani náš štýl. Čo sa týka dedenia, vlastníckych práv a podobných zákonných vecí, ale vedť to sa dá. Dedenie, notárska zápisnica. Máme na to zákon. Dá sa to.“

Richard Dírer, moderátor: „Dá sa to. To tých niekoľko potvrdení u notára. A prečo to nemôže byť jednoduché tak, ako u Vás? A nechcem teraz vyťahovať nejaké osobné veci z Vášho života.“

Milan Majerský, predseda hnutia /KDH/: „Ale ved'. Ale ved'. Hocikto, kto by chcel niekomu ako v rámci dedičského konania, musí ísť k notárovi.“

Richard Dírer, moderátor: „Musí ísť k notárovi a uzavrieť. Áno a mali by sme tu inštitút registrovaného partnerstva, ktorý by povoľoval aj Vám alebo pánu Kaliňákovi, keby nebol ženatý, ale žil by iba v nezáväznom zväzku so svojou partnerkou. Tak inštitút registrovaného partnerstva by dával šancu obom partnerom žiť v rovnoprávnom a plnohodnotnom zväzku. To je veľmi jednoduchá matematika.“

Milan Majerský, predseda hnutia /KDH/: „Áno a mali. Ale to sa týka aj mňa. Ja osobne si myslím, že toto nie je celkom úprimné, lebo takáto legislatíva bola na stole. Viliam Karas priniesol riešenia.“

Richard Dírer, moderátor: „Áno. A politici ju zamietli.“

Milan Majerský, predseda hnutia /KDH/: „Pani ministerka Dubovcová to stiahla zo stola. Dala to preč jednoducho preto, lebo tam nebol úprimný záujem.“

Richard Dírer, moderátor: „Ja rozumiem a nechcem teraz, aby sme sa 15 minút o tom bavili. Už iba naozaj posledné dve otázky. Skúste mi odpovedať na otázku, prečo nemám mať rovnaké práva ako máte Vy? Prečo so svojím partnerom, hypoteticky, keby som nejakého mal, by som nemohol mať plnohodnotný a rovnoprávny vzťah tak, ako máte Vy?“

Milan Majerský, predseda hnutia /KDH/: „Lebo popiera základné pravdy o človeku.“

Richard Dírer, moderátor: „Ale ja sa nechcem ženiť. Ja sa pýtam na vzťah.“

Milan Majerský, predseda hnutia /KDH/: „Ale ved' to Vám nikto nebráni. Ja mám tiež známych priateľov, kamarátov, ktorí sú homosexuáli a dokonca niektorí sa mi aj ozvali a povedali, Milan, aj my pokladáme túto ideológiu za pliahu. A naozaj sa mi niektorí ozvali. A oni nechcú, aby legislatíva bola menená.“

Richard Dírer, moderátor: „Posledná otázka. V rozhovore pre denník Sme ste povedali, Igor Matovič šíri kultúrne vojny, nenávisť, zlobu. My, KDH, chceme šíriť slušnosť a spravodlivosť. V čom sa nachádza tá slušnosť? Po tom všetkom, čo ste povedali práve teraz.“

Milan Majerský, predseda hnutia /KDH/: „Tak dobre. Na základe expressis verbis, ktoré som použil v jednej relácii, mi hádam nechcete povedať, že KDH šíri kultúrne vojny. KDH je politickou stranou.“

Richard Dírer, moderátor: „To som nepovedal. Ja sa Vás pýtam, v čom je slušnosť a spravodlivosť.“

Milan Majerský, predseda hnutia /KDH/: „A poviem Vám. KDH je politickou stranou, ktorá šíri riešenia pre Slovensko, pre ľudí na Slovensku a za tým si stojím. Nikdy sme sa nepúšťali a v našom programe, ktorý má 200 strán, sme takéto veci neriešili. My sme riešili zlé zdravotníctvo, zlé školstvo, zlé cesty, prečo sa nevieme dostať z Bratislavy do Košíc po diaľnici. Ale vždy tu niekto podsúva túto tému, túto ideologickú tému na to, aby sa rozplynula kultúrna vojna a v tom je problém.“

Richard Dírer, moderátor: „Ja viem. Ale, ale je tu, sú tu, sú tu aj iné otázky. Pán Majerský, podsúvate ju Vy. Vy ste to otvorili. Novinári, novinári.“

Milan Majerský, predseda hnutia /KDH/: „Nie, ja som dostal takú otázku.“

Richard Dírer, moderátor: „Dostali ste tú otázku a Vy ste na to odpovedali tak, ako ste odpovedali. Dovoľte, posledná vec, ktorou ukončíme. Dovoľte mi venovať Vám toto tričko. Dajte si ho niekedy na seba. Skúste si to vyskúšať, aké je to, aké je to byť v tejto spoločnosti terčom. Páči sa.“

Milan Majerský, predseda hnutia /KDH/: „Ďakujem pekne.“

Richard Dírer, moderátor: „A aké je to byť, ako sa cíti človek, keď naňho politici útočia.“

Milan Majerský, predseda hnutia /KDH/: „Každý jeden človek si zaslúži ľudskú dôstojnosť a za tým KDH vždy stálo. Každý má právo na ľudskú dôstojnosť a KDH bude vždy ochrancom ľudskej dôstojnosti.“

Richard Dírer, moderátor: „Tak potom, tak potom ten diskurz ale nemôže vyzeráť tak, ako ste to prezentovali. Pán Kaliňák, aby sme sa posunuli ďalej. Na Vás séria iných otázok.“

Robert KALIŇÁK, člen predsedníctva strany /Smer-SD/: „Mám tu ešte zostať alebo?“

Richard Dírer, moderátor: „Nie, môžete zostať, môžete pokojne zostať.“

Robert Kaliňák, člen predsedníctva strany /Smer-SD/: „Ale ja by som predsa len možno jednou vetičkou rád reagoval.“

Richard Dírer, moderátor: „Chcete prekvapiť, že Smer by podporil registrované partnerstvá? Alebo nechcete prekvapiť?“

Robert Kaliňák, člen predsedníctva strany /Smer-SD/: „Pán redaktor. Sklamem Vás, pretože Smer dlhodobo hovorí, že toto nie je najpálčivejší problém Slovenskej republiky, ktorý dnes má.“

Richard Dírer, moderátor: „Určite nie je. Ja ho otváram iba preto, lebo sú tu vyjadrenia politikov.“

Robert Kaliňák, člen predsedníctva strany /Smer-SD/: „Súhlasím. A myslím, že je omnoho viacej vecí, ktoré treba riešiť. Navyše, už dnes ten zákon, keď len Vám tak odskočím, ako ste hovorili o tom dedení, aj dnes už vlastne môžete dediť. Podľa zákona. Dokonca zo zákona dedíte, pretože už dnes zákon predpokladá osoby žijúce v spoločnej domácnosti. A akonáhle nemáte deti, tak samozrejme dedíte Vy, ale deti napriek tomu, akokoľvek by ste z akéhokoľvek vzťahu tie deti mali, sú neopomenuteľný dedič, tzn. vždy budú na prvom mieste bez ohľadu na to, aké registrované formy akýchkoľvek partnerstiev by ste prijali.“

Richard Dírer, moderátor: „Ale pravdepodobnosť toho, že by LGBTI páry mali deti, je naozaj minimálna.“

Robert Kaliňák, člen predsedníctva strany /Smer-SD/: „Dobre. Ale viete, čo som tým myslel. Viete, čo som tým myslel. Ja to nie vždy považujem, len jedna poznámka. Ja to nie vždy považujem za úplne úprimné to, o čom sme tu mali teraz štvrtú hodinku diskurz.“

Richard Dírer, moderátor: „Nebola to štvrtá hodinka, pán Kaliňák.“

Robert Kaliňák, člen predsedníctva strany /Smer-SD/: „Dobre. 10 minút. Jedno, aké číslo to je. Skrátka. 11:15, relácia začína o 11. asi sme meškali kvôli pani prezidentke.“

Richard Dírer, moderátor: „Dobre, lebo na to kladiete dôraz. Dobre, môžete pokračovať. Máte čas.“

Robert Kaliňák, člen predsedníctva strany /Smer-SD/: „Bolo to rozhodne zaujímavé. Čiže len jedna vec, čo by som chcel k tomu dodať. Bral by som to za absolútne úprimné vtedy, kedy by sme sa tu takto rozohňovali v momente, keď redaktor denníka Sme povedal, že tí, ktorí sa nechcú očkovať, by mali kvičať ako svine na bitúnku. Po tom, čo televízia Markíza povedala, že protestujúci sú dezoláti a po tom, čo minister vlády povedal, že ľudia, ktorí vyjadrujú svoj opačný názor, sú opice. To boli všetko veci priamo smerované k ľuďom, nie k ideológiám a v tom čase...“

Richard Dírer, moderátor: „Za čo sa televízia Markíza ospravedlnila.“

11:15:52 Robert Kaliňák, člen predsedníctva strany /Smer-SD/: „To, prepáčte. Nemusíte ich brániť, však to nie je útok smerom ku Vám. Ja len hovorím všeobecne, že úprimne hovorím o tom, že ak by tie médiá, Denník N, Sme a všetci reagovali zakaždým, keď Igor Matovič začal ešte v roku 2010 ľudí nazývať bastardami a všetkým tým možným, potom by som chápal celú túto vlastne prvú hru, ktorá tu bola. Ale uplatníme rovnaký meter potom na všetkých, pretože to sa vlastne nedialo a práve to zhrubuje, dá sa povedať, tú politiku, v ktorej sa nachádzame. A namiesto toho, aby sme išli do tých najpálčivejších problémov, ktoré bezpochyby trápia aj Vás, aj mnohých ďalších, tak riešime práve takéto hádky, ktoré sú častokrát vytrhnuté z kontextu a naozaj problém tých písmenok za tým B, je naozaj zásadný, lebo to už nesúvisí s vašou preferenciou a potom všetky tie ostatné už menia samotnú podstatu. Ale nevenujme sa tomu, lebo naozaj to je problém, ktorý my sme riešiť nechceli. Nemáme potrebu riešiť.“

Richard Dírer, moderátor: „Áno, ale my nehovoríme ani o LGB, nie len o písmenkách za tým. Dobré. Ak ste chceli, ak ste chceli povedať, že médiá sa neozývajú voči niekedy urážlivému a vulgárnemu slovníku Igora Matoviča, tak Vám tu teraz môžem zodpovedne povedať, že Igor Matovič používa v mnohých prípadoch dehonestujúci, vulgárny a urážlivý slovník aj voči LGBTI komunite nielen, ale aj, čiže preto hovorím o politikoch, ako takých. Bola zhoda okolností, že pán predseda KDH tu teraz sedí a reagoval som na vec, ktorá sa stala pred týždňom. A už iba posledná poznámka. A súhlasím s Vami, že táto krajina má množstvo iných a dôležitejších problémov. Ja iba nechcem, aby sme si pred vulgarizmami a útokmi na túto skupinu obyvateľov zatvárali oči. Pán predseda KDH?“

Milan Majerský, predseda hnutia /KDH/: „Ja si budem dávať pozor naozaj na slová, aby som ani štipkou neurazil nejakú komunitu alebo skupinu ľudí, aby sa niekto nedotkol, teda aby som sa nikoho nedotkol. Ale ak niekto v relácii povie, politička, ktorá je poslankyňou Národnej rady, že komunisti sú pliahou, tak toto je vážna vec. Ktovie, či aj tá politička nemala niekoho z rodiny, kto bol alebo je členom komunistickej strany.“

Richard Dírer, moderátor: „Neviem o kom hovoríte, naozaj, neviem o kom hovoríte, takže neviem na to zareagovať.“

Milan Majerský, predseda hnutia /KDH/: „Na jednej z relácií. Ja som si pozrel viacero rozhovorov politikov. Niektorí sa ma zastali. Niektorí sa výrazným spôsobom zastali. Niektorí útočili na moju osobu. Útočili na KDH. Ale ja som hovoril o ideológii a konkrétne politička, poslankyňa Národnej rady hovorila o komunistoch, ako o ľuďoch. A jasne a zreteľne to povedala.“

11:18:30 Richard Dírer, moderátor: „Máme to uzavreté. Zhodli sme sa, že sa nezhodneme, že máme odlišný názor naozaj na túto vec a moja prosba v tom celom bola iba, že prosím, vážte slová, aby sme si, napríklad ako ja, nemuseli každý deň prečítať, že potom, čo ma mater porodila, behal lekár s mojím plodom v ruke pol dňa okolo nemocnice, lebo sa nevedel rozhodnúť, či som hovno alebo plod. A ja iba hovorím, ospravedlňujem sa aj Rade pre mediálne služby za toto slovo. Ja iba hovorím, že tieto vaše výroky spôsobujú to, že dostávame stovky a tisícky takýchto tupých, nevraživých, dehonestujúcich a vulgárnych komentárov, že preto majú politici vážiť svoje slová, aké ich používajú.“

Milan Majerský, predseda hnutia /KDH/: „Určite áno. Mne sa vyhrážali smrťou, zabitím, rozbitím hlavy a tak ďalej.“

Richard Dírer, moderátor: „Ja viem, že nie som žiadna výnimka. Ja to absolútne viem. Dobré. Poďme na pána Kaliňáka, lebo už sa teší určite na svoje otázky. Váš stranícky predseda Robert Fico sa stretol so šéfom bosnianskych Srbov Miloradom Dodikom. Prečo sa váš predseda stretáva s niekým, kto je na sankčnom zozname?“

Robert Kaliňák, člen predsedníctva strany /Smer-SD/: „Ja mu k tomu blahoželám, k tomu stretnutiu, mimochodom. Myslím si, že on je prezidentom Republiky srbskej a zároveň je sociálny demokrat. Viete, že Slovenská republika zohrala v klúde a pokoji Bosny a Hercegoviny zásadnú úlohu prostredníctvom Miroslava Lajčáka, ktorý bol dlhé roky najvyšším predstaviteľom. Tak aj my, keď môžeme, stretávame sa s jednotlivými predstaviteľmi, či už Bosny a jednotlivých jej entít, na ktorých je Bosna a Hercegovina postavená, alebo aj s ďalšími krajinami v okolí podľa potreby, pretože Balkán bol vždy veľmi dôležitým priestorom pre zahraničnú politiku Slovenskej republiky.“

Richard Dírer, moderátor: „Určite áno. Nepochybne mu za to patrí uznanie. Všetko by sedelo, pokiaľ by to nemalo jednu skulinku, že Milorad Dodik sa dlhodobo snaží o nerešpektovanie dohodnutých medzinárodných záväzkov a s pomocou Ruska sa snaží o autonómiu, odtrhnutie Republiky srbskej a rozbitie štátneho útvaru Bosna a Hercegovina. Čiže tam úplne nesedia potom Vaše slová.“

Robert Kaliňák, člen predsedníctva strany /Smer-SD/: „Je reprezentantom, je reprezentantom svojich ľudí, svojich občanov. Myslím si, že už pomerne dosť dlhodobo. A predovšetkým ja v tom nevidím problém. Balkán má túto čiastočnú orientáciu, kedy má mnohé vzťahy aj s Ruskom alebo s podobnými veľmi dobré. Ale stále nevidím problém, že v čom by mal byť problém, že sa politik, sociálny demokrat Slovenskej republiky...“

Richard Dírer, moderátor: „Že prečo je na sankčnom zozname. Preto sa na to pýtam.“

Robert Kaliňák, člen predsedníctva strany /Smer-SD/: „Pozrite sa, na sankčnom zozname sú ľudia, ktorí, o ktorých boli uvádzané len samé nezmysly. Napr. jeden slovenský občan je v sankčnom zozname a nevieme, jediný z celej Európskej únie je na sankčnom zozname, lebo tvrdili, že cvičil vojakov na Ukrajinu. A všetci vieme, že to pravda nie je. A tomu človeku zničili život. Prepáčte. Nehodnotíme politikov podľa toho, či sú alebo nie sú na sankčnom zozname, pretože ten sa vytvára v Bruseli a ten častokrát je vytváraný veľmi divným spôsobom.“

Richard Dírer, moderátor: „Ale môžeme hodnotiť politikov podľa ich konania, keď dlhodobo Milorad Dodik podniká kroky, ktoré vedú k oslabeniu štátneho útvaru Bosna a Hercegovina.“

Robert Kaliňák, člen predsedníctva strany /Smer-SD/: „Osobne, pozrite sa, pán redaktor, každý politik z každého štátu, ktorý má záujem diskutovať so Slovenskou republikou, s predstaviteľmi slovenskej vlády, politického života, má právo sa jednak stretnúť, uchádzať sa o to stretnutie a my sa radi s ním stretneme. V podstate ešte k tomu tým, že je sociálny demokrat a háji záujmy. A možno lepšie porozumieme tomu priestoru Bosny a Hercegoviny. Nerozumiem, že v čom to mal by, mal byť nejaký problém. Nevieť o tom, že by bol nejakým masovým vrahom alebo nejakým človekom, ktorý sa podieľa zásadným spôsobom na vojnových hrôzach. No, tak má iný politický názor, ako dajme tomu niektorí západní predstavitelia. Viem, že má problém momentálne s vysokým predstaviteľom EÚ z Nemecka.“

Richard Dírer, moderátor: „Nehovorím, že je masovým vrahom. Extrémny.“

Robert Kaliňák, člen predsedníctva strany /Smer-SD/: „Tak má s ním rozdielne názory, veď to do politiky do určitej miery patrí. A ja si myslím, že som mal rozdielne názory, dajme tomu, so šéfom ministerstva vnútra a migrácie Luxemburska, keď sme boli proti povinným kvótam, a tiež teda si myslím, že používal adjektíva smerom ku mne, ktoré by určite ste považovali za tie, ktoré tu zazneli v prvej časti relácie. Proste útočil a mal som s ním veľmi zlé vzťahy, pretože nás nútil do niečoho, čo my sme ochotní neboli akceptovať. Ten tlak v roku 2015 bol extrémny a mnohí sa uchýľovali k extrémnym, extrémnym výrazovým prostriedkom.“

Richard Dírer, moderátor: „Viete, prečo sa, prečo sa na to pýtam? Lebo ide o ďalšie stretnutie. A nechcem použiť teraz slovo, ktoré by ste vy mohli využiť v nejakom, v nejakej odpovedi voči mne, ale nazvime ich neštandardnými osobami súčasného života, či už je to Milorad Dodik alebo Dany Kollar. Vy

ste boli tiež rovnako v tej relácii, kde. Len sekundu nech dopoviem. Kde bol aj Váš predseda Robert Fico hosťom. Dlhodobu upozorňujú médiá na videá Roberta Fica s Milanom Uhríkom, šéfom, šéfom Republiky. A musíte uznať, že sú to všetko ľudia z toho neštandardného, neštandardného spektra. Dany Kollár je dlhodobu známy extrémista, antisemita, čelí trestným oznámeniam, čelí požiadavke vydania na Slovensko. Takže preto sa na to pýtame, že či toto je nejaký nový smer Smeru?“

Robert Kaliňák, člen predsedníctva strany /Smer-SD/: *„Pán redaktor, nechcem tu presne do toho zachádzať. Používate vo vzťahu k ľuďom, že sú neštandardní ľudia. No tak to je to, čo ste chceli nahodiť, aby som to rozširoval, že kto všetko sú neštandardní? No tak to je problém. Treba si uvedomiť. Pán Milan Uhrík je Milan? Je Milan. Je predsedom politickej strany. Bol zvolený v parlamente do volieb a je reálnym reprezentantom v zmysle našich ústavných pravidiel. Môžete Vy s ním nesúhlasiť, môžem mať aj zásadné výhrady k niektorým ich politickým tézám, ale je to stále politik, ktorý sedí v parlamente v zmysle našej ústavy. Nemyslím si, že niečo porušuje. To isté platí o Danym Kollárovi, ktorý je občan, ktorý ako občan má ďaleko viacej, viacej, viacej práv, ako dajme tomu politici, ktorí ich majú menej, a v jeho prípade platí prezumpcia nevinu. Som presvedčený, že tie jeho stíhania sú politicky motivované, tak ako u mnohých ďalších.“*

Richard Dírer, moderátor: *„Hovorte ďalej. Nemusíte hovoriť o stíhaniach. Stačí, keď si zoberieme jeho výroky o bielej rase, o sionistoch atď. atď. Viete, prečo sa na to pýtam? Pretože...“*

Robert Kaliňák, člen predsedníctva strany /Smer-SD/: *„Áno. Je sloboda prejavu, pán redaktor. Zrazu sa začína tá sloboda prejavu zužovať spôsobom, ktorý v tejto krajine spôsobí neslobodu. Ja si myslím, že to je absurdné, keby v osemdesiatom deviatom, si predstavte...“*

Richard Dírer, moderátor: *„Počkajte, pán Kaliňák, ako nebudeme sa my dvaja tu rozprávať o tom, že biela rasa niečo znamená. To ste natoľko informovaný a múdry človek, aby ste vedeli, čo to znamená.“*

Robert Kaliňák, člen predsedníctva strany /Smer-SD/: *„Ale veď. Ale veď iste, ale potom sa, ale to by sme zachádzali zase do Ukrajiny a do jednotlivých tetovaní a do toho, čo oni rozprávajú a že či sú alebo nie sú jednotlivé jednotky ukrajinskej armády fašistické uznávajúce svastiku. Však ako nerobme si srandu z toho, podľa čoho chceme súdiť ľudí? Po prvé, neviem o tom, že Dany Kollár by bol prezidentom nejakej krajiny. A veľmi rád k nemu prídem kedykoľvek do relácie, pretože je človek, ktorý má svoje názory. A Európsky súd pre ľudské práva hovorí jasne, nielen tie názory sú prípustné, ktoré sú pekné, ale aj provokujúce, šokujúce a vyrušujúce, pretože to tvorí slobodnú diskusiu a zrazu sa stalo v tejto krajine takým zvykom, že je fantastické, aby sa útočilo na tých, ktorí majú iný názor, ako je mainstream, iný názor, ako si povedia v Bruseli a tí všetci sú odsudzovaní. Vyčítať nám, že ako to, že sme sa stretli s prezidentom Republiky srbskej, ktorý pravdepodobne sa tam nedostal diktátorským spôsobom na tú svoju stoličku.“*

Richard Dírer, moderátor: *„Nie, ale tu sme. Tu sme vo veciach popierania, vo veciach... Ale veď to som ja nikdy netvrdil.“*

Robert Kaliňák, člen predsedníctva strany /Smer-SD/: *„No tak potom?“*

Richard Dírer, moderátor: *„Ja som sa iba pýtal, že čo bolo cieľom stretnutia s človekom, ktorý sa, ktorý momentálne robí všetko pre to, aby sa rozpadol jeden štátny útvar, ktorým je Bosna a Hercegovina. To je celé. Však pán Kaliňák, veď normálne, otázka a odpoveď. Otázka, odpoveď.“*

Robert Kaliňák, člen predsedníctva strany /Smer-SD/: *„Bol na Slovensku. Ja som povedal, že sa vítam a blahoželám k tomu stretnutiu. Nevedel som k nemu. Keď som povedal, že je štandardným politikom.“*

Richard Dírer, moderátor: *„Veď Vy ste sa teraz k tomu vrátili. A ja sa iba pýtam, že prečo je potrebné sa stretávať alebo teda chodiť do relácie s človekom, ktorý hovorí o bielej rase, ktorý je známy svojimi*

protižidovskými vyjadreniami, poprípade podávať si ruky a točiť videá s Milanom Uhríkom, predsedom Republiky, ktorej členovia dlhodobo spochybňujú SNP, holokaust a neviem čo. A potom sa, včera, postaví predseda Smeru Robert Fico pred židovský pamätník a Monika Beňová 2x zopakuje, že bol to Robert Fico, ktorý sa zasadil o prijatie Dňa boja proti holokaustu a rasovému násiliu, čo nikto nespochybňuje. A mi to tak nesedí.“

Robert Kaliňák, člen predsedníctva strany /Smer-SD/: „V poriadku. V poriadku. Áno, áno, áno. A čo Vám na tom nesedí? Ja som stále tam nezhliadol nič. V prípade Milana Uhríka a Republiky priniesli podpisy.“

Richard Dírer, moderátor: „Že. Stretávanie sa s ľuďmi, ktorí hovoria o bielej rase a majú protižidovské názory a potom si ísť uctiť obeť holokaustu a rasového násillia.“

Robert Kaliňák, člen predsedníctva strany /Smer-SD/: „Vy to považujete za pokrytecké, áno? To tým chcete naznačiť?“

Richard Dírer, moderátor: „To ste povedali Vy.“

Robert Kaliňák, člen predsedníctva strany /Smer-SD/: „No, takže aby sme si to vyjasnili. Predstavitelia politickej strany Republika doniesli podpisy po referende alebo teda k referendu, čo sme privítali a boli sme radi, že je široké spektrum ľudí, ktorí majú referendum. A kto zmaril referendum? Kto zabránil tomu, aby sa referendum konalo? Pani prezidentka. A teraz, kto je tu demokrat? My, Republika alebo pani prezidentka, keď konala všetky kroky k tomu, aby sa referendum nestalo? Takže my máme naše stanovisko jasné. Áno, Robert Fico je autorom tohto zákona o Pamätnom dni holokaustu, rovnako naše vzťahy k SNP. Rovnako tak platí, že naša dlhodobá antifašistická história, aj všetky veci, ktoré súvisia so Slovenským národným povstaním, sú jasne dané. A Republika si musí vybrať ako politická strana, či je alebo nie je postavená na antifašistických základoch Slovenskej republiky.“

Richard Dírer, moderátor: „Ja som to nespochybnil. A oni sa tvária, že nie sú.“

Robert Kaliňák, člen predsedníctva strany /Smer-SD/: „No tak potom uvidíme, ale my s nimi ako naozaj takisto, ako sa hovorí, že...“

Richard Dírer, moderátor: „Ale prišli na vaše oslavy do Zvolena. Už sú zrazu aj členmi Zväzu protifašistických bojovníkov, len všetci si pamätáme na ich vyjadrenia. Vďaka sociálnym sieťam sú evidované statusy, kde hovorili, že SNP bol medzinárodný puč, že holokaust pomaly neexistoval, že je otázka, či bolo splynovaných 6 000 000 Židov. Toto všetko sú vyjadrenia, na ktoré si pamätáme.“

Robert Kaliňák, člen predsedníctva strany /Smer-SD/: „Výborne. Ale veď. No super, podľa toho ich súdte.“

Richard Dírer, moderátor: „Veď to robíme, ja sa pýtam, či sú...“

Robert Kaliňák, člen predsedníctva strany /Smer-SD/: „A nás súdte podľa našich vyjadrení a nás súdte aj podľa vyjadrení, ktoré robíme dajme tomu v relácii, v rozhovoroch, kde vystupuje aj pán Kollár. Pretože v tomto prípade naozaj musíte súdiť ľudí podľa toho, čo hovoria. A zrazu chcete robiť nejaké všeobecné generalizujúce veci, kolektívne viny. Veď to je princíp, voči ktorému sa malo bojovať, však princíp kolektívnej viny je to, na čom bol holokaust...“

Richard Dírer, moderátor: „Ale ja nemám žiadnu kolektívnu vinu. Ja sa pýtam na konkrétnu osobu a na konkrétne stretnutie.“

Robert Kaliňák, člen predsedníctva strany /Smer-SD/: „A ja som Vám konkrétne odpovedal.“

Richard Dírer, moderátor: „Dobre. Aby sme sa posunuli, posunuli ďalej. Pán Kaliňák to už naznačil, že Republika si musí vybrať, predpokladám, že ste hovorili o prípadnej budúcej povolebnej koalíčnej spolupráci, že ak by Republika zotrvala na tých hodnotách, o ktorých som tu hovoril, tak neprichádza pre vás do úvahy. Rozumiem tomu správne?“

Robert Kaliňák, člen predsedníctva strany /Smer-SD/: „Rozumiete tomu tak, že povedal som, že každá politická strana, vrátane Republiky, si musí vybrať, na akých základoch chce, aby Slovensko stálo a my jasne hovoríme, že má stáť na antifašistických, na boji a obhajobu ľudských práv a samozrejme, aj na cyrilometodských tradíciách, ktorá je zakotvené v ústave. A to si musí vybrať každý. A kto si vyberie, že nechce, aby Slovensko stálo na týchto základoch, no tak bohužiaľ predstavuje, že musí ostať v tej svojej spolupráci izolovaný.“

Richard Dírer, moderátor: „Už iba posledná otázka. Bez toho naozaj, aby som chcel, aby som chcel vyrývať. A keď si Republika vyberie, že už stojí na týchto hodnotách, ktoré sú pre vás dôležité. Cyrilometodská tradícia, SNP, proti holokaustu, ale všetci si pamätáme jej minulosť, dá sa to z vašich pamätí alebo vymaže to Smer zo svojej pamäte?“

Robert Kaliňák, člen predsedníctva strany /Smer-SD/: „Každý má konať tak, aby svojich voličov oslovil a tí mu v jeho rétorike dajú svoj hlas a rozhodnú o tom voliči 30. septembra. Pán redaktor.“

Richard Dírer, moderátor: „O tom určite rozhodnú.“

Robert Kaliňák, člen predsedníctva strany /Smer-SD/: „To sú teda ale veľmi slabé pokusy, toto, nechajme to tak už. Sú dôležitejšie veci, naozaj sú dôležitejšie problémy, ktoré ľudí v tejto chvíli zaujímajú a my sa naozaj už 30 minút, keď sa pozrieme na tie hodinky...“

Richard Dírer, moderátor: „Sú. Musíte odrátať ešte 6 minút pani prezidentky.“

Robert Kaliňák, člen predsedníctva strany /Smer-SD/: „25 minút, 25 minút venujeme sa veciam.“

Richard Dírer, moderátor: „25 minút sa bavíme o hodnotových otázkach.“

Robert Kaliňák, člen predsedníctva strany /Smer-SD/: „Áno. Ale nie sú rozhodujúce pre aktuálny denný život človeka.“

Richard Dírer, moderátor: „A musíte mi uznať. Ja som na začiatku povedal, že uznávam, že táto krajina má aj dôležitejšie problémy. Dobre, hneď sa k nim dostaneme. Pán predseda Majerský, spolupráca s Republikou a rovno sa spýtam aj na spoluprácu so Smerom, ak sa vám podarí dostať do parlamentu a nebudaj zostavovať koalíciu.“

Milan Majerský, predseda hnutia /KDH/: „Už sme si, čo sa týka pána Kaliňáka, časom asi vyvážení teraz.“

Richard Dírer, moderátor: „Časom. Teraz ste si 1:1. Ja, moje vnútorné hodnoty neklamú.“

Milan Majerský, predseda hnutia /KDH/: „Áno. Dobre. Kresťanskodemokratické hnutie jednoznačne sa vyjadrilo, že s extrémom nebude koketovať. Ja ešte keď som bol primátor mesta, som zorganizoval židovskú náboženskú odprosujúcu tryznu, kde sme sa v podstate v ekumenických modlitbách ospravedlňovali za nešťastia, ktoré sa, ktoré boli spôsobované židovskej komunite počas druhej svetovej vojny. Taká Republika sa pratala z námestia z Levoče, pretože sme im prekazili míting, ktorý tam chceli mať tým, že sme čítali obeť, vyše 600 obetí, mená vyše 600 obetí, ktoré tam boli, za tým si stojíme. S Republikou, s extrémom koketovať nebudeme. Na to máme aj uznesenie, Kresťanskodemokratické hnutie v hodnotových otázkach jasne postavené a za tým si stojíme.“

Richard Dírer, moderátor: „Čo Sa týka Smeru?“

Milan Majerský, predseda hnutia /KDH/: „Čo sa týka Smeru, aj ten máme vylúčený. Vylúčený máme z jednoduchého dôvodu. Máme tu obdobie, keď sa tu naozaj pustošilo, rabovalo alebo môžeme povedať dobre, zjednodušene, kradlo. Ja viem, že sa to ťažko počúva. Na to sú dôkazy. Máme okolo 60 prípadov, ktorí, kde prebieha trestné konanie. Máme zhruba jednu tretinu z týchto prípadov, kde sú už aj odsúdení ľudia. My sa nemôžeme čudovať, že nemáme dobudovanú diaľnicu, keď sa tu kradlo. Ja nejdem teraz pomenovať žiadnych konkrétnych ľudí, ak Smer má takých, nech sa ich čím skôr zbaví. Ak sa tu nevieme dostať k lekárovi, ak nemáme dobre kvalitné nemocnice, nemôžeme sa čudovať, keď sa tu kradlo. Ak sa tu jednoducho učitelia sťažujú, pedagógovia sťažujú, že majú nízke platy, nemôžeme sa čudovať, keď sa tu kradlo. Tento štát mohol byť v inej kondícii, v inej polohe dnes a nemuseli sme mať stále nedobudovanú diaľnicu medzi Košicami a Bratislavou. Veď iba ten úsek medzi Žilinou a Ružomberkom, ja neviem, ja keď som, ja som bol župan 5 rokov a sme 732 km ciest vybudovali. Ja neverím a nerozumiem tomu, ako je možné, že taký krátky úsek nie je schopná vybudovať táto krajina za 33 rokov slobodného života. Je to na hanbu a KDH, ak by bolo vo vláde, určite by konalo zodpovedne a bolo by to lepšie.“

Richard Dírer, moderátor: „No, spýtame sa niekoho, kto vo vláde bol.“

Robert Kaliňák, člen predsedníctva strany /Smer-SD/: „Keď sa na to pýtate, pán predseda Majerský, tak je to vďaka KDH, že diaľnica nestojí. To si treba spomenúť.“

Milan Majerský, predseda hnutia /KDH/: „1,5 roka bol.“

Robert Kaliňák, člen predsedníctva strany /Smer-SD/: „Pán Majerský, objektívne, dobre? Čiže po prvé, tri roky bola teraz vláda, ktorá mala najrozviazanejšie ruky z rozviazaných a zatvárali politikov, vrátane mňa, jedna báseň. A povedzte mi, ktorú z tých zlodejín, o ktorých Vy tak radi hovoríte, jednu jedinú z tých veľkých káz, stíhame? Žiadnu. Ktorá z nich sa týka diaľnic? Žiadna. Tak nerozprávajte o tom. To overklikované, že sa tu kradlo a že kvôli tomu nie sú diaľnice, keď v roku 2009 boli podpísané všetky zmluvy na všetky diaľnice v rámci D1 a Bratislava - Bystrica. Keď my sme prišli do vlády v roku 2006 po KDH, po ôsmich rokoch KDH, dobre, tak nebola spojená Bratislava so Žilinou, nebola spojená Bratislava s Bystricou a toto všetko urobila ešte prvá vláda Roberta Fica a v roku 2009 sme podpísali zvyšné tie úseky, presne tie, o ktorých Vy hovoríte. Sa podpísala zmluva na to, že budú postavené. Jediný z nich prežil a to je R1, keď sa dokončilo spojenie medzi Bratislavou a Banskou Bystricou. A aká je to diaľnica? A dnes súťažia veci, táto vláda pána Matoviča a ostatných, drahšie dvojnásobne, ako boli predtým tie úseky, ktoré KDH zrušilo. Z nepochopiteľných dôvodov, tie veci zrušilo. Nikdy v tých veciach neboli vedené trestné stíhania, nikto tam nebol podozrivý z toho, že by sa kradlo, ako Vy radi hovoríte. To je taký ten naratív, keď neviete Smer poraziť výsledkami práce v oblasti sociálneho štátu a ja veľmi vítam, že ste nový predseda a možno aj dynamickejší a možno, že sa to naozaj niekde pohne dopredu. Ale v tých dvoch rokoch ste boli schopní spôsobiť také škody na tých úsekoch diaľnic, rozkúskovať, vysúťažiť nanovo, nedostávať, urobiť, že už to nebol schopný zlepšiť nikto. Lebo potom samozrejme tam prišli už zelení a salamandre a žaby a neviem, čo všetko zabránilo tomu, aby dnes tie úseky existovali, potom zosuv kopca. Ale presne to sú tie politické rozhodnutia nezodpovedné, populistické, ktoré, aby som sa zapáčil Denníku N, tak zruším zmluvu medzi, teda na tunel Višňové a dnešné to Šútovo - Hubová a Hubová – Ivachnová. A potom sa čudujem, že diaľnice nie sú dostavané. Nie. Smer, keď odchádzal z vlády v roku 2010, vám odovzdá 160 km stavebných povolení, z ktorých ste nepostavili nič, zrušili ste zmluvy, ktoré boli uzavreté, ktoré neboli ani predražené, ani nič podobné, pretože žiadne trestné stíhanie sa v tých veciach nevedlo. Ja to nemám rád, keď sa proste hovoria veci, ktoré nie sú pravda. A teraz, keď hovoríte o nejakých odsúdených, ktorí zobrali mobilný telefón alebo 800 eur, to sú tie zlodejiny? Veď ste tvrdili, resp. pán Matovič, že 3 miliardy ročne sa kradlo. A kde to je? Kde to je stíhané? Na konci dňa celého toho vyšetrovania sa stalo, že Smer bol stíhaný za to, resp. Robert Fico a ja, že sme povedali, že Igor Matovič je daňový podvodník a že to povedal pán prezident Kiska. Takže ja sa nebránim tomu, aby sme diskutovali. Problém je ale otázku, ktorú vám chcem položiť, pán predseda

Majerský, je to, za posledných 20 rokov, od roku 2002 každá jedna pravicová vláda zlepená týmto spôsobom, v rámci boja proti Smeru, sa rozpadla. Každá jedna, každá jedna nedokončila volebné obdobie, každá jedna sa vyhovárala jeden na druhého, že proste to sa nedá, to sú nespojiteľné hodnoty, ako napr. Progresívne Slovensko. To chcem vidieť, ako sa dokáže KDH spojiť s Progresívnym Slovenskom. A preto sa Vás pýtam. A KDH má jednu šancu, chce naozaj stabilnú vládu? Stabilnú vládu, ktorá naozaj niečo urobí pre ľudí, že sa tu bude, môžete byť tým kontrolným okom, môžete byť čímkoľvek, mne to je jedno. Ale faktom zostáva, že ak chceme pomôcť Slovensku sa už konečne pohnúť dopredu, musíme sa prestať pozerať na tie triesky, ktoré lietajú z toho lesa a musíme urobiť zásadné rozhodnutia, ktoré zlepšia ľuďom život, zvýšia ich úroveň a hlavne už konečne tú infraštruktúru dobudujeme bez toho, aby sme pozerali doľava doprava. Podstatné je, aby to raz stálo, lebo najdrahšia je nepostavená diaľnica.“

Richard Dírer, moderátor: „Nechal som pána Kaliňáka. Máte hodenú rukavicu, kde sa Vás pýtal, že či chcete byť súčasťou stabilnej alebo zlepenej vlády.“

Milan Majerský, predseda hnutia /KDH/: „Ďakujem pekne. Iba jedna vsuvka. Neboli to dva roky, bol to rok a pol, keď KDH bolo naposledy vo vláde v tom roku 2010, ale to už je za nami. Medzitým prešlo ďalších 12 rokov, kde sa naozaj mohlo urobiť veľký kus dobrej roboty a dalo sa urobiť. Čím neskôr sa stavia akákoľvek cesta, akákoľvek budova, akákoľvek investičná akcia, čím neskôr, tým je drahšia, v tom sa zhodneme. A teraz s kým áno, s kým nie. Pre nás sú kľúčové niektoré veci. Ja ich poviem v parametroch, nepoviem v politických stranách. A tam sa možno niektorí dostanú, niektorí vylúčia automaticky. Určite budeme za to, aby bolo prioritou najbližšej vlády zdravotníctvo, školstvo a pomoc seniorom, odkázaným a núdznym. Toto sú tri priority, ktoré má KDH v programe a tam, kto sa vtesná do tohto, beriem. Ale potom máme aj parametre, ktoré eliminujú politické strany od spolupráce s KDH. Prvou je to, aby sa nerušila špeciálna prokuratúra a zasahovanie do vyšetrovaní. Toto je pre nás parameter, kde chceme, aby kauzy politického a obľudného rozmeru boli dovyšetrované a tam ideme aj po korupcii, samozrejme, po korupcii. Potom je to, aby sme neuzákonomili registrované partnerstvá, manželstvá homosexuálnych párov, ktoré vedú potom k adopcii detí homosexuálnych párov. My sme tam, kde sme boli na začiatku. Čiže toto sú parametre. A KDH tu nie je na to, aby plnilo program všetkých politických strán, ktoré budú v koalícii, v nožnej koalícii. KDH tu je na to, aby plnilo svoj program a jednoducho víziu konzervatívnej politickej strany a ich voličov.“

Richard Dírer, moderátor: „Nechám Vás dovysvetľovať. Iba jednu dôležitú poznámku chcem povedať, pretože sa to tu tak opakuje, že aby ste, pán Kaliňák, nemohli tvrdiť, že som opäť otvoril registrované partnerstvá, je to podmienka, výslovná podmienka jednej z politických strán na vytvorenie prípadnej budúcej koalície. Takže, aby sme konečne ukončili to, že médiá túto tému akože umelo fédrujú a fédrujú, teraz to bolo konečne vyslovené, že politici si to želajú a je to výslovná podmienka. Máte šancu.“

Milan Majerský, predseda hnutia /KDH/: „Prepáčte, pán redaktor, ja o tom rozprávam v každej jednej diskusii, v relácii, že toto je pre nás červená čiara.“

Richard Dírer, moderátor: „A ja to iba hovorím, že nie sú to médiá, ktoré to otvárajú. Teraz na margo toho, že Slovensko má kopy iných dôležitejších tém. Má, ale vidíte, že to hrá predsa len nejakú tému. Môžete reagovať.“

Robert Kaliňák, člen predsedníctva strany /Smer-SD/: „V zásade som si vypočul, čo povedal pán predseda. V rámci ich priorit je to legitímna vec, ktorú každá politická strana robí. Naše sa mierne líšia, pretože pre nás je najpodstatnejšie, aby 1. októbra, hovorím v úvodzovkách teda to najbližšie obdobie, okamžite prišla na Slovensko vláda, ktorá okamžite z pohľadu odborného aj ďalšie, je pripravená, profesionálne pripravená okamžite riešiť problém. A úplne tie prvé problémy, ktoré sú hneď poruke, je okamžité prijatie opatrení na zamedzenie tomu brutálnemu zdražovaniu, ktorému čelíme už dva roky. To je úplne prvé, pretože ľudia naozaj už po tých dvoch rokoch, kedy tá inflácia kumulatívne dosahuje gigantické čísla, už prakticky dvojnásobok cien najmä v potravinách, ožobráčila napriek tomu, že na

automat, ktorý ešte zaviedla vláda Smeru, ktorý dnes pridal dôchodcom 28 % z pohľadu dvojročnej inflácie, nepokrylo ani len polovičný nárast. Ako je možné, že dnes po takýchto výrazných zvýšeníach tí dôchodcovia mnohí nemajú na úhradu pobytu v seniorských domoch? Pred piatimi rokmi, šiestimi rokmi ešte tie valorizácie, ktoré síce boli menšie, ale stačili na to. Čiže ten pokles reálnych miezd, ktorý teraz nastal, je absolútne brutálny, najhorší za 22 rokov. Čiže úplne prioritne prvá vec, zdravotníctvo je veľmi dôležitá vec. A súhlasím s Vami. Ale prvá vec je zdražovanie, ďalší je vlastne zachovanie bývania ľuďom cestou vlastne ochrany hypoték, cestou toho, čo sme povedali, to bol model bonifikácie hypoték, ktorý platil od roku 2006, aby mladým rodinám. Lebo pri hypotéke ide hlavne o mladé rodiny. Milujem, keď včera povedal pán Šimečka, to je Progresívne Slovensko, každý deň dá také perly, že ja naozaj pochybujem, že, že tá likvidácia Bratislavy.“

Richard Dírer, moderátor: „Môžete ho pozvať, kedykoľvek.“

Robert Kaliňák, člen predsedníctva strany /Smer-SD/: „Áno. Ja som ho pozýval, nechcel nikdy. So mnou PS-ko nerado chodí, ale povedzme si. Povedal, že hypotéky sú pre bohatých. Tak predovšetkým pre pána Šimečku odkaz, bohatí si hypotéky neberú, lebo ich nepotrebujú, preto sú bohatí. Čiže hypotéky si berú vždy mladé rodiny, ktorým im nevystáva dostatok zdrojov na to, aby si kúpili bývanie. A či si kúpia jednoizbový, dvojizbový, trojizbový, to ešte stále nie je hypotéka, ktorú označíte, že sú to bohatí ľudia. No áno, ľudia v štátnej správe alebo aj v polícii majú 1500 eur čistého niekedy príjem, pretože už nejaké tie roky odslúžili, už majú nejakých 10, 15 rokov a chcú si v tridsiatke založiť rodinu. Ešte stále sú to mladí ľudia. Čiže pre nás sú priority práve toto. Čiže boj s infláciou, boj so zdražovaním, hypotéky. To je to, čo na začiatku hneď musí prísť a potom, a tam sa už dostávame vlastne na tie koľaje, o ktorých hovoríte Vy, pán predseda, spoločne. Je to dobudovanie tej základnej infraštruktúry Slovenska. Slovensko sa musí rozostavať a musia sa prijať opatrenia, ktoré nebudú brániť tomu, aby toto sa stalo, vrátane infraštruktúry nemocníc, pretože máme skúsenosti so stavbami nemocníc. Boli sme schopní. Mnohí sľubovali 4, 10, 15 nemocníc. My sme postavili nemocnice za jedno volebné obdobie kompletne celú, Svätý Michal. Svätý Michal, ktorá bola postavená za 50 000 000. Je to veľkosť štandardnej veľkej okresnej nemocnice, ktorá plní všetky kritériá, ktoré má.“

Richard Dírer, moderátor: „Aj pán predseda Fico môže ísť s ním do debaty. Len nejako to Róbert Fico nechce. Myslite tú nemocnicu ministerstva vnútra, len aby sme to správne zadefinovali.“

Robert Kaliňák, člen predsedníctva strany /Smer-SD/: „Áno, áno, áno, ale ona je pre civilných zamestnancov, pre celé Staré mesto. Veď tam je iba 20 % ľudí, ktorí pochádzajú z rezortu, či už vnútra alebo obrany, 80 % je civilistov.“

Richard Dírer, moderátor: „Ja len, lebo ste to hovorili tak, ako keby ste postavili päť nemocníc po celom Slovensku, ale ďalšiu teda v Bratislave, no Ministerstva vnútra.“

Robert Kaliňák, člen predsedníctva strany /Smer-SD/: „Keď sa na to pýtate, tak aj v Košiciach, samozrejme, sa otvorila.“

Richard Dírer, moderátor: „Ja len, ja len som sa chcel uistiť, pán Kaliňák, že.“

Robert Kaliňák, člen predsedníctva strany /Smer-SD/: „A keď zoberiete jednotlivé ústavy, Stredoslovenský ústav srdcových chorôb, Východoslovenský ústav srdcových chorôb, Východoslovenský ústav, národný teda onkologický ústav pre východné Slovensko, to sú všetko veci, ktoré sa postavili. Desiatky nemocníc boli zrekonštruované. Keď si zoberiete, pán Majerský pochádza z Prešova. Však sa môžete pozrieť, čo sa všetko urobilo aj v prešovskej nemocnici, ktorá v mnohých veciach je lídrom a čo sa neurobilo. Samozrejme aj čo sa neurobilo. Najväčším nepriateľom toho je, že nám všetko dlho trvá. Takže preto hovorím, ak sa dajú sily spojiť profesionálmi po týchto voľbách, tak musia smerovať k tomu, aby všetko bolo rýchlo, jasne a profesionálne urobené.“

Richard Dírer, moderátor: „Dobre. Dobre. Jasne ste si všetko páni. Krátka reakcia a prejdeme na poslednú tému.“

Milan Majerský, predseda hnutia /KDH/: „Krátka reakcia. Ak by sme mali naozaj ísť do najbližšej vlády, musíme hovoriť o adresnej pomoci, nemôžeme plošne rozdať všetkým. Napr. aj pomoc s energiami musí byť adresná. My máme aj napr. návrh zákona o energetickej chudobe a chceme napr. ľuďom prispievať na to, aby si mohli zatepliť dom s tým, že peniaze dostanú dopredu, aby nemuseli brať drahú hypotéku na to, aby si zateplili dom. Tým pádom bude nižšia emisná stopa, menší náklad na energie atď. Čo sa týka bankového odvodu, my to máme nazvaný bankový odvod solidarity. 0,2 % z vkladov ľudí, môže to hodiť do štátneho rozpočtu nejakých 250 miliónov eur.“

Richard Dírer, moderátor: „Vôbec to nevidím, teraz nadľahčene a moderátorsky, vôbec to nevidím tak tragicky, že z tých priorit, ktoré hovoríte, vo viacerých máte nejaký prekryv, možno sa ešte dočkáme naozaj nejakej spoločnej vlády Smeru a Smeru a KDH. Viete, ako to politici potom po voľbách povedia, že v záujme krajiny a pre dobro ľudí sa, sa treba spojiť. Páni, posledná, posledná téma. Začnime Vami, pán Kaliňák. Vy ste boli ministrom vnútra. Máme, máme tu migračnú krízu, ktorú, a to treba naozaj otvorene povedať, otvorila ako tému opozičná alebo teda najsilnejšia strana Smer SSD. Vláda sa zobudila a to bolo aj v tom rozhovore s prezidentkou, kde som to kritizoval, že vláda sa zobudila naozaj dva dni po vás, resp. inak. Možno na tom pracovala, ale medializovala svoje, výsledky svojej práce až po dvoch dňoch. Ako by ste to riešili vy? A tá istá otázka bude potom aj pre Vás, pán Majerský.“

Robert Kaliňák, člen predsedníctva strany /Smer-SD/: „Pán redaktor. To, čo mala vláda urobiť, je naozaj okamžite, vlastne v úvodzovkách poviem, zavrieť hranice s Maďarskom, tzn. na zelenej hranici zaviesť kontrolu a neumožniť týmto obrovským skupinám vstupovať na územie Slovenska tak, ako sme to urobili v roku 2015. Je to.“

Richard Dírer, moderátor: „Môžem sa iba spýtať? Zavrieť hranice, zelenú hranicu znamená, ako v čase covidu, napríklad? Len aby som si to vedel plasticky predstaviť.“

Robert Kaliňák, člen predsedníctva strany /Smer-SD/: „Áno. Keď zoberiete, v čase covidu bola bývalá vláda schopná zavrieť celé Slovensko, kontrolovať presun ľudí z okresu na okres. (Moderátor: „Čo jej nevyšlo.“) Vyčlenila 8 000 vojakov na všetky tie testovania, kontrolu ľudí atď. Tzn. personálu mali dosť. Keby chceli, tak zoberiete, to je, to je veľmi jednoduché, to je najmenej. Hlavná časť sa dá odchytať samozrejme profiláciou, ktorá sa robí ešte na maďarskom území. Vždy sme to robili v spolupráci s Maďarmi, že už od maďarských železničných staníc 100 km vo vnútrozemí sme pozerali, aké sú toky, aby sme ich od Slovenska odkláňali. To je, Slovensko nie je krajina, cez ktorú musí nelegálna migrácia chodiť, nie je to tak. Nemusí. To presne, čo sme dosiahli v roku 2015, že Slovensko tou vlnou zasiahnuté nebolo. Samozrejme v rámci boja so Smerom to nemohli uznať, že vďaka Smeru to nebolo. Keď sme všetci stáli na hraniciach. Ved' na tých hraniciach bol meter, čo meter, bol človek v podstate. Keď zoberte tam, kde boli tie úseky najvyťaženejšie. Čiže prvé je, kontrolovať zelenú hranicu, druhá vec je nepustiť ich na územie Slovenska a jasne deklarovať, že v momente, keď prekročíte hranicu, budete zatknutí. Lebo to je ich povinnosť zo zákona aj dnes a nerobia ju, porušujú zákony. Musíte okamžite cudzinca, ktorý nie je identifikovaný, obmedziť na slobode, pretože neviete, čo z neho bude. A tretia vec je, začať fungovať v rámci readmisnej zmluvy, pretože všetci títo migranti podliehajú readmisnej zmluve. Tá situácia sa každý deň zhoršuje nekonaním vlády. Zoberte si, kedy ste videli, v Skalitom, v Skalitom migranti, v Prešove migranti, na tej veľkej ceste do Kapušian. Po celom, v Trenčíne boli teraz zaznamenaní. Tie fotky sú alarmujúce, že sa vám voľne pohybujú, pretože sa skladajú z tých, ktorí naďalej tečú z Maďarska a nič s tým vláda nerobí.“

Richard Dírer, moderátor: „Ani maďarská. Ani maďarská vláda nie je zodpovedná ...“

Robert Kaliňák, člen predsedníctva strany /Smer-SD/: „Ved' v poriadku. Zodpovednosti voči slovenským občanom ...“

Richard Dírer, moderátor: „Nie, nie, nie. Ja to iba dodávam, že apelovať aj na maďarskú stranu, aby dodržiavala readmisnú dohodu, niekedy môže mať človek pocit, že nám ich sem Viktor Orbán posielal naschvál. To bolo teraz na margo...“

Robert Kaliňák, člen predsedníctva strany /Smer-SD/: „Áno, súhlasím. To urobila aj v roku 2015. A práve preto sme sa tomu ubránili. Teraz ma vôbec nezaujíma Viktor Orbán a nezaujímajú jeho politické pohnutky k tomu, akým spôsobom sa venuje migrácii. Mňa zaujíma Slovensko a vy máte chrániť občanov Slovenskej republiky. A štát je schopný ochrániť Slovensko pred nelegálnou migráciou. Má to robiť, táto vláda to nerobí, vyhovára sa naozaj perfídne na Smer. Na ten papierik.“

Richard Dírer, moderátor: „Ale ja to nespochybňujem. Myslíte na vaše potvrdenie, ktoré musí polícia vydávať každému...“

Robert Kaliňák, člen predsedníctva strany /Smer-SD/: „A tam je chyba vo slovíčku. Nemusí. Im to nepatrí a nemá im vydávať. Povedzte mi z Vašej skúsenosti, pán redaktor. Večer ste skončili v podniku, idete domov a zastaví Vás hliadka a Vy nemáte doklady, čo s Vami spraví?“

Richard Dírer, moderátor: „Neviem, lebo sa mi to nikdy nestalo.“

Robert Kaliňák, člen predsedníctva strany /Smer-SD/: „Predvedie Vás na oddelenie, aby zistila Vašu totožnosť. To je bežné. A to, čo robí táto vláda je, že Vy idete dokonca autom, zastaví Vás policajt a Vy povie, nemám doklady. Viete čo, ale volám sa Peter Krtko, prosím vás pekne, a narodil som sa 1. 1. 2000. Mohli by ste mi dať náhradný vodičák. A oni mu vydajú náhradný vodičák a on ide ďalej. To ste videli niekedy? Ako keby ste Slováci išli v aute a nemáte so sebou doklady, tak vás polícia predvedie na oddelenie. A tu stretne cudzinca, o ktorom nič nevie, ktorý nevie samozrejme ani ceknúť po slovensky a on povie, no tak, keď hovoríš, že si Ahmed a si narodený 1. 1. 2000, tak ja ti verím a ja ti dám na to doklad totožnosti. To je škandál. To je škandál.“

Richard Dírer, moderátor: „Pán Majerský, hneď. Len dovoľte dve otázky. Keď sa bavíme o tejto veci, lebo to bola tá výčitka niektorých strán vlády aj Policajného zboru, že polícia teda musí povinne vydávať to potvrdenie o zotrvaní, ktoré zaviedla ešte vláda Roberta Fica a dnes komplikuje situáciu a moja otázka znie. Čiže, Vy tvrdíte, že nemusí, a mala by ho vydávať iba tým ľuďom, ktorých totožnosť pozná?“

Robert Kaliňák, člen predsedníctva strany /Smer-SD/: „Samozrejme. Nie, to je len jedna z častí. Keď si pozriete zákon, tak sa to vlastne vydáva až ako následok vyhostovacieho konania. Čiže, postup podľa zákona, ak má byť lege artis, je taký. Zbadáte človeka, ktorého neviete identifikovať. Ak nie je Slovák, lebo podľa reči to veľmi rýchlo zistíte, je evidentné, že je nelegálny migrant. Vy ste povinný ho zaistiť a umiestniť ho do jedných z našich zariadení. Časť máme na východnej hranici, jedno je na Sečovciach, jedno je v Medvedove. Počas toho zaistenia zisťujete jeho totožnosť. A podľa troch podmienok, ktoré tam sú uvedené, ho máte okamžite vyhostiť. Jediný dôvod, kedy ho nemáte vyhostiť je vtedy, ak mu hrozí smrť alebo mučenie z dôvodu, že je prenasledovaný kvôli tomu, že má vieru. Dajme tomu v Sýrii by ste mohli byť prenasledovaný, lebo ste katolík, lebo ste prenasledovaný pre svoju orientáciu napr. aj sexuálnu, keby bol niekto LGB, tak má nárok na azyl alebo že mu hrozí nejaký trest smrti alebo trest krutého mučenia. To sú dôvody. Žiadny iný dôvod tam nie je. To znamená, žiadny z týchto migrantov nemá dôvod obmedzujúci vyhostenie. Oni sa odvolávajú na to, že no, ale Sýria nie je bezpečná krajina a hovoril o tom Európsky parlament v uznesení, ktoré nie je, samozrejme, záväzné. Je to odporúčacie, ale náš zákon také nepozná. Ale aj keby, tak ja musím najprv dôsledne zistiť jeho totožnosť. Až vtedy, keď viem všetky údaje o ňom, kto je a overí mi to, dajme tomu jeho konzul alebo niekto podobný, mu môžem vydať potvrdenie o tom, že máš vycestovať preč a mám ťa vrátiť v rámci readmisie. Ale ešte raz platí, všetci títo migranti pochádzajú z Maďarska a preto sú pod readmisnou zmluvou a žiadny papier nemajú dostať. Vydávanie týchto papierov je porušením zákona. Im nepatrí, lebo nemôžete dať, už som povedal, nemáte vodičák, žiadny policajt vám nedá náhradný vodičák len preto, lebo sa naňho pekne usmievate. To predsa nie je, to je absolútny nezmysel, je to rovnaký prípad. Vy nemáte doklady, zastaví

vás policajt, vždy vás zoberie na identifikáciu a nikto vám nedá náhradný vodičský preukaz alebo občiansky len preto, lebo sa naňho usmievate, poviete, no, taký je večer. Však čo sme sa zbláznili?“

Richard Dírer, moderátor: „Tá istá otázka pre Vás, pán Majerský. Keby KDH bolo vo vláde a muselo by riešiť následky nelegálnej migrácie, ako by to vyzeralo?“

Milan Majerský, predseda hnutia /KDH/: „Tak migrácia je globálny, európsky, ale aj náš problém. Dnes už vidíme. Ak by sme mali ministra vnútra a voľby by boli pol roka skôr, dnes by sme mali tento problém podľa všetkého vyriešený. Bol by riadne inštalovaný minister vnútra, ktorý by sa tomuto problému venoval. A žiaľ, dnes vidíme, že polícia je v rozklade, bezpečnostné zložky sú v rozklade a toto je dôsledok. Posúva sa tento problém z jedného človeka na druhého, prichádzajú tam noví ľudia, ktorí nie sú pripravení na to, aby riešili túto migračnú vlnu. Ono sa dalo čakať, že bude, lebo vždy v tomto období migračná vlna bola. Frontex v rámci Európskej únie vyčlenil nejakých 845 000 000 EUR, keď dobre hovorím tú sumu, na práve riešenie týchto, na ochranu Schengenu, na ochranu vonkajších hraníc Európskej únie. Celý problém, alebo celá ochrana sa mala presunúť na juh, na juh Maďarska, na ochranu maďarských hraníc, aby sa títo ľudia nedostali tu. Poviem vám, čo je ešte ďalší problém, ktorý môže hroziť, a to je to, že oni majú namierené do Nemecka, oni nemajú namierené na Slovensko.“

Richard Dírer, moderátor: „Povedzte. Áno, my v médiách to tak s odľahčením hovoríme, že táto krajina je taká nepohostinná, že nik tu nechce zostať.“

Milan Majerský, predseda hnutia /KDH/: „To všetci vieme. A predstavte si, že oni na základe tohto papierika, ktorý my vydáme, sa oni z Nemecka budú raz musieť vrátiť, lebo Nemecko povie dosť, už vás tu máme veľa a kde ich pošlú? Oni ich nepošlú do Maďarska. Oni ich pošlú na Slovensko a ten problém sa preniesie k nám a budeme musieť riešiť túto migračnú vlnu tu na Slovensku. Práve preto si myslím, že mali by sme to riešiť v spolupráci s Maďarskom. Určite aj armáda, aj polícia by mali ísť chrániť maďarské hranice.“

Richard Dírer, moderátor: „To sa udialo. Bolo vyčlenených, ak sa nemýlim, nejakých 500 vojakov a rovnako začali aj nejaké intenzívnejšie rozhovory s maďarskou stranou o tom, že Maďarsko by si malo plniť svoje povinnosti a naplňať readmisnú... Nechajme dohovoriť a potom Vám dám priestor.“

Milan Majerský, predseda hnutia /KDH/: „Áno, včera alebo predvčerom to bolo. Poviem už ja iba poslednú vetu. A hlavne Európska únia v tejto veci zlyhala. Mala brutálnym spôsobom pomôcť tým krajinám, ktoré čelia týmto migračným vlnám na to, aby to vedeli zvládnuť finančne, personálne a samozrejme aj odborne a dnes by sme nemali tento problém tu a bavili by sme sa možno o riešeníach pre Slovensko.“

Richard Dírer, moderátor: „Otázka je, že keby Európska únia pomohla, či by to táto krajina dokázala zorganizovať. To len na margo toho, že vždy, keď je nejaký problém, tak povieme, že Európska únia zlyhala, ale pri tomto nevieme riešiť, riešiť ani u nás doma.“

Robert Kaliňák, člen predsedníctva strany /Smer-SD/: „Zlyhala, zlyhala v tomto, o tom niet pochyb, ale chcem Vám povedať na tú jednu Vašu poznámku, že my sme taká fantastická krajina, že ani u nás nechcú zostať.“

Richard Dírer, moderátor: „To bolo na odľahčenie.“

Robert Kaliňák, člen predsedníctva strany /Smer-SD/: „Ja viem a ja to Vám odľahčene hovorím, že hovoril som o tom luxemburskom ministrovi, ktorý veľmi ťažko znášal, keď sme sa postavili proti povinným kvótam a ktorý vyslovene na nás kričal. A potom asi o dva mesiace za mnou prišiel a povedal, no naozaj prijali sme 200 migrantov do nášho zariadenia, Luxembursko, najbohatšia krajina, krajina, ktorá má najväčšie sociálne dávky aj pre migrantov, áno. Oni tam za 48 hodín neboli. Ja hovorím, vidíš,

kedy konečne pochopíte, že migrantov vôbec nezaujímajú, čo si európski politici myslia. Oni poznajú len dve veci. Chcú sa dostať na konkrétnu adresu, ktorú dopredu vedia predtým, než vyplávajú a roztrhajú svoje pasy v mori. To video ste určite videli, ako trhajú tie pasy. Predsa by si netrhali sýrske pasy, ktoré by boli pre nich, podľa tvrdení niektorých politikov, jasnou zelenou kartou do Európy. Tak to asi sýrske pasy nie sú. Práve to má byť výstrahou. A tí migranti vôbec nejdú podľa toho, kde my chceme, aby išli alebo európski politici, kde chcú. A my sme povinní im v tom zabrániť. A keď začneme od Slovenska, tak ako som už povedal, musíte strážiť, zaisťovať a vyhostovať. To sú tri najzákladnejšie veci. Máte to robiť hneď. V momente, keď ich začnete zaisťovať, vyšlete signál všetkým prevádzkačom, že cez Slovensko nie, lebo tam mi ho na šesť mesiacov zavrú minimálne a ja vlastne dôjdem o kšeft. A to zmierni ten tlak. A platí, že nemôžete čakať. To je posledná poznámka, že nemôžete čakať, že potom, čo minister zahraničných vecí Slovenska niekoľkokrát nadáva maďarskej vláde do všelijakých tiež adjektív, ktoré nie sú prípustné medzi dvoma krajinami, Káčera som myslel, bývalého ministra, že budú zrazu sa tešiť na spoluprácu. Áno, veľmi rýchla debata medzi ministrami zahraničných vecí, medzi ministrami vnútra toho, ktorého nemáme, a tá situácia sa vie zlepšiť. Spoločné hliadky sú super, tie sme mali aj predtým, máme ich mať neustále. To nie je novinka.“

Richard Dírer, moderátor: *„Preto som sa... Myslíte ale bývalého ministra zahraničných vecí. Preto. Na margo toho, čo hovoríte, preto bola aj tá poznámka. A Vy ste sám na to povedali, že nechcete sa zamýšľať teraz nad dôvodmi Viktora, Viktora Orbána. Rovnako sa dá hovoriť o dôvodoch Alexandra Lukašenka. Nie je žiadnym tajomstvom, že cez Bielorusko naschvál prúdia migranti do Poľska. Otázka je, akú úlohu v tomto hrá Moskva a Kremľ. Čo robí Turecko...“*

Robert Kaliňák, člen predsedníctva strany /Smer-SD/: *„Do Poľska. Áno, áno. Dobré. Ale to Poliakom nepomôže. Skvelý príklad. Čo urobili Poliaci ako reakciu? Postavili plot a zabránili tomu, aby sa mohli dostať na ich územie.“*

Richard Dírer, moderátor: *„Ja nehovorím, že pomôže. Postavili plot. Ja rozumiem. Ale asi nebudeme stavať plot na slovensko-maďarskej vnútrošchengenskej, resp. vnútroeurópskej hranici. O tom hovorím.“*

Robert Kaliňák, člen predsedníctva strany /Smer-SD/: *„Nemusíme. Ale vieme ho postaviť ako živý plot teraz. A keby sme ten náš nedarovali, ktorý sme kúpili presne za týmto účelom, už sme to mohli mať vybavené. Vláda musí konať okamžite. Opatrenia, ktoré predložili, sú smiešne a neúčinné.“*

Richard Dírer, moderátor: *„Dobré. Ešte. Na to som sa ja pýtal aj v tom rozhovore, v rozhovore s pani prezidentkou. A to treba objektívne povedať, že komunikačná schopnosť a akcie schopnosť tejto vlády voči médiám a vysvetľovaniu súčasných problémov je takmer rovnajúca sa nule. Páni, už len posledná naozaj téma, máme ešte nejakých, nejakých päť minút navyše. Vieme, že Slovensko nie je v dobrej ekonomickej kondícii a odcitujem. Rada pre rozpočtovú zodpovednosť povedala, že nám zostávajú posledné dve volebné obdobia na to, aby vláda začala ozdravovať verejné financie. Preto sú legitímne otázky na predstaviteľov politických strán, či po voľbách zvyšovať dane, DPH, škrtiť alebo ako postupovať s tým, že sa nám tu rozpadajú kompletne verejné financie?“*

Robert Kaliňák, člen predsedníctva strany /Smer-SD/: *„Pán redaktor, keď sme odchádzali z vlády, tak bol deficit 0,7 %. A aj keď bol premiér pán Pellegrini, tak bol tuším okolo jedného percenta. Za tri roky zničili verejné financie neodborníci a pravicový zlepenec spôsobom, ktorý nemá obdobu. Také zlé neboli za 20 rokov. Čiže bavme sa o tom, že to sú presne riziká a Progresívne Slovensko má z nominácií, ktoré boli v štátnej správe, postavenú skoro celú svoju kandidátku. Oni vládli. Idem do tej debaty. Idem. Ja som ich kedykoľvek vyzýval, ale mali s tým obavy. Ak niekto čaká ...“*

Richard Dírer, moderátor: *„Už podťte do tej debaty ako Smer s Progresívnym Slovenskom, lebo vidím. Vidím že Vás to trápi. Covid, vojna na Ukrajine. Ja iba hovorím, že to boli krízy, s ktorými sa tá vláda musela potýkať.“*

Robert Kaliňák, člen predsedníctva strany /Smer-SD/: „To sú ľudské krízy. To sú ľudské krízy a pre politika má byť kríza vždy výzvou, nie trestom, pretože tam sa vie ukázať, či je dobrý manažér. Tak ako my sme mali migračnú krízu.“

Richard Dírer, moderátor: „Ale. Ja to nehovorím. Mali ste migračnú krízu.“

Robert Kaliňák, člen predsedníctva strany /Smer-SD/: „A myslím, že sme ju vybavili spôsobom, že mohol byť každý spokojný.“

Richard Dírer, moderátor: „Ale poďte k tej odpovedi.“

Robert Kaliňák, člen predsedníctva strany /Smer-SD/: „Ekonomický rast neprestal ani počas covidu, ani počas inflácie, ten ekonomický rast bol a napriek tomu sa zničili verejné financie. Ak si niekto myslí, že teraz bude vyrovnaný rozpočet. To sa čudujem, že to KDĽH má v programe, že chce počas tohto obdobia mať vyrovnaný rozpočet, pretože to by bolo zoškrtáť 8 miliárd. 8 miliárd je celkový budget alebo rozpočet, ktorý sa dáva na dôchodky, pán predseda, ja si myslím, že túto časť programu asi budete chcieť prehodnotiť, lebo to nie je možné. My hovoríme jasne, že tá konsolidácia môže maximálne o 0,5 %. A predovšetkým pri zachovaní životnej úrovne. Úlohou novej vlády je zvyšovať úroveň a zvyšovať hospodársky rast práve aj tými verejnými investíciami, ktoré pritiahnu nielen investorov, ale aj rozostavať Slovensko.“

Richard Dírer, moderátor: „Dám Vám priestor, pán Majerský. A za verejné investície asi nebudeme považovať napr. nákup systému protivzdušnej obrany za 200 miliónov, o ktorom má rozhodnúť ešte.“

Robert Kaliňák, člen predsedníctva strany /Smer-SD/: „To rozhodne nie je. Ale chcem povedať, pán redaktor, že v tomto určite sme povedali, že nová vláda sa nebude cítiť viazaná záväzkami medzinárodnými, ktoré robí vláda bez mandátu. Ak nám chceli pomôcť naši partneri 200 a 300 000 000, neviem koľko tých ponúk sme dostali v prípade tých výsadkárskech vrtuľníkov, námornej pechoty Viper a tých štvorkolesových obrnených vozidiel, tak práve tie peniaze sa majú použiť na nákup protiletadlového systému, pretože sme nás darovali Ukrajine. To je dobre, už sa nebvame, že prečo a ako, ale ak nám chcú zahraniční partneri pomôcť, tak nám musia prispieť práve na protivzdušný systém. Nemusia nám prispievať na obrnené vozidlá, ktoré na Slovensku vyrobiť vieme, a preto sme povedali, že nebudeme týmito zmluvami viazaní, pretože sú po prvé, protiústavné a vrátim sa k tomu, tá ekonomika by mohla reagovať...“

Richard Dírer, moderátor: „Dobre. Nebudete tými zmluvami viazaní. A znižovanie deficitu o pol percentuálneho bodu ročne.“

Robert Kaliňák, člen predsedníctva strany /Smer-SD/: „Aj to v prípade, že sa podarí vlastne, aby bolo vyvážené zároveň s rastom životnej úrovne ľudí.“

Richard Dírer, moderátor: „Rozumiem. Pán Majerský, tá istá otázka.“

Milan Majerský, predseda hnutia /KDĽH/: „Je to vážna vec, samozrejme. Mať vyrovnaný rozpočet je veľmi ťažké, ale efektívny výber daní je prvý zásadný krok na to, aby sme sa niekam posunuli. Rozhýbanie ekonomiky. Umožnenie tomu, aby sa mladý človek vedel začleniť do podnikateľského života, aby bez nejakej byrokracie alebo papierovačiek mohol začať podnikáť. Živnostenské licencie. Jednoducho, zaobstarám si ju, podnikám hneď od zajtra. Adresná pomoc. Toto je najefektívnejšia vec, ktorá sa môže udiť. My sme dali 3,5 miliardy na neadresnú pomoc v rámci pomoci s energiami. Ak by bola adresná, my sme si to vypočítali, bola by to možno iba 1 miliarda. Zvyšné 2,5, miliardy by boli ušetrené z týchto peňazí. Eurofondy presunúť zo štátu na regióny. Poliaci majú 44 % eurofondov na regiónoch. Vedia ich omnoho rýchlejšie čerpať. Majú, myslím, že 102,5 % čerpanie, my máme iba nejakých, ani to číslo teraz presne vám nepoviem. Ale máme iba 16 % eurofondov na regiónoch, čo je

obrovské množstvo miliárd, ktoré nevieme prefinancovať. A to je robota, sú to financie, to je ekonomika. A samozrejme zrušiť to, čo tomuto štátu neprospieva, dokončiť decentralizáciu tak, aby sme ju posunuli na regióny, mestá a obce. Viac kompetencií do regiónov. Každá vyspelá krajina funguje na regiónoch, preto je vyspelá, preto je pokroková.“

Richard Dírer, moderátor: „Predseda KDH Milan Majerský, ďakujem za návštevu v štúdiu.“

Milan Majerský, predseda hnutia /KDH/: „Ďakujem veľmi pekne.“

Richard Dírer, moderátor: „Nezabudnite si to tričko.“

Milan Majerský, predseda hnutia /KDH/: „Nezabudnem.“

Richard Dírer, moderátor: „Robert Kaliňák zo Smeru slovenskej sociálnej demokracie, ďakujem aj Vám. Vy dnes odchádzate bez trička, musíte sa na budúce viac snažiť. Pekný deň ešte.“

Robert Kaliňák, člen predsedníctva strany /Smer-SD/: „Ďakujem pekne a želám, nech po voľbách teda Slovensko začne byť stabilné a prosperujúce.“

Richard Dírer, moderátor: „Nech to znamená už čokoľvek vo Vašej hantírke. No a vám ďakujem za pozornosť. O týždeň tu bude s vami kolega Rastó Iliev, hosťami budú lídri kandidátiek PS Michal Šimečka a OĽaNO Erika Jurinová. Prežite ešte pekný zvyšok nedele, dovidenia.“

12:04:37 zvučka a záver programu

– upútavka

12:04:59 koniec záznamu vysielania

Pracovný materiál Kancelárie Rady na rokovanie Komisie na ochranu
maloletých dňa 6. 12. 2023

Správa o kontrole dodržiavania povinností podľa zákona č. 264/2022 Z. z.

Podnet na preverenie č.: PGO-RPMS/2023/01215

Programová služba: JOJ

Vysielateľ: MAC TV s.r.o.

Číslo autorizácie vysielania: AT/10

Na základe záverov uvedených v správe Kancelária Rady pripravila nasledujúce uznesenie:

Návrh uznesenia:

Komisia na ochranu maloletých ako orgán príslušný v oblasti ochrany maloletých podľa § 108 ods. 3 zákona č. 264/2022 Z. z. a podľa § 14a zákona č. 40/2015 Z. z. o audiovizii ako orgán pre oblasť ochrany maloletých pri uplatňovaní jednotného systému označovania podľa § 12 zákona č. 40/2015 Z. z. o audiovizii preverila podnet na preverenie evidovaný pod č. PGO-RPMS/2023/01215 smerujúci voči vysielaniu programovej služby JOJ, vysielateľa MAC TV s.r.o. a uznala podnet na preverenie za **neopodstatnený**.

Úloha:

Kancelária Rady informuje podávateľa podnetu na preverenie o výsledku preverenia podnetu.

T: 18. 12. 2023

Z: PgO

Kancelária Rady pre mediálne služby

Pracovný materiál Kancelárie Rady na rokovanie Komisie na ochranu maloletých dňa 6. 12. 2023

Podnet na preverenie č. PGO-RPMS/2023/01215 zaevidovaný dňa 18. 9. 2023
Podávateľ: fyzická osoba
Predmet podnetu: Bez servítky, epizóda 133
Deň a čas vysielania: 13. 9. 2023 o cca 17:51:07 hod.
Označenie podľa JSO: 12

Programová služba: JOJ
Vysielateľ: MAC TV s.r.o.
Číslo autorizácie: AT/10

Dátum: 29. 11. 2023

OBSAH PODNETU:

„Podávam týmto podnet na prešetrenie obsahu "zábavnej" relácie Bez servítky odvysielanej v dňoch 12. a 13.9. 2023, v čase od 17.50 hod. na televíznej stanici TV JOJ. Obsah relácie, konkrétne správanie sa a vystupovanie jedného zo súťažiacich bolo opakovane vulgárne, urážlivé, homofóbne (voči ženám - blondýnam). Výroky súťažiaceho nemali čo robiť v relácii ktorú mohli sledovať aj deti. Opakované vulgarizmy, slovné manipulácie, obviňovanie , osočovanie urážanie a napádanie spolusúťažiacich nepatrí na obrazovku. Vrcholom všetkého boli vyhrážky ublížením na zdraví a zabitím a podpálením mesta, odkiaľ súťažiaci pochádzal. Bola som obsahom relácie veľmi pohoršená a domnievam sa, že TV JOJ by mala za tento primitívny a vulgárny obsah niešť primeranú zodpovednosť najmä preto, že nešlo o PRIAMY PRENOS ale o predtočenú, teda vopred pripravenú reláciu. Vedenie TV malo včas vyhodnotiť obsah ako neprijateľný a tieto diely relácie vôbec neodvysielateľ. Mám za to, že tvorcovia relácie v úmysle zvýšiť si sledovanosť nezodpovedne odvysielali tri diely relácie, (až vo štvrtom !!! diely pro forma vylúčili súťažiaceho za porušenie štatútu) ktorej obsah bol neprijateľný a poburujúci každého slušného človeka , čo považujem za neakceptovateľné.“

Pozn. Kancelárie Rady: program Bez servítky zo dňa 12. 9. 2023 je analyzovaný v samostatnom materiáli č. PGO-RPMS/2023/01216.

PRÁVNE VÝCHODISKÁ POSUDZOVANIA:

Zákon č. 264/2022 Z. z. o mediálnych službách (ďalej len „zákon č. 264/2022 Z. z.“):

§ 62 Ochrana maloletých

- 1) Vysielateľ a poskytovateľ audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie sú povinní zabezpečiť, aby programy alebo iné zložky programovej služby alebo audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie, ktoré
 - a) môžu narušiť fyzický, psychický alebo morálny vývin maloletých boli sprístupnené iba takým spôsobom, aby maloletí nemohli takéto programy alebo iné zložky programovej služby alebo audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie za bežných okolností počuť ani vidieť.
- 2) Maloletý na účely tohto zákona je osoba mladšia ako 18 rokov veku.
- 5) Zaradenie programu do vysielania v čase od 22.00 h do 6.00 h sa považuje za splnenie povinnosti podľa odseku 1 písm. a).
- 6) Vysielateľ a poskytovateľ audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie sú povinní určiť vekovú vhodnosť vysielaného alebo poskytovaného programu a typy potenciálne škodlivého obsahu, ktoré sú v ňom obsiahnuté, podľa jednotného systému označovania⁴¹⁾ a dôsledne tento systém uplatňovať.
- 10) Vysielateľ je povinný uviesť označenie vekovej vhodnosti vysielaného programu a typ potenciálne škodlivého obsahu, ktorý je v ňom obsiahnutý
 - a) pri vysielaní programu a pri vysielaní upútavky na program; upútavka na program sa označuje rovnako ako program, na ktorý sa vzťahuje,
- 12) Vysielateľ programovej služby je povinný zohľadniť časové zaradenie programov alebo iných zložiek programovej služby, ak má naň vplyv určená veková vhodnosť programov a typ potenciálne škodlivého obsahu, ktorý je v ňom obsiahnutý.

Vyhláška č. 589/2007 Z. z. Ministerstva kultúry Slovenskej republiky z 3. decembra 2007, ktorou sa ustanovujú podrobnosti o jednotnom systéme označovania audiovizuálnych diel, zvukových záznamov umeleckých výkonov, multimediálnych diel, programov alebo iných zložiek programovej služby a spôsobe jeho uplatňovania:

§ 1

- 1) Audiovizuálne diela, multimediálne diela, programy poskytované prostredníctvom audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie a programy alebo iné zložky televíznej programovej služby sa klasifikujú ako nevhodné a neprístupné pre vekovú skupinu maloletých **do 18 rokov**, ak obsahujú
 - a) zobrazenie násilia na živých bytostiach, najmä zobrazenie krutého ubližovania alebo krutej násilnej

smrti človeka bez pocitov ľúlosti, zobrazenie týraných osôb alebo zobrazenie prejavov osôb a skupín s patologickými normami správania,

b) vulgárne vyjadrovanie, vulgárne gestá, obscénne vyjadrovanie alebo obscénne gestá,

c) zobrazenie prejavov neznášanlivosti alebo nenávisť, xenofóbie, rasizmu, náboženskej diskriminácie a neznášanlivosti, násilia voči etnickým alebo iným menšinám, zobrazenie šikanovania,

d) zobrazenie alebo prezentovanie závislosti, akou je alkoholizmus, fajčenie, drogová alebo hráčska závislosť formou zábavy alebo zobrazenie používania zbrane ako útočného prostriedku formou zábavy,

e) zobrazenie erotických pomôcok alebo erotických scén, ktoré sú vyrobené výlučne na prezentáciu erotiky a erotických tém,

f) sexuálne scény alebo sexuálne správanie vrátane promiskuitného správania, ktoré sú prezentované ako forma zábavy, scény spojené s prejavmi sexuálneho násilia alebo sexuálnymi deviáciami, alebo

g) zobrazenie zámerne vyvolávajúce pocity strachu alebo úzkosti v žánri horor.

*2) Audiovizuálne diela, multimediálne diela, programy poskytované prostredníctvom audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie a programy alebo iné zložky televíznej programovej služby sa klasifikujú ako nevhodné pre vekovú skupinu maloletých **do 15 rokov**, ak obsahujú*

a) detailné a naturalistické zobrazenie násilných aktov,

b) týranie zvierat,

c) sexuálne scény, ktoré sú súčasťou dejovej línie,

d) zobrazenie alebo prezentovanie formy závislosti, akou je alkoholizmus, fajčenie, drogová alebo hráčska závislosť alebo používanie zbrane ako útočného prostriedku, v ktorom sa spôsobom spracovania niektorá forma závislosti alebo používanie zbrane ako útočného prostriedku schvaľuje, zľahčuje alebo sa vyzdvihuje do popredia,

e) zobrazenie správania s vysokým rizikom ublíženia na zdraví, pričom toto riziko sa prezentuje ako atraktívne alebo zábavné a správanie je prezentované bez upozornenia na nebezpečenstvo a možné následky tohto správania,

f) slovnú agresivitu alebo expresívne vyjadrovanie, alebo

g) vulgárne vyjadrovanie, vulgárne gestá, obscénne vyjadrovanie alebo obscénne gestá, ktoré vzhľadom na ich kontextuálny výskyt, frekvenciu výskytu, spôsob a formu ich spracovania alebo zobrazenia a vzhľadom na charakter, druh, umelecké a morálne poslanstvo diela alebo programu možno považovať za primerané vekovej skupine maloletých od 15 rokov.

*3) Audiovizuálne diela, multimediálne diela, programy poskytované prostredníctvom audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie a programy alebo iné zložky televíznej programovej služby sa klasifikujú ako nevhodné pre vekovú skupinu maloletých **do 12 rokov**, ak obsahujú*

a) zobrazenie prezentujúce ohrozenie rodiny alebo rodičovských vzťahov, ak je vzhľadom na vek maloletých a povahu prezentovaného ohrozenia odôvodnený predpoklad neadekvátnej interpretácie zobrazeného obsahu,

b) zobrazenie reálneho násilia alebo zobrazenie následkov reálneho násilia na živých bytostiach, zobrazenie následkov živelných pohrôm alebo dopravných nehôd na živých bytostiach,

c) zobrazenie krvi a telesných znetvorení, ktoré nie sú svojou povahou bežné,

d) zobrazenie násilných aktov,

e) zobrazenie následkov násilných aktov,

f) zobrazenie negatívnych príbehov detí, ktoré by odôvodnene mohli vyvolať u detí efekt obeť reálneho sveta,

g) zobrazenie neprirodzených, náhlych a neočakávaných zmien živých bytostí alebo zobrazenie paranormálnych alebo iných mimovnmových javov,

h) zobrazenie nahoty, ktoré nie je bežné v rodinnom prostredí a na verejnosti a ktoré by mohlo vyprovokovať záujem o sexuálne vzťahy a predčasné prebudenie sexuálnych pudov maloletých detí,

i) zobrazenie milostných scén bez zobrazenia nahoty, ktoré sú súčasťou dejovej línie,

j) zobrazenie správania s rizikom ublíženia na zdraví, ak nie je riziko ublíženia na zdraví dostatočne zreteľné, zobrazenie rizikových športových disciplín alebo fantazijných predstáv o nadľudských hrdinských výkonoch človeka mimo reálneho sveta, ktorých neadekvátna interpretácia vzhľadom na

vek môže vyvolať u maloletých efekt napodobňovania, alebo

k) slovnú agresivitu alebo expresívne vyjadrovanie, ktoré vzhľadom na ich kontextuálny výskyt, frekvenciu výskytu, spôsob a formu ich spracovania alebo zobrazenia a vzhľadom na charakter, druh, umelecké a morálne poslanstvo diela alebo programu možno považovať za primerané vekovej skupine maloletých od 12 rokov.

5) Obsah audiovizuálnych diel, multimedialných diel, programov poskytovaných prostredníctvom audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie a programov alebo iných zložiek televíznej programovej služby sa posudzuje z hľadiska:

a) kontextuálneho výskytu hodnotiacich kritérií nevhodnosti alebo neprístupnosti v diele, v programe poskytovanom prostredníctvom audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie a v programe alebo inej zložke programovej služby,

b) spôsobu a formy spracovania alebo zobrazenia jednotlivých hodnotiacich kritérií vzhľadom na charakter a druh diela alebo programu, umeleckého a morálneho poslanstva diela alebo programu,

c) intenzity a frekvencie výskytu hodnotiacich kritérií nevhodnosti alebo neprístupnosti v diele, v programe poskytovanom prostredníctvom audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie a v programe alebo inej zložke televíznej programovej služby.“

6) Obsah každého audiovizuálneho diela, multimedialného diela, programu poskytovaného prostredníctvom audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie, programu alebo inej zložky televíznej programovej služby sa klasifikuje samostatne; to neplatí pre zložku televíznej programovej služby, ktorá je určená na získanie a udržanie pozornosti verejnosti na vlastné vysielanie a programy (ďalej len "upútavka"). Obsah každej časti seriálu, série alebo cyklu sa klasifikuje osobitne.“

ANALÝZA – stanovisko Kancelárie Rady pre mediálne služby:

Podávateľ namietla: „... Obsah relácie, konkrétne správanie sa a vystupovanie jedného zo súťažiacich bolo opakovane vulgárne, urážlivé, homofóbne (voči ženám - blondýnam). Výroky súťažiaceho nemali čo robiť v relácii ktorú mohli sledovať aj deti. Opakované vulgarizmy, slovné manipulácie, obviňovanie, osočovanie, urážanie a napádanie spolusúťažiacich nepatrí na obrazovku. Vrcholom všetkého boli vyhrážky ublížením na zdraví a zabitím a podpálením mesta, odkiaľ súťažiaci pochádzal....“

Obsah mal byť odvysielaný v programe *Bez servítky* ¹² vo vysielaní programovej služby JOJ dňa 13. 9. 2023 v čase cca 17:51:07 hod.

O programe: „Každý deň iné kuchárske umenie, množstvo zábavy a emócie! Na obrazovkách televízie JOJ sa každý týždeň môžete stretávať s päťicou zaujímavých ľudí, pričom každý deň pripraví „hostinu“ a zábavný program jeden z nich. Fantázii v jedle sa medze nekladú a divák môže sledovať nielen pestrú a chutnú paletu rôznych jedál, ale zároveň aj reakcie iných súťažiacich. Súťažiaci, ktorí v daný deň nevaria, ale ochutnávajú, hodnotia hostiteľa bodmi. Bude pohostenie chutiť, alebo súťažiaci v ten deň dostane košom? Na konci týždňa sa diváci dozvedia, kto z päťice súťažiacich urobil najlepší dojem na ostatných a vybojoval si víťazstvo.“¹

Po formálnej stránke program pozostáva zo záberov, kedy sú spoločne snímaní všetci súťažiaci (konzumácia pripraveného jedla, voľnočasový program, aktuálne zábery z daného dňa, v prestrihoch na zábery z predchádzajúcich dní) a zábery samotných jednotlivých súťažiacich/účinkujúcich počas prípravy jedla, resp. počas toho, ako vyslovujú individuálne hodnotenia, pozitívne či negatívne k uplynulým udalostiam.

Stručný obsah monitorovanej epizódy:

V predmetnej epizóde varí súťažiaca Baška. Hostí Moniku, Ľuboša, Viktora a Maťju. Baška pripravuje celé svoje menu, privíta hostí a servíruje im celé menu. Stolovanie prebehne v mierne napätom tóne, dôjde ku slovnému konfliktu medzi Monikou a Ľubošom, neskôr ku neprimeranej Ľubošovej kritike

¹ <https://www.joj.sk/bez-servitky/o-relacii>

k jedlu hostiteľky. Pri voľnom programe v záverečných minútach programu dôjde k slovnej agresivite zo strany Ľuboša. Jeho agresivita je dôsledkom toho, že ho Maťju rukou potrie maslovou zmesou na tvár a golier košele. Ľuboš sa ani po chvíli neukľudní a príde k súťažiacim a obleje jedného z nich – Viktora - mliečnou tekutinou, ktorá zostala v maselnici po mútení masla. Dôjde ku nadávkam a vyhrážaniu.

Z monitorovanej časti programu, z jeho obsahu i spracovania, je zrejmé, že ide o typ programu z kategórie reality show, kde striedavo varili a hostili piati súťažiaci, ktorí sa snažili pripravovať „výherné menu“.

Vzhľadom na predmet podnetu sme program analyzovali v súvislosti s ustanovením **§ 62 ods. 6** zákona č. 264/2022 Z. z., podľa ktorého je vysielateľ v súvislosti s klasifikáciou programov povinný „... určiť vekovú vhodnosť vysielaného alebo poskytovaného programu a typy potenciálne škodlivého obsahu, ktoré sú v ňom obsiahnuté, podľa jednotného systému označovania⁴¹⁾ a dôsledne tento systém uplatňovať.“

Osobitným predpisom je v tomto prípade Vyhláška č. 589/2007 Z. z. (účinná od 1. 1. 2014) ustanovujúca podrobnosti o používaní JSO.

Vyhláška č. 589/2007 Z. z. uvádza v **§ 1 ods. 3** pri kritériách nevhodnosti program pre vekovú skupinu maloletých **do 12 rokov** okrem iného nasledovné:

3) Audiovizuálne diela, multimedialne diela, programy poskytované prostredníctvom audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie a programy alebo iné zložky televíznej programovej služby sa klasifikujú ako nevhodné pre vekovú skupinu maloletých do 12 rokov, ak obsahujú:

k) slovnú agresivitu alebo expresívne vyjadrovanie, ktoré vzhľadom na ich kontextuálny výskyt, frekvenciu výskytu, spôsob a formu ich spracovania alebo zobrazenia a vzhľadom na charakter, druh, umelecké a morálne poslanstvo diela alebo programu možno považovať za primerané vekovej skupine maloletých od 12 rokov.

Vyhláška č. 589/2007 Z. z. uvádza v **§ 1 ods. 2** pri kritériách nevhodnosti program pre vekovú skupinu maloletých **do 15 rokov** okrem iného nasledovné:

e) zobrazenie správania s vysokým rizikom ublíženia na zdraví, pričom toto riziko sa prezentuje ako atraktívne alebo zábavné a správanie je prezentované bez upozornenia na nebezpečenstvo a možné následky tohto správania,

f) slovnú agresivitu alebo expresívne vyjadrovanie, alebo

g) vulgárne vyjadrovanie, vulgárne gestá, obscénne vyjadrovanie alebo obscénne gestá, ktoré vzhľadom na ich kontextuálny výskyt, frekvenciu výskytu, spôsob a formu ich spracovania alebo zobrazenia a vzhľadom na charakter, druh, umelecké a morálne poslanstvo diela alebo programu možno považovať za primerané vekovej skupine maloletých od 15 rokov.

Vyhláška č. 589/2007 Z. z. uvádza v **§ 1 ods. 1** pri kritériách nevhodnosti program pre vekovú skupinu maloletých **do 18 rokov** okrem iného nasledovné:

b) vulgárne vyjadrovanie, vulgárne gestá, obscénne vyjadrovanie alebo obscénne gestá,

V monitorovanom programe sme zaznamenali nevhodné výrazy:

- **chľastal** (1x) – podľa **Slovníka súčasného slovenského jazyka A-G, H-L, M-N, O-Pn** (ďalej len **SSSJ**) z. r. 2006, 2011, 2015, 2021 ide o hrubý výraz pre nemierne piť alkoholické nápoje, opíjať sa, spíjať sa; pejoratívny výraz pre hltavo hlučne piť alebo jesť tekuté jedlo:

(„Dnes uvidíte“) **17:52:39 Maťju** na kameru: „Chľastal to tam, ako keby to bolo nejaké čučo.“

18:25:08 Maťju na kameru: „Chľastal to tam, ako keby to bolo nejaké čučo.“

- **zežer** (2x), **žrať** (1x), **zožerem** (1x) (zožrať) - podľa **Krátkeho slovníka slovenského jazyka 4** z r. 2003 (ďalej len **KSSJ 4**) ide o hrubý výraz (o ľuďoch) pre zjesť, pojesť:

(„Dnes uvidíte“) **17:53:22 Ľuboš:** „Čo intriguješ, čo intriguješ,“ Matju sa zasmeje, „zežer ty noky a hotovo.“

18:31:26 Ľuboš skritizuje výzor jedla, ochutná jeden nok a na kameru povie, že to bolo odporné. Baška povie, nech sa neurazí, ale ani toto jedlo nebude jesť, netrafila sa do jeho chute.

Keď sa Baška opýta, čo by ho oslovilo, on odpovie, že u nej už nič.

Ľuboš na kameru: „*Stojím si za tým, čo som povedal, toto žrať nebudem, je to hnus, hnus, hnus.*“

Ľuboš povie, že jej jedlo nie je 500 eurové a neoslovilo ho.

18:33:12 Ľuboš kritizuje Moniku, že je neúprimná, že jedlo nie je dobré a ona ho napriek tomu je. Monika povie, že ona si za svojím názorom stojí a je úprimná.

Ľuboš: „*Veď si to posol, ona ti dá sol, aj korenie ti dá.*“

Baška: „*Ale čo teba trápi, či chcem alebo nechcem sol?*“

Ľuboš: „Čo intriguješ, čo intriguješ,“ Matju sa zasmeje, „zežer ty noky a hotovo.“

18:56:48 Ľuboš kričí na ostatných: „...*mňa to nezaujímá, ja vás zožerem všetkých kolkáti ste tu do ...* (čiastočne vypípané), *vám nepomôže nigdo, to ti hovorím.*“

- **hovädo** (1x), **hovado** (1x) – podľa **KSSJ 4** ide o prenesený hrubý výraz vo význame nadávky človekovi:

18:05:15 Baška na kameru povie, že tak, ako sa k nej správal včera Ľuboš, tak sa k nej nesprával ešte žiadny chlap.

Viktor na kameru: „*Je to chlap, ale chlapsky sa určite nechová.*“

Matju na kameru: „*Bol za veľké hovado.*“

18:25:08 Matju na kameru: „*Chlastal to tam, ako keby to bolo nejaké čučo.*“

Monika na kameru: „*Bol úplne trápny a vyzeral jak hovädo.*“

- **hlupák** (2x) – podľa **KSSJ 4** je hlúpy nerozvážny človek, sprosták (obyč. nadávka):

18:03:47 Baška: „*Luboš je hlupák, nie ja.*“

18:05:36 Monika zo záznamu: „*My sme hlúpi?*“

Ľuboš zo záznamu: „*Áno, ste hlúpi... nemáte vlastné názory, prosím ťa.*“

Moderátorka: „*Ako to ten Forest Gump hovoril?*“

Moderátor: „*Pre hlúpeho každý hlupák.*“

- **preští** (1x) (šťať) – podľa **KSSJ 4** ide o hrubý výraz vo význame močiť, v tomto kontexte premôcť, poraziť:

18:08:43 Matju na kameru: „*Blbá blondína určite preští Luba, čo sa týka jedla.*“

- **zgrcne** (1x), **grc** (4x) (grcať) – podľa **KSSJ 4** ide o hrubý výraz vo význame vracať, dáviť; grc – podľa **Slovníka slovenských nárečí A-K, L-P** z r. 1994, 2006 je expresívny výraz pre dávanie, vracanie:

18:10:12 Matju na kameru: „*So smotanou do horúcej polievky opatrne, lebo sa to zgrcne.*“

18:29:50 Matju sa Ľuboša opýta, prečo aspoň neochutnal z tej polievky.

Ľuboš: „*Však je to jak grc.*“

Ľuboš na kameru: „*Toto bol fakt grc.*“

18:57:25 Nastáva bodovanie. Monika ohodnotí jedlo, po ňom pokračuje Ľuboš.

Ľuboš na kameru: „*Za dnešné jedlo dávam nula bodov, polievka grc, hlavné jedlo druhý grc a dezert bola strašne veľká umelina.*“

- **ty kokos** (1x) – uvedený pojem sa v slovenských slovníkoch vo význame použitom v programe nenachádza. V hovorovej reči sa tento expresívny výraz používa v emočne vypätejších situáciách ako synonymum vyjadrujúce *údiv, prekvapenie*:

18:28:23 Pri jedení polievky **Ľuboš** hovorí Monike, že prská a chytí do rúk servítka a utrie sa: „*Neprskaj, prosím ťa.*“

Monika: „*Ja neprskám.*“

Ľuboš: „*Ty kokos.*“

- **sprostá** (4x), **sprostej** (1x) (sprostý) - podľa **KSSJ 4** ide o hovorový expresívny výraz pre nepríjemný, mrzutý, odporný, hlúpy :

18:29:23 **Baška** sa otočí na **Ľuboša**: „*Takže sprostá blondína uvarila dobrú polievku.*“

18:04:57 **Baška** sa vyjadrí na **Ľuboša**: „*Mám chuť ho mať dnes pri, pri stole, pretože by som mu chcela ukázať, že to, čo včera povedal, že sprostá blondínka vôbec není pravda a snád' to pochopí.*“

18:35:31 **Ľuboš** **Baške**: „*Čakal som od teba väčšiu bombu po včerajšku.*“

Baška si zachováva chladnú hlavu a s úsmevom mu pokojne odpovedá: „*Ale ako si mohol chcieť väčšiu bombu od sprostej blondíny? Ved' to sa nedá.*“

18:49:22 **Matju** **Baške** pochváli dezert: „*Na to, že to robila sprostá blondína...*“

18:51:23 Súťažiaci vytiahnu palicu von z maselnice a chcú opraviť pokazenú časť.

Matju strčí ruku do maselnice a snaží sa vybrať drevený kruh, do ktorého treba vložiť tyč: „*Ty ... (vypípané)*“, ostatní sa zasmejú. Nejde mu to vytiahnuť. **Baška** strčí ruku do maselnice a podarí sa jej vybrať drevenú časť.

Baška **Ľubošovi**: „*No vidíš, sprostá blondína to musí vybrať..., pozri sa, ty si to zlomil a ja to musím vybrať.*“

- **hubu** (2x) - podľa **KSSJ 4** ide o hovorový pejoratívny výraz pre ústa, papuľa:

18:33:53 **Ľuboš** na kameru: „*Tá faloš sa nedá vydržať, lebo ju je cítiť už aj v tanieri.*“

Matju na kameru: „*Ježišmáriá, nech už drží tú hubu.*“

18:55:53 **Ľuboš** na kameru: „*Môže byť rád, že som mu hubu nerozbil a mal na to nábeh. Keby tam vyplul zuby je to moj problém, nie jeho, moj.*“ Opakuje sa záber na rozčúlenú tvár **Ľuboša** na dvore.

- **naprd** (1x) – podľa **SSSJ** ide o hrubý výraz prídavného mena pre nevyhovujúci istým požiadavkám, základným kritériám, nespĺňajúci očakávania, zlý, slabý:

18:33:53 **Ľuboš** na kameru: „*Tá faloš sa nedá vydržať, lebo ju je cítiť už aj v tanieri.*“

Matju na kameru: „*Ježišmáriá, nech už drží tú hubu.*“

Monika zvýšeným hlasom hovorí, že nok bol dobrý.

Ľuboš zvýšeným hlasom: „*Tak to, čo povieš, je tu vizitka,*“ ukazuje na jej plný tanier, „*čiže je to naprd a nie že je to super.*“

- **chrapúň** (1x) - podľa **KSSJ 4** ide o hrubý výraz pre nevychovanec, neokrôchanec, bezočivec, surovec (obyč. nadávka):

18:34:20 **Matju** na kameru: „*Neverím, že existuje takýto chrapúň.*“ **Viktor** ho upozorní, aby na ňu nekričal.

V monitorovanom programe sme 16x zaznamenali výrazy prekryté zvukovou stopou:

„Dnes uvidíte“ **17:53:30** Pri programe **Ľuboš** obleje **Viktora** nejakou hustou bielou tekutinou z maselnice a z **Viktorových** úst zaznie: „... ty k...“ (vypípané), zaznie ďalšie vypípanie, celkovo sa zobrazí táto scéna poliatia **Viktora** 3x.

18:36:27 Ľuboš: „Ukázal som tebe, aká si ty, to tá ... re (vypípané).“

18:51:23 Súťažiaci vyťahnu palicu von z maselnice a chcú opraviť pokazenú časť.

Matju strčí ruku do maselnice a snaží sa vybrať drevený kruh, do ktorého treba vložiť tyč: „Ty ... (vypípané)“, ostatní sa zasmejú. Nejde mu to vyťahnuť. Baška strčí ruku do maselnice a podarí sa jej vybrať drevenú časť.

Ľuboš sa zľakne: „Ty si ... (vypípané).“

Ľuboš: „Fakt, jako, toto si ... (vypípané).“

Matju sa smeje: „Prečo? Veď sa utrieš.“

Ľuboš: „Ne, toto si ... (vypípané).“

18:52:47 Ľuboš: „To si ... (vypípané).“

18:53:55 Baška na kameru: „Ľubo na...tý (vypípané) niekam odišiel, ale vôbec nám tu nechýba.“

18:54:27 Ľuboš: „... (vypípané)“, niečo vysloví.

Keď poleje Viktora, otočí sa na ďalších, rozbehne sa tým smerom, kde stojí Matju, ale v maselnici mu ostalo už len pár kvapiek a Matju mu stihne utiecť „... aj tebe do... (vypípané), *lúbi sa ti to ...?*“

18:54:44 Scéna ako Ľuboš po vyliatí mliečnej tekutiny zahodí maselnicu a zahreší, jeho slovo je vypípané.

18:55:43 Ľuboš kričí: „Bud' rád, že to bola smotana... (vypípané), *ti hovorím bud' rád, že to bola smotana, ti hovorím.*“

Viktor: „Prečo na mňa kričíš?“

Ľuboš sa prechádza po dvore a kričí: „Aj ty... (vypípané)“, otočí sa smerom, kde stojí Matju, potom si utiera ruky a kráča smerom od skupiny, pozrie sa do kamery a s nižšou intenzitou v hlase povie: „*vás pozabíjam všetkých.*“

18:56:34 Matju na kameru: „Ukázal svoj charakter a správal sa ako obyčajný ... (vypípané).“

18:56:48 Ľuboš kričí na ostatných: „...mňa to nezaujíma, ja vás zožerem všetkých kolkáti ste tu do ... (vypípané), *vám nepomôže nigdo, to ti hovorím.*“

Počas trvania programu sa v komunikácii medzi zúčastnenými farmármi vyskytli výrazy (2x v zostrihu „Dnes uvidíte“ a 14x priamo v programe), ktoré boli prekryté zvukovou stopou (vypípané). Pravdepodobne obsahovali vulgárne vyjadrenie alebo iný nevhodný výraz. Vzhľadom na to, že reálne neodzneli, nie je možné ich hodnotiť z hľadiska ich nevhodnosti.

V monitorovanom programe sme zaznamenali slovnú agresivitu:

18:03:30 Baška sa vyjadří, že je ešte trochu na Ľuboša nahnevaná. Ale povedala si, že to je jeho vizitka, ako sa správa, nie jej. Takže takýto človek ju nemôže uraziť.

Ľuboš na kameru: „Neprehnal som to včera.“

Ľuboš zo záznamu: „Pôjdete s plačom všetci štyria, to vám garantujem.“

18:05:15 Baška na kameru povie, že tak, ako sa k nej správal včera Ľuboš, tak sa k nej nesprával ešte žiadny chlap.

Viktor na kameru: „Je to chlap, ale chlapsky sa určite nechová.“

Matju na kameru: „Bol za veľké hovado.“

V zázname zo včerajšej večere sa Ľuboš hnevá, že všetci sú na jeho večeri oblečení v čiernom oblečení.

Ľuboš zo záznamu: „Ale však ste hlúpi.“

Ľuboš na kameru: „Sú hlúpi všetci do jedného.“

18:05:36 Monika zo záznamu: „My sme hlúpi?“

Ľuboš zo záznamu: „Áno, ste hlúpi... nemáte vlastné názory, prosím ťa.“

18:45:25 pokračovanie programu Bez servítky ¹²

Pokračuje obraz, keď súťažiaci sedia, čakajú na dezert a rozprávajú sa. **Monika**: „Skončila som s tebou.“

Ľuboš: „Si intrigánka, si intrigánka a veľká... ale na mňa si nedojdeš, moja pekná.“

Monika: „Mysli si, čo chceš.“

Ľuboš na kameru hrozí prstom: „So mnou nikdo mávať nebude.“

Ľuboš: „Ty buď rada, že... pri mojom stole... si sa správala normálne, lebo by si išla aj so stolom, aj s dverami, aj s oknom.“

18:54:53 Dvakrát sa opakujú predchádzajúce scény bez slov, ako Ľuboš zahadzuje maselnicu do diaľky a niečo hovorí a scéna ako vyleje mliečnu tekutinu na Viktora, na detail Ľubošovej nahnevanej tváre. V pozadí hrá dramatická rýchla hudba.

Moderátorka: „Nepáči sa nám, kam sa to vôbec poberá, z programu je zrazu výtržníctvo.“

Moderátor: „Trocha masla na tvári a nervy v kýbli.“

Monika na kameru hovorí, že sa ho bála.

Ľuboš kričí: „Si to prehnal, prehnal si kamarát. Ti hovorím, Prievídza zhorí...“

Matju na kameru: „On tam po nás vykrikuje, uráža nás.“

Ľuboš sa vyhráža Viktorovi: „... budem zlý, zlý budem, od dneska.“

Monika: „Bol veľmi agresívny a neviem, či vedel čo robí.“

Opakuje sa scéna bez zvuku, keď Ľuboš poleje Viktora a detail jeho nahnevanej tváre, ako nadáva a hrozí do obrazovky ukazovák, tam sa obraz dramaticky zastaví.

Baška na kameru: „Z jeho správania som vycítila, že je to úplný psychopat.“

Ľuboš na kameru: „Ja som neni trestaná osoba, ani psychicky narušená, ani som neni liečený.“

Ľuboš kričí a ukazovák ukazuje na všetkých dookola: „Aj k tebe dojdem, aj k nemu,... a možno aj k tebe, aj k tebe...“

Viktor: „Na mňa nepozeraj...“

Ľuboš: „... tá košela vás vyjde draho... všetkých.“

Viktor: „... ja som to neurobil,... na mňa nepozeraj.“

Ľuboš na kameru hovorí, že sa tam Viktor skoro rozplakal, že prečo si vybral jeho. Ľuboš to zdôvodní vetou: „No preto ty. Lebo jeden za všetkých, všetci za jedného.“

Viktor hovorí, že nechápe, prečo zrovna na ňom sa takto musel Ľuboš vyburíť.

Opakovanie scény poliatia Viktora bez slov v pozadí.

18:55:43 Ľuboš kričí: „Bud' rád, že to bola smotana... (vypípané), ti hovorím bud' rád, že to bola smotana, ti hovorím.“

Viktor: „Prečo na mňa kričíš?“

Ľuboš sa prechádza po dvore a kričí: „Aj ty... (vypípané),“ otočí sa smerom, kde stojí Matju, potom si utiera ruky a kráča smerom od skupiny, pozrie sa do kamery a s nižšou intenzitou v hlase povie: „vás pozabíjam všetkých.“

18:55:53 Ľuboš na kameru: „Môže byť rád, že som mu hubu nerozbil a mal na to nábeh. Keby tam vyplul zuby je to moj problém, nie jeho, moj.“ Opakuje sa záber na rozčúlenú tvár Ľuboša na dvore.

Viktor: „On chytil totálny amok a ja mám z neho strach.“

Monika na kameru: „Ja sa toho človeka fakt bojím.“

Ľuboš kričí smerom na Viktora: „Zajtra vám hovorím, aj keď budem u teba a u teba. Stôl ide cez okno, cez okno ti pôjde stôl, to ti garantujem.“

Viktor na kameru: „To bolo cez čiaru a chalan u mňa jednoznačne skončil, súťaž, nesúťaž.“

Ľuboš kričí: „... si ma znemožnil, zneuctili ste ma všetci,“ a na kameru hovorí, že od zajtra majú aj ostatní maslo a každý si to maslo zlíže.

Ľuboš kričí: „Mňa to nezaujímá, stôl pôjde u teba von cez okno a cez... a cez, u teba cez dvere.“

Ľuboš na kameru: „To nie sú vyhrážky.“

Ľuboš: „Ja vám ukážem moje srandy.“

18:56:34 Matju na kameru: „Ukázal svoj charakter a správal sa ako obyčajný ... (vypípané).“

Ľuboš kričí: „Keď ja sa nepozeram a mňa trafi do tváre s maslom, s rukou, to je atak na moju osobu.“

Maťju hovorí, že celý večer sa cítil dobre, okrem Ľubošovho afektu, ktorý nepochopil.

18:56:48 Ľuboš kričí na ostatných a hrozí sa ukazovák: „...mňa to nezaujímá, ja vás zožerem všetkých kolkáti ste tu do ... (vypípané), vám nepomôže nigdo, to ti hovorím.“

Program sme posudzovali z hľadiska formy spracovania a charakteru programu tak, ako to uvádza § 1 ods. 5 Vyhlášky, ako i z kontextuálneho výskytu hodnotiacich kritérií nevhodnosti, spôsobu a formy ich spracovania alebo zobrazenia vzhľadom na charakter a druh programu, ako aj intenzity a frekvencie výskytu týchto kritérií.

Kontext, v akom sa vyskytli kritériá nevhodnosti – predmetný program *Bez servítky* je podľa vysielateľa reality šou, kde súťažiaci počas týždňa hostia iných súťažiach a pripravujú im menu. Následne sa medzi sebou ohodnotia bodmi, tie sa vo finále vyhodnotia a víťaz získa 500 eur. Každému zo súťažiach je venovaný jeden diel relácie.

V programe vystupujú bežní ľudia, ktorí sa dobrovoľne zúčastňujú natáčania a odhaľujú tak svoje súkromie i rôzne (nie vždy pozitívne) stránky svojej povahy. Princípom takýchto programov je interakcia rôznych typov osobností, ktorá zákonite vyvoláva menej či viac konfliktné situácie a priťahuje tak k obrazovke určitý typ diváka.

Spôsob a forma spracovania alebo zobrazenia jednotlivých hodnotiacich kritérií vzhľadom na charakter a druh diela alebo programu, umeleckého a morálneho posolstva – podávateľ namietal nevhodné vyjadrovanie a slovnú agresivitu.

V predmetnom programe sme nezaznamenali vulgárne vyjadrovanie, ako namieta podávateľ, zaznamenali sme expresívne výrazy a výrazy s prekrytou zvukovou stopou.

Zaznamenali tiež slovnú agresivitu zo strany súťažiaceho Ľuboša namierenú na všetkých ostatných súťažiach. Uvedené Ľubošove vyjadrenia boli súčasťou reálnych, konfliktných situácií a okolností, do ktorých sa súťažiaci v rámci šou dostali a on na ne reagoval. Zapadala teda do typu programu, ktorým reality šou je a bola súčasťou jeho autentických reakcií a výpovedí. Ako vyplynulo z obsahu predmetného dielu, Ľuboš je výbušný a kritický človek, počas trvania celého programu bol podráždený a dával to ostatným aj slovne najavo urážkami a vyhrážaním sa. Ostatným súťažiacim prekážalo jeho správanie a jasne sa voči nemu ohradzovali.

Intenzita a frekvencia výskytu hodnotiacich kritérií nevhodnosti alebo neprístupnosti v diele –

V predmetnom programe sme zaznamenali expresívne výrazy: **chľastal** (1x), **zežer** (2x), **žrať** (1x), **zožerem** (1x), **hovädo** (1x), **hovado** (1x), **hlupák** (2x), **preští** (1x), **zgrcne** (1x), **grc** (4x), **ty kokos** (1x), **sprostá** (4x), **sprostej** (1x), **hubu** (2x), **naprd** (1x), **chrapúň** (1x).

Intenzita a frekvencia daných výrazov zodpovedá podľa nášho názoru označeniu nevhodnosti pre maloletých do 12 rokov.

Počas trvania programu sme zaznamenali aj výrazy (2x v zostrihu „Dnes uvidíte“ a 14x priamo v programe), ktoré boli prekryté zvukovou stopou (vypípané). Pravdepodobne obsahovali vulgárne vyjadrenie alebo iný nevhodný výraz. Vzhľadom na to, že reálne neodznali, nie je možné ich hodnotiť z hľadiska ich nevhodnosti.

V programe sme zaznamenali taktiež slovnú agresivitu, a to zo strany súťažiaceho Ľuboša, ktorá bola vyššej intenzity a objavila sa v programe viackrát.

Sme toho názoru, že vyššie spomínané nevhodné obsahy – expresívne výrazy, výrazy prekryté zvukovou stopou a slovná agresivita – spadajú pod kritériá nevhodnosti do 12 rokov, a teda označenie programu zodpovedalo kritériám JSO.

Vzhľadom na vyššie uvedené sa domnievame, že označenie programu ako nevhodný pre maloletých do 12 rokov, bolo dostačujúce.

* * *

ZÁVER:

Vzhľadom na vyššie uvedené sa domnievame, že vysielateľ MAC TV s.r.o. odvysielaním programu *Bez servítky* dňa 13. 9. 2023 o cca 17:51:07 hod. na programovej službe JOJ neporušil ustanovenie **§ 62 ods. 6 zákona č. 264/2022 Z. z.**

Podnet na preverenie navrhujeme posúdiť ako **neopodstatnený**.

Prepis/popis monitorovaného vysielania k Správe o kontrole dodržiavania povinností podľa zákona č. 264/2022 Z. z. (podnet na preverenie č. PGO-RPMS/2023/01215)

Monitorované vysielanie: Bez servítky
Deň vysielania: 13. 9. 2023
Čas vysielania: cca 17:51:07 h
JSO: 12

Vysielanie bolo monitorované zo záznamu Rady.

časový kód záznamu o cca

17:49:51 začiatok záznamu

prebiehajúci program *Riskuj!* 12

sponzorské odkazy *McDonald's Slovakia spol. s r.o., WALMARK STADA GROUP/* obrazovo-zvukový predel *JOJ*

sponzorské odkazy *TIPOS, Slovak Telekom, STADA*

17:51:07 Začiatok programu *Bez servítky* 12, zvučka programu. Mužský a ženský voiceover predstavuje súťažiacich a krátko sumarizuje ich pôsobenie v súťaži. Tento týždeň súťažia Monika, Ľuboš, Baška, Viktor a Matju. Ukážky krátkej časti z predchádzajúcich epizód programu a uvedenie počtu bodov súťažiacich.

„Dnes uvidíte“: zostrih scén z dnešného programu. Divák sa dozvedá, že dnes varí študentka Baška. V záberoch sa striedajú prestrihy z daného dňa, z procesu prípravy jedla v kuchyni súťažiacej Bašky.

V upútavke zaznie: **Baška** na kameru: „*Na Luba som s alkoholom nezabudla a bolo to zámerne. Pretože včerajším svojim správaním si špeciálnu starostlivosť nezaslúžil.*“

17:52:39 **Matju** na kameru: „*Chlastal to tam, ako keby to bolo nejaké čučo.*“

17:53:22 **Ľuboš**: „*Čo intriguješ, čo intriguješ,*“ **Matju** sa zasmieje, „*zežer ty noky a hotovo.*“

17:53:30 Pri programe Ľuboš obleje Viktora nejakou hustou bielou tekutinou z maselnice a z **Viktorových** úst zaznie: „... ty k...“ (vypípané), zaznie ďalšie vypípanie, celkovo za zobrazí táto scéna poliatia Viktora 3x.

Ľuboš na kameru: „*Už mi bolo jedno, ja by, ja som ich chcel všetkých ostrieikať.*“

17:53:45 zvučka programu *Bez servítky* 12.

Pohľad na mesto Žarnovica. Študentka Baška otvára dvere svojho bytu. Na kameru sa predstaví celým menom, povie svoj vek a zameranie svojho štúdia. Je cyklistka, venuje sa country a moto crossu. Vo svojej izbe ukazuje svoje trofeje v súťažiach. Aj keď je prevažne športový typ, rada sa oblečie aj ako pekná žena. V byte žije s bratom a otcom. Rada varí, a ešte radšej pečie.

17:56:48 Obrazový predel. Baška popisuje svoje trojchodové menu. Dnes bude variť hráškovú krémovú polievku s krutónmi, domáce noky s paradajkovou omáčkou, kuracím mäsom a parmezánom. Ako dezert bude čokoládový cheesecake.

Baška začína s prípravou dezertu. Medzitým sú prestrihy na účinkujúcich, ktorí sa samostatne vyjadrujú k jej vareniu a hádajú, čo bude Baška variť.

Baška pripravuje dezert. Medzitým prestrih na predchádzajúci diel, kde súťažiaci nemali dobrú skúsenosť s Ľubošom. Baška spomína, ako negatívne sa včera vyjadroval na jej osobu. Je rozhodnutá byť dnes nad vecou a nebrať si jeho poznámky k srdcu. Keď je dezert hotový, Baška ho dá do chladničky.

18:01:07 zvukovo-obrazový predel programu. Baška pokračuje s prípravou hlavného jedla. Noky budú domáce, iste túto skutočnosť ocenia aj ostatní súťažiaci a hlavne Ľuboš, ktorý uprednostňuje domáce jedlo.

18:03:20 Baška stále spomína na včerajší večer, ako Ľuboš hovoril, že je hlúpa blondína. Zopakuje sa obraz zo včera: **Ľuboš** zo záznamu: „*Máš blond, blondé vlasy a si hlúpa. Rozumieš tomu? Lebo, keď ti niekto povie, že vyskoč z okna, ty vyskočíš.*“

Baška sama pre seba: „*Blbá blondína a dokázala urobiť cestu na ňoky.*“

18:03:30 Baška sa vyjadrí, že je ešte trochu na Ľuboša nahnevaná. Ale povedala si, že to je jeho vizitka, ako sa správa, nie jej. Takže takýto človek ju nemôže uraziť.

Ľuboš na kameru: „*Neprehnal som to včera.*“

Ľuboš zo záznamu: „*Pôjdete s plačom všetci štyria, to vám garantujem.*“

18:03:47 Baška: „*Ľuboš je hlupák, nie ja.*“

Baška na kameru hovorí, že sa veľmi teší na Ľuboša, lebo dnes by mu chcela ukázať, ako sa správa hosťiteľ k svojim hosťom a ako má vyzerať jedlo.

Ľuboš na zostrihu zo včerajšieho dňa hovorí, že nemá rád falošných ľudí. Baška je podľa neho falošná, lebo sa mu nepozera do očí, je neúprimná, nemá vlastný názor a vie len plakať a ľutovať sa.

18:04:57 Baška sa vyjadrí na Ľuboša: „*Mám chuť ho mať dnes pri, pri stole, pretože by som mu chcela ukázať, že to, čo včera povedal, že sprostá blondínka vôbec není pravda a snád' to pochopí.*“

18:05:15 Baška na kameru povie, že tak, ako sa k nej správal včera Ľuboš, tak sa k nej nesprával ešte žiadny chlap.

Viktor na kameru: „*Je to chlap, ale chlapsky sa určite nechová.*“

Matju na kameru: „*Bol za veľké hovado.*“

V zázname zo včerajšej večere sa Ľuboš hnevá, že všetci sú na jeho večeri oblečení v čiernom oblečení.

Ľuboš zo záznamu: „*Ale však ste hlúpi.*“

Ľuboš na kameru: „*Sú hlúpi všetci do jedného.*“

18:05:36 Monika zo záznamu: „*My sme hlúpi?*“

Ľuboš zo záznamu: „*Áno, ste hlúpi... nemáte vlastné názory, prosím ťa.*“

Moderátorka: „*Ako to ten Forest Gump hovoril?*“

Moderátor: „*Pre hlúpeho každý hlupák.*“

Baška navarí noky. Pridá do nich syr, kuracie mäso a paradajkovú omáčku. Nakoniec ich dozdobí čerstvou bazalkou.

Baška na kameru: „*A hlúpa blondína úspešne pokračuje.*“

18:06:52 zvukovo-obrazový predel programu. Baška pokračuje s prípravou polievky. Popri tom rozpráva o Ľubošovi. Verí, že dnes bude odolnejšia a pri svojom stole si urobí poriadok. Ostatní súťažiaci rozprávajú na kameru, aké to bolo včera a čo si myslia, aké to bude dnes.

Baška hovorí, že Ľuboš by po včerajšku nemal mať výhrady, bude musieť rešpektovať, že ona je tu doma a bude sa musieť správať ako povie hosťiteľka. **Ľuboš** zo záznamu: „*Máš blond, blondé vlasy a si hlúpa. Rozumieš tomu? Lebo, keď ti niekto povie, že vyskoč z okna, ty vyskočíš.*“

Baška povie na kameru, že včera ju úplne položilo ako sa Ľuboš ku nej správal, ale dnes je doma a cíti sa sebavedomejšie a on ju nemôže rozhodiť takýmito rečami.

18:08:43 Matju na kameru: „*Blbá blondína určite preští Luba, čo sa týka jedla.*“

Po včerajšku Bašku Ľubošova kritika nezaujímá. Ľuboš na kameru hovorí, že kritizovať bude, to si môže byť Baška istá. Baška vraví, že ona vie, že bude kritika, ale že ju to už tak nerozhodí ako včera. Vie, že Ľuboša sa vždy ignorovať nedá, takže to bude dnes zase pri stole boj. Pridá do polievky smotanú.

18:10:12 Matju na kameru: „*So smotanou do horúcej polievky opatrne, lebo sa to zgrcne.*“

Baška pokračuje s prípravou polievky a opeká krutóny.

18:11:28 Baška je s polievkou hotová a prestiera stôl. Zvolila decentné prestieranie na vidiecky štýl.

18:12:08 zvukovo-obrazový predel *JOJ*, upútavka na *Noviny TV JOJ*

18:12:30 - 18:18:19 reklamný blok

zvukovo-obrazový predel *JOJ*

upútavka na *Noviny TV JOJ, Krimi, Raya a posledný drak* ¹²

zvukovo-obrazový predel *JOJ*

18:20:27 pokračovanie programu *Bez servítky* ¹²

Prichádzajú hostia, Baška ich čaká pred domom s táckou s pohárikmi s priesvitnou tekutinou a chlebom. Ponúkne ich, Ľuboš si nedá ani prípitok, ani chlieb. Baška na kameru povie, že v prípitku nerobí rozdiely, naliala všetkým rovnako. Aj keď sa Ľuboš vyjadril, že nebude piť alkohol.

Baška na kameru: „*Na Luba som s alkoholom nezabudla a bolo to zámerne. Pretože včerajším svojím správaním si špeciálnu starostlivosť nezaslúžil.*“

Je znova pustený obraz zo záznamu. **Ľuboš**: „*Máš blond, blondavé vlasy a si hlúpa. Rozumieš tomu? Lebo, keď ti niekto povie, že vyskoč z okna, ty vyskočíš.*“

Baška sa opýta Ľuboša, v akej nálade dnes prišiel a on odpovie, že sa teší na dobré jedlo.

18:23:01 zvukovo-obrazový predel programu

Hostia sedia pri stole. Baška ich víta u nej doma. Súťažiaci pochvália jej prestieranie.

Keď si sadnú, Ľuboš sa ozve, že prečo nemyslela na neho s nealko prípitkom, keď mu ponúkla alkoholický nápoj. Ved' dobre vie, že on už dva dni nepije. Ona sa vyjadrí, že dnes nerobí rozdiely medzi alkoholom a nealkoholickým nápojom a jedlom s mäsom a bez mäsa. Baška na kameru povie, že ani druhý nealko drink si nezaslúžil.

Ľuboš na kameru povie, že to už bral ako ignoráciu s provokáciou.

Baška sa na kameru vyjadrí, že si dnes bude držať odstup a nenechá sa rozladiť.

Hostiteľka naberie hosťom polievku.

18:24:22 zvukovo-obrazový predel programu

Ľuboš sa ešte raz Bašky opýta, či sa dnes rozhodla ho naozaj ignorovať s nealkoholickým pitím. Ona odpovie, že ho neignoruje, ale rozhodla sa, že budú mať všetci na stole rovnaké veci. Ľuboš sa ohradí, že v poriadku, on sa voči tomu zabezpečil. Zdvihne sa a ide do chodby. Prinesie si k stolu vlastnú fľašu s tmavou tekutinou, pripomínajúcu bežný nápoj s kofeínom. Ľuboš oznámi hostiteľke, že keďže je už smädný, dovolil si doniesť svoj nápoj.

18:25:08 Matju na kameru: „*Chlatal to tam, ako keby to bolo nejaké čučo.*“

Monika na kameru: „*Bol úplne trápny a vyzeral jak hovädo.*“

Baška hosťom naberie polievku. Ľuboš na kameru povie, že keď sa na to pozrel, vyzeralo to katastrofálne.

Ľuboš na kameru: „*Keď som tú polievku zbadal, myslel som si, že som po toalete.*“

Hostia jedia a chvália chuť polievky, okrem Ľuboša.

Ľuboš ironicky: „*Baška,... mňa si dostala, mňa si dostala, navarila si fakt dobre, ale fakt ju jest nebudem.*“ Baška sa ho pýta prečo.

Ľuboš: „*Nezjem ju, neuraz sa.*“

Baška: „*Ja sa neurazím, v pohode, ved' však, každý má právo jest, čo chce.*“

Rozprávajú sa o polievke. Matju na kameru povie, že si myslí, že Ľuboš Baške dokáže pravdu, bude kritizovať a pokazí celý večer.

Baška sa na kameru vyjadrí, že má pocit, že jej ten večer chce pokaziť, ale dnes sa mu to nepodarí.

18:28:23 Pri jedení polievky **Ľuboš** hovorí Monike, že prská a chytí do rúk servítka a utrie sa: „*Neprskaj, prosím ťa.*“

Monika: „*Ja neprskám.*“

Ľuboš: „*Ty kokos.*“

Monika na kameru: „*Hnev prskal zo mňa, ale neni sa čo čudovať.*“

Ľuboš: „*Ona prská celá, odkedy sem došla.*“

Viktor: „*Ty zase iskríš, odkedy si došiel.*“

Ľuboš na kameru: „*Keď začala prskať jak prskavka, tak som presne vedel, akú chuť má jej jedlo.*“

Viktor na kameru: „*To je fakt buran a asi nemá predstavu, ako jednať so ženami.*“

Monika pochváli polievku, Ľuboš na jej slová na kameru odvetí, že Monike všetko chutí, ale opak je pravdou.

18:29:23 Baška sa otočí na Ľuboša: „*Takže sprostá blondína uvarila dobrú polievku.*“

Ľuboš: „*Nie, táto polievka oproti mojej včerajšej polievke, tak toto by som prirovnal k biologickej potrebe, ale nebudem nejako viac rozvíjať. Áno?*“

Baška na kameru hovorí, že celý deň varila a on sa takto vyjadruje na jej jedlo, Viktor na kameru poznamená, že takéto vyjadrovanie naozaj k stolu nepatrí.

18:29:50 Matju sa Ľuboša opýta, prečo aspoň neochutnal z tej polievky.

Ľuboš: „Však je to jak grc.“

Ľuboš na kameru: „Toto bol fakt grc.“

Baška sa vyjadrí na kameru, že toto by mohla kľudne povedať o jeho jedle. Ľuboš do kamery povie, že tú polievku by nedal ani psovi. Matju na kameru hovorí, že nie je divu, že Ľubošovi tá polievka nechutila, bol to jeho zámer. Monika poznamená, že Ľuboš to určite robí naschvál.

18:30:36 zvukovo-obrazový predel programu

Moderátorka hovorí, že nálada pri stole ani v tretí deň nie je práve najlepšia. Baška naberá a ozdobuje zemiakové noky, všetkým dá rovnako. Keď majú jedlo na stole, Matju povie, že nemá rád mäso. Baška odvetí, že hoci to vie, má na tanieri aj mäso ako všetci, lebo všetci majú rovnako.

18:31:26 Ľuboš skritizuje výzor jedla, ochutná jeden nok a na kameru povie, že to bolo odporné. Baška povie, nech sa neurazí, ale ani toto jedlo nebude jesť, netrafila sa do jeho chute.

Keď sa Baška opýta, čo by ho oslovilo, on odpovie, že u nej už nič.

Ľuboš na kameru: „Stojím si za tým, čo som povedal, toto žrať nebudem, je to hnus, hnus, hnus.“

Ľuboš povie, že jej jedlo nie je 500 eurové a neoslovilo ho.

Monika Baške povie, že jedlo jej nechutí, podľa nej tam chýba soľ, korenie, ale noky sú dobré.

Viktorovi takisto chýba korenie.

18:33:12 Ľuboš kritizuje Moniku, že je neúprimná, že jedlo nie je dobré a ona ho napriek tomu je.

Monika povie, že ona si za svojím názorom stojí a je úprimná.

Ľuboš: „Veď si to posol, ona ti dá soľ, aj korenie ti dá.“

Baška: „Ale čo teba trápí, či chcem alebo nechcem soľ?“

Ľuboš: „Čo intriguješ, čo intriguješ,“ Matju sa zasmieje, „zežer ty noky a hotovo.“

Moderátor: „Všeobecná ohľaduplnosť.“

Monika sa bráni, odporučí Ľubošovi, nech sa naučí správať. Na kameru povie, že Ľuboš má jednoznačne problém so ženami.

18:33:53 Ľuboš na kameru: „Tá faloš sa nedá vydržať, lebo ju je cítiť už aj v tanieri.“

Matju na kameru: „Ježišmáriá, nech už drží tú hubu.“

Monika zvýšeným hlasom hovorí, že nok bol dobrý.

Ľuboš zvýšeným hlasom: „Tak to, čo povieš, je tu vizitka,“ ukazuje na jej plný tanier, „čiže je to naprd a nie že je to super.“

Monika sa bráni, že to je jeho názor, že samotný nok bol dobrý.

Baška „Keď Ľubovi dojdú argumenty, príde úplná demagógia.“

18:34:20 Matju na kameru: „Neverím, že existuje takýto chrapúň.“ Viktor ho upozorní, aby na ňu nekričal.

Ľuboš na kameru hovorí, že jej faloš nemôže už ani cítiť, je intrigánka a nerád pri takej osobe sedí.

Monika na kameru povie, že toho človeka už nikdy nechce stretnúť, neznesie jeho blízkosť, chce byť od neho čo najďalej a presadne si. Vymení si s Viktorom miesto a Viktor na kameru povie, že to urobil pre Moniku rád. Ľuboš sa na kameru vyjadrí, že Monika si presadla. Jeho to urazilo, a vôbec nerozumie, prečo k tomu došlo.

Na Baškinu výzvu, ako chce hodnotiť jej jedlo, Ľuboš ochutná mäso a je podľa neho bez chuti, na kameru povie, že je to čistá katastrofa.

18:35:31 Ľuboš Baške: „Čakal som od teba väčšiu bombu po včerajšku.“

Baška si zachováva chladnú hlavu a s úsmevom mu pokojne odpovedá: „Ale ako si mohol chcieť väčšiu bombu od sprostej blondíny? Veď to sa nedá.“

Baška na kameru: „Jeho zbrane obvykle nepoužívam, ale dnes sa mi hodili.“

Ľuboš sa vyjadrí, že to čo povedal včera bolo včera, a dnes to povedala ona.

Monika na kameru: „Je to čistý psy-cho-pat.“

Ľuboš: „S blondínami sa nebavím.“

Monika na kameru: „To, že ho ignorovala, tak to ho len vytáčalo.“

18:36:23 Po chvíli Ľuboš s úsmevom: „Monika a prečo si si presadla?“

Monika: „Už nemienim sedieť vedľa teba.“

Monika: „Ten človek sa teraz ukázal, jaký je.“

18:36:27 Ľuboš: „Ukázal som tebe, aká si ty, to ťa ... re (vypípané).“

Monika: „A dobre, tvoj názor.“

Ľuboš na kameru: „Čím som ju urazil?“

Monika: „Aj tak si myslím, že je to chorý človek proste.“

18:36:34 zvukovo-obrazový predel JOJ, upútavka na *Noviny TV JOJ*

18:37:00 - 18:43:10 reklamný blok

zvukovo-obrazový predel JOJ

upútavka na *Nákupné maniačky* , *Prokurátorka* *Noviny TV JOJ*, *Krimi*,

zvukovo-obrazový predel JOJ

18:45:25 pokračovanie programu *Bez servítky*

Pokračuje obraz, keď súťažiaci sedia, čakajú na dezert a rozprávajú sa. **Monika:** „Skončila som s tebou.“

Ľuboš: „Si intrigánka, si intrigánka a veľká... ale na mňa si nedojdeš, moja pekná.“

Monika: „Mysli si, čo chceš.“

Ľuboš na kameru hrozí prstom: „So mnou nikdo mávať nebude.“

Ľuboš: „Ty buď rada, že... pri mojom stole... si sa správala normálne, lebo by si išla aj so stolom, aj s dverami, aj s oknom.“

Ona mu odpovie, že chcela ísť aj sama a hneď.

Viktor sa Ľuboša opýta, či mu to príde ako normálne správanie, rozprávať sa takto so ženou, že by išla aj dverami aj so všetkým.

Ľuboš ukazuje na Moniku: „Áno..., áno... tomu hovoríš žena?“

Viktor na kameru: „On už naozaj stratil všetky zábrany.“

Matju na kameru: „Ľubo, ty si fakt normálny primitív.“

Monika: „Ty sa uvedom, čo rozprávaš.“

Ľuboš: „Uvedomil som sa, si intrigánka a odporná hnusná špindúra. Spokojná? U mňa taká si, zostaneš a budeš.“ Monika počúva a tvári sa, že sa nechce dať rozladiť.

Ľuboš na kameru: „Za tým si stojím, je špindúra.“

Monika: „Teraz si sa ukázal, ja ti zatleskám,“ a zatlieska.

Baška nazrie na nich z kuchyne a poprosí ich, nech sa ukludnia, lebo sú u nej a ona chce, aby bola u nej pohodová atmosféra.

Matju sa na kameru vyjadří, že Ľuboš mu fakt vadí a to je len tretí deň. Chlapci Ľuboša upozornia, či to počul, že sa má ukludniť. On argumentuje, že Baška to hovorila všetkým, nielen jemu.

18:46:25 zvukovo-obrazový predel programu

Nasleduje dezert. Baška naloží hosťom na stôl cheesecake.

Ľuboš hovorí, že dezert nebude jesť, lebo tortičky nemusí. Baška argumentuje, že v pondelok tortičku jedol. On odpovie, že pondelok bol pondelok a dnes je streda. Baška od neho žiada, že by to mal ochutnať. Ako bude potom hodnotiť niečo, čo nechutná.

18:47:47 Ľuboš po malej slovnej polemike povie: „Neboj sa, ochutnám.“

Baška: „Pred chvíľou si povedal, že to chutnať nebudeš.“

Ľuboš: „Nechytaj ma za slovíčka, ochutnám to,... ohodnotím ťa.“

Baška: „Ja ťa nechytám za slovíčka... ale za celé vety.“

Ľuboš: „Ochutnám to, ohodnotím ťa, Baška. Dobre? Stop.“

Viktor upozorní Ľuboša, že zase začína zvyšovať hlas.

Baška na kameru: „Snaží sa ma zahnať do kúta ale dnes nemá šancu.“

Ľuboš na kameru: „Snažila sa ísť na mňa mojimi zbraňami, dievčatko,“ usmeje sa.

18:48:18 Ľuboš ochutná cheesecake a povie Baške, že dezert mu chutí ako umelá hmota.

Ľuboš na kameru: „Ako pardon, ja plasty nežerem.“

Ostatní Baške dezert nadmieru vychvália. Všetci ho zjedia okrem Ľuboša. Ľuboš sa opýta Moniky, či je to podľa nej dezert za 500 eur, ona povie, že úprimne je to dezert za 500 eur.

Ľuboš na kameru: „*Je tam silná štvorkoalícia a je proti mne.*“

Matju na kameru: „*Je to jeden klamár a falošný chlap, ak sa dá nazvať chlapom.*“

18:49:22 Matju Baška pochváli dezert: „*Na to, že to robila sprostá blondína...*“

Baška na kameru: „*Tie prázdne taniere po dezerte, bola som celá šťastná.*“

Ľuboš na kameru povie, že aj keď boli prázdne taniere, ale hostia to zjedli nasilu.

18:50:11 zvukovo-obrazový predel programu

Nasleduje program. Súťažiaci sú na dvore a idú v drevenej maselnici mútiť mlieko. Majú sa striedať a výsledkom bude maslo, ktoré si natrú na Baškin domáci chlieb.

Ľuboš ide prvý a múti príliš prudko a rýchlo. Dôsledkom toho sa mu vytiahne palica z maselnice. Vyzerá to tak, že zlomil rúčku. Ľuboša to viditeľne mrzí.

Matju na kameru: „*Ľubo trepal nielen pri stole, ale aj to maslo.*“

18:51:23 Súťažiaci vytiahnu palicu von z maselnice a chcú opraviť pokazenú časť.

Matju strčí ruku do maselnice a snaží sa vybrať drevený kruh, do ktorého treba vložiť tyč: „*Ty ... (vypípané)*“, ostatní sa zasmejú. Nejde mu to vytiahnuť. Baška strčí ruku do maselnice a podarí sa jej vybrať drevenú časť.

Baška Ľubošovi: „*No vidíš, sprostá blondína to musí vybrať..., pozri sa, ty si to zlomil a ja to musím vybrať.*“

Baška zariadenie opraví, vloží tyč do otvoru v drevenom kruhu a pokračujú ďalej. Maslo múti Viktor. Je slabší, nejde mu to tak dobre, ako Ľubošovi. Dajú to teda na starosť Ľubošovi.

18:52:30 Ľuboš múti maslo a sústredí sa na to. **Matju**, ktorý stojí pri ňom vraví Ľubošovi: „*Pozeraj sa stále na to maslo,*“ a nenápadne Ľubošovi natrie na tvár a golier na košeli mliečnu hustú zmes.

Ľuboš sa zľakne: „*Ty si ... (vypípané).*“

Ľuboš: „*Fakt, jako, toto si ... (vypípané).*“

Matju sa smeje: „*Prečo? Veď sa utrieš.*“

Ľuboš: „*Ne, toto si ... (vypípané).*“

Matju na kameru: „*Ja som to predsa myslel zo srandy preboha.*“

Dvakrát sa opakuje čiernobiely obraz s natretím masla na Ľubošovu tvár, je bez zvuku. Na kameru

Ľuboš povie: „*To bolo prekročenie určitých hraníc a tá bomba, ktorá prišla do Žarnovice, vybuchla.*“

Matju sa na kameru vyjadrí, že to myslel zo srandy.

18:52:47 Ľuboš: „*To si ... (vypípané).*“

Matju: „*Daj servítku.*“

Ľuboš sa otočí na kameru a mierne výhražným tónom: „*Toto keď dáte do televízie...*“

Ľuboš si dáva dole mikrofón a vyzlieka sa.

Ľuboš na kameru hovorí, že mu to vošlo do oka a zostal v šoku. Baška a Viktor sa na kameru vyjadria, že to brali ako vtip. Ľubo naznačí, že ho Matju podrazil. Matju sa na kameru čuduje, či Ľuboša až tak urazil.

Ľuboš sa otočí na kameru: „*Novú košelu chcem, od štábu chcem novú košelu...*“

Matju na kameru: „*Ľubo by sa nemal brať až tak vážne.*“

Ľuboš na kameru: „*Prestrelil chalan a riadne.*“

Medzitým múti Matju, chcú program dokončiť. Ľuboš sa prechádza opodiaľ, vyzlečený do pol pása fajčí, občas sa na nich pozrie. Na kameru sa vyjadrí, že to Matju mohol urobiť komukoľvek, ale nie jemu. Súťažiacim sa nakoniec podarí urobiť maslo.

18:53:55 Baška na kameru: „*Ľubo na...tý (vypípané) niekam odišiel, ale vôbec nám tu nechýba.*“

Súťažiaci bez Ľuboša ochutnajú maslo natreté na chlebe, veľmi im chutí. Chvália, že Baške sa program podaril.

18:54:22 Medzitým odniekaľ príde **Ľuboš** k ostatným: „*Dobre.*“

Ľuboš schytí stojacu maselnicu zo zeme a poleje Viktora, ktorý je k nemu najbližšie. Bielu hustú tekutinu, ktorá ostala po výrobe masla v maselnici má Viktor na košeli, nohaviaciach, vo vlasoch a na tvári.

18:54:27 Ľuboš: „*... (vypípané),*“ niečo vysloví.

Keď poleje Viktora, otočí sa na ďalších, rozbehne sa tým smerom, kde stojí Matju, ale v maselnici mu ostalo už len pár kvapiek a Matju mu stihne utiecť „*... aj tebe do... (vypípané), líbi sa ti to...?*“

Matju potichu: „Níe.“

Ľuboš: „... *lúbi sa ti to?*“

Dvokrát sa zopakujú zábery z poliatia Viktora a Matju.

Monika na kameru: „*Ten človek sa zase k nám vrátil a začal robiť bordel.*“

Baška povie na kameru, že Ľuboš začal kričať a nadávať.

Ľuboš na kameru: „*Už mi bolo jedno, ja by, ja som ich chcel všetkých ostrieť.*“

Matju zvolá na Ľuboša: „*Však ale neofrkám celého.*“

18:54:44 Scéna ako Ľuboš po vyliatí mliečnej tekutiny zahodí maselnicu a zahreší, jeho slovo je vypípané.

Opakuje sa obraz, keď Matju ustupuje a Ľuboš chce na neho vyliat tekutinu, ale maselnica je prázdna a scéna so zahodením maselnice. Matju povie, že sa Ľuboš choval ako nepříčetný.

Baška na kameru: „*To bolo vážne, už som sa dosť bála.*“

18:54:53 Dvokrát sa opakujú predchádzajúce scény bez slov, ako Ľuboš zahadzuje maselnicu do diaľky a niečo hovorí a scéna ako vyleje mliečnu tekutinu na Viktora, na detail Ľubošovej nahnevanej tváre. V pozadí hrá dramatická rýchla hudba.

Moderátorka: „*Nepáči sa nám, kam sa to vôbec poberá, z programu je zrazu výtržníctvo.*“

Moderátor: „*Trocha masla na tvári a nervy v kýbli.*“

Monika na kameru hovorí, že sa ho bála.

Ľuboš kričí: „*Si to prehnal, prehnal si kamarát. Ti hovorím, Prievídza zhorí...*“

Matju na kameru: „*On tam po nás vykrikuje, uráža nás.*“

Ľuboš sa vyhráža Viktorovi: „*... budem zlý, zlý budem, od dneska.*“

Monika: „*Bol veľmi agresívny a neviem, či vedel čo robí.*“

Opakuje sa scéna bez zvuku, keď Ľuboš poleje Viktora a detail jeho nahnevanej tváre, ako nadáva a hrozí do obrazovky ukazovák, tam sa obraz dramaticky zastaví.

Baška na kameru: „*Z jeho správania som vycítila, že je to úplný psychopat.*“

Ľuboš na kameru: „*Ja som neni trestaná osoba, ani psychicky narušená, ani som neni liečený.*“

Ľuboš kričí a ukazovák ukazuje na všetkých dookola: „*Aj k tebe dojdem, aj k nemu, ... a možno aj k tebe, aj k tebe...*“

Viktor: „*Na mňa nepozerať...*“

Ľuboš „*... tá košela vás vyjde draho... všetkých.*“

Viktor: „*... ja som to neurobil, ... na mňa nepozerať.*“

Ľuboš na kameru hovorí, že sa tam Viktor skoro rozplakal, že prečo si vybral jeho. Ľuboš to zdôvodní vetou: „*No preto ty. Lebo jeden za všetkých, všetci za jedného.*“

Viktor hovorí, že nechápe, prečo zrovna na ňom sa takto musel Ľuboš vyburíť.

Opakovanie scény poliatia Viktora bez slov v pozadí.

18:55:43 **Ľuboš** kričí: „*Buď rád, že to bola smotana... (vypípané), ti hovorím buď rád, že to bola smotana, ti hovorím.*“

Viktor: „*Prečo na mňa kričíš?*“

Ľuboš sa prechádza po dvore a kričí: „*Aj ty... (vypípané),*“ otočí sa smerom, kde stojí Matju, potom si utiera ruky a kráča smerom od skupiny, pozrie sa do kamery a s nižšou intenzitou v hlase povie: „*vás pozabíjam všetkých.*“

18:55:53 **Ľuboš** na kameru: „*Môže byť rád, že som mu hubu nerozbil a mal na to nábeh. Keby tam vyplul zuby je to moj problém, nie jeho, moj.*“ Opakuje sa záber na rozčúlenú tvár Ľuboša na dvore.

Viktor: „*On chytil totálny amok a ja mám z neho strach.*“

Monika na kameru: „*Ja sa toho človeka fakt bojím.*“

Ľuboš kričí smerom na Viktora: „*Zajtra vám hovorím, aj keď budem u teba a u teba. Stôl ide cez okno, cez okno ti pôjde stôl, to ti garantujem.*“

Viktor na kameru: „*To bolo cez čiaru a chalan u mňa jednoznačne skončil, súťaž, nesúťaž.*“

Ľuboš kričí: „*... si ma znemožnil, zneuctili ste ma všetci,*“ a na kameru hovorí, že od zajtra majú aj ostatní maslo a každý si to maslo zlíže.

Ľuboš kričí: „*Mňa to nezaujímá, stôl pôjde u teba von cez okno a cez... a cez, u teba cez dvere.*“

Ľuboš na kameru: „*To nie sú vyhrážky.*“

Ľuboš: „*Ja vám ukážem moje srandy.*“

18:56:34 Matju na kameru: „*Ukázal svoj charakter a správal sa ako obyčajný ... (vypípané).*“

Ľuboš kričí: „*Keď ja sa nepozierám a mňa trafi do tváre s maslom, s rukou, to je atak na moju osobu.*“

Matju hovorí, že celý večer sa cítil dobre, okrem Ľubošovho afektu, ktorý nepochopil.

18:56:48 Ľuboš kričí na ostatných a hrozí sa ukazovák: „*...mňa to nezaujíma, ja vás zožerem všetkých kolkáti ste tu do ... (vypípané), vám nepomôže nigdo, to ti hovorím.*“

Monika na kameru: „*Takto ten program určite nemal skončiť.*“

Baška na kameru povie, že zajtrajška sa bojí, má totálny strach. Idú k Viktorovi a vôbec nevie, čo má čakať. Viktor sa na kameru vyjadrí, že ostatných ani nestihol pozvať. Všetci sú pozvaní, okrem Ľuboša, ale na nich sa teší.

18:57:25 Nastáva bodovanie. Monika ohodnotí jedlo, po ňom pokračuje Ľuboš.

Ľuboš na kameru: „*Za dnešné jedlo dávam nula bodov, polievka grc, hlavné jedlo druhý grc a dezert bola strašne veľká umelina.*“ Po ňom hodnotia Matju a Viktor.

Nabudúce uvidíte: Obraz ako Viktor víta hostí, má len 4 drinky na tácke a pre Ľuboša má obálku. Poprosí ho, ho aby text nahlas prečítal. Ľuboš ticho číta, je zadívaný do listu.

18:59:19 koniec programu

Sponzorské odkazy *TIPOS, Sovak Telekom, STADA*

18:59:49 zvukovo-obrazový predel *JOJ*

18:59:54 začínajúci program *Krimi*

18:59:59 koniec záznamu vysielania

**Pracovný materiál Kancelárie Rady na rokovanie Komisie na ochranu
maloletých dňa 6. 12. 2023**

Správa o kontrole dodržiavania povinností podľa zákona č. 264/2022 Z. z.

Podnet na preverenie č.: PGO-RPMS/2023/01216

Programová služba: JOJ

Vysielateľ: MAC TV s.r.o.

Číslo autorizácie vysielania: AT/10

Na základe záverov uvedených v správe Kancelária Rady pripravila nasledujúce uznesenie:

Návrh uznesenia:

Komisia na ochranu maloletých ako orgán príslušný v oblasti ochrany maloletých podľa § 108 ods. 3 zákona č. 264/2022 Z. z. a podľa § 14a zákona č. 40/2015 Z. z. o audiovizii ako orgán pre oblasť ochrany maloletých pri uplatňovaní jednotného systému označovania podľa § 12 zákona č. 40/2015 Z. z. o audiovizii preverila podnet na preverenie evidovaný pod č. PGO-RPMS/2023/01216 smerujúci voči vysielaniu programovej služby JOJ, vysielateľa MAC TV s.r.o. a uznala podnet na preverenie za **neopodstatnený**.

Úloha:

Kancelária Rady informuje podávateľa podnetu na preverenie o výsledku preverenia podnetu.

T: 18. 12. 2023

Z: PgO

Kancelária Rady pre mediálne služby

Pracovný materiál Kancelárie Rady na rokovanie Komisie na ochranu maloletých dňa 6. 12. 2023

Podnet na preverenie č. PGO-RPMS/2023/01216 zaevidovaný dňa 18. 9. 2023
Podávateľ: fyzická osoba
Predmet podnetu: Bez servítky, epizóda 132
Deň a čas vysielania: 12. 9. 2023 cca 17:50:35 hod.

Programová služba: JOJ
Vysielateľ: MAC TV s.r.o.
Číslo autorizácie: AT/10

Dátum: 29. 11. 2023

OBSAH PODNETU:

„Podávam týmto podnet na prešetrovanie obsahu „zábavnej“ relácie Bez servítky odvysielanej v dňoch 12. a 13.9. 2023, v čase od 17.50 hod. na televíznej stanici TV JOJ. Obsah relácie, konkrétne správanie sa a vystupovanie jedného zo súťažiacich bolo opakovane vulgárne, urážlivé, homofóbne (voči ženám - blondýnam). Výroky súťažiacich nemali čo robiť v relácii ktorú mohli sledovať aj deti. Opakované vulgarizmy, slovné manipulácie, obviňovanie , osočovanie urážanie a napádanie spolusúťažiacich nepatrí na obrazovku. Vrcholom všetkého boli vyhrážky ublížením na zdraví a zabitím a podpálením mesta, odkiaľ súťažiaci pochádzal. Bola som obsahom relácie veľmi pohoršená a domnievam sa, že TV JOJ by mala za tento primitívny a vulgárny obsah niešť primeranú zodpovednosť najmä preto, že nešlo o PRIAMY PRENOS ale o predtočenú, teda vopred pripravenú reláciu. Vedenie TV malo včas vyhodnotiť obsah ako neprijateľný a tieto diely relácie vôbec neodvysielateľ. Mám za to, že tvorcovia relácie v úmysle zvýšiť si sledovanosť nezodpovedne odvysielali tri diely relácie, (až vo štvrtom!!! diely pro forma vylúčili súťažiacich za porušenie štatútu) ktorej obsah bol neprijateľný a poburujúci každého slušného človeka , čo považujem za neakceptovateľné. “

Pozn. Kancelárie Rady: program Bez servítky zo dňa 13. 9. 2023 je analyzovaný v samostatnom materiáli č. PGO-RPMS/2023/01215.

PRÁVNE VÝCHODISKÁ POSUDZOVANIA:

Zákon č. 264/2022 Z. z. o mediálnych službách (ďalej len „zákon č. 264/2022 Z. z.“):

§ 62 Ochrana maloletých

1) Vysielateľ a poskytovateľ audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie sú povinní zabezpečiť, aby programy alebo iné zložky programovej služby alebo audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie, ktoré

a) môžu narušiť fyzický, psychický alebo morálny vývin maloletých, boli sprístupnené iba takým spôsobom, aby maloletí nemohli takéto programy alebo iné zložky programovej služby alebo audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie za bežných okolností počuť ani vidieť,

b) obsahujú pornografiu alebo hrubé, neodôvodnené násilie, boli poskytované len v prípade zabezpečenia technických opatrení na zabránenie prístupu maloletých, najmä kódovanie alebo účinná rodičovská kontrola.

2) Maloletý na účely tohto zákona je osoba mladšia ako 18 rokov veku.

5) Zaradenie programu do vysielania v čase od 22.00 h do 6.00 h sa považuje za splnenie povinnosti podľa odseku 1 písm. a).

6) Vysielateľ a poskytovateľ audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie sú povinní určiť vekovú vhodnosť vysielaného alebo poskytovaného programu a typy potenciálne škodlivého obsahu, ktoré sú v ňom obsiahnuté, podľa jednotného systému označovania⁴¹⁾ a dôsledne tento systém uplatňovať.

7) Ustanovenie odseku 6 sa nevzťahuje na vysielateľa a poskytovateľa audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie, ak uplatňujú iný akceptovaný systém označovania.⁴²⁾

8) Ak vysielateľ alebo poskytovateľ audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie uplatňuje iný akceptovaný systém označovania a je osobou uvádzajúcou označovaný komunikát na trh,⁴³⁾ pri určovaní vekovej vhodnosti vysielaného alebo poskytovaného programu a typu potenciálne škodlivého obsahu, ktorý je v ňom obsiahnutý, sa naňho vzťahuje postup a podmienky podľa osobitného predpisu.⁴⁴⁾

9) Vysielateľ a poskytovateľ audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie sú povinní uverejniť označenie vekovej vhodnosti vysielaného alebo poskytovaného programu a typ potenciálne škodlivého

obsahu, ktorý je v ňom obsiahnutý, ktoré boli nimi určené podľa odseku 6 alebo odseku 8 alebo boli určené inou osobou uvádzajúcou označovaný komunikát na trh podľa osobitného predpisu.⁴³⁾

10) Vysielateľ je povinný uviesť označenie vekovej vhodnosti vysielaného programu a typ potenciálne škodlivého obsahu, ktorý je v ňom obsiahnutý

a) pri vysielaní programu a pri vysielaní upútavky na program; upútavka na program sa označuje rovnako ako program, na ktorý sa vzťahuje,

b) v programovej ponuke vlastného vysielania,

c) v prehľade programov, ktorý poskytuje na zverejnenie tretím osobám.

11) Poskytovateľ audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie je povinný uviesť označenie vekovej vhodnosti poskytovaného programu a typ potenciálne škodlivého obsahu, ktorý je v ňom obsiahnutý, v katalógu programov audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie.

12) Vysielateľ programovej služby je povinný zohľadniť časové zaradenie programov alebo iných zložiek programovej služby, ak má naň vplyv určená veková vhodnosť programov a typ potenciálne škodlivého obsahu, ktorý je v ňom obsiahnutý.

Vyhláška č. 589/2007 Z. z. Ministerstva kultúry Slovenskej republiky z 3. decembra 2007, ktorou sa ustanovujú podrobnosti o jednotnom systéme označovania audiovizuálnych diel, zvukových záznamov umeleckých výkonov, multimediálnych diel, programov alebo iných zložiek programovej služby a spôsobe jeho uplatňovania (ďalej aj „ISO“):

§ 1

1) Audiovizuálne diela, multimediálne diela, programy poskytované prostredníctvom audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie a programy alebo iné zložky televíznej programovej služby sa klasifikujú ako nevhodné a neprístupné pre vekovú skupinu maloletých **do 18 rokov**, ak obsahujú

a) zobrazenie násillia na živých bytostiach, najmä zobrazenie krutého ubližovania alebo krutej násillnej smrti človeka bez pocitov lítosti, zobrazenie týraných osôb alebo zobrazenie prejavov osôb a skupín s patologickými normami správania,

b) vulgárne vyjadrovanie, vulgárne gestá, obscénne vyjadrovanie alebo obscénne gestá,

c) zobrazenie prejavov neznášanlivosti alebo nenávisli, xenofóbie, rasizmu, náboženskej diskriminácie a neznášanlivosti, násillia voči etnickým alebo iným menšinám, zobrazenie šikanovania,

d) zobrazenie alebo prezentovanie závislosti, akou je alkoholizmus, fajčenie, drogová alebo hráčska závislosť formou zábavy alebo zobrazenie používania zbrane ako útočného prostriedku formou zábavy,

e) zobrazenie erotických pomôcok alebo erotických scén, ktoré sú vyrobené výlučne na prezentáciu erotiky a erotických tém,

f) sexuálne scény alebo sexuálne správanie vrátane promiskuitného správania, ktoré sú prezentované ako forma zábavy, scény spojené s prejavmi sexuálneho násillia alebo sexuálnymi deviáciami, alebo

g) zobrazenie zámerne vyvolávajúce pocity strachu alebo úzkosti v žánri horor.

2) Audiovizuálne diela, multimediálne diela, programy poskytované prostredníctvom audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie a programy alebo iné zložky televíznej programovej služby sa klasifikujú ako nevhodné pre vekovú skupinu maloletých **do 15 rokov**, ak obsahujú

a) detailné a naturalistické zobrazenie násillných aktov,

b) týranie zvierat,

c) sexuálne scény, ktoré sú súčasťou dejovej línie,

d) zobrazenie alebo prezentovanie formy závislosti, akou je alkoholizmus, fajčenie, drogová alebo hráčska závislosť alebo používanie zbrane ako útočného prostriedku, v ktorom sa spôsobom spracovania niektorá forma závislosti alebo používanie zbrane ako útočného prostriedku schvaľuje, zľahčuje alebo sa vyzdvihuje do popredia,

- e) zobrazenie správania s vysokým rizikom ublíženia na zdraví, pričom toto riziko sa prezentuje ako atraktívne alebo zábavné a správanie je prezentované bez upozornenia na nebezpečenstvo a možné následky tohto správania,
- f) slovnú agresivitu alebo expresívne vyjadrovanie, alebo
- g) vulgárne vyjadrovanie, vulgárne gestá, obscénne vyjadrovanie alebo obscénne gestá, ktoré vzhľadom na ich kontextuálny výskyt, frekvenciu výskytu, spôsob a formu ich spracovania alebo zobrazenia a vzhľadom na charakter, druh, umelecké a morálne poslanstvo diela alebo programu možno považovať za primerané vekovej skupine maloletých od 15 rokov.

3) Audiovizuálne diela, multimediálne diela, programy poskytované prostredníctvom audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie a programy alebo iné zložky televíznej programovej služby sa klasifikujú ako nevhodné pre vekovú skupinu maloletých **do 12 rokov**, ak obsahujú

- a) zobrazenie prezentujúce ohrozenie rodiny alebo rodičovských vzťahov, ak je vzhľadom na vek maloletých a povahu prezentovaného ohrozenia odôvodnený predpoklad neadekvátnej interpretácie zobrazeného obsahu,
- b) zobrazenie reálneho násillia alebo zobrazenie následkov reálneho násillia na živých bytostiach, zobrazenie následkov živelných pohrôm alebo dopravných nehôd na živých bytostiach,
- c) zobrazenie krvi a telesných znetvorení, ktoré nie sú svojou povahou bežné,
- d) zobrazenie násillných aktov,
- e) zobrazenie následkov násillných aktov,
- f) zobrazenie negatívnych príbehov detí, ktoré by odôvodnene mohli vyvolať u detí efekt obeť reálneho sveta,
- g) zobrazenie neprirodzených, náhlych a neočakávaných zmien živých bytostí alebo zobrazenie paranormálnych alebo iných mimovnmových javov,
- h) zobrazenie nahoty, ktoré nie je bežné v rodinnom prostredí a na verejnosti a ktoré by mohlo vyprovokovať záujem o sexuálne vzťahy a predčasné prebudenie sexuálnych pudov maloletých detí,
- i) zobrazenie milostných scén bez zobrazenia nahoty, ktoré sú súčasťou dejovej línie,
- j) zobrazenie správania s rizikom ublíženia na zdraví, ak nie je riziko ublíženia na zdraví dostatočne zreteľné, zobrazenie rizikových športových disciplín alebo fantazijných predstáv o nadľudských hrdinských výkonoch človeka mimo reálneho sveta, ktorých neadekvátne interpretácia vzhľadom na vek môže vyvolať u maloletých efekt napodobňovania, alebo
- k) slovnú agresivitu alebo expresívne vyjadrovanie, ktoré vzhľadom na ich kontextuálny výskyt, frekvenciu výskytu, spôsob a formu ich spracovania alebo zobrazenia a vzhľadom na charakter, druh, umelecké a morálne poslanstvo diela alebo programu možno považovať za primerané vekovej skupine maloletých od 12 rokov.

(6) Obsah každého audiovizuálneho diela, multimediálneho diela, programu poskytovaného prostredníctvom audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie, programu alebo inej zložky televíznej programovej služby sa klasifikuje samostatne; to neplatí pre zložku televíznej programovej služby, ktorá je určená na získanie a udržanie pozornosti verejnosti na vlastné vysielanie a programy (ďalej len „upútavka“). Obsah každej časti seriálu, série alebo cyklu sa klasifikuje osobitne.

§ 4

- 1) Programy alebo iné zložky programovej služby klasifikované ako nevhodné a neprístupné pre vekovú skupinu maloletých do 18 rokov sa zaraďujú do vysielania medzi 22.00 a 06.00 hodinou.
- 3) Programy alebo iné zložky programovej služby klasifikované ako nevhodné pre vekovú skupinu maloletých do 15 rokov alebo ako vhodné pre vekovú skupinu maloletých od 15 rokov sa zaraďujú do vysielania medzi 20.00 a 06.00 hodinou.

ANALÝZA – stanovisko Kancelárie Rady pre mediálne služby:

Námietka podávateľa podnetu smerovala voči obsahu programu *Bez servítky*, ktorý bol označený ako nevhodný pre maloletých do 12 rokov a odvysielaný dňa 12. 9. 2023 o cca 17:50 h. Podľa podávateľa

„.... vystupovanie jedného zo súťažiacich bolo opakovane vulgárne, urážlivé, homofóbne (voči ženám - blondýnam)...“

Program *Bez servítky* je vysielateľom charakterizovaný ako: „Každý deň iné kuchárske umenie, množstvo zábavy a emócie! Na obrazovkách televízie JOJ sa každý týždeň môžete stretávať s päťcou zaujímavých ľudí, pričom každý deň pripraví „hostinu“ a zábavný program jeden z nich. Fantázii v jedle sa medze nekladú a divák môže sledovať nielen pestrú a chutnú paletu rôznych jedál, ale zároveň aj reakcie iných súťažiacich. Súťažiaci, ktorí v daný deň nevaria, ale ochutnávajú, hodnotia hostiteľa bodmi. Bude pohostenie chutiť, alebo súťažiaci v ten deň dostane košom? Na konci týždňa sa diváci dozvedia, kto z päťce súťažiacich urobil najlepší dojem na ostatných a vybojoval si víťazstvo.¹“

Po formálnej stránke program pozostáva zo záberov, kedy sú spoločne snímaní všetci súťažiaci (konzumácia pripraveného jedla, voľnočasový program, aktuálne zábery z daného dňa, v prestrihoch na zábery z predchádzajúcich dní) a zábery samotných jednotlivých súťažiacich/účinkujúcich počas prípravy jedla, resp. počas toho, ako vyslovujú individuálne hodnotenia, pozitívne či negatívne k uplynulým udalostiam.

V predmetnej epizóde varil súťažiaci Ľuboš, ktorý varil ako druhý v poradí. Predstavil sa ako 46-ročný invalidný dôchodca, ktorý má rád kaviarne a je mestský typ. V predošlý deň, keď varila súťažiaca Monika, ju Ľuboš podľa výpovedí súťažiacich kritizoval. Všetci súťažiaci prišli ku nemu na večeru oblečení v čiernom. Bolo to vyjadrenia ich pomsty za predošlý deň. Ľuboš to vzal osobne ako výraz provokácie. Počas večere panoval medzi hosťami a hostiteľom stres a nepokoj. Ľuboš zväčša komunikoval s hosťami zvýšeným hlasom, mal opakované výhrady k čiernemu oblečeniu hostí, ktoré ho urazilo. Atmosféra na večeri bola napätá a nepokojná. Prispelo k tomu aj Ľubošovo slovné napádanie vo forme urážok a krik na jeho hostí. Svoje správanie voči nim obhajoval, že je z jeho strany úprimné a pravdivé. Ľuboš bol presvedčený, aj napriek kritike jeho menu a aj jeho správania zo strany súťažiacich, že vyhrá a jeho domáca kuchyňa zaboduje.

Z monitorovanej časti programu, z jeho obsahu i spracovania, je zrejmé, že ide o typ programu z kategórie kuchárskej reality show, v ktorej striedavo varili a hostili piati súťažiaci, ktorí sa snažili pripravovať „výherné menu“.

Vzhľadom na predmet podnetu sme program analyzovali v súvislosti s ustanovením § 62 ods. 6 zákona č. 264/2022 Z. z., podľa ktorého je vysielateľ v súvislosti s klasifikáciou programov *povinný* „... určiť vekovú vhodnosť vysielaného alebo poskytovaného programu a typy potenciálne škodlivého obsahu, ktoré sú v ňom obsiahnuté, podľa jednotného systému označovania⁴¹⁾ a dôsledne tento systém uplatňovať.“

Osobitným predpisom je v tomto prípade Vyhláška č. 589/2007 Z. z. (účinná od 1. 1. 2014) ustanovujúca podrobnosti o používaní JSO.

Vyhláška č. 589/2007 Z. z. uvádza v § 1 ods. 3 pri kritériách nevhodnosti program pre vekovú skupinu maloletých **do 12 rokov** okrem iného nasledovné:

3) Audiovizuálne diela, multimediálne diela, programy poskytované prostredníctvom audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie a programy alebo iné zložky televíznej programovej služby sa klasifikujú ako nevhodné pre vekovú skupinu maloletých do 12 rokov, ak obsahujú

k) slovnú agresivitu alebo expresívne vyjadrovanie, ktoré vzhľadom na ich kontextuálny výskyt, frekvenciu výskytu, spôsob a formu ich spracovania alebo zobrazenia a vzhľadom na charakter, druh, umelecké a morálne posolstvo diela alebo programu možno považovať za primerané vekovej skupine maloletých od 12 rokov.

¹ <https://www.joj.sk/bez-servitky/o-relacii>

Vyhláška č. 589/2007 Z. z. uvádza v § 1 ods. 2 pri kritériách nevhodnosti program pre vekovú skupinu maloletých **do 15 rokov** okrem iného nasledovné:

f) *slovnú agresivitu alebo expresívne vyjadrovanie, alebo*

g) *vulgárne vyjadrovanie, vulgárne gestá, obscénne vyjadrovanie alebo obscénne gestá, ktoré vzhľadom na ich kontextuálny výskyt, frekvenciu výskytu, spôsob a formu ich spracovania alebo zobrazenia a vzhľadom na charakter, druh, umelecké a morálne poslanstvo diela alebo programu možno považovať za primerané vekovej skupine maloletých od 15 rokov.*

Vyhláška č. 589/2007 Z. z. uvádza v § 1 ods. 1 pri kritériách nevhodnosti program pre vekovú skupinu maloletých **do 18 rokov** okrem iného nasledovné:

b) *vulgárne vyjadrovanie, vulgárne gestá, obscénne vyjadrovanie alebo obscénne gestá.*

Počas monitoringu predmetného programu sme zaznamenali nasledovné expresívne vyjadrenia:

- *hovado*. Podľa Krátkeho slovníka slovenského jazyka 4 z roku 2003 (ďalej len „KSSJ 4“) ide o jednotlivý kus rožného statku, obyč. vôl, krava a prenesený hrubý výraz pre nadávku človeku.

17:52:49

Monika sa vyjadrí na kameru o Ľubošovi: „*Na dnešnej večeri totálne hovado.*“

- *zežerú*. Podľa KSSJ 4 ide o hrubý výraz, ak je použitý vo význame prijímať potravu v spojitosti s ľuďmi.
- *nažerú*. Podľa KSSJ 4 ide o hrubý výraz, ak je použitý vo význame prijímať potravu v spojitosti s ľuďmi.

18:01:06

Ľuboš leje zálievku z fľaše do misy so šalátom a popritom hovorí: „*Nebudem umývať nič, zežerú to také.*“

18:01:30

Ľuboš popritom, ako krája papriku, komentuje: „*Nebudeme sa hrať na oné, na nejakých pánov, že budeme pekne jedlo servírovať, nažerú sa toho, čo majú. A keď sa im to nelúbi, tam sú dvere... Alebo aj cez okno môžu ísť.*“

- *špindíra*. Ide o hanlivý český výraz, ktorý označuje nečistotného, špinavého človeka.

18:05:24

Popritom, ako **Ľuboš** krája zeleninu, hovorí: „*Poviem to normálne na celú hubu. To nebola gazdiná, to bola špindíra.*“

- *bordel*. Podľa Slovníka súčasného slovenského jazyka A – G, H – L, M – N z r. 2006, 2011, 2015 (ďalej len “SSSJ”) ide o hovorový expresívny výraz, ktorý označuje nedostatok poriadku, čistoty; chýbanie al. hrubé porušovanie pravidiel.

18:05:37

Ľuboš na kameru: „*Všade bola špina, ešte aj na dvore. Špina, bordel, nechutné.*“

- *špindúra*. Ide o hanlivý český výraz, ktorý označuje nečistotného, špinavého človeka.
- *špinavec*. Podľa KSSJ 4 ide o expresívny výraz, ktorý označuje podliaka.
- *špina*. Podľa KSSJ 4 ide v prenesenom význame o expresívny výraz označujúci nemravnosť, nečestnosť, podlosť.

18:26:22

Ľuboš zvýšeným hlasom hovorí k ostatným: „*Ty si uzavretý, ty si polo sebavedomá, ale chyba ti sebavedomie, ktoré ja mám... Nikto ti nechcel ublížiť, ani ukázať, že si špindúra, každý sme, aký sme.*“

Monika reaguje na Ľuboša: „*On sám je špinavec, sa k nám tak aj choval jak špina.*“

- *sviniam*. Podľa KSSJ 4 ide hrubý výraz pre nadávku.

18:28:18

Monika povie: „Predjedlo, keď nám dával, tak som mala pocit, že to dáva sviniam.“

Ľuboš: „Ja som sedlák, ja už budem taký, aký som. A som sedlák. Ale selský rozum mám.“

- *grgnem*. Podľa KSSJ 4 ide o expresívny výraz označujúci rihať.
- *prdnem*. Podľa KSSJ 4 ide o hrubý výraz označujúci vypustiť plyny z konečníka.

18:28:43

Ľuboš s predjedlom v ruke: „Ja budem jesť ako domáci pán. Ja si grgnem, ja si prdnem! A môžete ma kritizovať. Dobre?“

- *hovado*. Podľa Krátkeho slovníka slovenského jazyka 4 z roku 2003 (ďalej len „KSSJ 4“) ide o jednotlivý kus rožného statku, obyč. vôl, krava a prenesený hrubý výraz pre nadávku človeku.
- *grgá*. Podľa KSSJ 4 ide o expresívny výraz označujúci rihať.
- *prdí*. Podľa KSSJ 4 ide o hrubý výraz označujúci vypustiť plyny z konečníka.
- *hajzel*. Podľa KSSJ 4 ide o hrubý výraz označujúci záchod.

18:29:40

Monika sa vyjadrí o Ľubošovi na kameru: „Na dnešnej večeri totálne hovado.“

Ľuboš znova zvýšeným hlasom: „U mňa pri stole sa grgá, prdí a žere!... Keď sa chce ísť niekto vy... (vypípané), tam je hajzel! Papier môžeš minúť, koľko chceš!“

- *do papule*. Podľa KSSJ 4 ide v prenesenom význame o hrubý výraz označujúci ústa.

18:35:48

Ľuboš počas jedenia polievky: „Preto máte také blbé názory, lebo vám chýba zelenina.“

Matju na kameru: „Sedel mi po ľavej ruke, a keď dal tú veľkú cibuľu do tej papule, skoro som odpadol.“

- *prdel*. Podľa KSSJ 4 ide o hrubý výraz označujúci vypustiť plyny z konečníka.
- *grgal*. Podľa KSSJ 4 ide o expresívny výraz označujúci rihať.
- *sviňa*. Podľa KSSJ 4 ide v prenesenom význame o hrubý výraz pre nadávku.

18:49:30

Matju na kameru: „On tam celý večer iba chlípal, mliaskal, prdel a grgal.“

Monika na kameru: „Mliaskal jak taká sviňa.“

- *sviniam*. Podľa KSSJ 4 ide v prenesenom význame o hrubý výraz pre nadávku.

18:56:41

Monika vyslovuje výhrady: „... a strhávam mu za cesnakovú pomazánku, v ktorej bolo veľa smotany, za polievku, ktorá bola sladká a masťná, a nedala sa jesť, za hlavné jedlo, ktoré nám naložil ako sviniam, a za celkový prístup hostiteľa, ktorý bol plný intríg a urážok.“

- *bordel*. Podľa Slovníka súčasného slovenského jazyka A – G, H – L, M – N z r. 2006, 2011, 2015 (ďalej len „SSSJ“) ide o hovorový expresívny výraz, ktorý označuje nedostatok poriadku, čistoty; chýbanie al. hrubé porušovanie pravidiel.

18:59:15

Hlas niekoho: „(vypípané)...“

Monika na kameru: „Ten človek sa zase k nám vrátil a začal robiť bordel.“

- *zežer*. Podľa KSSJ 4 ide o hrubý výraz, ak je použitý vo význame prijímať potravu v spojitosti s ľuďmi.

18:59:06

Ľuboš hovorí zvýšeným hlasom Monike: „Čo intriguješ? Čo intriguješ? Zežer ty noky a hotovo!“

Okrem toho sme zaznamenali vyjadrenia prekryté zvukovou stopou:

18:09:56

Ľuboš, popritom, ako mieša nátierku, podotkne: „*Šak keď dobre navarím, nemôžu ma do...(vypípané). Ale do...(vypípané) ma.*“

18:26:41

Ľuboš zvýšeným hlasom sa obracia na Bašku: „*Ty si mladé, pekné dievča. Jak jak som sa k tebe zachoval? Vystupovala si z auta do...(vypípané), podal som ti ruku..., prečo ti nepodali druhí?*“

18:27:27

Monika na kameru: „*On byl na...(vypípané) jak taký brigádír, ale jakože absolutne neopodstatnene.*“

18:29:40

Monika sa vyjadrí o Ľubošovi na kameru: „*Na dnešnej večeri totálne hovado.*“

Ľuboš znova zvýšeným hlasom: „*U mňa pri stole sa grgá, prdí a žere!... Keď sa chce ísť niekto vy...(vypípané), tam je hajzel! Papier môžeš minúť, koľko chceš!*“

18:31:55

Monikina reakcia na Ľubošovo ospravedlnenie: „*Darmo to sa chcel omluiť Bašky, aj tak to po...(vypípané).*“

18:49:45

Ľuboš hovorí Baške: „*Keď sa chceš so mnou chceš baviť, a ne s mojou ri...(vypípané), pozeraj mi do očí! Maj ku mne úctu, ako ju prejavujem ja k tebe, keď ti kukám do očí.*“

18:50:48

Baška na kameru: „*Ako hostiteľ, stál Ľuboš úplne za h...(vypípané).*“

18:51:12

Ľuboš reaguje zvýšeným hlasom: „*Dobre, to že na p...(vypípané) navarím je jedna vec, ale zase tiež mi môže nemusíte ma takto provokovať, áno!*“

18:55:44

Matju sa vyjadril o Ľubošovi na kameru: „*Bol to jeden arogantný a nepríjemný hostiteľ.*“

Baška o Ľubošovi na kameru: „*Dnešok Ľuboš fakt po...(vypípané).*“

18:59:15

Hlas niekoho: „(vypípané)...“

Počas trvania programu sa v komunikácii medzi súťažiacimi vyskytli 11x výrazy, ktoré boli prekryté zvukovou stopou (vypípané). Pravdepodobne obsahovali vulgárne vyjadrenie alebo iný nevhodný výraz. Vzhľadom na to, že reálne neodzneli, nie je možné ich hodnotiť z hľadiska ich nevhodnosti.

Počas monitorovania sme zaznamenali aj scény či vyjadrenia sprevádzané *slovnou agresivitou*:

17:52:17

Ľuboš v zábere hovorí svojim hosťom a popritom gestikuluje rukou: „*Ty si uzavretý, ty si polo sebavedomá, ale chýba ti sebavedomie, ktoré ja mám. Máš blond, blondavé vlasy a si hlúpa! Rozumieš tomu?*“ Záber, ako má Baška slzy v očiach.

17:52:32

Ľuboš zvýšeným hlasom hovorí k ostatným: „*Ja vás tu uvarím! To vám garantujem, všetky do radu!*“

18:01:30

Ľuboš popritom, ako krája papriku, komentuje: „*Nebudeme sa hrať na oné, na nejakých pánov, že budeme pekne jedlo servírovať, nažerú sa toho, čo majú. A keď sa im to neľúbi, tam sú dvere... Alebo aj cez okno môžu ísť.*“

18:10:04

Ľuboš sa vyjadruje na kameru: „*Keď budem vidieť, že niekto tam hľadá chybu, ktorá tam nie je, tak uvidia to rošambo, čo s nimi narobím.*“

18:23:51

Ľuboš sa pýta svojich hostí: „*A poviete mi, prečo ste vlastne v tom čiernom, všetci?*“

Ľuboš si sám sebe odpovedá: „*Oni s tým prišli, aby ma pochovali. Ale pochovám ich ja.*“

18:26:03

Ľuboš sa vyjadri: „*Kto začne so mnou vojnu, možno ju vyhrajete, ale víťaz budem ja.*“

Maťju to komentuje, že aká vojna, či kvôli tej čiernej farbe.

Ľuboš: „*Ste moji nepriatelia, nie priatelia, ja som vás včera mal za priateľov.*“

18:26:22

Ľuboš zvýšeným hlasom hovorí k ostatným: „*Ty si uzavretý, ty si polo sebavedomá, ale chýba ti sebavedomie, ktoré ja mám... Nikto ti nechcel ublížiť, ani ukázať, že si špinďura, každý sme, aký sme.*“

Monika reaguje na Ľuboša: „*On sám je špinavec, sa k nám tak aj choval jak špina.*“

18:26:58

Ľuboš znova hovorí Baške: „*Máš vlastný rozum, nemáš!*“ Baška reaguje, že miestami mala pocit, že sa Ľuboš správa ako 16-ročná baba.

Ľuboš pokračuje poznámkami na Bašku: „*Máš blond, blondavé vlasy, a si, a si hlúpa. Rozumieš tomu? Lebo, keď ti niekto povie, že vyskoč z okna, ty vyskočíš.*“

Baška na kameru: „*To akože na čom frčí?*“

18:27:13

Ľuboš zvýšeným hlasom k ostatným: „*Teraz vám idem dať predjedlo, ktoré som ja varil. A ľudia ja vám hovorím, vy ste v čiernom. A oprávnene, ja vás tu uvarím, ja vás tu uvarím, to vám garantujem, všetkým do radu!*“

18:29:28

Ľuboš povie Monike: „*Teba som preto teraz neobslúžil, lebo u mňa nie si dáma.*“

Monika povie na kameru, že ju to brutálne urazilo.

18:31:58

Baška s plačom hovorí Ľubošovi: „*Vieš, doma mi tiež nikto nepovie, že som sprostá blondína, vieš?*“

Ľuboš sa na ňu pozerá a hovorí: „*Ale aj černo vlásky sú sprosté..., si ešte mladá, vieš koľkokrát ti to ešte povedia, že si sprostá blondína?*“

18:49:45

Ľuboš hovorí Baške: „*Keď sa chceš so mnou chceš baviť, a ne s mojou ri...(vypípané), pozeraj mi do očí! Maj ku mne úctu, ako ju prejavujem ja k tebe, keď ti kukám do očí.*“

Viktor zareaguje na to, či mu príde úctivé, keď povie Baške, nech sa rozpráva s jeho zadkom.

18:50:07

Ľuboš zvýšeným hlasom hovorí Baške: „*Nemám rád falošných ľudí!*“

Baška sa ho pýta: „*Ja som falošná?*“

Ľuboš jej odpovedá: „*Nie, nie, áno, si falošná...*“

Baška: „*Prečo?*“

Ľuboš: „*... lebo mi nepozeraš do očí.*“

Baška: „*Za to som falošná?*“

Ľuboš: „*Si neúprimná, si neúprimná, nemáš vlastný názor.*“

Baška: „*A ty si bol úprimný, keď si ...*“

Ľuboš: „*... A vieš len plakať a ľutovať sa.*“

Baška: „*Aha...*“

Ľuboš: „*A takýchto ľudí ja neznášam!*“

Maťju zhodnotí Ľuboša ako narcisa, ktorý je ešte k tomu aj agresívny. Monika vytkne Ľubošovi, že má dojem, že oni mu lezú na nervy, a že on by ich najradšej nevidel.

18:50:35

Ľuboš hovorí pri stole svojim hosťom: „*Ked' som vás zbadal v tom čiernom, mal som chuť, zavrieť vám ty dvere, aj keby by tam mali hlavu alebo ruku, je mi to jedno, zavrieť tie dvere a povedať šoférovi, nech vás odvezie, odkiaľ vás dovezol...*“

18:58:52

Ľuboš hovorí Baške pri stole: „*Netrafila si mi do chute.*“

Baška sa ho pýta: „*Hm. A čo by ti trafilo do chute?*“

Ľuboš reaguje: „*U teba už nič.*“

Ľuboš sa vyjadruje na kameru: „*Tá faloš sa nedá vydržať, lebo je ju cítiť už aj v tanieri.*“

Predmetný program sme posudzovali z hľadiska formy a spôsobu spracovania, intenzity a frekvencie výskytu hodnotiacich kritérií a charakteru programu tak, ako to uvádza § 1 ods. 5 Vyhlášky č. 589/2007 Z. z., ako i z kontextuálneho výskytu hodnotiacich kritérií nevhodnosti.

Monitorovaný program môžeme na základe jeho obsahu a spôsobu spracovania zaradiť medzi dennú, kuchársku reality show, v ktorej každý deň jeden zo súťažiacich varí trojchodové menu a pripravuje pre ostatných program za účelom získania 500-eurovej výhry. V tejto šou ide predovšetkým o zábavu a emócie, pričom súťažiaci „bez servítky“ hodnotia a reagujú na menu a program každého súťažiaceho. V programe vystupujú bežní ľudia, ktorí sa dobrovoľne zúčastňujú natáčania a odhaľujú tak svoje súkromie a vo vzájomných kolíziách i rôzne (nie vždy pozitívne) stránky svojej povahy. Princípom takýchto programov je interakcia rôznych typov osobností, ktorá zákonite vyvoláva menej či viac konfliktné situácie, čo priťahuje k obrazovke určitý typ diváka.

Spôsob a forma spracovania alebo zobrazenia jednotlivých hodnotiacich kritérií vzhľadom na charakter a druh diela alebo programu, umeleckého a morálneho poslania – monitorovaný program je súčasťou série typu reality show, bez umeleckého a v zásade aj morálneho poslania. V monitorovanej časti daného programu sme zaznamenali expresívne vyjadrenia, ktoré súťažiaci vyslovili vo vyhrotených a napätých situáciách, a boli súčasťou ich autentických výpovedí. U Ľuboša, ako hostiteľa večere, sme zaznamenali zvýšenú slovnú agresivitu namierenú voči ostatným súťažiacim. Ľubošovo neprimerané správanie sa prejavovalo aj jeho zvýšeným hlasom a tiež výraznou gestikuláciou. Jeho neverbálna komunikácia zintenzívňovala neprimeranosť jeho slovnej komunikácie. Ľuboš slovne napádal ostatných súťažiacich a jeho správanie voči nim bolo nepriateľské, ba miestami až deštruktívne. Ostatní súťažiaci však taktiež kritizovali jeho správanie a zaujali voči nemu odmietavý postoj.

Intenzita a frekvencia výskytu hodnotiacich kritérií a nevhodnosti alebo neprístupnosti v diele – v danom programe sme zaznamenali niekoľko expresívnych výrazov – *hovado* (2x), *zežerú, nažerú, zežer, bordel* (2x), *sviniam* (2x), *sviňa, špind'ura, špindíra, špinavec, špina, grgnem, grgá, grgal, prdnem, prdí, prdel, hajzel' a do papule*, ktorých frekvencia aj intenzita bola podľa nášho názoru vzhľadom na dĺžku trvania predmetnej epizódy cca 1 h 8 min. 54 s nízka. Zaznamenali sme i jedenásť vypípaných výrazov, ktoré odzneli z úst hostiteľa Ľuboša a hostiek Moniky a Bašky. Identifikácia týchto výrazov bola znemožnená tým, že boli prekryté zvukovou stopou.

Vzhľadom na vyššie uvedený obsah i analýzu predmetného programu a s prihliadnutím na formu, intenzitu a frekvenciu zobrazenia jednotlivých kritérií sa domnievame, že namietaný program vysielateľom klasifikovaný ako nevhodný pre maloletých do 12 rokov bol označený v súlade s podmienkami Vyhlášky č. 589/2007 Z. z., ako aj s ustanovením § 62 ods. 6 zákona č. 264/2022 Z. z.

* * *

ZÁVER:

Vzhľadom na vyššie uvedené sa nazdávame, že vysielateľ odvysielaním programu *Bez servítky*, epizóda 132 zo dňa 12. 9. 2023 neporušil ustanovenie **§ 62 ods. 6 zákona č. 264/2022 Z. z.**
Podnet na preverenie navrhujeme posúdiť ako **neopodstatnený**.

Prepis/popis monitorovaného vysielania k Správe o kontrole dodržiavania povinností podľa zákona č. 264/2022 Z. z. (podnet na preverenie č. PGO-RPMS/2023/01216)

Monitorované vysielanie: Bez servítky

Deň vysielania: 12. 9. 2023

Čas vysielania: 17:50:35 hod.

JSO: 12

Vysielanie bolo monitorované zo záznamu Rady.

časový kód záznamu o cca:

17:49:51 začiatok záznamu – bežiaci program *Riskuj!*

17:49:57 koniec programu

- audiovizuálny komunikát JOJ
- sponzorský odkaz DRAŽICE, PLUSTELKA
- audiovizuálny komunikát JOJ
- sponzorský odkaz TIPOS

17:50:35 začiatok programu *Bez servítky* 12 – zvučka programu, moderátor privíta divákov so slovami,

že je tu ten pravý čas na inšpiráciu čo variť a čo nevariť, potom moderátorka informuje divákov, že hneď v prvý deň zavítali do obce Kuchyňa, kde varila Záhoráčka Monika. Snažila sa a získala 20 bodov. Moderátor pokračuje, že Ľuboš sa ukázal včera ako tvrdý kritik a predpokladá, že dnes to bude tvrdé ako brúsny papier. O chvíľu sa diváci dozvedia, ako brilantný bude jeho kuchársky alebo aj herecký výkon. Moderátorka predstavuje Bašku, ktorá bude variť v stredu. Potom moderátor predstavuje Viktora, ktorý buď vyvráti alebo potvrdí svoj kuchársky talent, a bude variť vo štvrtok. Moderátorka predstavuje Matjuho, ktorý nemá rád mäso a v piatok ponúkne svojim hosťom svoje obľúbené jedlá. Moderátor upozorňuje, že bude horúco a na obrazovke sa striedajú rôzne prestrihy z nadchádzajúcich udalostí: DNES UVIDÍTE

17:52:17

Ľuboš v zábere hovorí svojim hosťom a popritom gestikuluje rukou: „*Ty si uzavretý, ty si polo sebavedomá, ale chýba ti sebavedomie, ktoré ja mám. Máš blond, blondé avé vlasy a si hlúpa! Rozumieš tomu?*“ Záber, ako má Baška slzy v očiach.

17:52:32

Ľuboš zvýšeným hlasom hovorí k ostatným: „*Ja vás tu uvarím! To vám garantujem, všetky do radu!*“

17:52:49

Monika sa vyjadri na kameru o Ľubošovi: „*Na dnešnej večeri totálne hovado.*“

17:52:51

Baška s plačom hovorí Ľubošovi: „*Vieš, doma mi tiež nikto nepovie, že som sprostá blondína, vieš?*“

Ľuboš sa na ňu pozerá a hovorí: „*Ale aj čiernovlásky sú sprosté.*“

Ľuboš sa vyjadruje na kameru o Baške: „*Myslím si, že jej ego veľmi utrpelo...*“

17:53:11 zvukovo-obrazový predel

Moderátorka informuje divákov, že sú v Bratislave a moderátor dodáva, že tam bude variť aj Ľuboš.

Ľuboš sa predstaví divákovi vo svojom byte. Je invalidný dôchodca a povie, že má za sebou vážnu operáciu chrbtice. Charakterizuje sa ako mestský typ, ktorý má rád kaviarne a zábavu. Nemá rád živé kvety, tak v byte má umelé, aby mu to tam oživilo. Ukazuje divákovi jedálenský stôl v prípade, že prídu priatelia alebo známi. Priatelia ho volajú Belmondo pre jeho temperament, že vraj šarm a humor. Doma relaxuje v závesnom kresle s dobrým vínkom. Povie, že alkohol nepije, pretože jeho mama bola alkoholička. Musel sa o ňu starať a zomrela pred tromi rokmi na Vianoce. Záber na spací kút. Ľuboš povie, že sa mu páčia ženy, ktoré sú voňavé, o seba dbajú, a keď otvoria ústa, tak povedia niečo múdre, a nie nejakú hlúposť. Pokračuje, že v kuchyni veľa času netrávi. Avizuje, že dnes ukáže svojim hosťom, ako má vyzerať správny hosťiteľ, a že navarí ako pán.

17:55:58 zvukovo-obrazový predel

17:56:06

Ľuboš si pre svojich hostí pripravil trojchodové menu. Predjedlo – TRI, polievka – Koreňová bomba a hlavné jedlo – Utri si tie kútiky. Je presvedčený, že s týmto menu vyhrá.

Baška na kameru komentuje, že Ľuboš to bude mať ťažké, pretože včera všetko ofrflal. Ľuboš začne pripravovať hlavné jedlo. Ostatní súťažiaci podľa jeho názvu hádajú a komentujú, o aké jedlo by mohlo ísť.

Ľuboš hovorí s rukami dotýkajúcimi sa okolo jeho úst: „*To mäso bude vo výbornej šťave, a takto budú mať huby za zabrané od šťavy. Aj s kútikmi.*“

Najprv dá variť zemiaky a potom začne vyklepávať bravčové mäso. Popri varení sa vracia k včerajšku. Hovorí, že včera preto išiel tak do tej Záhoráčky, lebo ona nevie variť a v kuchyni nemá čo hľadať.

Matju v zábere sa vyjadrí: „*Ľuboš by si mal dávať pozor na tú svoju držku.*“ Baška sa pridáva, že Ľuboš by sa mal trochu brzdiť.

Monika, Matju aj Viktor poznamenávajú, že Ľuboš nie je dobrý kuchár. Ľuboš je pripravený na útok svojich hostí. Preto ich chce odrovnať svojím úsmevom, lebo, ako sa vyjadril, jeho úsmev je čarovný. Ľuboš pokračuje vo varení hlavného jedla. Mäso dáva dusiť, pokým nebude mäkučké. Pór pridáva k mäsu. svoje správanie zo včerajška odôvodňuje tým, že mal pravdu. Dodá, že je sebedomý, pretože ho to život naučil. Matju skonštatuje, že Ľubošovi určite chýba pokora. Ľuboš pokrája zemiaky, aby sa rýchlejšie uvarili. Znova avizuje, že jeho jedlo bude parádna domáca kuchyňa. Vyjadruje sa, že aj keby brutálne navaril, nepomohlo by mu to, ale on to berie s úsmevom. Dodá, že je mu úplne jedno, čo si o ňom ostatní súťažiaci myslia. Viktor sa vyjadrí, že ak ich má na háku, má vopred všetko prehrané. Ľuboš pripravuje k hlavnému jedlu šalát. Povie, že nemá žiadne bio. A jeho hostia budú jesť, čo je.

18:01:06

Ľuboš leje zálievku z fľaše do misy so šalátom a popritom hovorí: „*Nebudem umývať nič, zežerú to také.*“

18:01:30

Ľuboš popritom, ako krája papriku, komentuje: „*Nebudeme sa hrať na oné, na nejakých pánov, že budeme pekne jedlo servírovať, nažerú sa toho, čo majú. A keď sa im to nelúbi, tam sú dvere... Alebo aj cez okno môžu ísť.*“

Matju skonštatuje na kameru, že Ľuboša vie vytočiť každá kravina. Ľuboš sa vyjadrí, že on je v tejto súťaži preto, aby vyhral, a nie preto, aby si tam robil rodinu. Rukami rozlomí papriku. Potom povie, že on si ruky umýva. A zdôrazní, že uňho je čistota pol života. Umyje uhorku. Viktor predpokladá, že včera mal Ľuboš silné reči, ale dnes vyhorí ako fakľa.

Následne Ľuboš oboznamuje divákov, že môže ísť pripravovať polievku.

18:02:53 zvukovo-obrazový predel

Polievku nazval Koreňová bomba. Ostatní súťažiaci hádajú, o akú polievku by mohlo ísť. Ľuboš drží v ruke koreňovú zeleninu a dodá, že divákovi dá energiu, silu, a budú zdraví.

Ľuboš držiak v rukách zeleninu povie: „*A hlavne preto, že aj ja som starý koreň!*“

Monika sa smeje a súhlasí, že Ľuboš je koreň určite.

Ľuboš pokračuje prípravou polievky. Tvrdí, že jeho polievka nikomu neublíži, a že je to liek. Hovorí, že do polievok dáva bujón. Umýva mrkvu a vysvetľuje, že on nešúpe zeleninu, pretože tam je najviac vitamínov. Baška by neošúpanú zeleninu do polievky nedala a Maťju si myslí, že to je nejaká blbosť. Popritom, ako Ľuboš krája mrkvu, dodá, že očakáva vysoké hodnotenie a nepochybuje o sebe, že vyhrá. Ľuboš sa znova vyjadruje k včerajšku, keď varila Monika.

18:05:08

Ľuboš krája zeleninu a hovorí: „*Keď sme boli u, na tom Záhorí, tak pani hostiteľka, ako mi bola sympatická, tak ma prekvapila, že až mi je odporná. To bol pekný Saigon u Moniky.*“ Viktor protirečí a povie, že Monika je dobrá gazdiná, a že tam mala poriadok.

18:05:24

Popritom, ako **Ľuboš** krája zeleninu, hovorí: „*Poviem to normálne na celú hubu. To nebola gazdiná, to bola špindíra.*“

Baška namieta, že ona si u Moniky žiadnu špinu nevšimla. Ľuboš tvrdí, že ako žena, gazdinka zlyhala. Maťju namieta, že u Moniky bolo čisto, ale predpokladá, že u Ľuboša to bude niečo hrozné.

18:05:37

Ľuboš na kameru: „*Všade bola špina, ešte aj na dvore. Špina, bordel, nechutné.*“ Monika sa obhajuje a povie, že ona by určite do špiny hostí nezavolala. Ľuboš si je istý, že Záhoráčka mu dnes všetko vráti. Zeleninu dusí a avizuje, že jeho polievka bude pekná, farebná, a nie ako včera – čierna diera v tanieri. Pridá bujón, soľ a zeleninu podleje vodou. Potom informuje divákov, že ide pripravovať predjedlo.

18:07:05 zvukovo-obrazový predeľ

Ľuboš predjedlo nazval – Tri. Súťažiaci hádajú, aké predjedlo Ľuboš pripraví. Ľuboš vysvetlí, že ide o jeho tri obľúbené nátierky – bryndzovú, oškvarkovú a cesnakovú. Začína oškvarkovou nátierkou, do ktorej dáva pomleté oškvarky.

Ľuboš na kameru skonštatuje: „*Domáce oškvarky nemám preto, pretože nemám mlynček. Nestačí, že melem hubou?*“

Ľuboš strúha vajce a podotkne, že týmito jeho pomazánkami svojim hosťom odpáli dekle. Je presvedčený, že jeho nátierky sú gastronomická pecka. Robí to s láskou a dáva do toho svoju fantáziu, nech majú jeho hostia na čo spomínať. Je presvedčený, že pri jeho stole ich bude čakať to najlepšie.

Do oškvarkovej nátierky postupne pridáva cibuľku, horčicu a uhorky.

Ľuboš sa pochváli na kameru: „*No mne z tej nátierky ide huba vybuchnúť.*“

Potom Ľuboš pripravuje cesnakovú nátierku. Do misky dá nátierkové maslo, tavený syr a všetko to premieša. Je presvedčený, že tento týždeň navarí najchutnejšie. Maťju si myslí, že nemá na to, aby tento týždeň vyhral.

18:09:56

Ľuboš, popritom, ako mieša nátierku, podotkne: „*Šak keď dobre navarím, nemôžu ma do...(vypípané). Ale do...(vypípané) ma.*“

Baška ja presvedčená, že Ľuboš čaká od nich po včerajšku veľkú kritiku. Viktor tvrdí, že dnes sa ukáže, či Ľuboš dokáže kritiku znieť.

18:10:04

Ľuboš sa vyjadruje na kameru: „*Keď budem vidieť, že niekto tam hľadá chybu, ktorá tam nie je, tak uvidia to rošambo, čo s nimi narobím.*“

Na záver do cesnakovej nátierky Ľuboš pridá soľ, cesnak a korenie. Všetko premieša.

Moderátorka povie, že mnohí chcú len mier, pokoj a pokoru. Moderátor dodá, že kto videl upútku, vie, že pokoj tam nebude.

Ľuboš ide pripraviť poslednú nátierku – bryndzovú. Maťju avizuje, že bryndzu nezje. A Monike bryndza smrdí. Ľuboš dá do misky maslo, bryndzu a červenú papriku. Tvrdí, že jeho hosťom sa o tejto bryndzovej pomazánke bude ešte snívať. Maťju si myslí, že červená paprika a bryndza k sebe nepatria.

Baška ešte neochutnala takúto kombináciu. Ľuboš nepochybuje, že je slovenský Belmondo. Dodá, že priatelia mu dali prezývku Belmondo, lebo je škaredý ako Šrek.

Ľuboš znova prízvukuje, že navaril dobre, a že to je na trojku, a on je úplne spokojný. Baška na kameru povie, že sa mu nebojí povedať kritiku, pretože si ju po včerajšku zaslúži.

18:11:44 audiovizuálny komunikát JOJ, upútavka na program Noviny, reklamný blok, audiovizuálny komunikát JOJ, upútavkový blok, audiovizuálny komunikát JOJ

18:21:03 pokračovanie programu *Bez servítky* ¹² – Ľuboš má navarené a ide prestierať. Vyjadri sa, že nechce obyčajný večer, ale chce akciu.

18:21:16 zvukovo-obrazový predeľ

Počas toho, ako Ľuboš prestiera stôl, komentuje, že si bude dávať pozor na správne uložený príbor, čistotu stola a ukáže svojim súperom, ako má vyzerať slávnostné prestieranie. Záber na slávnostné prestretý stôl.

Ľuboš čaká svojich hostí pred domom s prípitkom. Privíta svojich hostí. Monika skonštatuje, že nevie, či bol v strese z toho varenia, ale bol totálne mimo. Ľuboš sa vyjadril, že keď prišli jeho hostia, mal pocit, že ho prišli provokovať. Monika na kameru namieta, že oni mali dobrú náladu. Ľuboš s prípitkom v ruke sa ich pýta, že prečo všetci prišli v čiernom oblečení. Súťažiaci odpovedajú, že to bola náhoda. Ľuboš mal pocit, že to nebolo úprimné. Ponúkne ich prípitkom – uhorkovou vodou. Všetci si navzájom pripijú. Monika reaguje na prípitok, že to bola katastrofa. Matju povie, že sa ho to dotklo. Viktor pritaká, že to bol podraz. Ľuboš povie, že to myslel ako srandu. Baška to zhodnotila, že uhorková voda ako prípitok, sa nehodila.

18:23:51

Ľuboš sa pýta svojich hostí: „*A poviete mi, prečo ste vlastne v tom čiernom, všetci?*“

Ľuboš si sám sebe odpovedá: „*Oni s tým prišli, aby ma pochovali. Ale pochováam ich ja.*“

Matju na to reaguje, že ich čierne oblečenie bola pomsta za včerajšok. Ľuboš to vnímal ako veľkú provokáciu a neúctu voči nemu. Ľuboš znova povie, že už teraz je víťaz, a je spokojný. Viktor podotkne, že vidieť, že Ľuboš má strach. Monika dodá, že sa mu triasli ruky. Nevie, či bol nervózny z nich alebo konkrétne z nej.

18:24:57 zvukovo-obrazový predeľ

Moderátor komentuje, že sa začína večera u Ľuboša, ktorý už stihol uraziť Moniku, ale predtým sa urazil aj sám. Moderátorka dodá, že napätie tam sa dá krájať.

Ľuboš oboznamuje súťažiacich, že im navaril trojchodové menu. Dúfa, že im bude chutiť, že sa budú cítiť dobre a bude sranda.

Viktorov prvý dojem je ten, že Ľuboš to tam má veľmi pekné. Pochváli ho. Ľubošov prvý dojem z nich je ten, že ho urazili. Vzhľadom na čiernu farbu ich oblečenia sa ich pýta, či tam niekto zomrel.

Ľuboš sa ich potom znova opýta: „*A prečo ste neboli včera všetci v čiernom?*“

Monika odpovedá za stolom: „*Ja sa obliekam podľa nálady.*“

Matju: „*Ja nosím vždy len čierne.*“

Ľuboš reaguje: „*Ty máš tie nálady veľmi blbé, som si všimol.*“

Monika: „*Keď myslíš...*“

18:26:03

Ľuboš sa vyjadri: „*Kto začne so mnou vojnu, možno ju vyhrajete, ale víťaz budem ja.*“

Matju to komentuje, že aká vojna, či kvôli tej čiernej farbe.

Ľuboš: „*Ste moji nepriatelia, nie priatelia, ja som vás včera mal za priateľov.*“

Ľuboš hovorí, že jeho hostia potrebovali, aby im niekto nadstavil zrkadlo.

18:26:22

Ľuboš zvýšeným hlasom hovorí k ostatným: „Ty si uzavretý, ty si polo sebavedomá, ale chýba ti sebavedomie, ktoré ja mám... Nikto ti nechcel ublížiť, ani ukázať, že si špinďura, každý sme, aký sme.“

Monika reaguje na Ľuboša: „On sám je špinavec, sa k nám tak aj choval jak špina.“

18:26:41

Ľuboš zvýšeným hlasom sa obracia na Bašku: „Ty si mladé, pekné dievča. Jak jak som sa k tebe zachoval? Vystupovala si z auta do... (vypípané), podal som ti ruku..., prečo ti nepodali druhí?“

Baška namieta, že toto je o zábave a nevie, prečo tam riešia ich oblečenie.

18:26:58

Ľuboš znova hovorí Baške: „Máš vlastný rozum, nemáš!“ Baška reaguje, že miestami mala pocit, že sa Ľuboš správa ako 16-ročná baba.

Ľuboš pokračuje poznámkami na Bašku: „Máš blond, blondavé vlasy, a si, a si hlúpa. Rozumieš tomu? Lebo, keď ti niekto povie, že vyskoč z okna, ty vyskočíš.“

Baška na kameru: „To akože na čom frčí?“

18:27:13

Ľuboš zvýšeným hlasom k ostatným: „Teraz vám idem dať predjedlo, ktoré som ja varil. A ľudia ja vám hovorím, vy ste v čiernom. A oprávnene, ja vás tu uvarím, ja vás tu uvarím, to vám garantujem, všetkým do radu!“

Moderátorka mimo obraz komentuje, že to vyzerá na strešný byt a strašnú atmosféru.

18:27:27

Monika na kameru: „On byl na... (vypípané) jak taký brigadír, ale jakože absolútne neopodstatnene.“

Viktor sa vyjadril, že Ľuboš sa im snažil nahnať strach, aby ho menej kritizovali, ale mu to nevyšlo.

Moderátor komentuje, že začiatok večere je zmáčaný Baškinými slzami, ktorá krik znáša ťažko. Baška sa vyjadrila s uszlenou tvárou na kameru, že ju veľmi zamrzelo, že jej vynadal do blbých blondín. Viktor na to reaguje, že takto sa chlap nespráva k žene.

Ľuboš podáva predjedlo na stôl.

18:28:18

Monika povie: „Predjedlo, keď nám dával, tak jsem měla pocit, že to dáva sviniam.“

Ľuboš: „Ja som sedlák, ja už budem taký, aký som. A som sedlák. Ale selský rozum mám.“

Ľuboš sa vyjadril, že nemá pocit že ich urazil. Povedal im pravdu, akí sú.

18:28:43

Ľuboš s predjedlom v ruke: „Ja budem jest' ako domácí pán. Ja si grgnem, ja si prdnem! A môžete ma kritizovať. Dobře?“

Monika na kameru: „To je čistá sedlačina, to si môže robiť niekde inde.“

Potom Ľuboš nalieva víno z karafy. Podotkne, že najprv naleje dámmam. Dodá, že verí, že to víno bude chutiť veľmi zle cez slzy. Baška povie, že sa Ľuboš s ňou bavil ako s handrou.

18:29:28

Ľuboš povie Monike: „Teba som preto teraz neobslúžil, lebo u mňa nie si dáma.“

Monika povie na kameru, že ju to brutálne urazilo.

18:29:40

Monika sa vyjadrí o Ľubošovi na kameru: „Na dnešnej večeri totálne hovado.“

Ľuboš znova zvýšeným hlasom: „U mňa pri stole sa grgá, prdí a žere!... Keď sa chce ísť niekto vy... (vypípané), tam je hajzel! Papier môžeš minúť, koľko chceš!“

Monika reaguje na to na kameru, že ju prešla chuť úplne na všetko.

Moderátor: „Takto kruto nehostinného hostiteľa sme tu ešte nemali.“

Moderátorka: „Ale zatiaľ vládne iba krik a stres.“

Všetci majú na tanieri predjedlo. Baška to okomentuje, že po tom úvode to nemá chuť ani jesť. Pre Viktora bolo predjedlo jednoduché. Ľuboš im povie, že ak im to nechutí, môžu mu to nasoliť. A že on nie je zlý človek, ale citlivý človek. Maťju pochváli cesnakovú nátierku. Ľuboš sa počas večere ospravedlní Baške, že možno povedal niečo skôr, ako to myslel.

18:31:55

Monikina reakcia na Ľubošovo ospravedlnenie: „Darmo to sa chcel omlúviť Bašky, aj tak to po... (vypípané).“

18:31:58

Baška s plačom hovorí Ľubošovi: „*Vieš, doma mi tiež nikto nepovie, že som sprostá blondína, vieš?*“

Ľuboš sa na ňu pozerá a hovorí: „*Ale aj čiernovlásky sú sprosté..., si ešte mladá, vieš koľkokrát ti to ešte povedia, že si sprostá blondína?*“

Baška sa vyjadriala na kameru, že to ospravedlnenie vôbec neberie, a Ľuboš si to u nej pokašľal.

Monika podotkne, že Ľuboš nemá dobre uložený príbor. On na to reaguje, že to urobil zámerne. Dodá, že veľa vecí zámerne urobil.

18:33:05

Viktor na kameru: „*Včera plná huba rečí, a dneska skutek utek.*“

18:33:13 zvukovo-obrazový predel

Ľuboš podáva polievku. Každý z hostí má k polievke výhrady. Ľuboš ironicky komentuje pri stole, že je tam výborná zábava.

18:35:48

Ľuboš počas jedenia polievky: „*Preto máte také blbé názory, lebo vám chýba zelenina.*“

Matju na kameru: „*Sedel mi po ľavej ruke, a keď dal tú veľkú cibuľu do tej papule, skoro som odpadol.*“

Baška pochválila polievku, že jej celkom chutila, ale vadili jej tam tie šupky zo zeleniny. A že podľa nej tam bolo viacej zeleniny ako samotnej polievky. Ľuboš vyčíta svojim hosťom, že nachádzajú na jedle iba to zlé. Je presvedčený, že sa naňho dohodli.

18:36:34 zvukovo-obrazový predel

Všetci majú naservírované hlavné jedlo – bravčové mäso so zemiakovým pyrém. Viktor aj Monika majú výhrady voči hlavnému jedlu. Baška podotkne, že nemá nôž. Viktorovi aj Monike chýba vidlička.

18:37:23 audiovizuálny komunikát JOJ, upútavka na program Noviny, reklamný blok, audiovizuálny komunikát JOJ, upútavkový blok, audiovizuálny komunikát JOJ

18:46:37 pokračovanie programu *Bez servítky*¹² – Ľuboš podáva vidličky z krabice Monike a Viktorovi. Viktor hodnotí vizáž jedla ako katastrofu. Baška sa pridáva, že to bolo horšie ako v školskej jedálni. Matju reaguje na jedlo, že si pripadá, ako keby bol po operácii hrubého čreva na JIS-ke, a nebude jesť.

Viktor pochválil mäso aj pyrém. Matju je iba šalát. Na Ľubošovu otázku, či nebude jesť pyrém, odpovie, že nie, lebo to vyzerá otrasne. Monika pochválila hlavné jedlo, aj napriek tomu, že to nevyzerá vábne. Dodá, že to bolo dobre ochutené. Baške tiež chutilo, akurát namietala voči šťave, vďaka ktorej to tam všetko plávalo. Matju sa vyjadril, že mu chutil šalát. Ľuboš reaguje na výhrady hostí slovami, že takto naservírované jedlo im dal naschvál, aby mali čo kritizovať. Matju vyčíta Ľubošovi, že pri stole nemá žiaden bontón. Mľaská a grgá.

18:49:30

Matju na kameru: „*On tam celý večer iba chlípal, mliaskal, prdel a grgal.*“

Monika na kameru: „*Mľaskal jak taká sviňa.*“

Baška sa chce vyjadriť k jedlu. Ľuboš jej skočí do reči a vyčíta jej, že preč sa mu nepozerala do očí.

18:49:45

Ľuboš hovorí Baške: „*Keď sa chceš so mnou chceš baviť, a ne s mojou ri...(vypípané), pozeraj mi do očí! Maj ku mne úctu, ako ju prejavujem ja k tebe, keď ti kukám do očí.*“

Viktor zareaguje na to, či mu príde úctivé, keď povie Baške, nech sa rozpráva s jeho zadkom.

Viktor sa o Ľubošovi vyjadrí na kameru: „*Sedlák, buran, chrapúň, už neviem, jak to inak nazvať.*“

18:50:07

Ľuboš zvýšeným hlasom hovorí Baške: „*Nemám rád falošných ľudí!*“

Baška sa ho pýta: „*Ja som falošná?*“

Ľuboš jej odpovedá: „*Nie, nie, áno, si falošná...*“

Baška: „*Prečo?*“

Ľuboš: „*... lebo mi nepozeralaš do očí.*“

Baška: „*Za to som falošná?*“

Ľuboš: „*Si neúprimná, si neúprimná, nemáš vlastný názor.*“

Baška: „*A ty si bol úprimný, keď si ...*“

Ľuboš: „*... A vieš len plakať a ľutovať sa.*“

Baška: „*Aha...*“

Ľuboš: „*A takýchto ľudí ja neznášam!*“

Maťju zhodnotí Ľuboša ako narcisa, ktorý je ešte k tomu aj agresívny. Monika vytkne Ľubošovi, že má dojem, že oni mu lezú na nervy, a že on by ich najradšej nevidel.

18:50:35

Ľuboš hovorí pri stole svojim hosťom: „*Keď som vás zbadal v tom čiernom, mal som chuť, zavrieť vám ty dvere, aj keby by tam mali hlavu alebo ruku, je mi to jedno, zavrieť tie dvere a povedať šoférovi, nech vás odvezie, odkiaľ vás dovezol...*“

18:50:48

Baška na kameru: „*Ako hostiteľ, stál Ľuboš úplne za h...(vypípané).*“

Ľuboš zvýšeným hlasom hovorí, že ho ako hostiteľa urazili, keď prišli všetci v čiernom. Monika zdôrazňuje, že toto ju mrzí.

Ľuboš povie svojim hosťom: „*Ale šak, ste hlúpi. Sú hlúpi, všetci. Do jedného.*“

Baška reaguje na to: „*Ak my sme hlúpi, tak on je starý somár.*“

Monika sa znova pýta Ľuboša: „*My sme hlúpi?*“

Ľuboš odpovedá Monike: „*Áno, ste hlúpi.*“ A dodá, že nemajú vlastné názory.

18:51:12

Ľuboš reaguje zvýšeným hlasom: „*Dobre, to že na p...(vypípané) navarím je jedna vec, ale zase tiež mi môže nemusíte ma takto provokovať, áno!*“

Viktor skonštatuje, že sa necítil dobre tento večer, ale taký človek ho uraziť nemôže. Ľuboš povie, že to, že im nechutilo, a že sa nenajedli, to je ich problém, ale pozýva ich na ďalší program.

18:51:57 zvukovo-obrazový predel

Hostia sú skeptickí. Monika nemá náladu na zábavu, a Viktor si myslí, že program bude pre neho skôr nepríjemný. Ľuboš navrhuje, že napriek tomu, že nemajú náladu, mohli by to skúsiť. Baška jednoznačne povie, že kvôli jeho správaniu sa programu nezúčastní a nepotrebuje sa vôbec zabaviť. Chalani sa rozhodli zúčastniť na programe. Maťju si natiahol boxerské rukavice a išiel boxovať s nakresleným klokanom. Viktor si ľahol na nakreslený surf so žralokom nad ním. Ľuboš chce vedieť, či sa im program páčil. Viktor so smiechom odpovie, že sa mu páčil, pretože ho dostal na zem. Maťju ho zhodnotil ako priemerný, ale že môže byť. Maťju dostal ako víťaz darčkovú poukážku na jeden vstup a povie, že ju využije. Na záver Ľuboš svojim hosťom poďakuje, že prišli. Prizná si, že nebol dobrý hostiteľ, ale že oni tiež neboli dobrí hostia.

18:55:44

Maťju sa vyjadril o Ľubošovi na kameru: „*Bol to jeden arogantný a nepríjemný hostiteľ.*“

Baška o Ľubošovi na kameru: „*Dnešok Ľuboš fakt po...(vypípané).*“

Baška pozýva súťažiacich na zajtra do Žarnovice. Dúfa, že bude pokojná nálada, a že sa zabavia aj pri programe. Viktor jej nezavídí, ale myslí si, že to určite bude lepšie ako dnes.

18:56:21 zvukovo-obrazový predel

Každý zo súťažiacich boduje večeru u Ľuboša a vyslovuje svoje výhrady. Monika mu dá 3 body.

18:56:41

Monika vyslovuje výhrady: „... a strhávam mu za cesnakovú pomazánku, v ktorej bolo veľa smotany, za polievku, ktorá bola sladká a masná, a nedala sa jesť, za hlavné jedlo, ktoré nám naložil ako sviniam, a za celkový prístup hostiteľa, ktorý bol plný intríg a urážok.“

Viktor mu prideliť 4, Matju 3 a Baška 4 body. Ľuboš spolu získal 14 bodov.

18:58:03 Krátke časti z programu NABUDÚCE UVIDÍTE – z priebehu večere u Bašky.

18:58:34

Ľuboš sa vyjadruje o polievke, ktorú pripravila Baška: „Keď som tú polievku zbadal, myslel som si, že som po toalete.“

18:58:52

Ľuboš hovorí Baške pri stole: „Netrafila si mi do chute.“

Baška sa ho pýta: „Hm. A čo by ti trafilo do chute?“

Ľuboš reaguje: „U teba už nič.“

Ľuboš sa vyjadruje na kameru: „Tá faloš sa nedá vydržať, lebo je ju cítiť už aj v tanieri.“

18:59:06

Ľuboš hovorí zvýšeným hlasom Monike: „Čo intriguješ? Čo intriguješ? Zežer ty noky a hotovo!“

18:59:15

Hlas niekoho: „(vypípané)...“

Monika na kameru: „Ten človek sa zase k nám vrátil a začal robiť bordel.“

18:59:29 záverečné titulky programu *Bez servítky* ¹², sponzorský odkaz TIPOS, audiovizuálny komunikát JOJ

18:59:56 zvučka programu *Krimi*

18:59:59 koniec záznamu.

Pracovný materiál Kancelárie Rady na rokovanie Komisie na ochranu
maloletých dňa 6. 12. 2023

Správa o kontrole dodržiavania povinností podľa zákona č. 264/2022 Z. z.

Podnet na preverenie č.: PGO-RPMS/2023/01303

Programová služba: TV MARKÍZA

Vysielateľ: MARKÍZA - SLOVAKIA, spol. s r.o.

Číslo autorizácie vysielania: AT/17

Na základe záverov uvedených v správe Kancelária Rady pripravila nasledujúce uznesenie:

Návrh uznesenia:

Komisia na ochranu maloletých ako orgán príslušný v oblasti ochrany maloletých podľa § 108 ods. 3 zákona č. 264/2022 Z. z. a podľa § 14a zákona č. 40/2015 Z. z. o audiovizii (ďalej len „zákon č. 40/2015 Z. z.“) ako orgán pre oblasť ochrany maloletých pri uplatňovaní jednotného systému označovania podľa § 12 zákona č. 40/2015 Z. z. postupom podľa § 148 ods. 2 a § 225 ods. 1 zákona č. 264/2022 Z. z. **začína správne konanie** voči vysielateľovi MARKÍZA - SLOVAKIA, spol. s r.o. vo veci možného porušenia povinnosti ustanovenej v § 62 ods. 6 zákona č. 264/2022 Z. z., v súvislosti s tým, že na programovej službe TV MARKÍZA, odvysielal dňa 27. 10. 2023 v čase o cca 14:18 hod. program *Farma*, ktorý označil ako nevhodný pre vekovú skupinu maloletých do 12 rokov, čím mohlo dôjsť k nesprávnemu uplatneniu vyhlášky Ministerstva kultúry Slovenskej republiky č. 589/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o jednotnom systéme označovania audiovizuálnych diel, zvukových záznamov umeleckých výkonov, multimediálnych diel, programov alebo iných zložiek programovej služby a spôsobe jeho uplatňovania.

Úloha:

Kancelária Rady v zmysle § 123 zákona č. 264/2022 Z. z. oznámi účastníkovi konania začiatok správneho konania a zabezpečí nevyhnutné podklady a dôkazy pre rozhodnutie vo veci.

T: 20. 12. 2023

Z: ReO

Úloha:

Kancelária Rady informuje podávateľa podnetu na preverenie o začatí správneho konania.

T: 18. 12. 2023

Z: PgO

Kancelária Rady pre mediálne služby

Pracovný materiál Kancelárie Rady na rokovanie Komisie na ochranu maloletých dňa 6. 12. 2023

Podnet na preverenie č. PGO-RPMS/2023/01303 zaevidovaný dňa 30. 10. 2023
Podávateľ: fyzická osoba
Predmet podnetu: Farma
Deň a čas vysielania: 27. 10. 2023 14:18 hod.
Označenie podľa JSO: 12

Programová služba: TV MARKÍZA
Vysielateľ: MARKÍZA – SLOVAKIA, spol. s r.o.
Číslo autorizácie: AT/17

Dátum: 29. 11. 2023

OBSAH PODNETU:

„Vysielanie na programe Markíza dňa 27.10 medzi 14;21 - 14;22 repríza relácie Farma odznelo necenzurovane vulgarizmy“.....budeš celý deň robiť ako kokot..... " od Lucie Inteligentnej - predtým ešte zaznelo Kristova noha - ale to asi pre liberálne médiá nie je dôvod na cenzúru veď kresťanstvo sa urážať môže - len LGBTI je posvätné. Nakoľko tieto vulgarizmy a krčmové výrazy sa vysielajú v tv markíza ktorá dehonestuje 80% Slovákov a nazýva ich houxermi - odporúčam aby si pozametala najskôr pred svojím prahom. Prosím Tv radu pre retransmisiu aby celú záležitosť prestrčila- najlepšie zhliadla spomínanú reláciu kde sa okrem iného nachádzajú aj perličky ako - PUČA, dodrbala..... atď Upozorňujem radu že súbežne podávam na TV trestné oznámenie, a preto vás žiadam o odpoveď a zároveň informovanie akú a v akej výške bola udelená TV markíze pokuta

PS : myslím že sme natoľko inteligentný národ že si nepotrebujeme ako vzor pri vysielaní brať Americkú ríšu.....“

PRÁVNE VÝCHODISKÁ POSUDZOVANIA:

Zákon č. 264/2022 Z. z. o mediálnych službách (ďalej len „zákon č. 264/2022 Z. z.“):

§ 62 Ochrana maloletých

1) „Vysielateľ a poskytovateľ audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie sú povinní zabezpečiť, aby programy alebo iné zložky programovej služby alebo audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie, ktoré

a) môžu narušiť fyzický, psychický alebo morálny vývin maloletých, boli sprístupnené iba takým spôsobom, aby maloletí nemohli takéto programy alebo iné zložky programovej služby alebo audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie za bežných okolností počuť ani vidieť,

2) Maloletý na účely tohto zákona je osoba mladšia ako 18 rokov veku.

5) Zaradenie programu do vysielania v čase od 22.00 h do 6.00 h sa považuje za splnenie povinnosti podľa odseku 1 písm. a).

6) Vysielateľ a poskytovateľ audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie sú povinní určiť vekovú vhodnosť vysielaného alebo poskytovaného programu a typy potenciálne škodlivého obsahu, ktoré sú v ňom obsiahnuté, podľa jednotného systému označovania⁴¹⁾ a dôsledne tento systém uplatňovať.

10) Vysielateľ je povinný uviesť označenie vekovej vhodnosti vysielaného programu a typ potenciálne škodlivého obsahu, ktorý je v ňom obsiahnutý

a) pri vysielaní programu a pri vysielaní upútavky na program; upútavka na program sa označuje rovnako ako program, na ktorý sa vzťahuje,

b) v programovej ponuke vlastného vysielania,

c) v prehľade programov, ktorý poskytuje na zverejnenie tretím osobám.

12) Vysielateľ programovej služby je povinný zohľadniť časové zaradenie programov alebo iných zložiek programovej služby, ak má naň vplyv určená veková vhodnosť programov a typ potenciálne škodlivého obsahu, ktorý je v ňom obsiahnutý.“

Vyhláška č. 589/2007 Z. z. Ministerstva kultúry Slovenskej republiky z 3. decembra 2007, ktorou sa ustanovujú podrobnosti o jednotnom systéme označovania audiovizuálnych diel, zvukových záznamov umeleckých výkonov, multimediálnych diel, programov alebo iných zložiek programovej služby a spôsobe jeho uplatňovania:

§ 1

1) „Audiovizuálne diela, multimedialne diela, programy poskytované prostredníctvom audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie a programy alebo iné zložky televíznej programovej služby sa klasifikujú ako nevhodné a neprístupné pre vekovú skupinu maloletých **do 18 rokov**, ak obsahujú

- a) zobrazenie násilia na živých bytostiach, najmä zobrazenie krutého ubližovania alebo krutej násilnej smrti človeka bez pocitov ľútosti, zobrazenie týraných osôb alebo zobrazenie prejavov osôb a skupín s patologickými normami správania,
- b) vulgárne vyjadrovanie, vulgárne gestá, obscénne vyjadrovanie alebo obscénne gestá,
- c) zobrazenie prejavov neznášanlivosti alebo nenávisť, xenofóbie, rasizmu, náboženskej diskriminácie a neznášanlivosti, násilia voči etnickým alebo iným menšinám, zobrazenie šikanovania,
- d) zobrazenie alebo prezentovanie závislosti, akou je alkoholizmus, fajčenie, drogová alebo hráčska závislosť formou zábavy alebo zobrazenie používania zbrane ako útočného prostriedku formou zábavy,
- e) zobrazenie erotických pomôcok alebo erotických scén, ktoré sú vyrobené výlučne na prezentáciu erotiky a erotických tém,
- f) sexuálne scény alebo sexuálne správanie vrátane promiskuitného správania, ktoré sú prezentované ako forma zábavy, scény spojené s prejavmi sexuálneho násilia alebo sexuálnymi deviáciami, alebo
- g) zobrazenie zámerne vyvolávajúce pocity strachu alebo úzkosti v žánri horor.

2) Audiovizuálne diela, multimedialne diela, programy poskytované prostredníctvom audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie a programy alebo iné zložky televíznej programovej služby sa klasifikujú ako nevhodné pre vekovú skupinu maloletých **do 15 rokov**, ak obsahujú

- a) detailné a naturalistické zobrazenie násilných aktov,
- b) týranie zvierat,
- c) sexuálne scény, ktoré sú súčasťou dejovej línie,
- d) zobrazenie alebo prezentovanie formy závislosti, akou je alkoholizmus, fajčenie, drogová alebo hráčska závislosť alebo používanie zbrane ako útočného prostriedku, v ktorom sa spôsobom spracovania niektorá forma závislosti alebo používanie zbrane ako útočného prostriedku schvaľuje, zľahčuje alebo sa vyzdvihuje do popredia,
- e) zobrazenie správania s vysokým rizikom ublíženia na zdraví, pričom toto riziko sa prezentuje ako atraktívne alebo zábavné a správanie je prezentované bez upozornenia na nebezpečenstvo a možné následky tohto správania,
- f) slovnú agresivitu alebo expresívne vyjadrovanie, alebo
- g) vulgárne vyjadrovanie, vulgárne gestá, obscénne vyjadrovanie alebo obscénne gestá, ktoré vzhľadom na ich kontextuálny výskyt, frekvenciu výskytu, spôsob a formu ich spracovania alebo zobrazenia a vzhľadom na charakter, druh, umelecké a morálne poslanstvo diela alebo programu možno považovať za primerané vekovej skupine maloletých od 15 rokov.

3) Audiovizuálne diela, multimedialne diela, programy poskytované prostredníctvom audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie a programy alebo iné zložky televíznej programovej služby sa klasifikujú ako nevhodné pre vekovú skupinu maloletých **do 12 rokov**, ak obsahujú

- a) zobrazenie prezentujúce ohrozenie rodiny alebo rodičovských vzťahov, ak je vzhľadom na vek maloletých a povahu prezentovaného ohrozenia odôvodnený predpoklad neadekvátnej interpretácie zobrazeného obsahu,
- b) zobrazenie reálneho násilia alebo zobrazenie následkov reálneho násilia na živých bytostiach, zobrazenie následkov živelných pohrôm alebo dopravných nehôd na živých bytostiach,
- c) zobrazenie krvi a telesných znetvorení, ktoré nie sú svojou povahou bežné,
- d) zobrazenie násilných aktov,
- e) zobrazenie následkov násilných aktov,
- f) zobrazenie negatívnych príbehov detí, ktoré by odôvodnene mohli vyvolať u detí efekt obeť reálneho sveta,
- g) zobrazenie neprirodzených, náhlych a neočakávaných zmien živých bytostí alebo zobrazenie paranormálnych alebo iných mimovnmových javov,

h) zobrazenie nahoty, ktoré nie je bežné v rodinnom prostredí a na verejnosti a ktoré by mohlo vyprovokovať záujem o sexuálne vzťahy a predčasné prebudenie sexuálnych pudov maloletých detí,
i) zobrazenie milostných scén bez zobrazenia nahoty, ktoré sú súčasťou dejovej línie,
j) zobrazenie správania s rizikom ublíženia na zdraví, ak nie je riziko ublíženia na zdraví dostatočne zreteľné, zobrazenie rizikových športových disciplín alebo fantazijných predstáv o nadľudských hrdinských výkonoch človeka mimo reálneho sveta, ktorých neadekvátna interpretácia vzhľadom na vek môže vyvolať u maloletých efekt napodobňovania, alebo
k) slovnú agresivitu alebo expresívne vyjadrovanie, ktoré vzhľadom na ich kontextuálny výskyt, frekvenciu výskytu, spôsob a formu ich spracovania alebo zobrazenia a vzhľadom na charakter, druh, umelecké a morálne posolstvo diela alebo programu možno považovať za primerané vekovej skupine maloletých od 12 rokov.

6) Obsah každého audiovizuálneho diela, multimediálneho diela, programu poskytovaného prostredníctvom audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie, programu alebo inej zložky televíznej programovej služby sa klasifikuje samostatne; to neplatí pre zložku televíznej programovej služby, ktorá je určená na získanie a udržanie pozornosti verejnosti na vlastné vysielanie a programy (ďalej len "upútavka"). Obsah každej časti seriálu, série alebo cyklu sa klasifikuje osobitne."

ANALÝZA – stanovisko Kancelárie Rady pre mediálne služby:

Podávateľ namietá, že v repríze programu *Farma odzneli* „...necenzurovane vulgarizmy“budeš celý deň robiť ako kokot.....“ a tiež „...PUČA, dodrbala..... atď...“

Na webových stránkach vysielateľa je program charakterizovaný nasledovne:

„Oblíbená reality šou Farma je späť! Neuveriteľná 15. séria sa opäť predstaví v originálnom novom koncepte a s množstvom zaujímavých prekvapení.

Tentokrát to na statku bude o „súboji generácií“, o atraktívnu finančnú výhru tak zabojujú farmári, ktorí budú rozdelení do troch skupín podľa ich veku. Každá zo skupín sa narodila v inom období a práve Farma ukáže, ktorá z nich na statku uspeje – bude to generácia X, narodená pred rokom 1989, generácia Y – deti 90. rokov, alebo najmladšia generácia Z, narodená po roku 2000?

V aktuálnej sérii sa úplne mení formát duelov a farmárov čakajú až dva eliminačné súboje. Prvého ohrozeného si zvolia farmári z dvoch sluhov, ten si na druhý deň vyberie druhého ohrozeného. Následne si obaja zvolia spolubojovníkov z vlastnej generácie a absolvujú súboj o záchranu. Dvojica, ktorá prehrá, absolvuje klasický duel o možnosť zostať na Farme. A to znamená, že možnosť vyradenia bude každý týždeň hroziť až štyrom ľuďom a vyhýbať sa duelom bude omnoho ťažšie než v predchádzajúcich sériách.“^{1,2,3}

Túto sériu opäť moderuje herec Marek Fašiang a na farme znova sprevádza súťažiacich hospodár Martin. Súčasťou života súťažiacich farmárov bude aj tento rok umelá inteligencia Alica.

Vzhľadom na predmet podnetu sme program analyzovali z pohľadu ustanovenia § 62 ods. 6 zákona č. 264/2022 Z. z., podľa ktorého je vysielateľ v súvislosti s klasifikáciou programov povinný „...určiť vekovú vhodnosť vysielaného alebo poskytovaného programu a typy potenciálne škodlivého obsahu, ktoré sú v ňom obsiahnuté, podľa jednotného systému označovania ⁴¹⁾ a dôsledne tento systém uplatňovať.“

Osobitným predpisom je v tomto prípade Vyhláška č. 589/2007 Z. z. (účinná od 1. 1. 2014) ustanovujúca podrobnosti o používaní JSO.

¹ <https://www.markiza.sk/relacie/farma>

² <https://www.markiza.sk/relacie/farma/clanok/856219-nove-pravidla-farmy-prichadza-uplne-iny-format-duelu-v-ohrozeni-bude-kazdy>

³ <https://www.markiza.sk/clanok/852434-neuveritelna-15-seria-najoblubenejsey-reality-sou-farma-prinesie-strhujuci-suboj-generacii>

Vyhláška č. 589/2007 Z. z. uvádza v § 1 ods. 3 pri kritériách nevhodnosti program pre vekovú skupinu maloletých **do 12 rokov** okrem iného nasledovné:

k) slovnú agresivitu alebo expresívne vyjadrovanie, ktoré vzhľadom na ich kontextuálny výskyt, frekvenciu výskytu, spôsob a formu ich spracovania alebo zobrazenia a vzhľadom na charakter, druh, umelecké a morálne poslanstvo diela alebo programu možno považovať za primerané vekovej skupine maloletých od 12 rokov.

Vyhláška č. 589/2007 Z. z. uvádza v § 1 ods. 2 pri kritériách nevhodnosti program pre vekovú skupinu maloletých **do 15 rokov** okrem iného nasledovné:

f) slovnú agresivitu alebo expresívne vyjadrovanie, alebo

g) vulgárne vyjadrovanie, vulgárne gestá, obscénne vyjadrovanie alebo obscénne gestá, ktoré vzhľadom na ich kontextuálny výskyt, frekvenciu výskytu, spôsob a formu ich spracovania alebo zobrazenia a vzhľadom na charakter, druh, umelecké a morálne poslanstvo diela alebo programu možno považovať za primerané vekovej skupine maloletých od 15 rokov.

Vyhláška č. 589/2007 Z. z. uvádza v § 1 ods. 1 pri kritériách nevhodnosti program pre vekovú skupinu maloletých **do 18 rokov** okrem iného nasledovné:

b) vulgárne vyjadrovanie, vulgárne gestá, obscénne vyjadrovanie alebo obscénne gestá,

Počas trvania programu sme zaznamenali viacero situácií, v ktorých sa nachádzali výrazy prekryté zvukovou stopou (výraz bol prekrytý zvukom, ktorý vydáva somár):

14:25:01 Záber na tri dievčatá. Stoja v kruhu oproti seba, nevidieť im do tváří. Jedna z nich šepká ostatným. V titulku na obrazovke je zároveň text: „*Počúvaj, keď bude Lucia prvá ohrozený, tak ja pôjdem do p...*“

Posledné slovo, ktoré v titulku začína písmenom „*p*“, je prekryté zvukovou stopou.

14:25:35 Záber na Sofiu, snaží sa pribiť klinec sekerou: „*Do(výraz prekrytý zvukovou stou).*“

14:44:06 Mirka: „*...ja sa toho už vôbec nebojím. Ja viem, že som hráčka, ja viem, že hrám. Ako, prepískla som to s tou psychikou, už som (výraz prekrytý zvukovou stopou), lebo ja veľakrát skôr poviem a nemyslím to tak, lebo mám väčšiu hubu ako...*“

14:44:30 Lucia: „*Ja som neni úplny (výraz prekrytý zvukovou stopou) a hajzel.*“

14:59:02 Záber na farmárov. Azra: „*Sere ma to, že vždy, keď dojde nejaká návšteva, tak mám tento mundúr na sebe.*“

Mužský hlas (nie je zrejmé, kto to hovorí): „*Pozor, ide vážena osobnosť.*“

Lucia: „*To vážne?*“

Mužský hlas: „*Ty?*“

Mužský hlas: „*Áno.*“

Lucia: „*Ježiš, ty si (výraz prekrytý zvukovou stopou), vieš čo.*“

15:08:13 Lucia sa rozpráva s Azrou a Emou. Povie im, že s Mirka sa jej ospravedlnila a všetko si vydiskutovali. Lucia okrem iného vraví: „*...ospravedlňovala sa mi, že chovala ako (výraz prerušený zvukovou stopou)....*“ Vraví dievčatá, že Mirka už nechce ďalej intrigovať a ona jej to verí.

15:08:40 Záber pracujúcu Mirku. Stojí pri nej Niki, ktorá sa oháňa a vraví: „*Do (výraz prekrytý zvukovou stopou) s (výraz prekrytý zvukovou stopou) čo mi tu lieta.*“

15:32:59 Denis v rozhovore s Matúšom (je takmer tma, nie je ich dobre vidieť). Denis: „*Reálna (výraz prekrytý zvukovou stopou) je toto...tieto veci, mňa len sere to, že som musel voliť medzi nimi dvoma.*“

15:36:17 Viki: „*No tak, dúfam, že to oslávime..*“

Timo: „*No, ideme sa (výraz prekrytý zvukovou stopou).*“

Viki: „*Ideme sa (výraz prekrytý zvukovou stopou), jasné. On na to čaká celý deň.*“ (smerom k Peťovi).

15:36:31 Niki chce od Peťa vedieť, ako vyzerá jej instagram. Peťo tvrdí, že tak isto. Prekvapí ju, že baby tam nič nepridávajú. Okrem iného povie: „*...nuda? tak to je pekne na (výraz prekrytý zvukovou stopou).*“

Peťo: „*Ani to, čo chceš?*“

Niki: „*Tak to je pekne v (výraz prekrytý zvukovou stopou).*“

15:37:30 Niki sprevádza nových po farme, sú v pestovateľskej miestnosti. Vysvetľuje im, že tu sú cvrčky, ktoré jedia. Ona ich teraz mrazí a zajtra ich budú variť.

Peťo: „*Ale (výraz prekrytý zvukovou stopou).*“

15:38:18 Prichádza Denis, ide sa zviať s novými: S úsmevom vraví: „*Ježišmária...Ježiš, ahoj.*“ Objíma sa s Viki, vraví: „*Čo ty tu, Viki?*“ Medzi súťažiacimi vládne vrava, v ktorej zaznejú dva výrazy prekryté zvukovou stopou.

13:38:49 Z kuchyne sa ozve Timov výkrik: „*Čo ti šibééé? Koľko mäsa.*“ Ozve sa výraz prekrytý zvukovou stopou, pričom nie je zrejmé od koho.

15:38:56 Timo kričí, že mäso nevidel sto rokov. Ema: „*Čo ti (výraz prekrytý zvukovou stopou).*“

15:39:30 Matúš stojí pri mäse a vraví: „*Jaké krásne červené, ty (výraz prekrytý zvukovou stopou).*“

15:40:21 Sofia a Sara sú osamote. Sofia: „*A ešte sú bez generační, čo ti (výraz prekrytý zvukovou stopou).*“

15:42:57 Azra: „*Ja som v (výraz prekrytý zvukovou stopou) teraz. Úplne, že hlboko zamyslená a ako najlogickejšie by bolo zobrať nových.*“

15:45:38 Ema je v kúpeľni s dievčatami a vraví: „*Ja som to pochopila úplne na (výraz prekrytý zvukovou stopou).*“

15:45:53 Azra: „*Človek, ktorý zadrbe, že to je nič, tak je (výraz prekrytý zvukovou stopou).*“

15:46:02 Azra: „*Čo si tu furt všetci (výraz prekrytý zvukovou stopou) myslíte? Že, čo akože, že proste som najsilnejší človek na svete?*“

V priebehu monitorovania sme zaznamenali nasledovné expresívne výrazy:

- *kurník šopa* (2x). Podľa Slovník súčasného slovenského jazyka A – G, H – L, M – N, O – Pn z r. 2006, 2011, 2015, 2021 (ďalej len SSSJ) sa tento expresívny výraz používa ako *mierne zahrešenie vyjadrujúce zlosť, hnev, rozhorčenie*;

V úvodnom zstrihu programu s podtitulom *DNES UVIDÍTE* sa v čase cca **14:18:43** nachádza vyjadrenie súťažiaceho Adama na kameru: „*Kurník šopa, reku, do kedy oni budú chodiť ešte, títo noví ľudia?*“

15:34:10 Adam na kameru: „*Kurník šopa, reku, do kedy oni budú chodiť ešte, títo noví ľudia? Za chvíľku prídu ďalší, potom ďalší, potom ďalší, no a budeme tu asi do januára, možno februára.*“

- *hajzel* (2x). Podľa SSSJ sa tento expresívny pojem o. i. používa vo význame *zlý, bezcharakterný, naničhodný človek, ničomník (obyč. nadávka)*.

V úvodnom zstrihu programu s podtitulom *VIDELI STE* sa v čase cca **14:19:07** nachádza vyjadrenie súťažiacej Lucie na kameru: „*Ak budem hajzel aj ja...*“

14:44:30 Lucia: „*Ja som neni úplny (výraz prekrytý zvukovou stopou) a hajzel.*“

- *nažerem*. Podľa Krátkeho slovníka slovenského jazyka 4 z r. 2003. (ďalej len KSSJ) sa o. i výraz *žrať* označuje ako expresívny a znamená (o ľuďoch) *jesť*. Odvodené slovo *nažerem* bolo použité vo význame *najem*.

14:20:10 Lucia: „...ja poviem aj Nike, že mňa nebaví toto riešiť, ja nemám energiu na tieto sračky, ja si porobím, čo mám. Pojdem sa umyť a idem spať, nažerem sa a môžem srať volaké stretnutia, že kto má ako hlasovať...“

- *sračky, srať, vyser sa, nasrala, nasralo, nasratí, nasratá, serme, sere* (5x), *serem*. Podľa KSSJ sa expresívnym výrazom *srať* myslí *vypúšťať výkaly*. Odvodené slovo *sračky* sa v hovorovej reči používa vo význame *nepodstatné záležitosti*. Odvodené slová *srať, vyser sa, serem na to* sa v hovorovej reči používajú vo význame *nebrať do úvahy/nezaoberať sa s nejakou situáciou*. Odvodený pojem *nasrala, nasralo, nasratí, sere* bol v programe použitý vo význame *nahnevala ma/nahnevalo ma/nahnevaní/hnevá ma*. Slovné spojenie *serme na to* bolo použité vo význame *nevenujeme tomu viac pozornosť/nerobme to*.

14:20:10 Lucia: „...ja poviem aj Nike, že mňa nebaví toto riešiť, ja nemám energiu na tieto sračky, ja si porobím, čo mám. Pojdem sa umyť a idem spať, nažerem sa a môžem srať volaké stretnutia, že kto má ako hlasovať...“

14:21:23 Lucia (k Denisovi): „Vyser sa na to, šak ty oddychuj, budeš robiť celý deň jak kokot.“

14:21:26 Denis priznáva, že je „vytočený“ už od včera.

Lucia: „Vytočený?“

Denis: „Nasrala ma mladá včera, normálne sa do mňa utrela.“ Následne v prestrihu na kameru povie, že Azra si o neho včera utrela ruku.

14:38:52 Sofia tiež vraví: „...keď všetci boli nasratí, Mirec bol taký, že ah...v pohode...“

14:27:27 Mirka farbí Lucii vlasy. Popri tom sa jej ospravedľuje za reči namierené proti nej.

Mirka: „...ale to psychicky ma strašne mrzí, bola som nasratá, už včera som ti to chcela povedať...prepáč.“

Lucia: „Ja sa ti...ja som ti chcela hovoriť, keď sme sa budili vedľa seba, keď si plakala a vtedy som ti chcela hovoriť, že Mirka už serme na to, lebo ja toto neznášam, mne to tiež nerobí dobre.“

14:44:06 Mirka: „...ja sa toho už vôbec nebojím. Ja viem, že som hráčka, ja viem, že hram. Ako, prepískla som to s tou psychikou, už som (výraz prekrytý zvukovou stopou), lebo ja veľakrát skôr poviem a nemyslím to tak, lebo mám väčšiu hubu ako...“

Lucia: „To niekedy aj ja.“

Mirka: „Takže, to ma tak dosť sere.“

14:59:02 Záber na farmárov. Azra: „Sere ma to, že vždy, keď dojde nejaká návšteva, tak mám tento mundúr na sebe.“

15:04:05 Na rad prichádza Lucia. Nedarí sa jej. Vraví: „Dobre, serem na to.“ Na kameru povie, že určité druhy športov jej nejdú a hneď vedela, že toto je jeden z nich.

15:07:12 Ema: „Vyhrala to Mirka, čož je celkom veľká škoda, lebo aj keď viem, že teda ona má dve deti a je samoživiteľka, tak ma v tejto hre začína srať a hrozne ma sere...jej poznámky a jej škriaplavý hlas. Ale neni jediná, ktorá ma tu sere.“

15:32:59 Denis v rozhovore s Matúšom (je takmer tma, nie je ich dobre vidieť). Denis: „Reálna (výraz prekrytý zvukovou stopou) je toto...tieto veci, mňa len sere to, že som musel voliť medzi nimi dvoma.“

- *prúser*. Podľa Ortograficko-gramatického slovníka slovenčiny z r. 2022. ide o subštandardný výraz, ktorý je prevzatý z českého jazyka. Podľa Slovníka súčasnej češtiny sa týmto expresívnym pojmom označuje *veľká nepříjemnost*.

14:50:14 Azra na kameru: „Keby ja som ohrozená, tak je to fakt *prúser*, lebo zo strednej generácie ja sa tam úplne s každým bavím.“ Pokračuje, že Mirka, Lucka a Adam sú najsilnejší súperia a ona si na nich netrúfa.

- *v riti* (2x). Podľa KSSJ sa expresívny výraz *riť* používa vo význame *análny otvor, konečník, alebo zadná (sedacia) časť tela, zadok*. Spojenie *v riti* bolo v programe použité vo význame *nebyť na tom dobre*.

14:43:08 Mirka súhlasí a tiež vraví: „...a ak náhodou pôjdeš do výzvy, ja chcem ísť s tebou.“

Lucia: „Chceš ísť ty?“

Mirka: „Tak, ja si myslím, že my to skôr dáme ako to dá Adam a Adam je z toho psychicky v riti.“ Neskôr pokračuje: „Je psychicky v riti, lebo ona sa bojí ísť do výzvy, on mi to sám povedal.“

- *hubu*. Podľa SSSJ sa expresívny výraz *huba* o. i. používa vo význame *otvor na spodnej časti tváre, ústa*;

14:44:06 Mirka: „...ja sa toho už vôbec nebojím. Ja viem, že som hráčka, ja viem, že hrám. Ako, prepískla som to s tou psychikou, už som (výraz prekrytý zvukovou stopou), lebo ja veľakrát skôr poviem a nemyslím to tak, lebo mám väčšiu hubu ako...“

- *dodrbať, dodrbe, zadrbe*. Podľa SSSJ je sa expresívny výraz *drbať* používa v nasledovných významoch: 1. *dôrazne napomínať, karhať; prenasledovať: šéf ma drbe*; 2. *nemať záujem o niečo, o niekoho; kašľať na niekoho, na niečo: drbem na vás, idem domov*; 3. *neos. o človeku, ktorý sa správa bláznivo, nevhodne: drbe ti?; Z chľastania mu načisto drbe*. V hovorovej reči sa však slovo *drbať* používa aj v iných významoch. Tak tomu bolo aj v predmetnom programe. Odvodené slovo *dodrbať, dodrbe* bolo použité vo význame *pokaziť* a odvodené slovo *zadrbe* bolo použité vo význame *niečo povie*.

14:49:17 Lucia: „...no, a práve preto je rozumnejšie, brať jeho.“

Azra: „No, ja si myslím tiež, že treba brať ohľad...“

Lucia: „...že síce môže dodrbať súboj...áno, tam mám dve možnosti. Mirka hovorí: *pozri sa, keď pôjdeme my dve, tak súboj vyhráme. Ona je silnejšia cez súboj so mnou. Adam, Adam mi súboj dodrbe a idem spať do duelantskej a potom som hop alebo trop, že či sa Adamko nezobudí tak, že idem bojovať aj cez mŕtvolu a Adam je silný a vie všetko, alebo či bude stále zlomený a bude to oukej. Nad tým ja rozmýšľam, nie nad podrbaným ohrozením vašim, čo tu vy riešite.“*

15:45:53 Azra: „Človek, ktorý zadrbe, že to je nič, tak je (výraz prekrytý zvukovou stopou).“

Taktiež sme zaznamenali nasledovné vulgárne výrazy:

- *kokot* (2x). Podľa SSSJ sa uvedeným vulgárnym pojmom označuje *mužský pohlavný orgán, pohlavný úd*.

14:21:23 Lucia (k Denisovi): „Vyser sa na to, šak ty oddychuj, budeš robiť celý deň jak kokot.“

15:32:59 Denis v rozhovore s Matúšom (je takmer tma, nie je ich dobre vidieť, iba počuť ich rozhovor).

Denis: „*Reálna* (výraz prekrytý zvukovou stopou) je toto...tieto veci, mňa len sere to, že som musel voliť medzi nimi dvoma.“

Matúš: „Tak to ti absolútne nezávidím, ty kokot.“

Denis: „Ja, mne je jedno, že skončím niekde a vypadnem, ja len...to bola blbá voľba pre mňa.“

- *puče, do puče*. Uvedené výrazy sa v slovenských slovníkoch nenachádzajú. Domnievame sa však, že ide o ekvivalent k pojmom *piča* a *do piče*. Podľa SSSJ sa vulgárnym pojmom *piča* označuje *ženský pohlavný orgán, vagína* a tento pojem sa tiež používa ako *hanlivé označenie ženy, nadávka žene*. Pojem *do piče* sa používa vo viacerých významoch: *zahrešenie vyjadrujúce hnev, zlosť; choď/páľ do piče a) choď preč, zmizni! b) výraz nesúhlasu, odmietnutia; je to na piču je to z hľadiska kvality, úrovne, potrieb zle, mizerne; je mu na piču je v zlom psychickom al. fyzickom stave*.

14:42:54 Lucia: „...tak, tak, keď je veľa negatívneho, nerobí mi to dobre a ty...ja verím, že aj tebe, lebo my sme staré puče a nám toto nevyhovuje. Takže ja som chcela to isté navrhovať.“

14:43:26 Lucia: „A prečo?“

Mirka: „Ja neviem, proste sa bojí.“

Lucia: „Ja normálne som z toho prekvapená, šak to je silný chlap, do puče.“

Predmetný program sme posudzovali z hľadiska formy a spôsobu spracovania, intenzity a frekvencie výskytu hodnotiacich kritérií a charakteru programu tak, ako to uvádza § 1 ods. 5 Vyhlášky č. 589/2007 Z. z., ako i z kontextuálneho výskytu hodnotiacich kritérií nevhodnosti. Program *Farma* svojím obsahom zaraďujeme medzi reality show, v ktorom sa dobrovoľne zúčastňujú dospelé osoby

s rôznym typom motivácie (získanie finančnej výhry zámer zviditeľnenie sa v mediálnom priestore, testovanie vlastných hraníc a schopností...). Do programu sú tvorcami vybrané tak konformné, ako aj kontroverznejšie osobnosti. Tento výber do značnej miery ovplyvňuje dynamiku vzťahov a situácií, ktoré v priebehu súťaže nastávajú. V 15-tej sérii tohto programu sa do vzťahov a celkovej atmosféry premieta aj to, že súťažiaci sú rozdelení na základe generácií (resp. ich veku). Divák má tak možnosť vidieť, ako sa prejavujú ich rôzne povahové črty, či osobnostné nastavenia. Ústrednou témou monitorovanej časti, bola voľba prvého ohrozeného, pričom si farmári mali vybrať medzi Azrou a Luciou. Táto voľba tak určovala celkové dianie na farme (náladu jednotlivých účastníkov, konflikty, postoje, taktiku...). Počas trvania programu sme zaznamenali výrazy prekryté zvukovou stopou, pričom divák nemal možnosť počuť ich celé znenie a o ich význame sa tak mohol iba domnievať. Taktiež sme zaznamenali expresívne výrazy – *kurník šopa (2x), hajzel (2x), nažerem, sračky, srať, vyser sa, nasrala, nasralo, nasratí, nasratá, serme, sere (5x), serem, prúser, v riti, hubu*. Tieto výrazy sa vyskytovali kontinuálne počas celého trvania programu, nemajú však vysokú intenzitu a svojím charakterom spadajú pod kritériá nevhodnosti do 12 rokov. Počas programu sa však vyskytli aj expresívne výrazy vyššej intenzity - *dodrbať, dodrbe, zadrbe* a zaznamenali sme aj vulgárne výrazy *kokot (2x), puče* a *do puče*. Intenzitu týchto výrazov považujeme za vysokú. Čo sa týka výskytu vulgarizmov, ich použitie je podľa vyhlášky č. 589/2027 umožnené iba v programoch označených symbolom nevhodnosti ako nevhodný do 15 alebo 18 rokov (§ 1 ods. 2 písm. g), § 1 ods. písm. b)).

Vzhľadom na vyššie uvedené sa domnievame, že označenie programu ako nevhodný pre maloletých do 12 rokov nebolo dostačujúce.

* * *

ZÁVER:

Na základe analýzy sme toho názoru, že vysielateľ MARKÍZA - SLOVAKIA, spol. s r.o. odvysielaním programu *Farma* dňa 27. 10. 2023 v čase o cca 14:18 hod. na programovej službe TV MARKÍZA **mohol porušiť** povinnosť ustanovenú v **§ 62 ods. 6 zákona č. 264/2022 Z. z.**

Prepis/popis monitorovaného vysielania k Správe o kontrole dodržiavania povinností podľa zákona č. 264/2022 Z. z. (podnet na preverenie č. PGO-RPMS/2023/01303)

Monitorované vysielanie: Farma

Deň vysielania: 27. 10. 2023

Čas vysielania: 14:18 hod.

JSO: 12

Vysielanie bolo monitorované zo záznamu Rady.

časový kód záznamu o cca:

14:14:52 Začiatok záznamu

Časť programu *Kobra 11* 12, komunikát označujúci sponzora programu (Essentiale, Tescoma), zvukovo-obrazový komunikát.

14:18:16 Začiatok programu *Farma* 12

Na obrazovke sa zobrazujú rôzne situácie s názvom *DNES UVIDÍTE*. Okrem iných sa tam nachádza nasledujúca scéna:

14:18:43 Adam smerom na obrazovku: „Kurník šopa, reku, do kedy oni budú chodiť ešte, títo noví ľudia?“

14:18:47 Zvučka programu

18:18:56 Na obrazovke sa zobrazujú rôzne situácie s názvom *VIDELI STE*. Okrem iných sa tam nachádza nasledujúce scény:

14:19:07 Lucia smerom na obrazovku : „Ak budem hajzel aj ja...“ Prestrih.

14:19:14 Záber na hospodárske zvieratá. Lucia nesie v rukách vedrá, vraví: *Panebože, Kristova noha, kurňa...vypadni...vypadni!!* (smerom k oslovi).

14:19:30 Alica mimo obraz (pozn. Alica je umelá inteligencia, ktorá ženským hlasom podobným robotovi komentuje dianie na Farme, vyzýva farmárom k vyjadreniam a pod.) vraví, že 38. deň sa vyznačuje taktikami hneď od rána. Lucia a Azra sú slúžky, jedna z nich dnes pôjde do zóny ohrozenia.

14:19:43 Za Luciou pracujúcou pri zvieratách prichádza Denis. Rozprávajú sa o tom, čo sa bude asi dnes diať. Denis ju ubezpečuje, že stojí za ňou.

14:20:10 Lucia: „...ja poviem aj Nike, že mňa nebaví toto riešiť, ja nemám energiu na tieto sračky, ja si porobím, čo mám. Pojdem sa umyť a idem spať, nažerem sa a možem srať volaké stretnutia, že kto má ako hlasovať...“ Lucia v prestrihu na kameru vraví, že skupinku nevytvorili za účelom vzájomného sa dohadovania o to, kto má koho voliť. Denis následne skonštatuje, že dnes bude ešte „cirkus“ a pokračujú v rozhovore ohľadne vzťahov na farme a hlasovania.

14:21:23 Lucia (k Denisovi): „Vyser sa na to, šak ty oddychuj, budeš robiť celý deň jak kokot.“

14:21:26 Denis priznáva, že je „vytočený“ už od včera.

Lucia: „Vytočený?“

Denis: „Nasralo ma mladá včera, normálne sa do mňa utrela.“ Následne v prestrihu na kameru povie, že Azra si o neho včera utrela ruku. Bo vtedy opitý a vtedy je veľmi ješitný - berie všetko osobne. V čase cca 14:21:48 vraví: „...akože ja som 30-ročný típek, ktorý sa mal zachovať inak, určite, ale...ale no, nasralo ma to.“ Správanie Azry považuje Denis za arogantné.

14:22:08 Adam pomáha Azre rozložiť oheň. Popri tom sa rozprávajú o rôznych výrazoch, ktoré používa mladá generácia. Adam vraví, sa na farme naučil veľa nových výrazov, napr. flexiť (predvádzať sa). Azra v prestrihu skonštatuje, že na Adamovi sa jej páči, že ide s dobou.

14:23:10 Do kuchyne prichádza Denis. Je prekvapený, aký je tam smrad. Zisťuje, že je to kvôli dymu, ktorý sa valí zo zaneseného komína.

14:23:28 Lucia s Azrou sa rozprávajú o voľbe do duelu. Azra na kameru povie, že ak sa ocitne v súboji ona, tak by chcela cítiť podporu určitých ľudí. Je veľmi zvedavá, ako budú ľudia hlasovať.

14:24:13 Farmári sedia pri jednom stole a jedia. Sára (farmárka týždňa), im objasňuje svoj postoj: je jej jedno, kedy vstávajú; čo sa týka získavania mincí, je jej jedno, aký má kto postoj k peniazom a necháva na ich uvážení, ako budú pracovať. V prestrihu sa Sára vyjadruje, že sa nemieni psychicky vyčerpať tak, ako minulotýždňový farmár týždňa Adam, pod ktorého vedením sa im podarilo získať iba 37 mincí.

14:25:01 Záber na tri dievčatá. Stoja v kruhu oproti seba, nevidieť im do tváří. Jedna z nich šepká ostatným. V titulku na obrazovke je zároveň text: „*Počúvaj, keď bude Lucia prvá ohrozený, tak ja pôjdem do p....*“ Posledné slovo, ktoré v titulku začína písmenom „p“, je prekryté zvukom, ktorý vydáva somár (pozn. všetky nasledujúce zvukové prekrytia, majú túto podobu). Dohadujú sa, že musia niečo urobiť. Mirka prezrádza, že chce ísť do duelu.

14:25:26 Sofia na kameru priznáva, že si nie je istá, či sa bude držať svojej generácie (pozn.: generácia Z). Ide jej o to, aby Lucia nebola prvá ohrozená, pretože by si ju vybrala proti sebe. Vyhovovalo by jej, keby bola prvá ohrozená Azra.

14:25:35 Záber na Sofiu, snaží sa pribiť klinec sekerou: „*Do*“ (výraz prekrytý zvukovou stou). Ostatné súťažiaci ju nabádajú, aby to teda nerobila. Sofia neprestáva zatĺkať a vraví: „*Kristaboha!*“ Mirka sa ju snaží upokojiť. Jedno z dievčat napodobňuje Sofiu a zakričí: „*Kristaboha!*“

14:26:08 Pri schránke na poštu sa zjavil balík. Sofia sa nadšene rozbieha von a zisťuje, že je na ňom napísané jej meno.

14:26:44 K Sofii pristupuje Ema, dievčatá sa objímajú od šťastia. Sofia viackrát za sebou opakuje: „*Ježíš, Ježíš....*“ Vzápätí na kameru rozpráva, ako bola veľmi dojatá. Myslí si, že človek, ktorý si to nezažije, nepochopí, aké to je, keď na balíku vidí napísané svoje meno.

14:27:12 Prerušenie

Zvukovo-obrazový komunikát na program *Pán profesor* ¹², reklamný blok, zvukovo-obrazový komunikát, upútavka na program *Kosti* ¹², *Big Brother* ¹², *Možné je všetko* ¹², *Smotánka* ¹², zvukovo-obrazový komunikát.

14:53:44 Pokračovanie programu *Farma* ¹²

Sofia plače od dojatia, objíma sa s Luciou a vraví: „*Bože.*“

14:35:56 Sofia rozbaľuje balík, povie: „*Ježíš, sušené mäso.*“ Všetci naokolo ju s úsmevom pozorujú. Sofia vyberá rôzne veci, ktoré má rada (káva, palacinky v prášku..)

16:36:24 Niki na kameru vraví, že sa potešila, keď dostala Sofia balík. Bola by však radšej, aby bol pre Mirku, ktorá má doma dve deti a umrel jej manžel. Zaslúžila by si dostať balík a dozvedieť sa niečo o svojich deťoch.

14:37:24 Sofia pokračuje vo vybaľovaní darčiekov. Takmer všetky sa týkajú jedla. Medzi rečou poznamená, že balík určite nie je od mamy. Na kameru povie, že sa zo všetkým podelí s ostatnými.

14:38:02 Sofia si osamote číta list, ktorý prišiel v balíku. Na kameru rozpráva, že bola v šoku z toho, že jej napísal práve Mirec (pozn.: súťažiaci, ktorý opustil farmu). Bol to jej najbližší človek, ktorý na farme neriešil žiadne taktiky.

14:38:52 Sofia tiež vraví: „*....keď všetci boli nasratí, Mirec bol taký, že ah...v pohode....*“ Pomáhalo jej, ako uzemňoval jej negatívne emócie. Záleží jej na ňom ako na kamarátovi. Má však zmiešané pocity, pretože balík čakala od priateľov a rodiny.

14:40:13 Niki na kameru. Myslí si, Sofia je sklamaná, že nedostala balík s listom od rodiny.

14:40:28 Ostatné dievčatá sú v šoku z toho, kto písal list. Sofia im ozrejmuje svoje sklamanie. Čakala správy o svojom ex, rodine, priateľoch. Mirka ju v rozhovore upokojuje. Nabáda ju, aby sa z listu tešila a verila, že informácie, po ktorých túži, sa k nej ešte dostanú.

14:27:27 Mirka farbí Lucii vlasy. Popri tom sa jej ospravedľňuje za reči namierené proti nej. Mirka: „*...ale to psychicky ma strašne mrzí, bola som nasratá, už včera som ti to chcela povedať...prepáč.*“

Lucia: „*Ja sa ti...ja som ti chcela hovoriť, keď sme sa budili vedľa seba, keď si plakala a vtedy som ti chcela hovoriť, že Mirka už serme na to, lebo ja toto neznášam, mne to tiež nerobí dobre.*“

Obe sa zhodnú, že nechcú proti sebe bojovať a chcú si to na farme užívať.

14:42:54 Lucia: „...tak, tak, keď je veľa negatívneho, nerobí mi to dobre a ty...ja verím, že aj tebe, lebo my sme staré puče a nám toto nevyhovuje. Takže ja som chcela to isté navrhovať.“

14:43:08 Mirka súhlasí a tiež vraví: „...a ak náhodou pôjdeš do výzvy, ja chcem ísť s tebou.

Lucia: „Chceš ísť ty?“

Mirka: „Tak, ja si myslím, že my to skôr dáme ako to dá Adam a Adam je z toho psychicky v riti.“ Neskôr pokračuje: „Je psychicky v riti, lebo ona sa bojí ísť do výzvy, on mi to sám povedal.“

14:43:26 Lucia: „A prečo?“

Mirka: „Ja neviem, proste sa bojí.“

Lucia: „Ja normálne som z toho prekvapená, šak to je silný chlap, do puče.“

Dievčatá zhodnotia, že je to srdciar, ktorý chce byť s každým za dobre. Myslia si však, že to nie je správne. Ony dve vidia výzvu ako dobrú skúsenosť, na ktorú sú zvedavé.“

14:44:06 Mirka: „...ja sa toho už vôbec nebojím. Ja viem, že som hráčka, ja viem, že hrám. Ako, prepískla som to s tou psychikou, už som (výraz prekrytý zvukovou stopou), lebo ja veľakrát skôr poviem a nemyslím to tak, lebo mám väčšiu hubu ako...“

Lucia: „To niekedy aj ja.“

Mirka: „Takže, to ma tak dosť sere.“

Lucia tvrdí, že sa bude Mirky zastávať vďaka tomu, čo vo svojom živote prežila.

14:44:30 Lucia: „Ja som neni úplny (výraz prekrytý zvukovou stopou) a hajzel.“

14:44:40 Lucia na kameru vraví, že Mirka sa jej ospravedlnila a verí, že to bolo z jej strany úprimné.

14:45:03 Sofia rozdáva ostatným kúsky čokolády z balíka. Súťažiaci sú nadšení a ďakujú. Sofia si však myslí, že Mirec to poslal pre všetkých a ďakovať nie je treba.

14:45:38 Mirka farbí vlasy Adamovi, ktorý si myslí, že sranda musí byť, aj keď na chleba nebude. S farbou pôsobiacou na vlasoch ide do kuchyne. Sofia si myslí, že po tom, čo si dal kávu a čokoládu mu preplo a zbláznil sa. Adam je však z konečným výsledkom spokojný.

14:47:14 Denis s Timom sa rozprávajú o taktike. Myslia si, že najlepšie by bolo zvoliť za ohrozenú Azru. Denis prizná, že bude voliť Azru, aj napriek tomu, že sa s ňou už týždeň „mojká“. Myslí si, že sa musí rozhodnúť ako chlap: na základe rozumu.

14:48:36 Lucia ozrejmuje Azre, že sa zmierila s Mirkou. Azra je prekvapená z informácie, že Mirka chce ísť s Luciou do súboju.

14:49:02 Lucia vysvetľuje Azre, že Mirka si zastáva Adama, pretože si myslí, že je psychicky na dne. Azra to vie, pretože jej samotný Adam povedal, že sa necíti dobre.

14:49:17 Lucia: „...no, a práve preto je rozumnejšie, brať jeho.“

Azra: „No, ja si myslím tiež, že treba brať ohľad...“

Lucia: „...že síce môže dodrbať súboj...áno, tam mám dve možnosti. Mirka hovorí: pozri sa, keď pôjdeme my dve, tak súboj vyhráme. Ona je silnejšia cez súboj so mnou. Adam, Adam mi súboj dodrbe a idem spať do duelantskej a potom som hop alebo trop, že či sa Adamko nezobudí tak, že idem bojovať aj cez mŕtvolu a Adam je silný a vie všetko, alebo či bude stále zlomený a bude to oukej. Nad tým ja rozmýšľam, nie nad podrbaným ohrozením vaším, čo tu vy riešite.“

14:50:04 Sofia sa rozpráva o taktike s Azrou. Upozorňuje ju, že aj keď má Azra rada Denisa, ten bude hlasovať proti nej. Priznal sa jej totiž, že Luciu voliť nebude. Azra je veľmi prekvapená.

14:50:14 Azra na kameru: „Keby ja som ohrozená, tak je to fakt príser, lebo zo strednej generácie ja sa tam úplne s každým bavím.“ Pokračuje, že Mirka, Lucka a Adam sú najsilnejší súper a ona si na nich netrúfa.

14:50:34 Alica (umelá inteligencia) zhodnotí, že situácia Azry je ťažká. Jediné, čo teraz pomôže je návšteva voňavej celebrity, čo prinesie darčeky. V zábere vidieť, ako prichádza Dominika Cibulková.

14:50:42 Prerušenie

Zvukovo-obrazový komunikát na program *Mama na prenájom* ¹², reklamný blok, zvukovo-obrazový komunikát, oznam vo verejnom záujme (vianočné koncerty Adama Ďuricu a hostí), zvukovo-obrazový komunikát, upútavka na program *Pán profesor* ¹², *Možné je všetko* ¹², *Love Island* ¹², *Mama na prenájom* ¹², zvukovo-obrazový komunikát.

14:59:02 Pokračovanie programu *Farma* 12

Záber na farmárov. Azra: „*Sere ma to, že vždy, keď dojde nejaká návšteva, tak mám tento mundúr na sebe.*“

Mužský hlas (nie je zrejmé, kto to hovorí): „*Pozor, ide vážena osobnosť.*“

Lucia: „*To vážne?*“

Mužský hlas: „*Ty?*“

Mužský hlas: „*Áno.*“

Lucia: „*Ježiš, ty si (výraz prekrytý zvukovou stopou), vieš čo.*“

14:59:24 Na golfovom vozíku prichádza Dominika Cibulková. Dominika sa so všetkými jednotlivo zoznamuje. Oznamuje im, že priniesla súťaž. Ten, kto vyhrá, získa imunitu. Súťažiaci ukazujú Dominike farmu, zvieratá...

15:02:04 Alica (umelá inteligencia) mimo obraz vysvetľuje pravidlá. Každý farmár má päť loptičiek a triafa raketou do terča, ktorý mu drží iný farmár. Kto trafí do terča najviac loptičiek, vyhráva pohár imunity.

19:02:50 Mirka na kameru vraví, že sa teší z každej návštevy, pretože to vždy prinesie zmenu energie a nálady.

15:02:52 Dominika ukazuje farmárom, čo budú robiť. Nasledujú zábery na súťažiacich farmárov.

15:04:05 Na rad prichádza Lucia. Nedarí sa jej. Vraví: „*Dobre, serem na to.*“ Na kameru povie, že určité druhy športov jej nejdú a hneď vedela, že toto je jeden z nich.

15:05:26 Súťaž vyhráva Sára, ktorá však ako farmárka týždňa imunitu už má. Ako druhá skončila Mirka a imunitu tak získava ona. Dominika všetkým daruje uteráky, na ktoré sa im podpíše. Mirka si od Dominiky vypýta raketu s podpisom pre svoje dieťa.

15:07:12 Ema: „*Vyhrala to Mirka, čož je celkom veľká škoda, lebo aj keď viem, že teda ona má dve deti a je samoživiteľka, tak ma v tejto hre začína srať a hrozne ma sere...jej poznámky a jej škriaplavý hlas. Ale není jediná, ktorá ma tu sere.*“

15:07:36 Lucia sa rozpráva s Mirkou. Myslí si, že Mirkina výhra je znamenia a ona do výzvy vezme Adama. Mirka chce imunitu vymeniť za peniaze, ale Lucia nesúhlasí. Mirka sa následne domnieva, že jej výhra môže byť znamenie od Miška (pozn.: jej mŕtvy manžel).

15:08:05 Lucia na kameru. Myslí si, že Mirka prežíva niečo, čo by hocikto „nerozchodil“. Ona sama si nevie predstaviť, že by umrel jej muž a ona s ňou súcití.

15:08:13 Lucia sa rozpráva s Azrou a Emou. Povie im, že s Mirka sa jej ospravedlnila a všetko si vydiskutovali. Lucia okrem iného vraví: „*...ospravedlňovala sa mi, že chovala ako (výraz prerušený zvukovou stopou)...*“ Vraví dievčatá, že Mirka už nechce ďalej intrigovať a ona jej to verí.

15:08:40 Záber pracujúcu Mirku. Stojí pri nej Niki, ktorá sa oháňa a vraví: „*Do (výraz prekrytý zvukovou stopou) s (výraz prekrytý zvukovou stopou) čo mi tu lieta.*“

15:08:47 Lucia pokračuje v rozhovore. Vraví, že sa s Mirkou dohodli, že nemusia byť „*naj kamky*“, ale môžu mať jedna pre druhú pochopenie. Podľa nej majú všetky matky niečo, vďaka čomu sa dokážu chápať a akceptovať. Prizná, že Mirke odporučila nechať si imunitu a ona tak do výzvy vezme Adama. Azra prizná, že do výzvy bude brať so strednej generácie.

15:09:49 Ema na kameru vraví, že stojí pri Azre a bude musieť voliť Luciu. Je zvedavá, kto bude ako voliť.

15:10:04 Niki sa rozpráva s Denisom. Obaja budú voliť Luciu a sú si vedomí, že do súboju pôjdu oni. Denis tvrdí, že musí dodržať svoje slovo, aj keby mal kvôli tomu vypadnúť. Niki je tiež ľúto, že pošle do súboju Azru, pretože práve ona ju v minulosti podržala.

15:11:08 Alica (umelá inteligencia) vyzýva farmárku týždňa, aby zavolala všetkých ku stolu. Následne chce od farmárov vedieť, ako sa im páčila Dominikina návšteva. Farmári opisujú svoje pozitívne pocity.

15:12:46 Alica ponúka Mirke, ktorá vyhrala pohár dve možnosti: môže od nej víťazný pohár odkúpiť a na konto pridá 1000 eur, alebo si pohár môže nechať a získať tak imunitu na tento týždeň pred bojom o záchranu a pred duelom. Mirka si vyberá imunitu.

15:13:27 Lucia na kameru. Súhlasí s Mirkiným rozhodnutím. Ak ona ešte niekedy získa imunitu, už sa jej určite nevzdá.

15:13:41 Alica chce vedieť, ako si predstavujú nových dvoch členov farmy, ktorí by mali prísť. Lucia zábavne zhodnotí, že by to mala byť Irenka so pštrosom a pre dievčatá nejaký junák Ronaldo. Sára by si predstavovala dvoch mužov, ktorí vedú pracovať.

15:16:20 Alica zisťuje, ako sa Azra s Luciou cítia pred voľbou prvého ohrozeného. Lucia sa cíti byť pripravená na boj kedykoľvek a s kýmkoľvek. Azra je v tejto pozícii už tretíkrát a už to tak neprežíva, je zvedavá, ako to dopadne.

15:16:57 Nasleduje voľba prvého ohrozeného, Alica pripomína pravidlá. Prvým ohrozeným sa stane jeden so sluhov, volia všetci, okrem farmárky týždňa a sluhov. Každý vysloví dôvod svojej voľby a meno zvoleného.

15:17:14 Pre Niku nebolo toto rozhodnutie vôbec jednoduché, pretože na jednej strane je človek, ktorý jej tu najviac pomáha a na strane druhej je niekto, kto už bol v ohrození viackrát. Jej voľbou je Azra. Denis volí tiež Azru. Azra v prestrihu na kameru vraví, že si ľudia o nej myslia, aká je tvrdá. Nikto však nevie, ako sa naozaj cíti.

15:18:28 Prerušenie

Zvukovo-obrazový komunikát na program *Možné je všetko!* ¹², reklamný blok, zvukovo-obrazový komunikát, upútavka na koncert Bryana Adamsa, upútavka na programy na VOYO (*Láska v Toskánsku* ¹², *Už teraz mi chýbaš* ¹⁵, *Spolu to dáme* ¹⁵, *Psia duša 2* ¹², *Lev a vlk* ¹²), upútavka na programy *Dunaj, k vaši službám* ¹², *Možné je všetko!* ¹², *Smotánka* ¹², zvukovo-obrazový komunikát.

15:57:56 Pokračovanie programu *Farma* ¹²

Matúš nemá problém ani s jednou z dievčat, Lucia je mu však bližšia a tak volí Azru. Timo chce držať so svojou generáciou a tak volí Luciu. Mirka si s Luciou dala svoj vzťah do poriadku a svoj hlas dáva Azre. Ema drží so svojou generáciou a hlas dáva Lucii. Adam už Luciu raz sklamal, a tak dáva hlas Azre. Sofia aj napriek pretrvávajúcemu konfliktu s Azrou dáva svoj hlas Lucii. Azra sa tak stáva prvou ohrozenou. Alica vyzýva Azru, aby premýšľala, koho vyzve do boja o záchranu a koho si zvolí za spolubojovníka. Ak boj o záchranu prehrajú, pôjdu do duelu a zo spolubojovníka sa tak môže stať súper. Azra v prestrihu na kameru vraví, že je toho na ňu veľa. V tejto pozícii je každý druhý týždeň.

15:31:00 Alica sa lúči s farmármi. Azra následne dedukuje, že keďže si môže vybrať spolubojovníka aj protibojovníka, na farmu nikto nový nepribudne. Azra na kameru znovu rozpráva, aká je unavená z opakujúcej sa situácie.

15:31:30 Denis sa rozpráva s Timom. Predostrie mu svoju taktiku a žiada ho, aby s ňou oboznámil aj Azru. Chce, aby si ho vybrala do súboja. Myslí si, že to dopadne tak, že on k pôjde do duelu s Matúšom. Nechce jej to povedať sám, pretože je na neho určite nahnevaná.

15:32:06 Sofia, Nika, Azra a Timo sedia pri spoločnom rozhovore. Azra rozpráva o Denisovom pláne, ktorý jej už Timo prezradil. Potichu sa rozprávajú o svojich názoroch na situáciu a pocitoch.

15:32:59 Denis v rozhovore s Matúšom (je takmer tma, nie je ich dobre vidieť). Denis: „*Reálna* (výraz prekrytý zvukovou stopou) *je toto...tieto veci, mňa len sere to, že som musel voliť medzi nimi dvoma.*“ Matúš: „*Tak to ti absolútne nezávidím, ty kokot.*“

Denis: „*Ja, mne je jedno, že skončím niekde a vypadnem, ja len...to bola blbá voľba pre mňa.*“

Matúš si myslí, že Denisova voľba bola doteraz najťažšia. Denis sa zastrája, že Sára to vráti a ešte raz ju odtiaľto vyhodí.

15:33:47 K farme sa blíži svetlo. Farmári zhodnotia, že to budú „noví“. Azra na kameru vraví, ako sa teší a dúfa, že príde niekto s podobným „vajbom“, ako má ona.

15:34:10 Adam na kameru: „*Kurník šopa, reku, do kedy oni budú chodiť ešte, títo noví ľudia? Za chvíľku prídu ďalší, potom ďalší, potom ďalší, no a budeme tu asi do januára, možno februára.*“

15:34:21 Prestrih. V upútavke sa predstavuje Peter z Banskej Bystrice. Má 24 rokov, bavia ho autá a naozaj dobre nevie robiť asi nič. Prostredníctvom farmy sa chce zviditeľniť.

15:34:52 Prestrih. V upútavke sa predstavuje Viki, má 27 rokov a živí sa ako turistická sprievodkyňa po celom svete. Myslí si, že aj napriek tomu, že ráčkuje, má dar reči. Jej mottom je: Vždy byť tou najlepšou verziou samého seba.

15:35:19 Farmári sa zvitavajú s novou posilou. Niki na kameru vraví, že Peťo je jej kamarát, pochádzajú z jedného mesta. Peter v prestrihu na kameru zhodnotí, že dobrá zábava je pre neho to, ak si na druhý deň nič nepamätá.

15:36:04 Ema na kameru. O Viki si myslí, že je sympatická a ide z nej dobrá energia. Peťo je pre ňu otáznik.

15:36:07 Viki a Peťo sú v kuchyni obkolesení farmármi, ktorí zisťujú, že obaja sú bez generační.

15:36:13 Niki sa nakláňa nad tašku, ktorý noví priniesli, vraví: „Ježííš, prosečko...čo to tu máte?“

15:36:17 Viki: „No tak, dúfam, že to oslávime..“

Timo: „No, ideme sa (výraz prekrytý zvukovou stopou).“

Viki: „Ideme sa (výraz prekrytý zvukovou stopou), jasné. On na to čaká celý deň.“ (smerom k Peťovi).

15:36:31 Niki chce od Peťa vedieť, ako vyzerá jej instagram. Peťo tvrdí, že tak isto. Prekvapí ju, že baby tam nič nepridávajú. Okrem iného povie: „...nuda? tak to je pekne na (výraz prekrytý zvukovou stopou).

Peťo: „Ani to, čo chceš?“

Niki: „Tak to je pekne v (výraz prekrytý zvukovou stopou).“

15:36:48 Niektorí farmári si myslia, že keďže sú noví bez generační, tak sa generácie budú rušiť. Sofia je o tom na sto percent presvedčená.

15:37:27 Azra: „Koľko majú rokov?“

Timo: „Ježííš, neni to jedno?“

15:37:30 Niki sprevádza nových po farme, sú v pestovateľskej miestnosti. Vysvetľuje im, že tu sú cvrčky, ktoré jedia. Ona ich teraz mrazí a zajtra ich budú variť.

Peťo: „Ale (výraz prekrytý zvukovou stopou).“

Niki pokračuje v presvedčaní. Vraví, že sa z nich dá robiť múka, ale zatiaľ ich jedia len tak. Keď si ich posolia, chutia ako semienka z tekvice.

15:37:47 Viki objasňuje, že im tu bude robiť galibu, pretože je vegetariánka. Niki: „Ježííš..., ale zatiaľ sme mäso nemali, takže v pohode.“

15:38:01 Sofi vraví, že tím ich generácie je najviac zohratý. Keď sa generácie zrušia a oni sa tu chcú udržať, musia držať spolu.

15:38:18 Prichádza Denis, ide sa zvitáť s novými: S úsmevom vraví: „Ježíšmária...Ježíš, ahoj.“ Objíma sa s Viki, vraví: „Čo ty tu, Viki?“ Medzi súťažiacimi vládne vrava, v ktorej zaznejú dva výrazy prekryté zvukovou stopou.

15:38:49 Z kuchyne sa ozve Timov výkrik: „Čo ti šibééé? Koľko mäsa.“ Ozve sa výraz prekrytý zvukovou stopou, pričom nie je zrejmé od koho.

15:38:56 Timo kričí, že mäso nevidel sto rokov. Ema: „Čo ti (výraz prekrytý zvukovou stopou).“ Keď zistí, že na stole aj plech s koláčom, začne skákať a kričať: „Ježíši, Ježíši, to sú slivkové...“

Postupne prichádzajú do kuchyne ostatní súťažiaci a sú nadšení z toho, čo noví doniesli.

15:39:18 Sofia privoniava k mäsu, vraví: „Pre Boha! Ja by som to zjedla aj surové.“

15:39:30 Matúš stojí pri mäse a vraví: „Jaké krásne červené, ty (výraz prekrytý zvukovou stopou).“

15:39:39 Adam ukazuje Viki zvieratá. Viki (milo): „Ježíš..“ V prestrihu Viki vraví, ako si hneď sadla so staršou generáciou.

15:39:58 Niki zisťuje od Peťa, ako sú generačne zaradení. Peťo vraví, že sa môžu zaradiť, kde chcú. Po rozhovore sa vracajú späť do kuchyne, kde je síce dosť jedla, ale málo alkoholu. Noví totiž doniesli iba dve proseká.

15:40:21 Sofia a Sara sú osamote. Sofia: „A ešte sú bez generační, čo ti (výraz prekrytý zvukovou stopou).“ Podávajú si medzi sebou fľašu (pravdepodobne proseko), ktorú si pri odchode za ostatnými schovávajú na neskôr.

15:41:09 Mirka na kameru. Noví sú jej sympatický. Peťa pokladá za takého tichšieho.

15:41:28 Denis na kameru. Objasňuje, že z Viki sa pozná už dlhšiu dobu a „vonku“ mali dobrý vzťah. Viki, ako promotérka, ho platila ako fotografa na rôznych akciách.

15:41:56 Na farme sú iba traja, čo vedia dojsť zvieratá. Denis sľubuje Viki, že ak sa nebude báť „kopačky“, tak ju to naučí tiež.

15:42:11 Viki na kameru. Rozpráva o svojich obavách pred príchodom na farmu. Je však príjemne prekvapená, akí sú všetci milí a priateľskí.

15:42:30 Adam sa rozpráva novými. Peťo je veľmi rád, že na farme je niekto, ako Adam. Považuje ho za jediného, kto dokáže nováčikom na farme všetko ukázať.

15:42:55 Niki si pripája s Peťom. Je šťastná, že sa zjavil na farme.

15:42:57 Azra: „*Ja som v (výraz prekrytý zvukovou stopou) teraz. Úplne, že hlboko zamyslená a ako najlogickejšie by bolo zobrať nových.*“ Lucia pritakáva, zároveň však zdôrazňuje, aby mala Azra aj variantu bé, o ktorej nikomu nemá hovoriť. V prestrihu na kameru Lucia opisuje, že Azra nemala chuť na ľudí a mala ťažký stav. Azra v prestrihu na kameru vraví, že chcela, aby párty skončila čím skôr, aby mohla ísť spať.

15:44:15 Adam zakladá oheň, chystá sa grilovať mäso.

15:44:35 Peťo a Viki sa rozprávajú o prvých pocitoch z farmy. Napriek tomu, ako sa báli príchodu, tak sa obaja cítia dobre.

15:44:45 Denis rozpráva ostatným, ako zle sa cíti z toho, že hlasoval za Azru. Vraví, že to bola najťažšia voľba doteraz. Lucia na kameru v prestrihu zhodnotí, že Denis chce Azre pomôcť. Ona samotná však cíti, že Denis má z duelu strach. Myslí si, že odteraz bude pobyt na farme veľmi emočný, lebo ich rozhodnutia sa vždy budú týkať ľudí, ktorých majú radi.

15:45:24 Nasledujú zostrihy rôznych situácií s názvom *NABUDÚCE UVIDÍTE*. Okrem iných sa tam nachádzajú aj tieto situácie:

- 15:45:38 Ema je v kúpeľni s dievčatami a vraví: „*Ja som to pochopila úplne na (výraz prekrytý zvukovou stopou),*

- 15:45:53 Azra: „*Človek, ktorý zadrbe, že to je nič, tak je (výraz prekrytý zvukovou stopou).*“

- 15:46:02 Azra: „*Čo si tu furt všetci (výraz prekrytý zvukovou stopou) myslíte? Že, čo akože, že proste som najsilnejší človek na svete?*“

15:46:02 Záber na moderátora programu M. Fašiang. Vyzýva divákov, aby si zapli *Farmu Extra* už teraz na markíza.sk.

15:46:11 Koniec programu

15:46:12 Zvukovo-obrazový komunikát, komunikát označujúci sponzora programu (Hypnox Komplex Melatonin), začiatok programu *Rodinné prípady* .

15:59:59 Koniec záznamu

Pracovný materiál Kancelárie Rady na rokovanie Komisie na ochranu
maloletých dňa 6. 12. 2023

Správa o kontrole dodržiavania povinností podľa zákona č. 264/2022 Z. z.

Podnet na preverenie č.: PGO-RPMS/2023/01209

Programová služba: TV MARKÍZA

Vysielateľ: MARKÍZA – SLOVAKIA, spol. s r.o.

Číslo autorizácie vysielania: AT/17

Na základe záverov uvedených v správe Kancelária Rady pripravila nasledujúce uznesenie:

Návrh uznesenia:

Komisia na ochranu maloletých ako orgán príslušný v oblasti ochrany maloletých podľa § 108 ods. 3 zákona č. 264/2022 Z. z. a podľa § 14a zákona č. 40/2015 Z. z. o audiovizíii (ďalej len „zákon č. 40/2015 Z. z.“) ako orgán pre oblasť ochrany maloletých pri uplatňovaní jednotného systému označovania podľa § 12 zákona č. 40/2015 Z. z. postupom podľa § 148 ods. 2 a § 225 ods. 1 zákona č. 264/2022 Z. z. **začína správne konanie** voči vysielateľovi MARKÍZA – SLOVAKIA, spol. s r.o. vo veci možného porušenia povinnosti ustanovenej v **§ 62 ods. 6** zákona č. 264/2022 Z. z., v súvislosti s tým, že na programovej službe TV MARKÍZA, odvysielal dňa 13. 9. 2023 o cca 17:00 hod. program *Prvé televízne noviny*, ktorý neoznačil žiadnym piktogramom nevhodnosti, čiže ho klasifikoval ako vhodný pre všetky vekové skupiny maloletých, čím mohlo dôjsť k nesprávnemu uplatneniu vyhlášky Ministerstva kultúry Slovenskej republiky č. č. 589/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o jednotnom systéme označovania audiovizuálnych diel, zvukových záznamov umeleckých výkonov, multimediálnych diel, programov alebo iných zložiek programovej služby a spôsobe jeho uplatňovania.

Úloha:

Kancelária Rady v zmysle § 123 zákona č. 264/2022 Z. z. oznámi účastníkovi konania začiatok správneho konania a zabezpečí nevyhnutné podklady a dôkazy pre rozhodnutie vo veci.

T: 20. 12. 2023

Z: ReO

Úloha:

Kancelária Rady informuje podávateľa podnetu na preverenie o začatí správneho konania.

T: 18. 12. 2023

Z: PgO

Kancelária Rady pre mediálne služby

Pracovný materiál Kancelárie Rady na rokovanie Komisie na ochranu maloletých dňa 6. 12. 2023

Podnet na preverenie č. PGO-RPMS/2023/01209 zaevidovaný dňa 14. 9. 2023
Podávateľ: fyzická osoba
Predmet podnetu: Prvé televízne noviny
Deň a čas vysielania: 13. 9. 2023, cca 17:00:00 hod.
JSO: bez označenia

Programová služba: TV MARKÍZA
Vysielateľ: MARKÍZA – SLOVAKIA. spol. s r. o.
Číslo autorizácie: AT/17

Dátum: 29. 11. 2023

OBSAH PODNETU:

Rade pre mediálne služby bol doručený podnet v znení, cit.: „...by som chcel podať podnet znova na Televíziu Markízu, konkrétne na Reláciu Televízne noviny o 17 tej, kde v reportáži o tom, ako opolitik Matovič rušil TB Smeru-SSD, kde kopol pána doktora Kaliňáka do hrude, a kde iný politik Smeru-SSD mu dal facku. Reportér Prôčka hneď obvinil Smer -SSD a hájil záujmy politika Matoviča. Táto reportáž nebola objektívna, reportér sa postavil práve na stranu agresora. Prosím Radu aby preveril túto reportáž a popripade vyvodil patričné dôsledky.“

Rada sa podnetom zaoberala na svojom zasadnutí dňa 22. 11. 2023, pričom z hľadiska objektivity nezistila rozpor s príslušnými ustanoveniami zákona č. 264/2022 Z. z. Pre výskyt nevhodných výrazov v príspevku **Bitka R. Kaliňáka a I. Matoviča** (17:03:15 h) však postúpila Komisii na ochranu maloletých prešetrovanie tohto obsahu odvysielaného v programe *Prvé televízne noviny* zo dňa 13. 9. 2023.

PRÁVNE VÝCHODISKÁ POSUDZOVANIA:

Zákon č. 264/2022 Z. z. o mediálnych službách (ďalej len „zákon č. 264/2022 Z. z.“):

§ 62 Ochrana maloletých

1) Vysielateľ a poskytovateľ audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie sú povinní zabezpečiť, aby programy alebo iné zložky programovej služby alebo audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie, ktoré

a) môžu narušiť fyzický, psychický alebo morálny vývin maloletých, boli sprístupnené iba takým spôsobom, aby maloletí nemohli takéto programy alebo iné zložky programovej služby alebo audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie za bežných okolností počuť ani vidieť,

b) obsahujú pornografiu alebo hrubé, neodôvodnené násilie, boli poskytované len v prípade zabezpečenia technických opatrení na zabránenie prístupu maloletých, najmä kódovanie alebo účinná rodičovská kontrola.

2) Maloletý na účely tohto zákona je osoba mladšia ako 18 rokov veku.

5) Zaradenie programu do vysielania v čase od 22.00 h do 6.00 h sa považuje za splnenie povinnosti podľa odseku 1 písm. a).

6) Vysielateľ a poskytovateľ audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie sú povinní určiť vekovú vhodnosť vysielaného alebo poskytovaného programu a typy potenciálne škodlivého obsahu, ktoré sú v ňom obsiahnuté, podľa jednotného systému označovania⁴¹⁾ a dôsledne tento systém uplatňovať.

7) Ustanovenie odseku 6 sa nevzťahuje na vysielateľa a poskytovateľa audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie, ak uplatňujú iný akceptovaný systém označovania.⁴²⁾

9) Vysielateľ a poskytovateľ audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie sú povinní uverejniť označenie vekovej vhodnosti vysielaného alebo poskytovaného programu a typ potenciálne škodlivého obsahu, ktorý je v ňom obsiahnutý, ktoré boli nimi určené podľa odseku 6 alebo odseku 8 alebo boli určené inou osobou uvádzajúcou označovaný komunikát na trh podľa osobitného predpisu.⁴³⁾

10) Vysielateľ je povinný uverejniť označenie vekovej vhodnosti vysielaného programu a typ potenciálne škodlivého obsahu, ktorý je v ňom obsiahnutý

a) pri vysielaní programu a pri vysielaní upútavky na program; upútavka na program sa označuje rovnako ako program, na ktorý sa vzťahuje,

12) Vysielateľ programovej služby je povinný zohľadniť časové zaradenie programov alebo iných zložiek programovej služby, ak má naň vplyv určená veková vhodnosť programov a typ potenciálne škodlivého obsahu, ktorý je v ňom obsiahnutý.

Vyhláška č. 589/2007 Z. z. Ministerstva kultúry Slovenskej republiky z 3. decembra 2007, ktorou sa ustanovujú podrobnosti o jednotnom systéme označovania audiovizuálnych diel, zvukových záznamov umeleckých výkonov, multimediálnych diel, programov alebo iných zložiek programovej služby a spôsobe jeho uplatňovania (ďalej aj „ISO“):

§ 1

(1) *Audiovizuálne diela, multimedialne diela, programy poskytované prostredníctvom audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie a programy alebo iné zložky televíznej programovej služby sa klasifikujú ako nevhodné a neprístupné pre vekovú skupinu maloletých do 18 rokov, ak obsahujú*

- a) zobrazenie násilia na živých bytostiach, najmä zobrazenie krutého ubližovania alebo krutej násilnej smrti človeka bez pocitov ľútosť, zobrazenie týraných osôb alebo zobrazenie prejavov osôb a skupín s patologickými normami správania,*
- b) vulgárne vyjadrovanie, vulgárne gestá, obscénne vyjadrovanie alebo obscénne gestá,*
- c) zobrazenie prejavov neznášanlivosti alebo nenávisť, xenofóbie, rasizmu, náboženskej diskriminácie a neznášanlivosti, násilia voči etnickým alebo iným menšinám, zobrazenie šikanovania,*
- d) zobrazenie alebo prezentovanie závislosti, akou je alkoholizmus, fajčenie, drogová alebo hráčska závislosť formou zábavy alebo zobrazenie používania zbrane ako útočného prostriedku formou zábavy,*
- e) zobrazenie erotických pomôcok alebo erotických scén, ktoré sú vyrobené výlučne na prezentáciu erotiky a erotických tém,*
- f) sexuálne scény alebo sexuálne správanie vrátane promiskuitného správania, ktoré sú prezentované ako forma zábavy, scény spojené s prejavmi sexuálneho násilia alebo sexuálnymi deviáciami, alebo*
- g) zobrazenie zámerne vyvolávajúce pocity strachu alebo úzkosti v žánri horor.*

(2) *Audiovizuálne diela, multimedialne diela, programy poskytované prostredníctvom audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie a programy alebo iné zložky televíznej programovej služby sa klasifikujú ako nevhodné pre vekovú skupinu maloletých do 15 rokov, ak obsahujú*

- a) detailné a naturalistické zobrazenie násilných aktov,*
- b) týranie zvierat,*
- c) sexuálne scény, ktoré sú súčasťou dejovej línie,*
- d) zobrazenie alebo prezentovanie formy závislosti, akou je alkoholizmus, fajčenie, drogová alebo hráčska závislosť alebo používanie zbrane ako útočného prostriedku, v ktorom sa spôsobom spracovania niektorá forma závislosti alebo používanie zbrane ako útočného prostriedku schvaľuje, zľahčuje alebo sa vyzdvihuje do popredia,*
- e) zobrazenie správania s vysokým rizikom ublíženia na zdraví, pričom toto riziko sa prezentuje ako atraktívne alebo zábavné a správanie je prezentované bez upozornenia na nebezpečenstvo a možné následky tohto správania,*
- f) slovnú agresivitu alebo expresívne vyjadrovanie, alebo*
- g) vulgárne vyjadrovanie, vulgárne gestá, obscénne vyjadrovanie alebo obscénne gestá, ktoré vzhľadom na ich kontextuálny výskyt, frekvenciu výskytu, spôsob a formu ich spracovania alebo zobrazenia a vzhľadom na charakter, druh, umelecké a morálne poslanstvo diela alebo programu možno považovať za primerané vekovej skupine maloletých od 15 rokov.*

(3) *Audiovizuálne diela, multimedialne diela, programy poskytované prostredníctvom audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie a programy alebo iné zložky televíznej programovej služby sa klasifikujú ako nevhodné pre vekovú skupinu maloletých do 12 rokov, ak obsahujú*

- a) zobrazenie prezentujúce ohrozenie rodiny alebo rodičovských vzťahov, ak je vzhľadom na vek maloletých a povahu prezentovaného ohrozenia odôvodnený predpoklad neadekvátnej interpretácie zobrazeného obsahu,*
- b) zobrazenie reálneho násilia alebo zobrazenie následkov reálneho násilia na živých bytostiach, zobrazenie následkov živelných pohrôm alebo dopravných nehôd na živých bytostiach,*
- c) zobrazenie krvi a telesných znetvorení, ktoré nie sú svojou povahou bežné,*
- d) zobrazenie násilných aktov,*
- e) zobrazenie následkov násilných aktov,*
- f) zobrazenie negatívnych príbehov detí, ktoré by odôvodnene mohli vyvolať u detí efekt obeť reálneho sveta,*
- g) zobrazenie neprirodzených, náhlych a neočakávaných zmien živých bytostí alebo zobrazenie paranormálnych alebo iných mimovnmových javov,*

h) zobrazenie nahoty, ktoré nie je bežné v rodinnom prostredí a na verejnosti a ktoré by mohlo vyprovokovať záujem o sexuálne vzťahy a predčasné prebudenie sexuálnych pudov maloletých detí,
i) zobrazenie milostných scén bez zobrazenia nahoty, ktoré sú súčasťou dejovej línie,
j) zobrazenie správania s rizikom ublíženia na zdraví, ak nie je riziko ublíženia na zdraví dostatočne zreteľné, zobrazenie rizikových športových disciplín alebo fantazijných predstáv o nadľudských hrdinských výkonoch človeka mimo reálneho sveta, ktorých neadekvátna interpretácia vzhľadom na vek môže vyvolať u maloletých efekt napodobňovania, alebo

k) slovnú agresivitu alebo expresívne vyjadrovanie, ktoré vzhľadom na ich kontextuálny výskyt, frekvenciu výskytu, spôsob a formu ich spracovania alebo zobrazenia a vzhľadom na charakter, druh, umelecké a morálne poslanstvo diela alebo programu možno považovať za primerané vekovej skupine maloletých od 12 rokov.

(4) Audiovizuálne diela, multimediálne diela, programy poskytované prostredníctvom audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie a programy alebo iné zložky televíznej programovej služby sa klasifikujú ako nevhodné pre vekovú skupinu maloletých do 7 rokov, ak obsahujú

- a) agresívne útočiace živé bytosti a predmety vyvolávajúce strach,
- b) zobrazenie prostredia v tmavých a pochmúrnych farbách alebo scény s príliš hlučnou hudbou alebo náhlymi zvukovými zmenami,
- c) vynútené násilie voči bezmocným, najmä voči deťom alebo zvieratám, alebo
- d) zobrazenie ohrozenia rodičovských vzťahov alebo rodiny.

(5) Obsah audiovizuálnych diel, multimediálnych diel, programov poskytovaných prostredníctvom audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie a programov alebo iných zložiek televíznej programovej služby sa posudzuje z hľadiska

- a) kontextuálneho výskytu hodnotiacich kritérií nevhodnosti alebo neprístupnosti v diele, v programe poskytovanom prostredníctvom audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie a v programe alebo inej zložke programovej služby,
- b) spôsobu a formy spracovania alebo zobrazenia jednotlivých hodnotiacich kritérií vzhľadom na charakter a druh diela alebo programu, umeleckého a morálneho poslanstva diela alebo programu a
- c) intenzity a frekvencie výskytu hodnotiacich kritérií nevhodnosti alebo neprístupnosti v diele, v programe poskytovanom prostredníctvom audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie a v programe alebo inej zložke televíznej programovej služby.

§ 6

6) V spravodajských programoch a publicistických programoch, ktoré sú klasifikované ako vhodné pre všetky vekové skupiny maloletých, odvysielaniu obrazového materiálu tvoriaceho súčasť týchto programov, ktorý zobrazuje osobné tragédie, reálne násilie s jeho následkami a obeťami vrátane zobrazení následkov na obetiach v dôsledku živelných pohrôm, dopravných alebo leteckých nešťastí, najmä obrazy zranení, krvi, telesných znetvorení a utrpenia, obrazy zranených alebo umierajúcich detí, alebo zobrazenie detí ako obetí alebo ako svedkov kriminálnych činov, predchádza slovné upozornenie: „Nasledujúce zábery nie sú vhodné pre maloletých divákov.“

ANALÝZA – stanovisko Kancelárie Rady pre mediálne služby:

Podľa § 132 ods. 1 písm. c) zákona č. 264/2022 Z. z. o mediálnych službách je orgánom dohľadu nad dodržiavaním povinností podľa citovaného zákona aj Komisia na ochranu maloletých. Tá podľa § 108 ods. 3 zákona č. 264/2022 Z. z. vykonáva štátnu správu v oblasti ochrany maloletých v rozsahu vymedzenom citovaným zákonom. Z uvedeného vyplýva, že posúdenie zákonnosti obsahu týkajúceho sa ochrany maloletých je teda v kompetenciách Komisie na ochranu maloletých.

Program sme analyzovali v súvislosti s ustanovením § 62 ods. 6 zákona č. 264/2022 Z. z., podľa ktorého je vysielateľ v súvislosti s klasifikáciou programov *povinný* „... určiť vekovú vhodnosť vysielaného alebo

poskytovaného programu a typy potenciálne škodlivého obsahu, ktoré sú v ňom obsiahnuté, podľa jednotného systému označovania⁴¹⁾ a dôsledne tento systém uplatňovať.“

Osobitným predpisom je v tomto prípade Vyhláška č. 589/2007 Z. z. (účinná od 1. 1. 2014) ustanovujúca podrobnosti o používaní JSO.

Vysielateľ v príspevku informoval o incidente medzi I. Matovičom a R. Kaliňákom v avizovaní príspevkov v úvode relácie (**Moderátorka:** „Z ospalej predvolebnej kampane zrazu štvrtá cenová. Igor Matovič narušil tlačovku Smeru a pobil sa s Róbertom Kaliňákom.“) a v príspevku s názvom **Bitka R. Kaliňáka a I. Matoviča** (17:03:15 h).

V programe odzneli informácie, že I. Matovič narušil verejnú tlačovú konferenciu strany Smer - SSD a pobil sa s R. Kaliňákom. Následne bol odvysielaný aj incident, kde bolo o. i. vidno, ako I. Matovič kopne R. Kaliňáka, ako ten sa mu snaží zobrať mikrofón, ako i to, ako R. Glück udrie I. Matoviča dvakrát pästou do tváre.

Reportér konfrontoval priamo R. Glück a R. Kaliňáka s tým, či použitie päste zo strany R. Glück bolo adekvátne, pričom títo najskôr použitie päste spochybňovali, následne sa vyjadrili, že šlo reakciu na kopnutie R. Kaliňáka I. Matovičom.

Následne odznelo i stanovisko I. Matoviča, ako i vyjadrenia viacerých politikov (P. Pellegrini, M. Dzurinda, B. Kollár a M. Šimečka), pričom okrem B. Kollára všetci konanie dotýčnych politikov (I. Matoviča, R. Kaliňáka) odsúdili. B. Kollár posúdil incident ako prínosný pre I. Matoviča.

Zábery z daného incidentu boli odvysielané bez úpravy zvukovej zložky, pričom odznelo:

Igor Matovič, predseda OĽaNO a priatelia (počas incidentu): „Neťahaj ma!“

Ženský hlas v pozadí (počas incidentu) (zle zrozumiteľné, možno zachytiť až pri sústredení sa na hlas): „Kokot!“

Mužský hlas v pozadí (počas incidentu) (zle zrozumiteľné, možno zachytiť pri sústredení sa na hlas): „Bastard z kurvy okotený.“

Igor Matovič, predseda OĽaNO a priatelia (počas incidentu): „Chod' do prdele, ti hovorím! Pusti to!“

Osoba (m. z., počas incidentu): „Prestaňte!“

Igor Matovič, predseda OĽaNO a priatelia (počas incidentu): „Pusti to, je to môj majetok!“

Osoba (m. z., počas incidentu): „Prestaň!“

Igor Matovič, predseda OĽaNO a priatelia (počas incidentu): „Pusti to, ty hajzel!“

Reportér: „Do potýčky sa zapája mladý člen Smeru Richard Glück. Igora Matoviča udiera rovno do tváre.“

Osoba (nie je zrejmé, kto hovorí) (počas incidentu): „Ty ba...“

Igor Matovič, predseda OĽaNO a priatelia (počas incidentu): „Au!“

Richard Glück, kandidát strany Smer-SSD: „Au!“

Ženský hlas v pozadí (počas incidentu) (možno zachytiť pri sústredení sa na hlas): „Ty šašo!“

Igor Matovič, predseda OĽaNO a priatelia (počas incidentu): „Ty hajzel!“

Osoba (nie je zrejmé, kto hovorí) (počas incidentu, slabšie počuteľné): „Bastard z kurvy!“

Ženský hlas v pozadí (počas incidentu) (možno zachytiť pri sústredení sa na hlas, hovorí súčasne s I. Matovičom): „Šašo, ja mám sedemdesiat rokov, ale takého šaša som nevidela.“

Igor Matovič, predseda OĽaNO a priatelia (počas incidentu): „Vypadnite! Zničili ste Slovensko! Au!“

R. Kaliňák (počas incidentu, slabo počuteľné, zrozumiteľné pri opakovanom zameraní sa na hlas): „Ty si ho zničil, ty hovado.“

Igor Matovič, predseda OĽaNO a priatelia (počas incidentu): „Au!“

Policajt (počas incidentu): „Hej! Došť! Pane! Pane! Pane! Opakovane Vás vyzývam, podťte autom preč!“

Z uvedených problematických výrazov (podčiarknuté) boli podľa nášho názoru pre divákov (teda pri prvom počutí) zrozumiteľné vyjadrenia „Chod' do prdele“, „ty hajzel“ (2x) a „bastard z kurvy“.

Ostatné vyjadrenia („ty hovado“, „kokot“, „bastard z kurvy okotený“) nemuseli diváci podľa nášho názoru ani zachytiť, tieto bolo možno rozoznať pri opakovanom zameraní sa hlasy.

Výrazy z uvedených vyjadrení uvádzajú slovníky nasledovne:

Ortograficko-gramatický slovník slovenčiny z r. 2022.

prdel [-d-] -le -lí ž. **subšt.**

<https://slovník.juls.savba.sk/?w=prdel&s=exact&c=k546&cs=&d=kssj4&d=psp&d=ogs&d=sss&d=orter&d=scs&d=sss&d=peciar&d=ssn&d=hssj&d=berolak&d=nounb&d=orient&d=locutio&d=obce&d=priezviska&d=un&d=pskfr&d=pskcs&d=psken#>

Slovník súčasného slovenského jazyka A – G, H – L, M – N, O – Pn z r. 2006, 2011, 2015, 2021.

hajzel -zla L -zli pl. N -zle, hajzeľ -zľa L -zli pl. N -zle G -zľov m. (nem.)

4. pl. N -zli G -zľov hovor.

pejor. ► zlý, bezcharakterný, naničhodný človek, ničomník (obyč. nadávka); syn. sviňa: nebuď h.!: si obyčajný h.!: je to najväčší h. v celom meste; jeden z hostí ho označil za špinavého hajzľa; Počul si? - škeril sa Vojta. - Hajzel jeden! [D. Dušek]; A teraz sa priznaj, hajzel. [Pd 1994]

<https://slovník.juls.savba.sk/?w=hajze%4BE&s=exact&c=l083&cs=&d=kssj4&d=psp&d=ogs&d=sss&d=orter&d=scs&d=sss&d=peciar&d=ssn&d=hssj&d=berolak&d=nounb&d=orient&d=locutio&d=obce&d=priezviska&d=un&d=pskfr&d=pskcs&d=psken#>

Krátky slovník slovenského jazyka 4 z r. 2003.

bastard -a mn. -i živ., N a A -y neživ. m. obyč. **pejor.** kríženec, miešanec (o ľuďoch, zvieratách i rastlinách)

<https://slovník.juls.savba.sk/?w=bastard&s=exact&c=z8e8&cs=&d=kssj4&d=psp&d=ogs&d=sss&d=orter&d=scs&d=sss&d=peciar&d=ssn&d=hssj&d=berolak&d=nounb&d=orient&d=locutio&d=obce&d=priezviska&d=un&d=pskfr&d=pskcs&d=psken#>

Ortograficko-gramatický slovník slovenčiny z r. 2022.

kokot -ta pl. N -ti m. **vulg.** (o človeku)

Slovník súčasného slovenského jazyka A – G, H – L, M – N, O – Pn z r. 2006, 2011, 2015, 2021.

kokot -ta m. **vulg.** 1. pl. N a A -ty ► mužský pohlavný orgán, pohlavný úd

2. pl. N -ti ► hanlivé označenie muža, nadávka mužovi: ty k.!: to je ale k.!

<https://slovník.juls.savba.sk/?w=kokot&s=exact&c=m37c&cs=&d=kssj4&d=psp&d=ogs&d=sss&d=orter&d=scs&d=sss&d=peciar&d=ssn&d=hssj&d=berolak&d=nounb&d=orient&d=locutio&d=obce&d=priezviska&d=un&d=pskfr&d=pskcs&d=psken#>

Ortograficko-gramatický slovník slovenčiny z r. 2022.

kurva -vy kuriev ž. **vulg.**

Slovník súčasného slovenského jazyka A – G, H – L, M – N, O – Pn z r. 2006, 2011, 2015, 2021.

kurva1 -vy kuriev ž. **vulg.** 1. ► žena bez mravných zásad v sexuálnej oblasti, obyč. vykonávajúca prostitúciu, pobeľhica, ľahká žena: lacná, frivolná k.; ty prekliata k.! nadávka

<https://slovník.juls.savba.sk/?w=kurva&s=exact&c=K473&cs=&d=kssj4&d=psp&d=ogs&d=sss&d=orter&d=scs&d=sss&d=peciar&d=ssn&d=hssj&d=berolak&d=nounb&d=orient&d=locutio&d=obce&d=priezviska&d=un&d=pskfr&d=pskcs&d=psken#>

Krátky slovník slovenského jazyka 4 z r. 2003.

hovädo -a -viad s. jednotlivý kus rožného statku, obyč. vôl, krava;

pren. **hrub.** nadávka človekovi

<https://slovník.juls.savba.sk/?w=hovado&s=exact&c=Ea36&cs=&d=kssj4&d=psp&d=ogs&d=sss&d=orter&d=scs&d=sss&d=peciar&d=ssn&d=hssj&d=berolak&d=nounb&d=orient&d=locutio&d=obce&d=priezviska&d=un&d=pskfr&d=pskcs&d=psken#>

Výrazy „*chod do prdele*“ a „*ty hajzel*“ (2x), uvádzajú slovníky ako subštandardné a pejoratívne. Podľa nášho názoru ide o v spoločnosti pomerne rozšírené výrazy nižšej intenzity spadajúce pod kritériá nevhodnosti programov do 12 rokov.

Pokiaľ ide o výrazy „*bastard z kurvy*“, „*kokot*“, „*bastard z kurvy okotený*“, slovníky ich uvádzajú ako vulgarizmy (okrem výrazu „*bastard*“, ktorý uvádzajú ako pejoratívny výraz), pričom v prípade ich použitia ako hanlivého označenia osoby ide z hľadiska spoločenských štandardov našej kultúry o vulgarizmy najsilnejšej intenzity.

Výraz „*ty hovado*“ uvádzajú slovníky ako hrubý výraz, ktorý podľa nášho názoru spadá pod kritériá nevhodnosti do 12 rokov.

Obsah prezentovaného incidentu tiež možno považovať za prejavy slovnej agresivity, pričom vzhľadom na jej miernu intenzitu, ju možno tiež považovať za spadajúcu pod kritériá nevhodnosti programov do 12 rokov.

Fyzický konflikt politikov v rámci prezentovaného incidentu mohol podľa nášho názoru naplniť kritérium reálneho násillia v zmysle ustanovení JSO. V príspevku tak boli odvysielané nasledovné scény reálneho násillia: scéna kopnutia do hrude R. Kaliňáka (opakovaná 3x) a scéna jedného úderu pästou I. Matoviča R. Glückom (opakovaná 2x), scéna aj s druhým úderom pästou I. Matoviča R. Glückom (odvysielaná 1x). Vyobrazenie uvedeného reálneho násillia malo podľa nášho názoru miernejšiu intenzitu násillného prejavu (obete neboli vážne ranené, šlo takpovediac o rovnocenných súperov, nešlo o vysokú mieru agresie a brutality, napr. obeť neboli vystavené lynčovaniu, šikane či silnejšiemu agresorovi a pod.) a spadá tak pod kritériá nevhodnosti do 12 rokov.

Podľa § 1 ods. 5 JSO sa obsah programu v súvislosti s výskytom kritérií nevhodnosti v ňom posudzuje z hľadiska kontextuálneho výskytu hodnotiacich kritérií nevhodnosti, formy a spôsobu spracovania alebo zobrazenia hodnotiacich kritérií vzhľadom na charakter a druh programu, umeleckého a morálneho posolstva programu, intenzity a frekvencie výskytu hodnotiacich kritérií v programe.

V tejto súvislosti celkovo hodnotíme nasledovné.

Príspevok ***Bitka R. Kaliňáka a I. Matoviča*** bol súčasťou spravodajského programu *Prvé televízne noviny*. Príspevok informoval o incidente medzi politikmi v období predvolebnej kampane, ktorý prerástol až do fyzického konfliktu. Ako sme už uviedli vyššie, zábery násillia a slovnej agresie, mali podľa nášho názoru intenzitu nevhodnosti do 12 rokov. Dané konanie bolo v príspevku jednoznačne odsúdené ako neprijateľné. Pokiaľ ide o nevhodné výrazy, pre diváka boli zrozumiteľné tri expresívne výrazy miernejšej intenzity „*chod' do prdele*“ a „*ty hajzel*“ (2x) a jeden výraz s vulgarizmom „*bastard z kurvy*“. Okrem toho bolo možné pri opätovnom prehrávaní záznamu a sústreďení sa na jednotlivé hlasy rozoznať vulgárne výrazy „*kokot*“, „*bastard z kurvy okotený*“. Vzhľadom na to, že divák ich nemusel postrehnúť, tieto neberieme pri hodnotení nevhodnosti do úvahy. Okrem daného príspevku obsahoval program viaceré reportáže z rozličnými témami.

V kontexte dĺžky celého monitorovaného programu, ktorý trval cca 28 min. 49 s možno frekvenciu troch expresívnych výrazov slabšej intenzity, jedného vulgarizmu, scén reálneho násillia a slovnej agresie slabšej intenzity považovať za marginálnu. Avšak nazdávame sa, že program už nespĺňa charakter univerzálneho programu. Tiež môžeme uviesť, že šlo o program pripravený vopred, kde si je vysielateľ vedomý obsahu, ktorý zverejňuje.

JSO upravuje pre spravodajské programy, ktoré sú štandardne univerzálnymi programami, podmienky vysielania problematickeho obrazového materiálu a to tak, že „*odvysielaniu obrazového materiálu tvoriaceho súčasť týchto programov, ktorý zobrazuje osobné tragédie, reálne násillie s jeho následkami a obeťami vrátane zobrazení následkov na obetiach v dôsledku živelných pohrôm, dopravných alebo leteckých nešťastí, najmä obrázky zranení, krvi, telesných znetvorení a utrpenia, obrázky zranených alebo umierajúcich detí, alebo zobrazenie detí ako obeť alebo ako svedkov kriminálnych činov, predchádza slovné upozornenie: „Nasledujúce zábery nie sú vhodné pre maloletých divákov.“* (§ 6 ods. 6 JSO)

V programe bolo zobrazené reálne násillie, pričom šlo o opakované použitie záberov. Nazdávame sa, že napriek tomu, že šlo o miernejšiu intenzitu násillného prejavu (odôvodnenie pozri vyššie), tento obrazový materiál svojou povahou (zopakovaný úder pästou) mohol dosiahnuť takú intenzitu nevhodnosti, že si vyžadoval odvysielanie upozornenia v zmysle § 6 ods. 6 JSO.

* * *

ZÁVER:

Vzhľadom na vyššie uvedené sa nazdávame, že odvysielaním informácií o incidente medzi I. Matovičom a R. Kaliňákom v programe *Prvé televízne noviny* dňa 13. 9. 2023 mohlo dôjsť k porušeniu **§ 62 ods. 6 zákona č. 264/2022 Z. z.**

Prepis/popis monitorovaného vysielania k Správe o kontrole dodržiavania povinností podľa zákona č. 264/2022 Z. z. (podnet na preverenie č. PGO-RPMS/2023/01209)

Monitorované vysielanie: Prvé televízne noviny

Deň vysielania: 13. 9. 2023

Čas vysielania: cca 17:00:00 hod.

Vysielanie bolo monitorované zo záznamu Rady.

časový kód záznamu o cca:

16:59:51 – začiatok záznamu – končiaci program – záverečné titulky

17:00:00 – začiatok programu *Prvé televízne noviny*

- avízo príspevkov „dnes uvidíte“: ▪ *Tragická nehoda na diaľnici*; ▪ *Bitka pred úradom vlády*

(17:00:29) Moderátorka: „Z ospalej predvolebnej kampane zrazu štvrtá cenová. Igor Matovič narušil tlačovku Smeru a pobil sa s Róbertom Kaliňákom.“ (vidno o. i. ako muž sediaci na mieste vodiča v aute kopne šľapou nohy R. Kaliňáka do hrude, ktorý stojí v priestore otvorených dvier vodiča; následne v zábere zvonku vidno, ako v priestore otvorených dvier auta pri mieste vodiča stojí R. Kaliňák a vedľa R. Glück, vidno že R. Kaliňák má ručný kontakt s mužom na mieste vodiča, ktorý následne potiahne R. Glücka za košeľu k sebe, následne záber zvnútra auta, kde vidno ako R. Kaliňák stojí v priestore otvorených dvier vodiča, má ručný kontakt s I. Matovičom a ako R. Glück udrie rukou do tváre I. Matoviča, ktorí sa chytí za tvár – obraz v oblasti hlavy I. Matoviča nie je ostrý); ▪ *Elektrina výrazne nezdražie*

- príspevky: ▪ *Tragická nehoda na D1*; ▪ *Bitka R. Kaliňáka a I. Matoviča (17:03:15 – 17:05:47)*

Moderátorka: „Kopačky, päste a nadávky. Pred Úradom vlády sa pobili Robert Kaliňák a Igor Matovič. Prípud vyšetruje polícia. Kaliňák podal aj trestné oznámenie.“ (v pozadí moderátorky vidno zábery, kde vidno o. i. ako muž sediaci na mieste vodiča v aute kopne šľapou nohy R. Kaliňáka do hrude, ktorý stojí v priestore otvorených dvier vodiča; následne sa R. Kaliňák načiahne za mužom na mieste vodiča)

Reportér: „Mala to byť ďalšia tlačovka k nelegálnej migrácii. Smer si dal tentokrát vyrobiť aj transparent. Roberta Fica po troch minútach rozprávania prerušuje prichádzajúce auto.“

Robert Fico, predseda strany (Smer-SSD): „Niekoľko tisíc nelegálnych migrantov, o ktorých nič nevieme.“

Igor Matovič, predseda OĽaNO a priatelia (mimo záber, cez megafón z auta): „No čo, páni, pozvali ste nás na verejnú tlačovú konferenciu. Nie?“

Reportér: „Konflikt vyostruje po tom, čo Igor Matovič otvára dvere na aute.“

- zábery z incidentu:

Igor Matovič, predseda OĽaNO a priatelia (počas incidentu): „Neťahaj ma!“

Ženský hlas v pozadí (počas incidentu) (zle zrozumiteľné, možno zachytiť pri sústredení sa na hlas): „Kokot!“

Mužský hlas v pozadí (počas incidentu) (zle zrozumiteľné, možno zachytiť pri sústredení sa na hlas): „Bastard z kurvy okotený.“

Igor Matovič, predseda OĽaNO a priatelia (počas incidentu): „Chod' do prdele, ti hovorím! Pusti to!“ (v zábere z exteriéru o. i. vidno, ako R. Kaliňák stojí v priestore otvorených dvier vodiča; I. Matovič ho odtlačí rukou; následne záber z interiéru auta, ako muž na mieste vodiča v aute kopne šľapou nohy R. Kaliňáka do hrude, ktorý stojí v priestore otvorených dvier vodiča; následne v zábere z exteriéru vidno, ako sa R. Kaliňák pohybuje hornou polovicou tela v priestore auta, následne záber z interiéru auta sníma R. Kaliňáka, ako je hornou polovicou tela v priestore auta, akoby sa načahoval za mužom na mieste vodiča)

Osoba (m. z., počas incidentu): „Prestaňte!“

Igor Matovič, predseda OĽaNO a priatelia (počas incidentu): „Pusti to, je to môj majetok!“

Osoba (m. z., počas incidentu): „Prestaň!“

Igor Matovič, predseda OĽaNO a priatelia (počas incidentu): „Pusti to, ty hajzel!“

Reportér: „Do potýčky sa zapája mladý člen Smeru Richard Glück. Igora Matoviča udiera rovno do tváre.“ (zhluk hlasov v pozadí s nezrozumiteľným obsahom) (následne v zábere zvonku vidno, ako v priestore otvorených dvier auta pri miesta vodiča stojí R. Kaliňák, vidno že má ručný kontakt s mužom na mieste vodiča, ktorý následne potiahne R. Glücka za košeľu k sebe)

Osoba (nie je zrejmé, kto hovorí) (počas incidentu): „Ty ba...“

Igor Matovič, predseda OĽaNO a priatelia (počas incidentu): „Au!“

Richard Glück, kandidát strany Smer-SSD: „Au!“

Ženský hlas v pozadí (počas incidentu) (možno zachytiť pri sústredení sa na hlas): „Ty šašo!“

Igor Matovič, predseda OĽaNO a priatelia (počas incidentu): „ Ty hajzel!“

Osoba (nie je zrejmé, kto hovorí) (počas incidentu, slabšie počuteľné): „Bastard z kurvy!“

Ženský hlas v pozadí (počas incidentu) (možno zachytiť pri sústredení sa na hlas, hovorí súčasne s I. Matovičom): „Šašo, ja mám sedemdesiat rokov, ale takého šaša som nevidela.“

Igor Matovič, predseda OĽaNO a priatelia (počas incidentu): „Vypadnite! Zničili ste Slovensko! Au!“

R. Kaliňák (počas incidentu, slabo počuteľné, zrozumiteľné pri opakovanom zameraní sa na hlas): „Ty si ho zničil, ty hovado.“

Igor Matovič, predseda OĽaNO a priatelia (počas incidentu): „Au!“

(záber z interiéru auta, kde vidno ako R. Kaliňák stojí v priestore otvorených dvier vodiča, má ručný kontakt s I. Matovičom a ako R. Glück udrie rukou do tváre I. Matoviča, ktorí sa chytí za tvár; I. Matovič, R. Kaliňák a R. Glück si navzájom nadávajú, pričom R. Kaliňák chytá ruky I. Matovičovi, pri tom ako ich má pred sebou akoby pre obranu, R. Glück pri tom pohybuje pästami pred sebou a udrie I. Matoviča pästou do tváre)

Policajt (počas incidentu): „Hej! Dost! Pane! Pane! Pane! Opakovane Vás vyzývam, podťte autom preč!“

(v zábere z exteriéru vidno R. Kaliňáka a R. Glücka zozadu, ako stoja v priestore otvorených vodičových dverí, pričom R. Glücka stiahne I. Matovič za košeľu k autu, v tom zakročí policajt a dostane sa pred R. Glücka k autu a upokojí situáciu)

Reportér: „Prečo ste napadli pána Matoviča?“

Richard Glück, kandidát strany Smer-SSD: „On nás napadol.“

Reportér: „A nezdala sa vám päšť trošku prehnaná?“

Richard Glück, kandidát strany Smer-SSD: „Odkiaľ viete, že to bola päšť?“

Reportér: „Mám to natočené.“

Richard Glück, kandidát strany Smer-SSD: „Nech sa páči, prosím Vás, dokončujem tu nejaké úkony s pánom policajtom.“ (na pozadí video incidentu – vidno ako R. Kaliňák drží I. Matovičovi ruku a R. Glück udrie pästou I. Matoviča; zvuková zložka nie je zrozumiteľná)

Reportér: „Letela... od pána letela päšť.“

Robert Kaliňák, podpredseda Smer-SSD: „Hej? Ja som také nič nevidel.“

Reportér: „My to máme natočené.“

Robert Kaliňák, podpredseda Smer-SSD: „To je super, tak nám to pustite.“

Reportér: „A to vidno jasne, jak priletela...“

Robert Kaliňák, podpredseda Smer-SSD: „No, tak sa naťahovali o mikrofón, no. Pretože rušil verejné zhromaždenie a samozrejme porušoval zákon.“

Reportér: „Ale je v poriadku, že niekto z vašich kandidátov bije iného kandidáta?“

Robert Kaliňák, podpredseda Smer-SSD: „Nie, on s tým začal. Šak on prvý kopal. Však on kopol, to bola iba reakcia na to.“

Igor Matovič, predseda OĽaNO a priatelia (počas incidentu): „Chod' do prdele, ti hovorím! Au!“

Reportér: „Incident sa odohral len pár metrov od Úradu vlády.“

Igor Matovič, predseda OĽaNO a priatelia (tlačová konferencia): „Bol desaťkrát vyzvaný, aby z toho auta odišiel preč, aby dal pokoj.“

Robert Kaliňák, podpredseda Smer-SSD: „Je to zúfalý politik, ktorý vypadáva z parlamentu.“

Reportér: „Ako sa na to pozeráte?“

Boris Kollár, predseda NR SR (Sme rodina): „Že mi je veľmi ľúto, že Kaliňák nevyfackal Kollára. Možno by nám stúpili percentá.“

Peter Pellegrini, predseda Hlas-SD (Zdroj: FB Hlas): „Pred Úradom vlády sa bije bývalý premiér s bývalým ministrom vnútra. Je to strašná hanba.“

Mikuláš Dzurinda, predseda Modrí - Európske Slovensko: „Doteraz sa neviem spamätať, ja mám zimomriavky vpredu aj vzadu na chrbte.“

Branislav Gröhling, poslanec NR SR (SaS) (Zdroj: FB SaS): „Legitimizovať násilie, ktoré tu predvádzajú títo dvaja páni, v konečnom dôsledku vedie ešte k viacej rozpoltenej spoločnosti.“

Michal Šimečka, predseda Progresívne Slovensko (Zdroj: FB Progresívne Slovensko): „To je skutočne nové dno slovenskej politiky. A čo horšie, oni sa potom k tomu ešte aj hrdo hlásia.“

Boris Kollár, predseda NR SR (Sme rodina): „Myslím si, že Igorovi Matovičovi sa nemohlo nič krajšieho stať.“

Reportér: „Prípady vyšetrojú krajskí policajti. Vyhodnocujú, či to uzavru len ako priestupok, alebo ako trestný čin. Martin Prôčka, Televízia Markíza.“

- ďalšie príspevky: ▪ *Problém so strážením hranice*; ▪ *Vysoké ceny nehrozia*; ▪ *Stopka pre ukrajinské obilie pokračuje*; ▪ *Severná Kórea stojí za Putinom*; ▪ *avízo ďalších príspevkov*; prerušenie (17:12:41 – 17:19:05); ▪ *Útočiaci medveď zahynul pod kolesami auta*; ▪ *Požiar cisterny, aj párky na ceste*; ▪ *Záhadná smrť ženy*; ▪ *Letecky do Švajčiarska*; ▪ *Šampionát v muškárení*;

17:28:49 – koniec programu

- audiovizuálny predel

- sponzorské odkazy (Bauli; Štandard; Dia Mizin)

17:29:23 – program *Reflex*

17:29:59 – koniec záznamu